

**«Місцевий план
управління відходами
Боратинської
сільської територіальної громади»**

Зміст

Вступ.....	9
1 Характеристика територіальної громади	11
1.1 Адміністративно-територіальний устрій	11
1.2 Природно-географічна характеристика	12
1.3 Демографічна та соціальна характеристика.....	21
1.4 Економічна характеристика	26
2 АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	39
2.1 Загальна характеристика управління відходами в громаді	40
2.2 Опис поточного стану за видами відходів	47
2.2.1 Побутові відходи	47
2.2.2 небезпечні відходи	53
2.2.3 Відходи промисловості.....	54
2.2.4 Рослинні відходи	54
2.2.5 Відходи упаковки	55
2.2.6 Відходи електричного та електронного обладнання	55
2.2.7 Відходи батарей і акумуляторів.....	55
2.2.8 Медичні відходи	55
2.2.9 Транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився	55
2.2.10 Осади стічних вод від комунальних очисних споруд.....	55
2.2.11 Відходи, що біологічно розкладаються	56
2.3 Аналіз ефективності системи управління відходами	56
3 ПЛАНУВАННЯ УПРАВЛІННЯМ ВІДХОДАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	62
3.1 Цілі та цільові показники місцевого плану	62
3.2 Основні цілі та принципи державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами	62
3.3 Сценарії місцевого управління потоками відходів	67
3.3.1 Побутові відходи	68
3.3.2 небезпечні відходи.....	74
3.3.3 Відходи промисловості	79
3.3.4 Рослинні відходи	82
3.3.5 Відходи упаковки.....	84
3.3.6 Відходи електричного та електронного обладнання.....	84
3.3.7 Відходи батарей і акумуляторів	85
3.3.8 Медичні відходи	86
3.3.9 Транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився.....	87
3.3.10 Осади стічних вод від комунальних очисних споруд	87
3.3.11 Відходи, що біологічно розкладаються.....	88
3.4 Інструменти забезпечення виконання МПУВ.....	89
3.4.1 Інституційна структура управління відходами.....	89
3.4.1.1 Органи місцевого самоврядування	89
3.4.1.2 Адміністратор послуги з управління побутовими відходами	90
3.4.1.3 Суб'єкт господарювання у сфері управління відходами	91
3.4.1.4 Утворювачі побутових відходів	93

3.4.1.5	Інструменти які застосовуються для управління системою.....	94
3.4.2	Об'єкти оброблення відходів	98
3.4.3	Об'єкти оброблення медичних відходів.....	100
3.4.4	Об'єкти збирання вторинної сировини	100
3.4.5	Програмні документи регіонального рівня в сфері управління відходами	101
3.5	Фінансово-економічне забезпечення	105
4	МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВОГО ПЛАНУ	111
4.1	Системи моніторингу виконання МПУВ	111
4.2	Строки здійснення оцінки ефективності його виконання	113
5	ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ	114
5.1	Інформація про стратегічну екологічну оцінку	114
5.2	Результати громадського обговорення.....	114
5.3	Результати консультацій.....	114
6	ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА.....	115
7	ДОДАТКИ.....	119
	Додаток 1 Правила благоустрою (додаток)	120
	Додаток 2 Тарифи на операції із збирання та вивезення ТПВ (додаток).....	165
	Додаток 3 Тарифи на операції з поводженням з ПВ	167
	Додаток 4 Рішення про виконавця послуг	168
	Додаток 5 Інструкція щодо безпечного поводження з компонентами (складовими) небезпечних відходів у складі побутових відходів.....	168
	Додаток 6 Програма охорони навколишнього природного середовища (додаток)	171
	Додаток 7 Додаткова угода на захоронення ПВ на полігоні в с. Брище.....	176
	Додаток 8 Програма економічного та соціального розвитку (рішення, додаток).....	177
	Додаток 9 Програма благоустрою (рішення, додаток)	195
	Додаток 10 Благоустрій та санітарний стан (рішення, додаток)	207
	Додаток 11 Рішення про розроблення МПУВ	209
	Додаток 12 Повідомлення про початок роботи над проектом МПУВ.....	211
	Додаток 13 Довідка про контейнерні майданчики та кількість урн.....	212
	Додаток 14 Перелік промислових відходів, які приймаються на полігонах	213
	Додаток 15 Довідка про житловий фонд.....	215
	Додаток 16 Довідка про станцій технічного обслуговування автомобілів.....	217
	Додаток 17 Довідка про фінансово-економічне забезпечення	218
	Додаток 18 Довідка про водовідведення	218
	ГРАФІЧНА ЧАСТИНА. Схема управління відходами Боратинської сільської територіальної громади. Існуючий стан	221
	ГРАФІЧНА ЧАСТИНА. Схема управління відходами Боратинської сільської територіальної громади. Перспективний розвиток	223

Терміни та визначення

біовідходи	відходи, що мають властивість піддаватися анаеробному або аеробному розкладу, такі як відходи харчових продуктів або відходи харчової промисловості на всіх етапах виробництва та споживання, відходи від зелених насаджень; [1]
великогабаритні відходи	побутові відходи, що за розміром не можуть бути поміщені у контейнери об'ємом до 1,1 кубічного метра; [1]
видалення відходів	операція, що не є відновленням відходів, навіть якщо одним із наслідків такої операції є використання речовин або енергії; [1]
відновлення відходів	операція, у результаті якої відходи використовуються для корисних цілей, замінюючи матеріали, які мали бути використані для виконання певної функції або які підготовлені для виконання цієї функції на підприємстві чи в іншій господарській діяльності; [1]
відновлення матеріалів	будь-яка операція з відновлення матеріалів, інша, ніж виробництво енергії та перетворення відходів у матеріали, що можуть бути використані як паливо або для іншого виробництва енергії, яка може включати підготовку відходів до повторного використання, рециклінг, зворотне заповнення та інші операції; [1]
відходи	будь-які речовини, матеріали і предмети, яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися; [1]
відходи харчових продуктів	харчові продукти у значенні, наведеному в Законі України "Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів", що стали відходами; [1]
відходи, що не є небезпечними	відходи, які не мають властивостей, що роблять їх небезпечними; [1]
власник відходів	фізична особа, юридична особа, яка утворює відходи або яка відповідно до закону володіє, користується і розпоряджається відходами; [1]
захоронення відходів	розміщення відходів на поверхні чи під поверхнею (підземне) землі у спосіб, що не становить загрози здоров'ю людей та навколишньому природному середовищу і не передбачає подальше оброблення відходів; [1]
зберігання відходів	утримання відходів на об'єктах збирання, у тому числі до їх оброблення, протягом не більше одного року з моменту їх утворення, що є безпечним для здоров'я людей та навколишнього природного середовища відповідно до екологічних та санітарно-епідеміологічних вимог; [1]
збирання відходів	операція, що полягає у вилученні, купівлі, накопиченні та зберіганні відходів суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, включаючи роздільне збирання, з метою подальшого перевезення відходів на об'єкти оброблення відходів; [1]
контейнер для зберігання побутових відходів (контейнер)	металева або пластикова ємність, призначена для збирання та зберігання побутових відходів, виготовлена згідно з вимогами державних стандартів; [2]

контейнерний майданчик	спеціально обладнані майданчики для розміщення контейнерів для зберігання побутових відходів із під'їздами для спеціально обладнаних транспортних засобів; [3]
медичні відходи	відходи, що утворюються внаслідок здійснення діяльності з медичного обслуговування або ветеринарної практики, здійснення експертиз та досліджень у сфері охорони здоров'я, ветеринарної медицини, у тому числі наукових або дослідницьких робіт; [1]
небезпечні відходи	відходи, що мають одну чи більше властивостей, що роблять їх небезпечними; [1]
об'єкт оброблення відходів	установка, інженерна споруда або інший об'єкт, що використовується для здійснення операцій з відновлення або видалення відходів; [1]
оброблення відходів	операція з відновлення або видалення відходів, включаючи підготовку відходів до таких операцій; [1]
операції з управління відходами	збирання, перевезення, відновлення та видалення відходів; [1]
органічна складова побутових відходів	залишки побутових відходів (продуктів харчування, паперу, текстилю тощо), що складаються з органічних речовин, які піддаються процесам біологічного розпаду (гниття); [2]
перевезення відходів	операція, що полягає у транспортуванні відходів від місця їх утворення до об'єкта оброблення відходів, а також від одного місця/об'єкта до іншого; [1]
планово-побутова система збирання побутових відходів	система, за якою зібрані в контейнери побутові відходи перевозять на об'єкти поводження з відходами для їх подальшого оброблення (перероблення), утилізації, знешкодження чи захоронення; [2]
планово-поквартирна система збирання побутових відходів	система, яка не передбачає наявності контейнерів, а споживач самостійно завантажує побутові відходи у сміттєвоз, що прибуває за графіком; [2]
планово-регулярна система санітарного очищення	система санітарного очищення, що передбачає регулярне (за графіком) перевезення побутових відходів з населених місць до місць їх оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження чи захоронення у терміни, визначені у Санітарних нормах; [2]
побутові відходи	змішані та/або роздільно зібрані відходи від домогосподарств, включаючи відходи паперу, картону, скла, пластику, деревини, текстилю, металу, упаковки, біовідходи, відходи електричного та електронного обладнання, відходи батарей та акумуляторів, небезпечні відходи у складі побутових, великогабаритні та ремонтні відходи, а також змішані та/або роздільно зібрані відходи з інших джерел, якщо ці відходи подібні за своїм складом до відходів домогосподарств. Побутові відходи не включають відходи промисловості, сільського і лісового господарства, рибальства та аквакультури, резервуарів для септиків, каналізаційних мереж та відходи їх оброблення, включаючи осад стічних вод, транспортні [1]

	засоби, строк експлуатації яких закінчився, відходи будівництва та знесення, вуличний змет, медичні відходи;
полігон	місце захоронення відходів, призначене для їх розміщення на [1] поверхні чи під поверхнею (підземне) землі, включаючи: - внутрішні місця для видалення відходів, на яких утворювач відходів - суб'єкт господарювання здійснює видалення власних відходів на місці утворення; - постійні місця, на яких відходи розміщуються понад один рік;
послуга з управління побутовими відходами	операції із збирання, перевезення, відновлення та видалення [1] побутових відходів, а також діяльність, пов'язана з організацією роботи системи управління побутовими відходами, що здійснюється виконавцем послуги з управління побутовими відходами;
приймання відходів	отримання відходів, що утворилися в результаті [1] споживання/використання продукції, до виробників якої законом встановлена розширена відповідальність виробника, у місцях продажу, адміністративних, соціальних, громадських, комерційних, розважальних, рекреаційних, туристичних та інших закладах, а також мобільними пунктами приймання відходів у встановленому законом порядку;
ремонтні відходи	залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, що утворилися [1] під час переобладнання, перепланування або поточного ремонту у житловому будинку, окремій квартирі або будинку громадського призначення;
рециклінг	операція з відновлення, у результаті якої відходи переробляються у [1] продукцію, матеріали або речовини для їх використання за первинною або іншою метою. Ця операція включає перероблення органічного матеріалу, але не включає виробництва енергії чи перетворення відходів у матеріали, що можуть бути використані як паливо або як матеріали для зворотного заповнення;
роздільне збирання відходів	збирання відходів окремо залежно від їх виду, характеристики та [1] складу у спосіб, що сприятиме їх подальшому обробленню;
система управління побутовими відходами	комплекс заходів із збирання, перевезення та оброблення [1] побутових відходів, включаючи створення та забезпечення діяльності об'єктів, нагляд за ними та подальший догляд за об'єктами видалення побутових відходів, а також діяльність суб'єктів господарювання, що здійснюють окремі операції з управління побутовими відходами в межах територіальної громади або декількох територіальних громад;
сортування відходів	операція, пов'язана з механічним розподілом відходів залежно від [1] їх фізико-хімічних властивостей, матеріальних складових, енергетичної цінності, інших показників з метою їх підготовки до оброблення;
суб'єкт господарювання у сфері управління відходами	юридична особа або фізична особа-підприємець, що здійснює [1] збирання, купівлю, зберігання, перевезення, відновлення та/або видалення відходів відповідно до законодавства;

термічне оброблення відходів	технологічний процес з термічного оброблення відходів, який [1] відповідає правилам технічної експлуатації відповідної установки;
управління відходами	комплекс заходів із збирання, перевезення, оброблення [1] (відновлення, у тому числі сортування, та видалення) відходів, включаючи нагляд за такими операціями та подальший догляд за об'єктами видалення відходів;
установка спалювання відходів	будь-яка стаціонарна або мобільна технічна одиниця та обладнання, [1] призначене для термічного оброблення відходів, з відновленням утворюваного при горінні тепла або без нього, з метою видалення шляхом спалювання за допомогою окислення, а також інших процесів термічного оброблення, таких як піроліз, газифікація, плазмовий процес, якщо речовини, що утворюються в результаті термічного оброблення, у подальшому спалюються;
установка сумісного спалювання відходів	будь-яка стаціонарна або мобільна технічна одиниця, призначена [1] для виробництва енергії або виробництва матеріальних продуктів, яка використовує відходи як звичайне або додаткове паливо або в якій відходи проходять термічне оброблення з метою видалення шляхом спалювання за допомогою окислення, а також інших процесів термічного оброблення, таких як піроліз, газифікація, плазмовий процес, якщо речовини, що утворюються в результаті термічного оброблення, у подальшому спалюються;
утворювач відходів	фізична особа, юридична особа, в результаті діяльності якої [1] утворюються відходи, а також суб'єкти управління відходами, які здійснюють операції із сортування, змішування або інші операції, що призводять до зміни характеристик або складу відходів.

Скорочення:

- ПВ** – побутові відходи;
ВВ – великогабаритні відходи;
РВ – ремонтні відходи;
НВ – небезпечні відходи;
КМ – контейнерні майданчики;
КОС – каналізаційні очисні споруди;
СЗЗ – санітарно захисна зона;
СЕО - стратегічна екологічна оцінка;
МПУВ - місцевий план управління відходами;
РПУВ - регіональний план управління відходами;
МОЗ України – Міністерство охорони здоров'я України;
ТПВ – тверді побутові відходи (це скорочення потребує перегляду і приведення у відповідність до термінології Закону України «Про управління відходами»);
Боратинська СТГ - Боратинська сільська територіальна громада;
Боратинська громада - Боратинська територіальна громада;
Санітарні норми – «Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць» затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 р. № 145;
Правила благоустрою – «Правила благоустрою території населених пунктів Боратинської сільської ради» затверджені рішенням Боратинської сільської ради від 10.07.2020 року № 16/11.

Вступ

Місцевий план управління відходами (МПУВ) - документ державного планування, що містить комплекс взаємозв'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма заінтересованими виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах в межах території територіальної громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, сформованих на підставі оцінки поточного стану сфери управління відходами та вже розроблених моделей.

Мета розроблення МПУВ: оцінити поточний стан сфери управління відходами Боратинської сільської територіальної громади та визначити завдання, заходи за строками та ресурсним забезпеченням, спрямовані на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах громади.

Місцеві плани управління відходами розробляються та затверджуються для кожної територіальної громади.

Розроблення документа державного планування «Місцевий план управління відходами Боратинської сільської територіальної громади» (далі – МПУВ) здійснюється на виконання пункту 1 частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами».

Порядок розроблення, погодження та затвердження МПУВ здійснюється відповідно до положень «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

Зміст та обсяг МПУВ визначається вимогами «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

В МПУВ враховуються положення та заходи наявні в нормативно-правових документах та документах державного планування національного, регіонального та місцевого рівнів в сфері поводження з відходами:

- «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 820-р;
- «Національний план управління відходами до 2033 року» затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 р. № 1353-р;
- «Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року» затверджений рішенням Волинської обласної ради від 15.09.2022 року № 18/8.

Згідно положень «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів», місцеві плани управління відходами розробляються протягом одного року з дня набрання чинності регіональним планом управління відходами у відповідній області.

Місцевий план управління відходами оновлюється протягом шести місяців з дня внесення змін до регіонального плану управління відходами.

Місцеві плани управління відходами мають узгоджуватися з регіональними планами управління відходами. Цільові показники, встановлені регіональними планами управління відходами, є обов'язковими для перенесення до місцевих планів управління відходами і можуть бути скориговані лише на підставі обґрунтування, наведеного в місцевому плані управління відходами.

Місцевий план управління відходами розробляють на основі даних, отриманих у результаті статистичних спостережень, адміністративних даних центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також даних обліку та звітності, наданих підприємствами, установами, організаціями.

Проект місцевого плану управління відходами підлягає стратегічній екологічній оцінці відповідно до положень Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» та після

затвердження оприлюднюється шляхом розміщення на офіційному веб-сайті органу, що його затверджує.

Обов'язок розроблення місцевого плану управління відходами, згідно чинного законодавства, покладається на виконавчі органи сільських, селищних, міських рад.

Місцевий план затверджується сільськими, селищними, міськими радами для кожної територіальної громади.

Орган місцевого самоврядування на основі показників оцінки досягнення цілей та здійснення заходів один раз на два роки здійснює оцінку ефективності реалізації місцевого плану управління відходами та оприлюднює її результати на своєму офіційному веб-сайті.

Передбачається, що система управління відходами у Боратинській СТГ буде створюватися на засадах стратегічного планування, що передбачатиме виконання ряду заходів, спрямованих на реформування та удосконалення системи управління відходами, вибір оптимальних методів збирання, перевезення і оброблення відходів.

Основними завданнями розроблення МПУВ є визначення:

- конкретних організаційних, економічних, технічних, суспільних, освітньо-просвітницьких заходів;
- відповідальних виконавців заходів;
- строків здійснення заходів;
- джерел та обсягів фінансового забезпечення;
- засобів контролю за станом здійснення заходів та проведення моніторингу результатів реалізації плану.

1 Характеристика територіальної громади

Назва громади: Боратинська сільська територіальна громада (далі - Боратинська громада).

Боратинська територіальна громада утворена в умовах адміністративно-територіальної реформи у 2017 році шляхом об'єднання трьох сільських рад Луцького району Волинської області: Баївської, Боратинської та Промінської, внаслідок чого до її складу увійшло 12 сіл. У 2020 році на основі розпорядження Кабінету Міністрів України № 718-р від 12 червня 2020 року до складу Боратинської об'єднаної територіальної громади увійшли ще шість сільських рад: Баківцівська, Радомишльська, Коршівська, Гіркополонівська, Лаврівська, Ратнівська.

Після доєднання Боратинська територіальна громада налічує 24 населених пункти: с. Боратин, с. Баїв, с. Баківці, с. Вікторіяни, с. Гірка Полонка, с. Коршів, с. Лаврів, с. Оздів, с. Озеряни, с. Полонка, с. Радомишль, с. Ратнів, с. Романівка, с. Суховоля, с. Вербайв, с. Голишів, с. Городище, с. Коршовець, с. Лучиці, с. Мстишин, с. Новостав, с. Промінь, с. Рованці, с. Цеперів.

Адміністративний центр - село Боратин.

Кількість населення: 19621 осіб.

Площа громади: 282,7 км².

Густота населення становить 69,0 осіб/км², тобто дещо менша середньоукраїнського показника, проте вища середньої щільності населення по Волинській області (табл. 1.1.1). Відстань від найвіддаленішого с. Романівки до адміністративного центру громади с. Боратин становить 20,1 км.

Таблиця 1.1.1.

Порівняльна характеристика Боратинської сільської територіальної громади

Регіони	Площа, км ²	Частка площі ТГ у загальній площі району / області	Населення, тис. осіб	Частка населення ТГ у чисельності населення району / області	Густота населення (осіб/ км ²)
Боратинська громада	282,7¹	5,39 / 1,40	19,6¹	4,28 / 1,91	69,0
Луцький район	5249,1 ²	26,06	455,4 ²	44,6	86,8
Волинська область	20 144,0 ²	-	1 021,3 ²	-	50,7

¹За даними Боратинської сільської ради.

² За даними порталу «Децентралізація».

1.1 Адміністративно-територіальний устрій

Адміністративний центр громади с. Боратин.

В складі громади наявні дев'ять старостинських округів: Боратинський, Баївський, Гіркополонківський, Ратнівський, Коршівський, Промінський, Лаврівський, Баківцівський, Радомишльський.

Місце розташування: південно-східній частині Волинської області.

За адміністративно-територіальним устроєм Боратинська територіальна громада входить до Луцького району Волинської області і межує з Луцькою міською, Підгайцівською і Городищенською сільськими, Торчинською селищною територіальними громадами Волинської області, а також з Боремельською, Підлозцівською та Ярославичівською сільськими територіальними громадами Рівненської області (рис. 1.1).

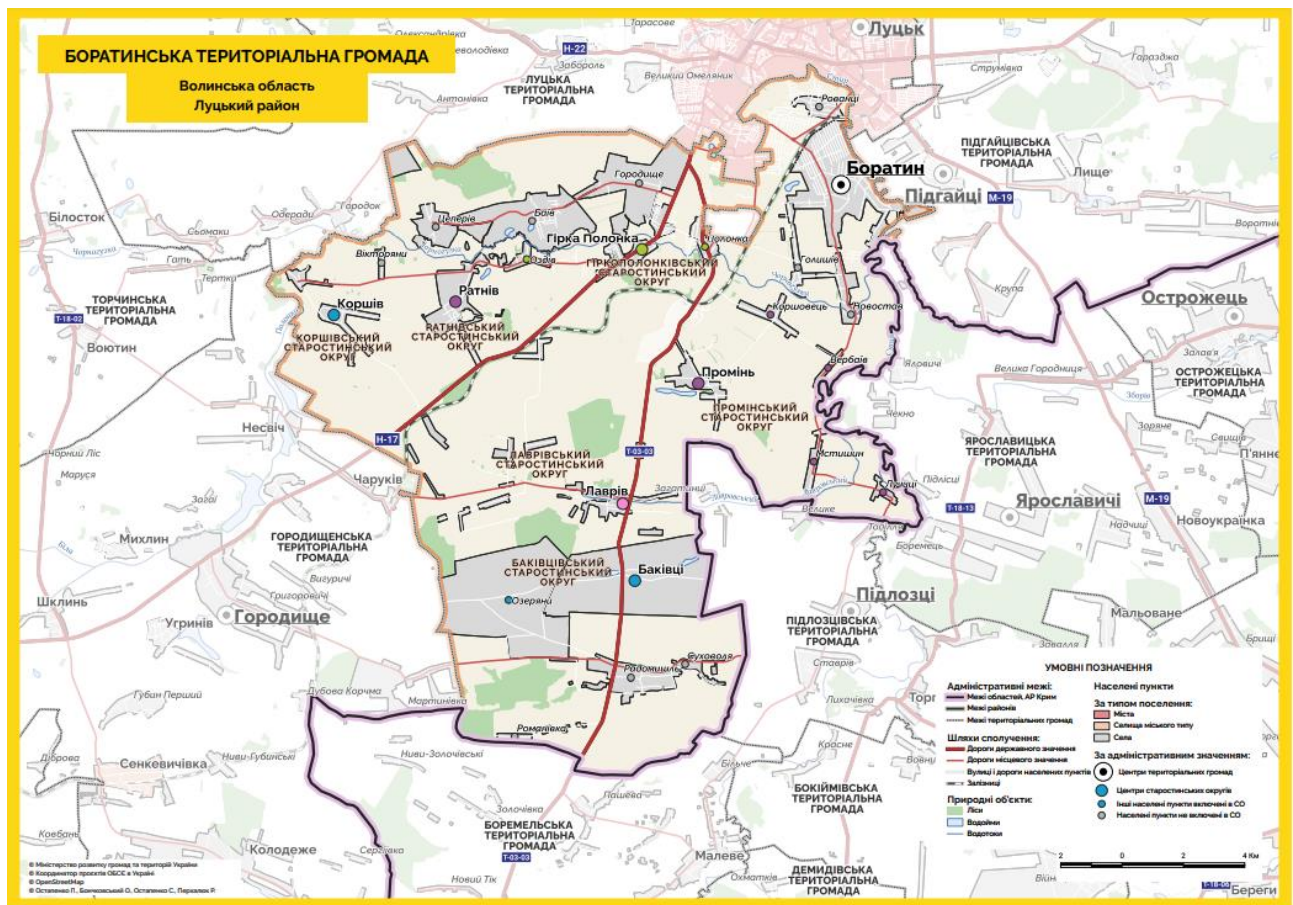

Рис. 1.1 Розміщення Боратинської ТГ в регіоні

1.2 Природно-географічна характеристика

Місце розташування

Боратинська громада має сприятливе економіко-географічне розташування як у контексті внутрірегіонального розміщення, так і віддаленості від Державного кордону з ЄС. Вона межує з обласним центром Волинської області м. Луцьком, її основним економічним та культурно-освітнім осередком. Відстань між адміністративним центром Боратинської громади та центром м. Луцька становить 5,2 км, автомобільним шляхом – 9,0 км та займає не більше 15-ти хвилин часу для доїзду. Відстань до кордонів з ЄС – близько 120 км. Окрім того, громада має вигідне розташування в межах Західного регіону України, адже безпосередньо межує з територіальними громадами Рівненської області, а відстань від с. Боратина до м. Рівне автомобільними шляхами дорівнює 78 км. До м. Львова (та міжнародного аеропорту) – близько 150 км.

Через Боратинську громаду проходить автомобільний шлях національного значення Н17, який сполучає Луцьк з Радеховом та Львовом. По території громади пролягає також автомобільний шлях територіального значення Т0303, який простягається територією Луцького та Дубенського районів через Луцьк – Радомишль – Демидівку – Дубно.

Загалом географічне розташування дає громаді суттєві переваги у контексті доступу населення та місцевого бізнесу до розвинутої транспортно-логістичної мережі в області. У цьому контексті, зокрема, слід акцентувати на близькості до: 1) автомобільного шляху міжнародного значення М19, що сполучає прикордонний перехід Доманове (Волинська область) та автомобільний прикордонний перехід Порубне (Чернівецька область) та є частиною європейський маршрут Е85 (Литва – Білорусь – Україна – Болгарія – Греція); 2) автошляху національного значення Н22 Устиг (пункт пропуску на кордоні з Польщею) – Луцьк – Рівне; 3) автомобільна дорога регіонального значення Р14 Луцьк - Дольськ.

Клімат

Відповідно до архітектурно-будівельного районування України територія Боратинської сільської територіальної громади відноситься до I кліматичного району (Північно-західний (Полісся. Лісостеп)) з характерними для нього особливостями, що суттєво впливає на кількісні та якісні показники атмосферного повітря.

Клімат території помірно континентальний, характеризується нетривалою помірно м'якою зимою та тривалим вологим і теплим літом.

Температура середня – плюс 7,2°C, абсолютний мінімум - мінус 34°C, максимум – плюс 38°C. Тривалість безморозного періоду, днів: середня - 158, найбільша - 184, найменша - 124. Розрахункові температури: найхолоднішої 5-денки – мінус 20°C, вентиляційна - мінус 8,5°C. Опалувальний сезон: середня температура - мінус 0,2°C, середня тривалість - 187 діб.

Глибина промерзання ґрунту: середня - 54 см, найменша - 37 см, найбільша - 91 см.

Кількість опадів - 553 мм (в т.ч. 403 мм за теплий період), добовий максимум опадів: середній - 40 мм, спостережений - 114 мм. Висота снігового покриву: середня - 13 мм, максимальна - 26 мм, число днів зі сніговим покривом – 80.

Домінуючі напрямки вітру (їх повторюваність): західні – 19,1%, північно-західні – 17,3%, південно-східні – 16,1%. Швидкість вітру - 4,0 м/с, найбільші швидкості вітру, можливі: щорічно - 24 м/с, 1 раз за 5 років - 28 м/с, 1 раз на 10-20 років - 31-33 м/с, середнє число днів з сильним вітром – 21.

Число днів з туманом - середнє/найбільше - 42/55, грозою - 28/39, заметіллю - 16/30.

Згідно кліматичному районуванню ("СНП 2.01.01-82 "Строительная климатология и геофизика") територія розташована в II В підрайоні. Територія відноситься до регіону з помірним природним потенціалом забруднення повітря та не дуже сприятливими умовами розсіювання викидів в атмосферу.

Рельєф

Територія Боратинської громади знаходиться у межах Волинської височини і входить у морфоструктуру Луцько-Рівненського лесового пасма. Громада розташована в лісостеповій зоні типових чорноземів і сірих опідзолених ґрунтів.

Рельєф місцевості належить до льодовиково-ерозійного типу, тому він різко пересічений. Його основними елементами є яружно-балкова система, міжбалкові плато та значні підвищення з крутими схилами. Просторова ландшафтна структура цієї території досить строката й визначається поєднанням вододільних, плакорних широколистянолісових, надзаплавно-терасових і заплавних природних територіальних комплексів.

Для території, на якій розмішуються населені пункти громади, характерне переважання хвилясто-горбистих межиріч з невеликими рештками дубово-грабових лісів. Характерними є також рівнинні місцевості надзаплавних терас Стиру і Черногузки, на яких поширені найбільші в області масиви чорноземних ґрунтів, глибоких і неглибоких. Нарешті, певне місце займають тут заплавні місцевості, переважно заторфовані. Абсолютні відмітки поверхні коливаються в межах 175-225 м. Рельєф похилий з переважними ухилами поверхні до 2%, місцями на схилах долин більше 10%.

Геологічна характеристика

У контексті ґрунтово-географічного районування Волинської області територія Боратинської громади відноситься до Луцько-Рівненського ґрунтового округу (табл. 1.2.1). Поверхня тут складена лесовими породами, поширення яких сприяє ерозійному розчленуванню та розвитку увалисто-балкових форм рельєфу.

Таблиця 1.2.1.

Боратинська ТГ: ґрунтово-географічне районування

Ґрунтово-географічна країна	Східно-європейська рівнина
Ґрунтово-біокліматична зона	Широколистяно-лісова зона
Ґрунтовий край	Волинський
Ґрунтовий округ	Луцько-Рівненський

В геологічній будові території приймають участь відклади девонського, крейдяного та четвертинного періодів. Докембрійські відклади залягають на глибинах більше 1000 м; зверху вони перекриті потужною товщею осадових відкладів. У підшві свердловин, пробурених у зонах тектонічних порушень Волинського артезіанського басейну, залягає мергельно-крейдяна товща потужністю понад 200 м. Зони тріщинуватості і карсту є водоносними, зони монолітних порід – водонепроникні. Підземні води напірні з величиною напору 20-25 м. Вище до поверхні залягають відклади палеогену, неогену та четвертинні відклади. Останні мають суцільне покриття і представлені алювіальними і флювіогляціальними піщано-суглинистими відкладами, глибини залягання яких коливаються в межах 1-15 м на вододілах і 1-1,5 м - у річкових долинах. Південніше на вододілах над льодовиковими пластами залягають і поширені лесові відклади потужністю від 2-3 до 30 і більше метрів.

Територія розташована в межах північної країни Волино-Подільського плато – Волинської лесової височини з характерними особливостями природи: значним поширенням надзаплавних терасових місцевостей з опідзоленими і малогумусними чорноземами, широкими заплавами з поширенням лучно-болотних місцевостей тощо. За геоморфологічними ознаками місто розташоване на тектонічному піднятті у перехідній зоні від Волино-Подільської височини до Поліської низовини.

Ґрунтовий покрив на території Боратинської громади характеризується різноманітністю за генезисом, механічним складом, водно-фізичними особливостями і родючістю. В цілому ґрунти сприятливі для організації зелених зон, парків, гідроморфні ділянки – лугопарків. Громада розташована в лісостеповій зоні типових чорноземів і темно-сірих опідзолених ґрунтів, на її території зустрічаються також торфовища низинні та торфово-болотні ґрунти (рис. 1.2.1).

Темно-сірі опідзолені ґрунти сформувались на пилюватих легких лесовидних суглинках; значну роль при цьому відіграв чорноземний процес глиноутворення, тому вони досить добре (1,5-2%) і глибоко гумусовані (50-60 см). Вони досить добре забезпечені доступними для рослин формами поживних речовин (азотом, фосфором, калієм).

Рис. 1.2.1. Карта ґрунтів Боратинської територіальної громади¹¹Карта ґрунтів України

Чорноземи опідзолені приурочені до найбільш виположених довгих схилів та широких плоских межиріч. Профіль опідзолених чорноземів слабо диференційований. Виділяється неглибокий (28-30 см) гумусовий горизонт з незначною кількістю крем'янки, досить міцною грудкувато-зернистою структурою. З усіх опідзолених ґрунтів вони мають найкращі фізико-хімічні властивості, а вміст гумусу у верхньому горизонті досягає 2,4%.

Чорноземи типові поширені на невисоких і плоских вододільних грядах та їх пологих схилах в середній смузі та надзаплавних терасах річок Волинської височини. Вони утворились під лучними степами в умовах м'якого і волого клімату. Це крайній західний варіант лісостепових чорноземів, які мають ряд своїх особливостей. Вони слабоструктурні, малогумусовані (2-3%). Проте, краще, ніж будь-які інші ґрунти області, вони забезпечені рухомими формами поживних речовин. Майже третина їх площі зазнає площинного змиву, тому вони потребують протиерозійних заходів. З агровиробничої точки зору вони належать до найбільш родючих ґрунтів області і придатні до вирощування основних зернових, технічних та овочевих культур, але потребують внесення повних доз органічних та мінеральних, особливо фосфорних, добрив.

Торфово-болотні ґрунти залягають на окраїні торфових масивів, менше розвинуті в межах невеликих замкнутих понижень. Профіль їх нагадує болотні ґрунти, але на поверхні в них є горизонт справжнього торфу. **Торфові ґрунти (торфовища)** розташовані на широких заплавах поліських річок, прохідних долинах та замкнутих улоговинах, біля витоків річок. В межах громади це низинні торфовища трав'янисто-осокового походження.

Всі ґрунти на території громади давно окультурені і протягом століть використовуються в сільському господарстві. Це призвело до зменшення в них вмісту гумусу та поживних речовин, погіршення структури, розвитку площинної та лінійної ерозії.

Загальна площа земель Боратинської територіальної громади становить 20168,09 га (рис.1.2.2), зокрема:

- землі житлової забудови займають 1856,21 га,
- землі лісогосподарського призначення – 1185,83 га,
- землі промисловості – 764,25 га,
- землі рекреаційного призначення – 1,00 га,
- землі сільськогосподарського призначення – 16360,80 га.

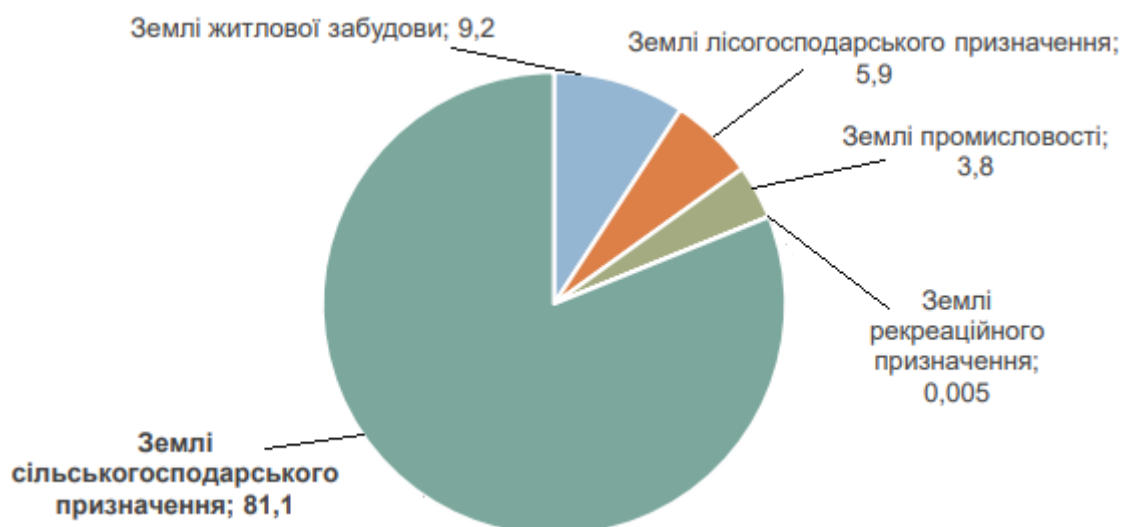

Рис. 1.2.2. Земельні ресурси Боратинської територіальної громади²

²За даними Боратинської сільської ради

Гідрогеологічні умови

Більшість річок Волинської області беруть свій початок за межами головного Європейського вододілу в межах регіону. Річки протікають по території області, в основному, з півдня на північ, мають повільну течію, що пов'язане з незначним зниженням поверхні області на північ. За своїм режимом вони належать до рівнинного типу, переважно снігового живлення. В середньому за рік талі снігові води в річному стоці займають близько 70%, решта стоку має дощове і підземне походження, причому підземне живлення становить до 30% річного стоку. Характер живлення рік області обумовлює їх рівневий режим і режим стоку. Річному ходу рівнів рік області властива яскраво виражена висока весняна повінь і низька межень, яку порушують літні і зимові паводки. Гідрографічна мережа Боратинської громади належить до басейну річки Стир (притока Прип'яті, басейн Дніпра). Водні ресурси представлені річками: Стир, Черногузка, Полонка, Канал Лаврівський, Злодійка, Сорока, а також джерелами і штучними ставками. Водойми придатні для купання, риболовлі, водного туризму (табл. 1.2.2). Вздовж берегів річок на окремих ділянках обладнані пляжі та зони відпочинку.

Таблиця 1.2.2.

Найбільші річки на території Боратинської територіальної громади

Населений пункт	Назва річки/струмка	Тип об'єкта гідрографії (струмок/річка)	Куди впадає	Суббасейн	Загальна довжина (в межах України), км	Довжина в межах територіальної громади, км
с.Гірка Полонка, с.Новостав	Черногузка	річка	Стир	Прип'ять	53	24,46
	Черногузка - П	річка	Стир	Прип'ять	53	4,18
	Полонка - П	річка	Черногузка	Прип'ять	29	4,35
с.Радомишль	Без назви (ССТ-3)	струмок	Стир	Прип'ять	8,21	4,62
с.Баківці	Без назви	струмок	канал Лаврівський	Прип'ять	5,286	3,68
	Без назви - Л	струмок	канал Лаврівський	Прип'ять	5,286	1,606 - по межі з Рівненською областю
с.Промінь	Злодійка	річка	Стир	Прип'ять	6,46	6,46
с.Лаврів	канал Лаврівський (Без назви)	канал	Стир	Прип'ять	11	7,4
	канал Лаврівський (Без назви) - Л	канал	Стир	Прип'ять	11	1,67 - по межі з Рівненською областю
	Стир - Л	річка	Прип'ять	Прип'ять	464	20,82 - по кордону Волинської та Рівненської областей,
	Стир	річка	Прип'ять	Прип'ять	465	2,42
	Стир - Л	річка	Прип'ять	Прип'ять	464	14,09 (по межі Боратинської і Підгайцівської ТГ та по межі Боратинської та Луцької ТГ)
	Без назви (Жидувка)	струмок	Стир	Прип'ять	5,3	1,8

Стир – найбільша права притока Прип'яті, яка протікає в межах Львівської, Волинської та Рівненської областей, і в Білорусі. Загальна довжина річки 483 км, площа водозбору 13130

км², похил - 0,20 м/км. В межах Волинської області довжина сягає 227,5 км, площа водозбору 897,9 км². Долина річки переважно трапецієподібна, на окремих ділянках нечітко виражена, схили висотою 5-15 м, у верхній та середній течія – круті. Заплава двостороння з середньою шириною до 0,7-1,0 км. Русло у верхній і середній течіях дуже звивисте. У Боратинській громаді річка проходить її східним кордоном.

Річка **Чорногузка** бере початок з джерел біля села Бубніва в Локачинському районі. Тече переважно на схід у межах Волинської височини. Впадає до Стиру на схід від села Новостав. Основна притока: Полонка (права). Похил річки 0,67 м/км. Долина коритоподібна, завширшки до 3 км, завглибшки до 40 м. Площа басейну 552 км². Заплава двостороння, завширшки 300- 400 м (до 700 м), заболочена, на окремих ділянках осушена. Річище подекуди випрямлене, звивисте, завширшки 1-3 (до 30 м), завглибшки до 1,4-2 м. Використовується на побутове водопостачання та сільськогосподарські потреби, рибицтво. Є штучні водойми.

Полонка – річка протікає у межах Горохівського та Луцького районів Волинської області. Права притока Чорногузки. Полонка бере початок з джерел на околиці села Пустомити. Тече в межах Горохівської височини спочатку на схід, далі – переважно на північний схід і північ. Впадає до Чорногузки на північ від села Коршів. Довжина – 28,89 км, площа басейну – 211,02 км², похил річки – 1,83 м/км.

Канал Лаврівський –ліва притока Стиру. Бере свій витік з села Лаврів, та впадає в річку Стир на північний схід від села Мстишин. Протікає повз такі села як Лаврів, Заготинці, Велике Луциці, Мстишин. Довжина каналу становить 11,29 км, площа водозбору – 91,29 км², похил річки – 0,16 м/км.

Неподалік від с. Гірка Полонка у громаді розташоване **освячене водне джерело**, яке живить річку Чорногузку. Джерело сформувалося в сучасних болотних відкладах. Водоносність цієї товщі порід зумовлена їхнім заболоченням. Перша літописна згадка про джерело датується 1150 роком. Вихід джерела закріплений каменем, над джерелом збудовано капличку. Багато людей, які проїжджають повз джерела, зупиняються і набирають воду, оскільки вона є цілющою і допомагає від багатьох недуг.

На території Боратинської громади налічується 42 ставки загальною площею водного дзеркала 174,579 га.

Територія Боратинської громади, як і Волинської області в цілому, розташована в межах Волино-Подільського артезіанського басейну, особливістю якого є наявність потужної зони прісних вод. У межах басейну найсприятливіші умови для формування ресурсів підземних вод існують на Волинській височині (в межах якої розташована територія Боратинської громади).

В геологічній будові території громади приймають участь відклади девонського, крейдяного та четвертинного періодів. Докембрійські відклади залягають на глибинах більше 1000 м; зверху вони перекриті потужною товщею осадових відкладів. У підшві свердловин, пробурених у зонах тектонічних порушень Волинського артезіанського басейну, залягає мергельнокрейдяна товща потужністю понад 200 м. Зони тріщинуватості і карсту є водоносними, зони монолітних порід – водонепроникні. Підземні води напірні з величиною напору 20-25 м. Вище до поверхні залягають відклади палеогену, неогену та четвертинні відклади. Останні мають суцільне покриття і представлені алювіальними і флювіогляціальними піщано-суглинистими відкладами, глибини залягання яких коливаються в межах 1-15 м на вододілах і 1-1,5 м – у річкових долинах. Південніше на вододілах над льодовиковими пластами залягають і поширені лесові відклади потужністю від 2-3 до 30 і більше метрів.

Корисні копалини

Розвіданих корисних копалин є небагато. У промисловому відношенні найбільше значення мають поклади крейди (с. Боратин), глини (с. Боратин, с. Новостав, с. Голишів) і піску будівельного (с. Боратин, с. Рованці, с. Голишів), які придатні для виготовлення цегли, черепиці, що в умовах масового сільського будівництва має велике практичне значення.

Природно-заповідний фонд

Для рослинного покриву також типові залишки остепнених луків та скельно-степової рослинності. Для фрагментів лучно-степової рослинності, між іншим, властиве виростання в її складі таких типових представників лісостепової деревно-чагарникової флори, як степова вишня і клокичка. Значні площі займають також болота і луки. Луки збереглися майже виключно по долинах великих річок, по їх заплавах. Болота ж переважно пов'язані з долинами невеликих річок (Чорногузки та інших), з утворенням торфових масивів. Торфовища переважно низинні.

Фауністичні ресурси громади – передовсім рибні та медоносні. Рибні ресурси досить різноманітні, і промислове значення мають такі види, як короп, щука, карась, лящ, сом, краснопірка, окунь, морена, головень. Медоносні угіддя зосереджені в основному на території індивідуальних одноосібних присадибних ділянок, на території природних кормових угідь, луків, пасовищ.

На території Боратинської територіальної громади розташовані три об'єкти природно-заповідного фонду Волинської області: заповідне урочище «Радомишль», гідрологічний заказник «Чорногузка», загальнозоологічний заказник «Гнідавське болото».

На території Боголюбського лісництва поблизу села Радомишль розташоване однойменне **заповідне урочище** місцевого значення площею 18,0 га (кв. 47, вид. 8). Статус урочищу «Радомишль» надано за розпорядженням Волинської обласної ради народних депутатів від 15 грудня 1978 року № 532 для збереження єдиної на Волині ділянки буково-дубового насадження віком понад 60 років. Урочище входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення й використання.

На території громади також розташовано **гідрологічний заказник «Чорногузка»** загальною площею 1500 га. Заказник створений за розпорядженням представника Президента України у Волинській області від 26 травня 1992 року № 132. Охороняється заплава річки Чорногузки завдовжки 22,0 км, завширшки від 0,1 до 0,7 км, на якій поширена різнотравно-злаковоосокова рослинність із тимофіївки лучної *Phleum pratense*, тонконога лучного *Poa pratensis*, китника лучного *Alopecurus pratensis*, осок стрункої *Carex acuta* і гостроподібної *C. acutiformis*, ромашки лікарської *Matricaria recutita*, калюжниці болотяної *Caltha palustris*, незабудки болотяної *Myosotis scorpioides*, хвоща болотяного *Equisetum palustre*, рогузу широколистого *Typha latifolia*, очерету звичайного *Phragmites australis*, півників болотяних *Iris pseudacorus*. Серед чагарників переважає вільха чорна *Alnus glutinosa* і крушина ламка *Frangula alnus*.

Фауністичний комплекс в межах заказника складається з понад 100 видів хребетних тварин. Серед нечисленних регіонально рідкісних видів у заказнику селяться: бугай *Botaurus stellaris*, бугайчик *Ixobrychus minutus*, чепура велика *Ardea alba*, очеретянка чагарникова *Acrocephalus palustris*, синьошийка *Luscinia svecica*, просянка *Emberiza calandra*. Трапляються види, занесені в Червону книгу України й додатки міжнародних конвенцій: гоголь *Bucephala clangula*, деркач *Crex crex*, журавель сірий *Grus grus*, луні польовий *Circus cyaneus* і лучний *C. pygargus*, сорокопуд сірий *Lanius excubitor*, сова болотяна *Asio flammeus*, горностай *Mustela erminea*, видра річкова *Lutra lutra*. Тут також зустрічаються деркач *Crex crex* і видра річкова *Lutra lutra*, включені до Європейського Червоного списку як види, що перебувають під загрозою знищення у світовому масштабі.

«Гнідавське болото» – загальнозоологічний заказник площею 116,6 га, що лежить у межах землекористування Луцької міської ради (53,0 га, заплава р. Стир у районі вул. Потебні в межах обласного центру) та Боратинської сільської ради (63,6 га). Заказник утворений за розпорядженням Волинської обласної державної адміністрації від 12 грудня 1995 року № 213.

Під охороною держави перебуває частина заболоченої заплави річки Стир: природне болото, заросле рогазом широколистим *Typha latifolia*, очеретом звичайним *Phragmites australis*, осокою *Carex*, стариці річки, низинні луки з негустими заростями верболозу *Salix alba*. Це місце мешкання й розмноження риб, земноводних, плазунів, птахів, ссавців, у т. ч.

синиць великої *Parus major* і вусатої *Panurus biarmicus* дрозда співочого *Turdus philomelos*, зозулі звичайної *Cuculus canorus*, шпака звичайного *Sturnus vulgaris*, зяблика звичайного *Fringilla coelebs*, вівсянки звичайної *Emberiza citrinella*, крижня *Anas platyrhynchos*, курочки малої *Porzana parva*, черепахи болотяної *Emys orbicularis*, зайця-русака *Lepus europaeus*, ласки звичайної *Mustela nivalis*, лисиці рудої *Vulpes vulpes*.

Тут трапляються рідкісні види, занесені у Червону книгу України та міжнародні природоохоронні переліки: видра річкова *Lutra lutra*, горностай *Mustela erminea*, лунь польовий *Circus cyaneus*.

На території Боратинської громади розташовані також три парки – у селах Баківці (0,6 га), Баїв (0,3 га) та Боратин (0,4 га).

Смарагдова мережа

На території Боратинської територіальної громади наявні об'єкти мережі Емеральд (Смарагдової) (рис. 1.2.3).

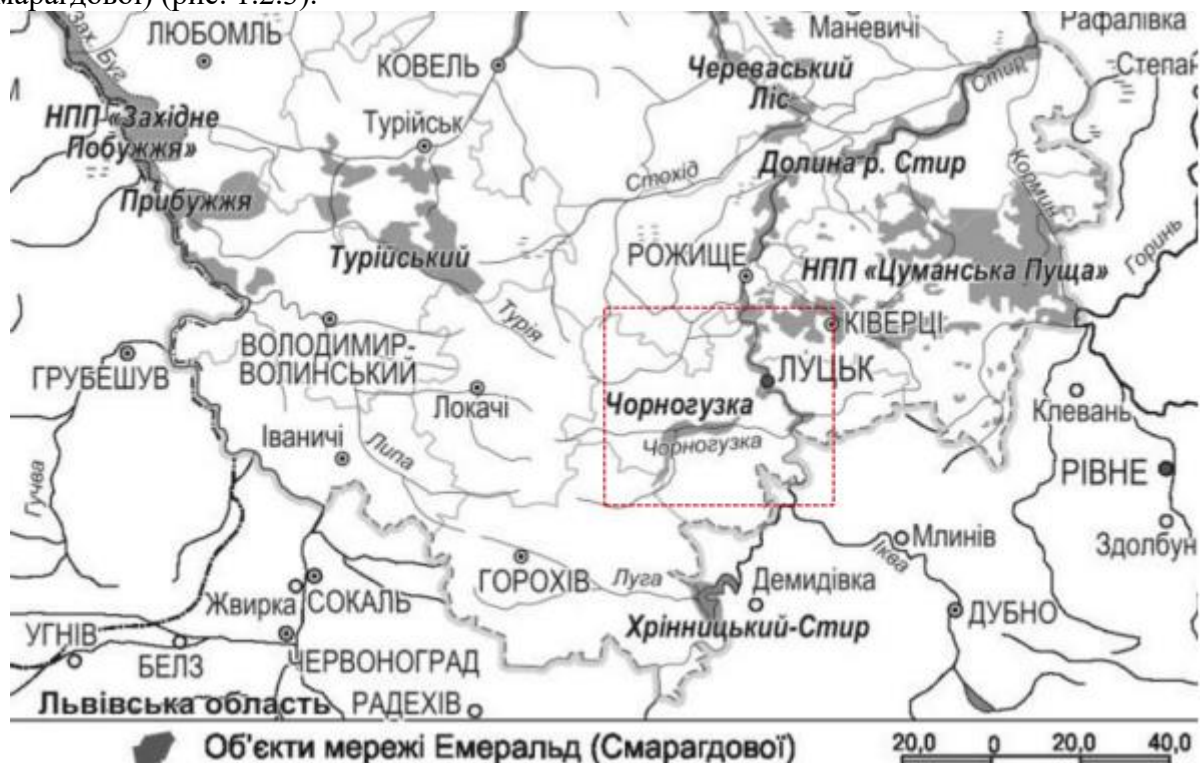

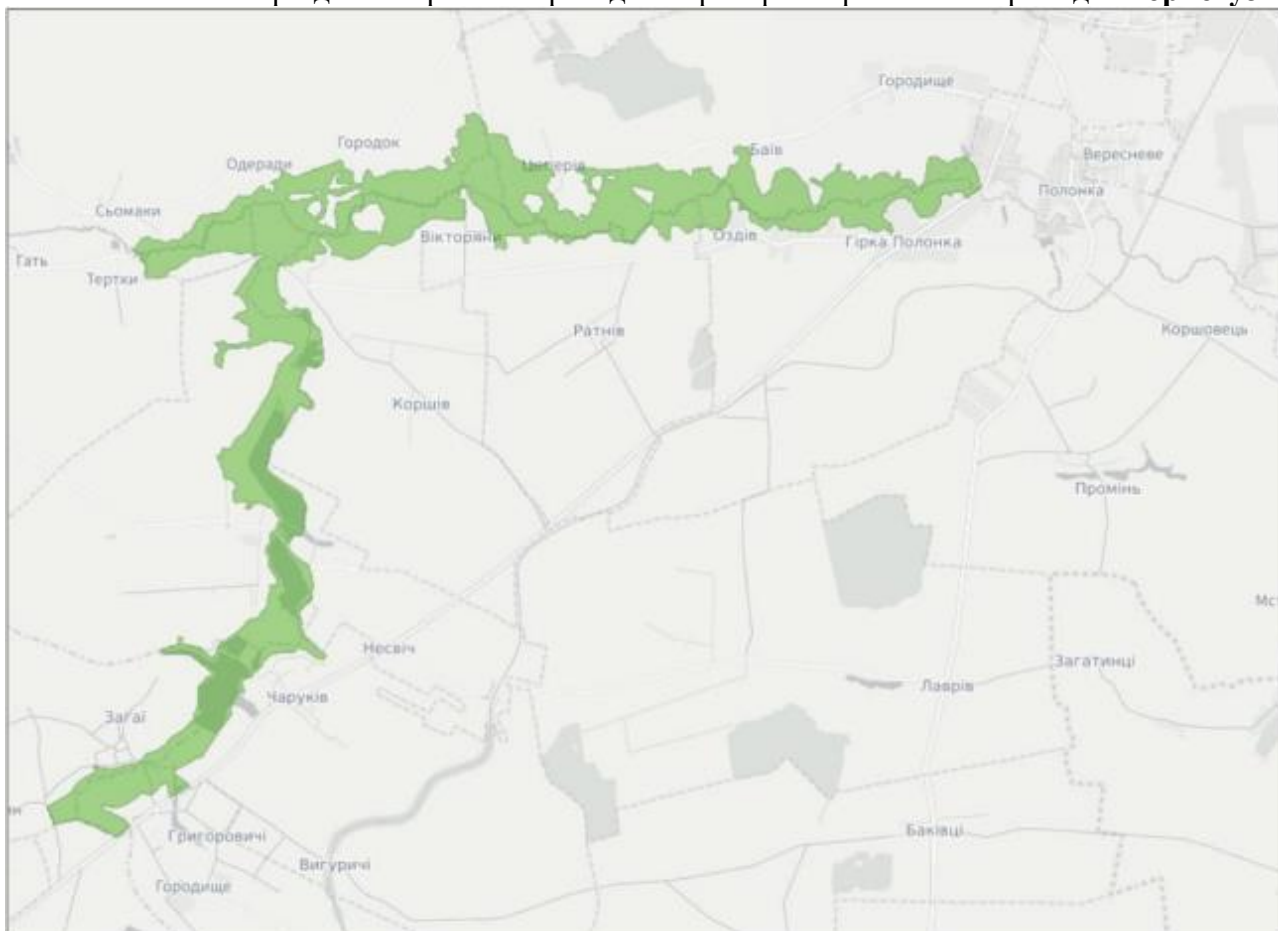
Рис. 1.2.3. Об'єкти мережі Емеральд (Смарагдової) на території Боратинської громади

Смарагдова мережа (Emerald Network) – мережа природоохоронних територій, створена задля збереження видів та оселищ, які потребують охорони на загальноєвропейському рівні. Смарагдова мережа формується у країнах, які не є членами ЄС, і є аналогічною до мережі Natura 2000, яка функціонує у країнах ЄС. Розробка Смарагдової мережі України розпочалася у 2009 році і триває досі. Наразі Смарагдова мережа в Україні включає близько 12% території країни, у тому числі чимало українських лісів. Основною передумовою для створення Смарагдової мережі є Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), до якої приєдналися більшість країн Європи. Україна ратифікувала Бернську конвенцію у 1996 році. Одним із положень Конвенції, уточненим рядом подальших нормативних актів, стало створення мережі Територій Особливого Природоохоронного Інтересу (Areas of Special Conservation Interest, ASCI), які і є складовими Смарагдової мережі.

Смарагдова мережа функціонує паралельно з мережею об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) та не є тотожною. Створена з метою збереження видів та оселищ, які охороняються Бернською конвенцією. Об'єкти ПЗФ часто створюються з іншою метою.

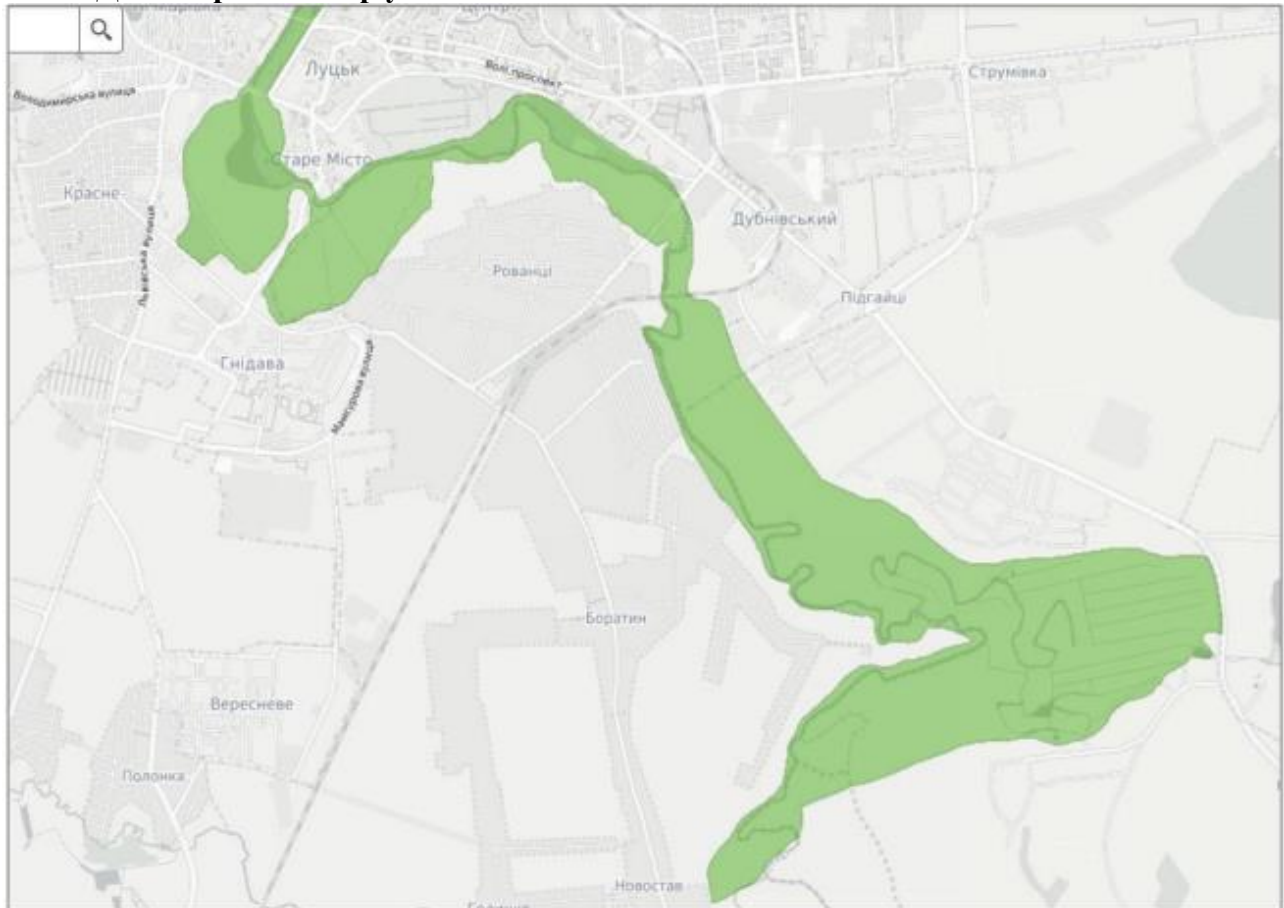
і відповідно, Смарагдові території можуть як перекриватись з наявними об'єктами ПЗФ, так і включати інші території.

Об'єкти Смарагдової мережі Емеральд на територія Боратинської громади: **Чорногузка**

Об'єкт Смарагдової мережі	Чорногузка
Дата внесення об'єкта:	08.2016
Дата оновлення	02.2020
Розташування	50.692000 довготи; 25.155300 широти
Площа	2136,0 га
Наявність на ділянці видів, які охороняються згідно з Резолюцією 6 Бернської конвенції	земноводні – 1; птахи – 22; риби – 3; безхребетні – 1; ссавці – 1
Об'єкт Смарагдової мережі збігається з об'єктами ПЗФ України	заказник «Лобаниха» - 10,86% території заказник «Чаруків» - 17,22% заказник «Чорногузка» - 70,22%
Посилання на форму даних по об'єкту:	https://natura2000.eea.europa.eu/Emerald/SDF.aspx?site=UA0000252

Долина річки Стир у Волинській області

Об'єкт Смарагдової мережі	Долина річки Стир у Волинській області
Дата внесення об'єкта:	01.2019
Дата оновлення	02.2020
Розташування	25.548700 довготи; 51.034900 широти
Площа	16847,36 га
Довжина	89.66 км
Наявність на ділянці видів, які охороняються згідно з Резолюцією 6 Бернської конвенції	земноводні – 3; птахи – 7; безхребетні – 2; рослини – 1; рептилії - 1
Посилання на форму даних по об'єкту:	https://natura2000.eea.europa.eu/Emerald/SDF.aspx?site=UA0000334

1.3 Демографічна та соціальна характеристика

Демографічний чинник є одним з ключових у контексті забезпечення розвитку територіальної громади на довгострокову перспективу, адже від того, яка кількість працездатного населення, статево-вікової структури населення, кількості дітей залежить розвиток трудового потенціалу громади, перспективи залучення на територію інвесторів, обсяги надходжень до бюджету громади податків та інших платежів, а також пріоритетність напрямів витрачання бюджетних коштів.

Боратинська територіальна громада, межуючи із Луцьком, концентрує на своїй території значний людський ресурс і характеризується щільністю населення, яка перевищує середнє по регіону, проте є нижчою, ніж середнє по району – 69,0 осіб/км². Чисельність населення Боратинської сільської територіальної громади станом на 1 січня 2023 року становить 19621 особу (табл. 1.3.1).

Таблиця 1.3.1.

Чисельність населення Боратинської територіальної громади

Населений пункт	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Темп приросту населення, 2023/2016 рр., %
Боратин	1315	1407	1510	1695	1899	2124	2285	2290	174,1
Баїв	752	788	782	789	754	752	716	716	95,2
Баківці	400	393	395	394	397	405	353	354	88,5
Вербайв	261	264	267	268	264	265	266	266	101,9
Вікторіяни	57	60	59	62	62	63	63	65	114,0
Гірка Полонка	2980	2880	3009	3033	3042	3050	3047	3046	102,2
Голишів	431	445	458	464	468	484	483	484	112,3
Городище	1058	1047	1022	1012	1042	1062	1067	1065	100,7
Коршів	733	705	696	686	688	690	677	677	92,4
Коршовець	456	458	461	463	457	469	461	460	100,9
Лаврів	1062	1055	1053	1048	1071	1065	1078	1076	101,3
Лучиці	109	110	112	116	121	120	122	122	111,9
Мстишин	269	270	275	270	254	261	256	256	95,2
Новостав	631	658	680	684	701	718	720	721	114,3
Оздів	582	579	589	592	592	603	603	605	104,0
Озеряни	298	296	297	297	299	298	268	269	90,3
Полонка	943	1180	1182	1191	1254	1280	1287	1287	136,5
Промінь	680	681	683	686	667	687	696	695	102,2
Радомишль	745	741	733	719	702	670	679	679	91,1
Ратнів	1000	980	995	978	965	984	985	986	98,6
Рованці	2023	2147	2286	2529	2737	2957	3065	3078	152,2
Романівка	94	92	91	87	85	85	86	86	91,5
Суховаля	137	136	135	135	131	133	129	128	93,4
Цеперів	230	231	215	210	205	204	210	210	91,3
Боратинська ТГ	17246	17603	17985	18408	18857	19429	19602	19621	113,8
Середньорічний темп приросту населення громади, %	-	102,1	102,2	102,4	102,4	103,0	100,9	100,1	-

Позитивною стороною громади є зростання чисельності жителів за останнє двадцятиріччя (2021/2001 рр.) – на 27,9 в.п., що порівняно із зменшенням кількості жителів у регіоні (на 3,1 в.п.) свідчить про значний людський ресурс та потенціал на майбутнє (рис. 1.3.1).

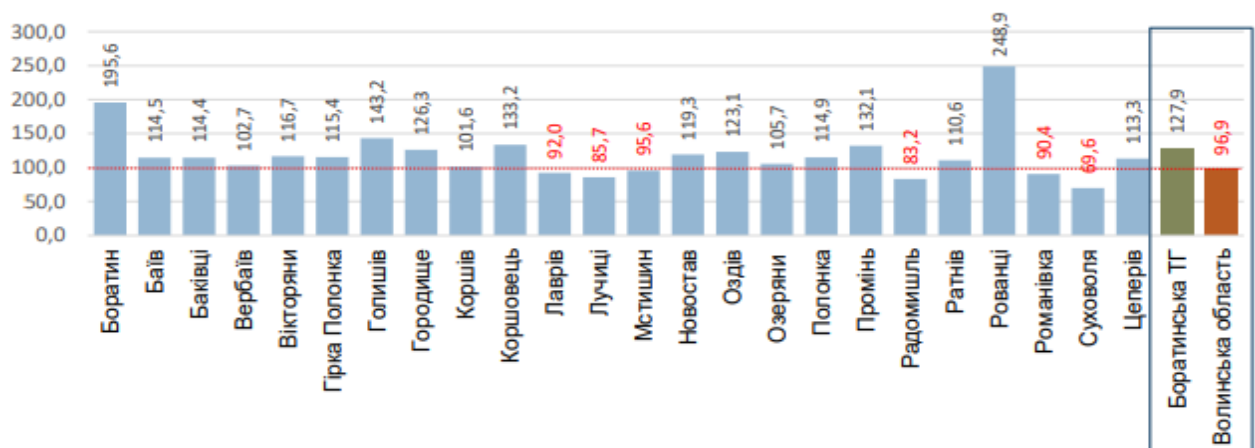

Рис. 1.3.1. Темп приросту населення у Боратинській громаді за останнє двадцятиріччя, 2021/2001 рр., %

Аналізуючи динаміку зміни чисельності жителів впродовж останніх років, помітна тенденція до зростання цього показника – у середньому кількість зареєстрованого на території громади населення щорічно зростає на 1,8 в. п. Водночас, темп приросту різниться в розрізі населених пунктів. Найвищим він є у селах Боратин (174,1%), Рованці (152,2%), Полонка (136,%%), тобто поселеннях, які безпосередньо межують із обласним центром м. Луцьком. У десяти населених пунктах спостерігається від’ємний темп приросту населення (Баїв, Баківці, Коршів, Мстишин, Озеряни, Радомишль, Ратнів, Романівка, Суховоля, Цеперів).

В розрізі адміністративно-територіального поділу Боратинської територіальної громади, на відміну від більшості територіальних громад України, відсутня концентрація населення в адміністративному центрі громади. Навпаки, у громаді є три населені пункти, де порівняно більша кількість жителів (загалом тут проживає 42,9% населення): Гірка Полонка (15,5% жителів громади), Рованці (15,7%) та Боратин (11,7%). У решті населених пунктів мешкає 0,3- 6,6% населення у кожному (рис. 1.3.2).

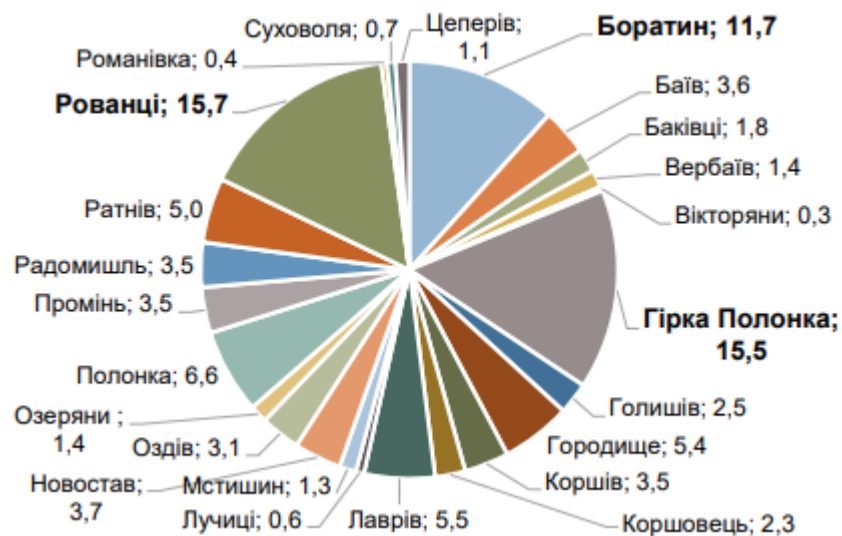

Рис. 1.3.2. Структура населення Боратинської громади в розрізі населених пунктів, 2023 рік

Аналіз динаміки чисельності населення Боратинської громади свідчить про стабільне зростання кількості жителів, які реєструються на її території. Це позитивний аспект, адже темп приросту по громаді становить 101,8%, а його причиною є передовсім позитивне сальдо міграції – у громаду прибуває значно більше осіб, ніж вибуває. Зважаючи на те, що чітко прослідковується залежність темпу приросту населення у населених пунктах від близькості такого пункту до м. Луцька, можна констатувати: причиною переселення у громаду є її вигідне географічне розташування. З другого боку, для Боратинської громади, як і для більшості територіальних громад навколо великих міст, характерне фактичне збільшення кількості населення без їх юридичної реєстрації у громаді. Такі громади часто є так званими «спальними районами» для жителів великих міст. Люди, будучи зареєстрованими, володіючи житлом і отримуючи усі соціальні послуги у місті, фактично проживають у населених пунктах поруч, користуючись комунальними послугами, місцевими дорогами, послугами вивезення ТПВ тощо. Це ризик для громади, оскільки відбувається додаткове навантаження на комунікаційні мережі, екологічний стан громади, і не виникає попиту на отримання соціальних послуг. Проте і перевага, адже це додатковий людський ресурс: у той час, як загалом по Україні спостерігається депопуляція населення, у приміській громаді цієї проблеми немає – тут відбувається постійне збільшення чисельності жителів.

У віковій структурі населення частка дітей (0-17 років) становить 26,8%, осіб у працездатному віці (16-59 років) – 56,2%, осіб у віці 60 і більше років – 17,1%. За статеву структурою населення у громаді переважають жінки – 52%, частка чоловіків становить 48% (рис. 1.3.3, табл. 1.3.3).

Таблиця 1.3.3.

Вікова структура населення Боратинської громади, 2023 рік

Показники	Населення у віці:				
	Молодшому за працездатний (0-15 років)	з них:		Працездатному (16-59 років)	Старшому за працездатний (з 60 років)
		діти дошкільного віку (0-5 років)	діти шкільного віку (6-18 років)		
Боратин	681	205	476	1281	328
Баїв	165	45	120	413	138
Баківці	85	20	65	201	68
Вербайв	57	11	46	155	54
Вікторяни	21	7	14	30	14
Гірка Полонка	728	162	566	1711	607
Голишів	121	45	76	298	65
Городище	282	77	205	606	177
Коршів	170	43	127	391	116
Коршовець	129	22	107	249	82
Лаврів	216	51	165	632	228
Лучиці	29	8	21	65	28
Мстишин	66	21	45	150	40
Новостав	186	54	132	413	122
Оздів	140	32	108	345	120
Озеряни	73	21	52	145	51
Полонка	292	62	230	726	269
Промінь	191	48	143	379	125
Радомишль	151	48	103	402	126
Ратнів	246	63	183	581	159
Рованці	1122	347	775	1616	340
Романівка	25	5	20	44	17
Суховоля	24	7	17	75	29
Цеперів	52	16	36	111	47
Боратинська ТГ	5252	1420	3832	11019	3350

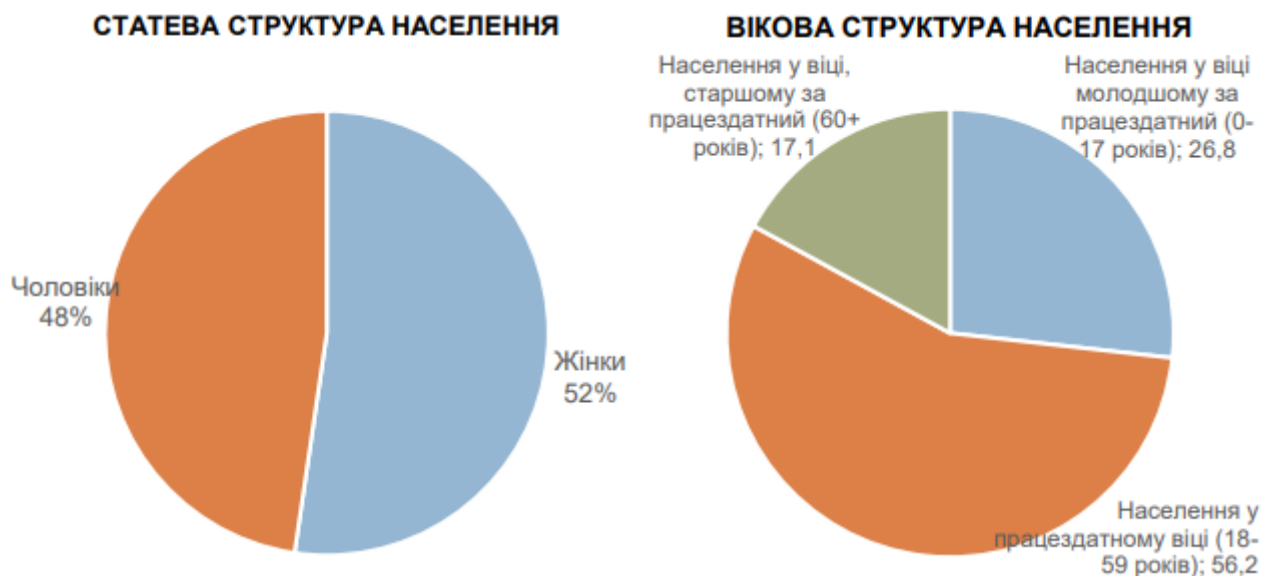

Рис. 1.3.3. Статеві-вікова структура населення, 2023

Внутрішньо переміщені особи

З початком повномасштабних воєнних дій на території України показник чисельності населення Боратинської громади суттєвих змін не зазнав, що обумовлене віддаленням від окупованих територій і районів ведення активних бойових дій.

З 24 лютого 2022 року у громаді, як у більшості громад Заходу України, спостерігалось посилення міграційних потоків у двох напрямках: по-перше, виїзд жінок і дітей – жителів громади переважно закордон з метою забезпечення себе від можливих наслідків війни; по-друге, внутрішнє переміщення у громаду осіб з окупованих та територій, на яких ведуться активні бойові дії.

За період з 24 лютого 2022 року у громаді загалом зареєструвалися 1596 осіб, з них 636 чоловіків та 960 жінок, тобто спостерігалось переважання кількості жінок у 1,5 рази. Більше ніж ½ ВПО – це молодь віком 14-35 років.

Станом на 1 лютого 2023 року у громаді залишаються 625 осіб, з них 203 дитини. Тобто на території громади з моменту переміщення залишилися тимчасово проживати 37,6% ВПО, що є доволі високою часткою.

Враховуючи офіційно зареєстрованих у громаді ВПО станом на лютий 2023 року, чисельність мешканців Боратинської ТГ збільшилася на 8,1%; якщо акцентувати лише на тих, хто станом тут залишається, цей показник становить 3,1%.

Житловий фонд

Станом на 2023 рік у громаді налічується 6690 будинків (табл. 1.3.4), відповідно в середньому в одному домогосподарстві 2,9 осіб.

Таблиця 1.3.4.

Кількість домогосподарств у Боратинській громаді станом на 1 січня 2023 року

Населений пункт	Площа населеного пункту, км²	Кількість будинків	Кількість домогосподарств на 1 км²	Середня кількість осіб у домогосподарстві
Боратин	7,2	775	107,6	3,0
Баїв	5,6	224	40,0	3,2
Баківці	11,1	158	14,2	2,2
Вербайв	2,4	95	39,6	2,8
Вікторяни	0,32	42	131,3	1,5
Гірка Полонка	20	925	46,3	3,3
Голишів	3,4	169	49,7	2,9
Городище	4,7	304	64,7	3,5
Коршів	3,3	255	77,3	2,7
Коршовець	3,3	160	48,5	2,9
Лаврів	40,5	514	12,7	2,1
Лучиці	1,5	68	45,3	1,8
Мстишин	3,8	84	22,1	3,0
Новостав	5,7	238	41,8	3,0
Оздів	5,5	272	49,5	2,2
Озеряни	11,8	109	9,2	2,5
Полонка	7	396	56,6	3,3
Промінь	9,2	237	25,8	2,9
Радомишль	20	295	14,8	2,3
Ратнів	2,8	289	103,2	3,4
Рованці	9,8	890	90,8	3,5
Романівка	2	51	25,5	1,7
Суховоля	1,5	78	52,0	1,6
Цеперів	2,1	62	29,5	3,4
Боратинська ТГ	282,65	6690	23,7	2,9

Багатоквартирний житловий фонд наявний лише у шести населених пунктах Боратинської громади. Станом на 2024 рік він налічував 50 будинків з загальною кількістю квартир 430 об'єктів, у яких проживала 1217 особа (табл. 1.3.5). Для спільного управління багатоквартирними будинками у Боратинській територіальній громаді наявні 4 зареєстрованих ОСББ, які знаходяться у чотирьох населених пунктах Боратинської громади (табл. 1.3.6).

Одноквартирних (садибних) будинків у 2021 році налічувалося 6036.

Таблиця 1.3.5

Багатоквартирний житловий фонд Боратинської громади

Населений пункт	Кількість будинків	Поверховість					Кількість квартир	Чисельність жителів
		1	2	3	4	5		
Баківці	1	-	1	-	-	-	6	7
Боратин	7	2	5	-	-	-	37	93
Гірка Полонка	15	3	7	-	3	2	241	716
Коршовець	1	-	1	-	-	-	16	56
Полонка	5	2	3	-	-	-	31	89
Ратнів	15	-	15	-	-	-	51	201
Рованці	6	-	3	3	-	-	48	55
ВСЬОГО:	50	7	35	3	3	2	430	1217

Таблиця 1.3.6

ОСББ Боратинської громади

Назва ОСББ	Адреса
ОСББ «Горохівська, 2А»	с. Гірка Полонка, вул. Горохівська, 2А
ОСББ «НАШ ДІМ, 17»	с. Полонка, вул. Перемоги, 17
ОСББ «КВІТНЕВА, 51»	с. Коршовець, вул. Квітнева, 51
ОСББ «Будівельна, 53»	с. Рованці, вул. Будівельна, 53

1.4 Економічна характеристика

Боратинська територіальна громада є приміською громадою з розвиненою диверсифікованою економікою. Громада характеризується високим показником кількості підприємств на своїй території, а також високою підприємницькою активністю мешканців. Ще однією її перевагою є міграційний приріст населення.

Боратинська сільська громада (згідно з визначеними у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021–2027 роки параметрами) належить до таких структурно-функціональних типів територій: прикордонні регіони, зони впливу міжнародних транспортних коридорів.

Станом на 1 січня 2023 року у територіальній громаді зареєстровано, функціонують і є платниками податків до місцевого бюджету 1351 суб'єкт господарювання. З них 490 є юридичними особами (36,3% від загальної кількості суб'єктів господарювання у громаді) та 861 фізична особа підприємця (63,7%) (табл. 1.4.1).

Таблиця 1.4.1.

Суб'єкти підприємництва Боратинської територіальної громади

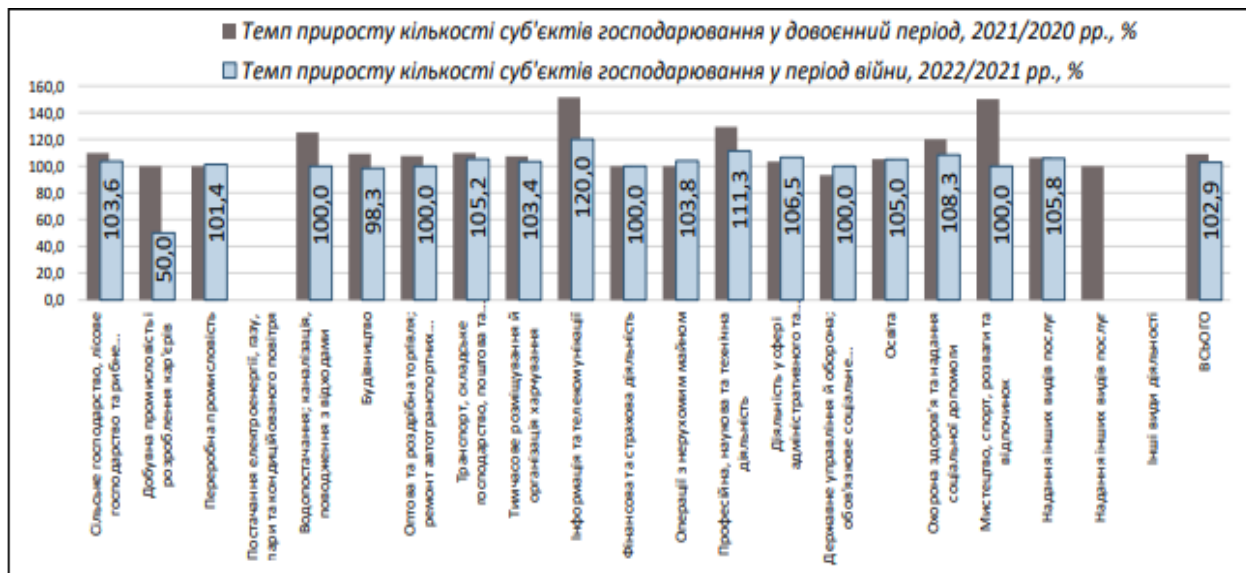
Населений пункт	Кількість суб'єктів господарювання	з них:			
		Юридичні особи		Фізичні особи	
		кількість, од.	частка, %	кількість, од.	частка, %
Баїв	29	8	27,6	21	72,4
Баківці	26	10	38,5	16	61,5
Боратин	182	65	35,7	117	64,3
Вербай	17	3	17,6	14	82,4
Вікторяни	1	1	100,0	-	-
Гірка Полонка	234	73	31,2	161	68,8
Голишів	36	14	38,9	22	61,1
Городище	65	24	36,9	41	63,1
Коршів	43	23	53,5	20	46,5
Коршовець	25	13	52,0	12	48,0
Лаврів	65	27	41,5	38	58,5
Луциці	3	2	66,7	1	33,3
Мстишин	12	8	66,7	4	33,3
Новостав	37	7	18,9	30	81,1
Оздів	23	5	21,7	18	78,3
Озеряни	8	3	37,5	5	62,5
Полонка	82	26	31,7	56	68,3
Промінь	50	20	40,0	30	60,0
Радомишль	29	13	44,8	16	55,2
Ратнів	43	16	37,2	27	62,8
Рованці	329	127	38,6	202	61,4
Романівка	4	1	25,0	3	75,0
Суховоля	2	-	-	2	100,0
Цеперів	6	1	16,7	5	83,3
Боратинська ТГ	1351	490	36,3	861	63,7

Аналізуючи кількість зареєстрованих суб'єктів господарювання у громаді за 2020-2022 роки, видно: війна мала стримуючий вплив на динаміку «запуску» бізнесу. Якщо у 2021 році було зареєстровано на 104 суб'єкти господарювання ФОП, в умовах війни – тільки 32, тобто втричі мене (табл. 1.4.2).

Таблиця 1.4.2.

Динаміка кількості суб'єктів господарювання у Боратинській територіальній громаді у довоєнний період та в умовах війни

Вид економічної діяльності	2020	2021	2022	Станом на 20.01.2023
Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	51	56	58	58
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	2	2	1	1
Переробна промисловість	74	74	75	75
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	-	-	-	-
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	4	5	5	5
Будівництво	54	59	58	58
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	523	563	563	567
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	123	135	142	143
Тимчасове розміщування й організація харчування	27	29	30	30
Інформація та телекомунікації	33	50	60	60
Фінансова та страхова діяльність	4	4	4	4
Операції з нерухомим майном	26	26	27	27
Професійна, наукова та технічна діяльність	41	53	59	60
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	60	62	66	66
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	15	14	14	14
Освіта	19	20	21	22
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	10	12	13	13
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	2	3	3	3
Надання інших видів послуг	97	103	109	110
Надання інших видів послуг	1	1	-	-
Інші види діяльності	1	-	-	-
ВСЬОГО	1167	1271	1308	1316

Аналізуючи структуру економіки Боратинської територіальної громади в розрізі суб'єктів господарювання з числа юридичних осіб, прослідковується залежність їх розміщення у населених пунктах від близькості до міста Луцька. Четверть усіх підприємств зареєстровано у с. Рованцях – 127 юридичних осіб, у Боратині та Гіркій Полонці – 65 та 73 суб'єкти відповідно (разом 28%) (рис. 1.4.1).

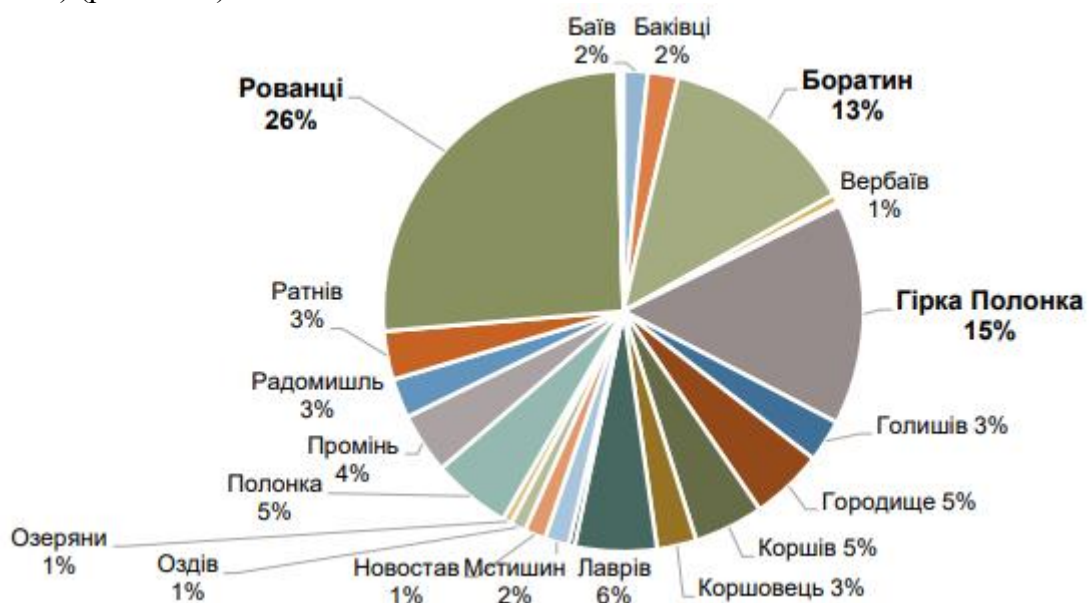

Рис. 1.4.1. Структура підприємств, які функціонують на території Боратинської громади, в розрізі населених пунктів

Аналіз структури суб'єктів господарювання юридичних осіб дав змогу констатувати (рис. 1.4.2):

- практично кожне третє підприємство (27,7%) функціонує у сфері оптової і роздрібної торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (83 суб'єкти, зокрема, ТзОВ «Волинь-зерно-продукт» та ТзОВ «Вілія-Трейд», Волинське регіональне торговельне представництво ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк», ТзОВ «Волиньфарм», ТзОВ «Автоцентр Захід» тощо); серед підприємств цього напрямку економічної діяльності є також найбільші платники податків до бюджету громади;
- сільського господарства, лісового та рибного господарства – 45 суб'єктів (14,9%). Серед суб'єктів господарювання у сфері сільського господарства функціонують найбільші платники податків до місцевого бюджету – ДП ДГ «Перемога» Волинської ДСГДС НААН України, ТзОВ «Україна-Баїв», СПП «Рать»;

- сферу переробної промисловості представляє 41 суб'єкт господарювання (13,5% усіх суб'єктів бізнесу юридичних осіб (найбільші – ТЗОВ «Kromberg & Schubert Ukraine», ПАТ «Гнідавський цукровий завод», ПП «Фабрика солодошів «Ласка», ТЗОВ «Укравіт Сайенс Парк», ДП «Завод якісних металів»);
- транспорту і складського господарства – 34 суб'єкти (11,2%), які теж належать до найбільших платників податків до місцевого бюджету (ТЗОВ «Трансденіром», ПП «Транс-Експрес», ТЗОВ «Легіт Транс»);
- сферу будівництва – 28 компаній (9,2%), хоча компаній цього виду економічної діяльності немає серед найбільших платників податків до місцевого бюджету.

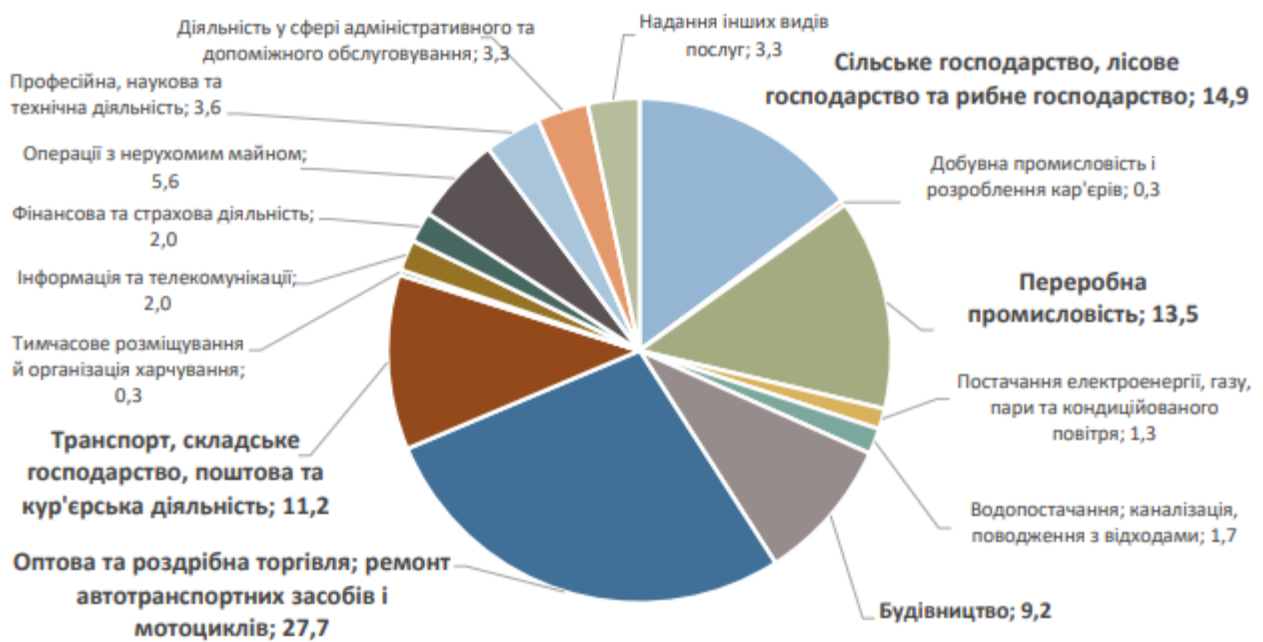

Рис. 1.4.2. Структура економіки Боратинської територіальної громади в розрізі суб'єктів підприємництва з числа юридичних осіб

Населення Боратинської територіальної громади має можливість працевлаштування на території своєї громади. До суб'єктів господарювання, які створили найбільше робочих місць у громаді, відносяться: ТЗОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ», ТЗОВ «Волинь-зерно-продукт», ПП «Фабрика солодошів Ласка», ПрАТ «Унідавський цукровий завод», СГПП «Рать». Зокрема, лише на ТЗОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ» заявлено 5000 робочих місць

Ці підприємства – серед основних платників податків до місцевого бюджету (табл. 1.4.3).

Таблиця 1.4.3.

Найбільші платники податків до бюджету Боратинської територіальної громади (за ПДФО та майновими податками), січень-жовтень 2021 та 2022 років

Вид економічної діяльності	Суб'єкт господарювання	2021		2022	
		Сума сплачених податків, тис. грн	Часка сплачених суб'єктом податків, %	Сума сплачених податків, тис. грн	Часка сплачених суб'єктом податків, %
Переробна промисловість	Разом	62136,6	53,0	54205,9	40,2
	ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна»	55926,5	47,7	46786,7	34,7
	ПАТ «Гнідавський цукровий завод»	2572,9	2,2	4171,8	3,1
	ПП «Фабрика солодошів «ЛАСКА»	886,5	0,8	760,5	0,6
	ПП «Мідас-Трейд»	518,8	0,4	50,0	0,0
	ПП «Прагматек»	369,0	0,3	0,0	0,0
	ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк»	607,0	0,5	0,0	0,0
	ТзОВ «Біо Пек»	0,0	0,0	957,6	0,7
	ТзОВ «Фондтранс»	565,0	0,5	467,2	0,3
	ДП «Завод якісних бетонів»	690,8	0,6	1012,1	0,8
Оптова і роздрібна торгівля	Разом	9976,8	8,5	8069,8	6,0
	ТзОВ «Волинь-зерно-продукт»	9449,3	8,1	8025,2	5,9
	ТзОВ фірма «Волиньфарм»	527,4	0,4	44,6	0,0
Сільське господарство, лісове та рибне госп-во	Разом	2972,8	2,5	2804,3	2,1
	СПП «Рать»	2406,2	2,1	2041,7	1,5
	ДП ДГ «ПЕРЕМОГА»	566,6	0,5	762,6	0,6
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	Разом	548,2	0,5	338,3	0,3
	НЕК «Укренерго»	548,2	0,5	338,3	0,3
Операції з нерухомим майном	Разом	1767,0	1,5	1037,6	0,8
	ТзОВ «Панхім-Інвест»	892,4	0,8	547,4	0,4
	ТзОВ «Україна-Баїв»	459,7	0,4	306,2	0,2
	ТзОВ «Геліос-Капітал»	414,9	0,4	184,0	0,1
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	Разом	1201,7	1,0	780,7	0,6
	ТОВ «Легіт Транс»	484,8	0,4	437,4	0,3
	ТОВ «Трансденіром»	378,7	0,3	32,2	0,0
	ПП «Транс-Експрес»	338,3	0,3	311,1	0,2
20 найбільших платників податків		78603,1	67,0	67236,7	49,8
Загалом сплачених податків до місцевого бюджету		117329,1	100,0	134908,2	100,0

Аналізуючи сплату ПДФО та майнових податків до бюджету громади, видно, що 20 найбільших платників податків у 2021 році сплатили до бюджету 67,0%, а у 2022 році – 49,8% податків. З них, у розрізі видів економічної діяльності найбільшими платниками податків є суб'єкти господарювання у сфері переробної промисловості (40,2% надходжень у 2022 році), адже серед 20-ти найбільших платників дев'ять суб'єктів функціонують саме у цій сфері. Найбільш представлені в економіці громади види діяльності – оптова і роздрібна торгівля та сільське господарство – забезпечують лише відповідно 6,0% та 2,1% надходжень.

Водночас за результатами проведеного аналізу чітко прослідковується залежність бюджету Боратинської громади від сплати податків одного суб'єкта – ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна». Це підприємство у 2021 році забезпечило 47,7% надходжень ПДФО та майнових податків, у 2022 році – 34,7%. Залежність місцевого бюджету від одного платника супроводжується зростанням ризику втрати важливого джерела податків та зниження рівня фінансової спроможності громади.

Релокація бізнесу

На територію Боратинської громади офіційно не перереєстровано жодного підприємства, яке релокувалося з окупованих чи територій, де ведуться активні бойові дії. Однак, фактично на територію громади переїхало два суб'єкти господарювання. Серед них фермерське господарство з розведення овець з Донеччини та ГО «Територія життя – Україна».

Промисловість

Промисловий потенціал Боратинської територіальної громади представлений підприємствами переробної промисловості. У структурі економіки громади сфера переробної промисловості займає 13,5% та представлена 41 підприємством. Серед основних видів економічної діяльності підприємств переробної промисловості, які формують промисловий потенціал громади, такі: виробництво харчових продуктів – 9 суб'єктів; виробництво гумових і пластмасових виробів – 7 суб'єктів; виробництво іншої неметалевої продукції – 6 суб'єктів; виробництво машин і устаткування – 5 суб'єктів (табл. 1.4.4). Важливо зауважити, що промислові підприємства на території громади мають тривалу історію розвитку.

Таблиця 1.4.4.

Підприємства переробної промисловості, які функціонують на території Боратинської територіальної громади, у розрізі видів економічної діяльності

КВЕД		Кількість підприємств, од.	Частка серед підприємств галузі, %
10	Виробництво харчових продуктів	9	22,0
13	Текстильне виробництво	3	7,3
16	Оброблення деревини та виготовлення виробів з деревини та корка, крім меблів; виготовлення виробів із соломки та рослинних матеріалів для плетіння	3	7,3
17	Виробництво паперу та паперових виробів	1	2,4
20	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	3	7,3
22	Виробництво гумових і пластмасових виробів	7	17,1
23	Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	6	14,6
25	Виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	1	2,4
28	Виробництво машин і устаткування, н.в.і.у.	5	12,2
29	Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	2	4,9
33	Ремонт і монтаж машин і устаткування	1	2,4
Загальна кількість суб'єктів у сфері переробної промисловості		38	100,0

Коротка характеристика найбільших підприємств промисловості у громаді.

Найбільшим бюджетноформуючим підприємством, яке, при цьому, є основним роботодавцем у громаді, є ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ». Це підприємство забезпечує 30% податкових надходжень до бюджету територіальної громади.

ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ» є одним з двох підприємств в Україні та належить до групи компаній Kromberg & Schubert, що є провідним міжнародним виробником електричних систем, кабелів та пластмасових компонентів. Підприємство виготовляє електричні бортові кабельні системи для автомобілів світового класу (Mercedes, Volkswagen, BMW, Audi). Це підприємство з 100% іноземними інвестиціями, яке функціонує з 2005 року та створило близько 5 тис. робочих місць.

ПАТ «Гнідавський цукровий завод» знаходиться на території Боратинської сільської ради: на землях Баївського старостинського округу (розміщені поля фільтрації вод III категорії), адміністративного центру громади (розміщені основні виробничі потужності: бурякопункт, головний корпус, ТЕЦ, адмінкорпус) та Гірко-Полонківського округу (розміщений комплекс очисних споруд I та II категорії, станція перекачування вод, радіальні

відстійники, градирні). Підприємство побудовано у 1955 році, У ПАТ «Гнідавський цукровий завод» перетворено в процесі приватизації в 1996 році.

Основною продукцією цукрового заводу є цукор, отриманий в результаті переробки цукрових буряків. За призначенням готової продукції цукровий завод відноситься як до групи «А», так як виробляє продукцію що постачається як сировина для інших галузей харчової промисловості, так і до групи «Б», продукція якого безпосередньо надходить до споживача.

Приватне підприємство «Фабрика солодошів Ласка» - виробник кондитерської продукції, що спеціалізується на виготовленні різноманітних видів печива. Підприємство створено у 1999 році. На виробництві впроваджена система НАССР 22000: 2007, яка забезпечує повний контроль якості на всіх етапах виробництва, зберігання та реалізації продукції.

ПП «Мідас-Трейд» займає гідне місце на ринку поліпропіленової тари в Україні. Підприємство оснащено сучасним обладнанням від кращих європейських виробників для виготовлення транспортної упаковки. Основний напрям діяльності компанії: виробництво і продаж м'яких поліпропіленових контейнерів вантажопідйомністю до 2000 кг, що використовуються для фасування, зберігання та транспортування сипучих харчових і нехарчових вантажів.

Окрім ПП «Мідас-Трейд» у громаді в сфері виробництва гумових і пластмасових виробів функціонують підприємства «Волинь Трейд-Пак», ТзОВ «ВКП «Теплий Дім», ТзОВ «ІКТеплотехніка», ТзОВ «Квадро-Пласт», ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк».

Товариство з обмеженою відповідальністю «Біопаливно-енергетична компанія» здійснює виробництво та реалізацію продукції на основі відновлюваних органічних біокомпонентів. Товариство спільно з ПАТ «Гнідавський цукровий завод» втілили в життя інвестиційний проект по будівництву та введенню в експлуатацію сучасного виробничого комплексу по виготовленню біотехнічних компонентів.

Для розробки технології виробництва використаний досвід європейських виробників біоетанолу та біотехнічних компонентів, враховано результати новітніх наукових досліджень та застосовано перевірені часом аспекти практичного впровадження результатів таких досліджень. Збудований у 2016 році виробничий комплекс біотехнічних компонентів є взірцем впровадження на території України новітніх інноваційних технологій в галузі виробництва біотехнічної продукції на основі екологічно чистих складників.

Сільськогосподарський комплекс

У структурі економіки громади сфера сільського господарства займає 14,9% та представлена 45-ма суб'єктами господарювання (табл. 1.4.5), переважна кількість яких займається вирощуванням однорічних і дворічних культур (29 суб'єктів). 20 суб'єктів господарювання зареєстровані у формі ТзОВ, 14 – фермерські господарства.

Таблиця 1.4.5.

Суб'єкти господарювання у сфері сільського господарства, які зареєстровані на території Боратинської територіальної громади, у розрізі видів економічної діяльності

КВЕД		Кількість підприємств, од.	Частка серед підприємств галузі, %
01.1	Вирощування однорічних і дворічних культур	29	64,4
01.2	Вирощування багаторічних культур	3	6,7
01.4	Тваринництво	3	6,7
01.5	Змішане сільське господарство	8	17,8
01.7	Мисливство, відловлювання тварин і надання пов'язаних послуг	2	4,4
Загальна кількість суб'єктів господарювання в сфері сільського, лісового та рибного господарства		45	100,0

Цей вид економічної діяльності у громаді розвинений. Два суб'єкти сільського господарства є у переліку 20-ти найбільших платників податків.

Коротка характеристика найбільших підприємств галузі у громаді.

СГПП «РАТЬ» спеціалізується на вирощуванні зернових культур, цукрового буряка, ріпаку, овочівництва, садівництві, молочному та м'ясному скотарстві.

Має статус:

- насінневого господарства, якому надане право на виробництво та реалізацію елітного насіння та садивного матеріалу;
- племзаводу з вирощування корів української чорно-рябої молочної породи;
- племрепродуктора з вирощування свиней великої білої породи.

Зараз на підприємстві є 3000 голів ВРХ та 1500 свиней. У своїй діяльності працівники застосовують найновітнішу техніку та технології, засіваючи елітний посівний матеріал на території 3,6 тис га. На СГПП «Рать» щороку збільшуються потужності, що дає змогу заготовляти 6 тис тонн молока та 500 тонн м'яса.

Підприємство орендує землю у близько півтори тисячі пайовиків з восьми сіл. Входить до п'яти найбільших роботодавців у Боратинській громаді.

На території громади є також дві торговельні підприємства групи компаній **ТМ «Вілія» (ТзОВ «Волинь-зерно-продукт» та «Вілія-Трейд»)**.

Компанії ТМ «Вілія» входить до рейтингу 100 найбільших агрохолдингів України.

Ця група компаній на території с. Рованці представлена також елеватором з елементами класичних технологій збереження, який є найпотужнішим та найбільшим за основними характеристиками з-поміж елеваторів компанії у Волинській області.

Сучасні, продуктивні зерносушарні комплекси на базі зерносушарок Sukur та ДСП можуть працювати з будь-якими зерновими та олійними культурами, а різноманітність варіантів типу збереження (соги, силоса, напольне збереження) дозволяє забезпечити як короткотермінове так і довготермінове, якісне збереження зернових та олійних культур. Наявна кількість складів дозволяє забезпечити відокремлене збереження. Сучасні сепаратори українських виробників дозволяють досягти необхідної якості зернових мас як для збереження та переробки так і для подальшого відвантаження.

Лісове господарство

Лісистість Луцького району, до якого належить Боратинська територіальна громада, є однією з найнижчих у Волинській області та становить 7,9%. Це пов'язано з тим, що рослинність Волинської височини переважно лісостепова, відповідно ліси (здебільшого грабові, дубові та дубово-соснові) збереглися фрагментарно і становлять приблизно 9% її площі.

Землі лісогосподарського призначення у Боратинській громаді займають 5,9% її території. Громада знаходить в межах території господарської діяльності ДП «Ківерцівський лісгосп». На території Боратинської громади знаходяться ліси у кварталі 21 Боголюбського лісництва площею 12 га.

Комунальна інфраструктура та інженерні мережі

На території Боратинської громади функціонує виробничо-комунальне підприємство Боратинської сільської ради ВКП «Грань», яке надає послуги з водопостачання у селах Гірка Полонка, Оздів, Баїв, Ратнів, Коршів та Радомишль, а також послуги з водовідведення у с. Гірка Полонка.

Водопостачання

Системою централізованого водопостачання Боратинська громада забезпечена частково. Мережі водопостачання наявні у 11-ти населених пунктах (Баїв, Боратин, Голишів, Коршів, Лаврів, Новостав, Радомишль, Ратнів, Рованці, Гірка Полонка, Полонка). Інші населені пункти не забезпечені системами централізованим водопостачання.

Водопровідні споруди потребують реконструкції. Значна частина мережі водопроводу знаходиться в аварійному стані та потребує заміни. Існуюча система водопостачання потребує значних капітальних вкладень по її реконструкції.

Водовідведення (каналізація)

Централізоване водовідведення наявна лише у незначній частині громади: у селах Ратнів (загальна протяжність мережі, яка обслуговує 30 будинків, становить 3 км), Гірка Полонка (загальна протяжність мережі становить 3,3 км), Рованці. Інші населені пункти не забезпечені централізованим водовідведенням. Водовідведення здійснюється на каналізаційні очисні споруди м. Луцька. Потужність існуючих каналізаційних споруд м. Луцька забезпечує розрахунковий прийом стічної води в повному об'ємі.

Системи водовідведення потребують реконструкції. Значна частина мережі водовідведення знаходиться в аварійному стані та потребує заміни.

Домогосподарства, які не мають доступу до існуючої системи каналізування, використовують дворові каналізаційні системи, які зазвичай є малоефективними та наносять шкоду природному середовищу. Водночас, проблемою, попри часткову наявність систем централізованого каналізування у громаді, є відсутність очисних споруд.

Злизова каналізація (система поверхневого водовідведення)

Злизова каналізація облаштована відкритого типу, локальні очисні споруди відсутні, випуски зливної води відбуваються в долини річок або за межі населених пунктів. Оскільки обсяги зливових вод незначні по причині малої щільності забудови та незначної кількості твердого покриття вулично-дорожньої мережі сільських населених пунктів, питання будівництва систем зливної каналізації не є актуальним.

Теплопостачання

Теплопостачання житлових будинків здійснюється від систем поквартирного опалення (багатоквартирні будинки) та автономних систем в одноквартирних будинках із присадибною ділянкою.

Теплопостачання будівель бюджетної сфери та комерційних будівель здійснюється від автономних систем теплопостачання.

Основним паливом є природний газ. Частково використовується тверде деревне паливо.

Транспортна інфраструктура

Волинська область знаходиться на невеликій відстані від столиць та більшості головних міст Центральної і Західної Європи, на інтенсивно зростаючих світогосподарських зв'язках в напрямках Захід-Схід та Північ-Південь, які реалізуються через відносно розвинену мережу транспортних магістралей, зокрема, Київ-Ковель-Варшава-Берлін, Київ-Ковель-Брест, Ковель-Луцьк-Львів, тощо. Щільність автодоріг з твердим покриттям (в км на 1000 км² території) в області перевищує середній по Україні показник (відповідно 277 і 269 км).

Таке економіко-географічне розташування сприяє транзитному потенціалу регіону і обумовлює його стратегічне значення для розвитку економіки країни і її інтеграції до європейської спільноти.

Боратинська територіальна громада у цьому контексті займає доволі вигідну географічну «точку» (рис. 1.4.3-1.4.4).

Рисунок 1.4.3. Боратинська громада у системі транспортних шляхів Волинської області

Протяжність доріг на території Боратинської територіальної громади становить 343 км. Через територію громади проходять такі важливі транспортні шляхи:

- автомобільний шлях національного значення Н 17, який сполучає Луцьк з Радеховом та Львовом;

- автомобільний шлях територіального значення Т 0303, який простягається територією Луцького та Дубенського районів через Луцьк – Радомишль – Демидівку – Дубно.

Боратинська громада характеризується також близькістю до:

- автомобільного шляху міжнародного значення М 19, що сполучає прикордонний перехід Доманове (Волинська область) та автомобільний прикордонний перехід Порубне (Чернівецька область) та є частиною європейський маршрут Е85 (Литва – Білорусь – Україна – Болгарія – Греція); 39

- автошляху національного значення Н 22 Устилуг (пункт пропуску на кордоні з Польщею) – Луцьк – Рівне;

- автомобільна дорога регіонального значення Р 14 Луцьк - Дольськ.

Рис. 1.4.4. Карта транспортних шляхів, які пролягають по території Боратинської громади

Характеристика місця розташування та відстані від адміністративного центру Боратинської територіальної громади до обласного центру та інших географічних пунктів подана у табл. 1.4.6.

Таблиця 1.4.6.

Відстань від адміністративного центру Боратинської територіальної громади до обласного центру та інших географічних пунктів³

Показники	Відстань по автомобільних дорогах, км
Боратин – Луцьк (центр міста)	9,0
Боратин - Київ	405,0
Боратин – автомобільний/залізничний пункт пропуску на Державному кордоні «Ягодин – Дорогуськ»	149,0
Боратин – автомобільний пункт пропуску на Державному кордоні «Устилуг – Зосін»	94,6
Боратин – залізничний пункт пропуску на Державному кордоні «Володимир-Волинський – Хрубешув»	80,7
Боратин – залізничний вокзал м. Луцька	10,6

³ За даними Google maps.

Суттєвою перевагою розташування територіальної громади є відносна близькість до об'єктів інфраструктури залізничного транспорту – залізничний вокзал у м. Луцьку знаходиться на відстані 10,6 км.

За видами покриття більше ½ доріг є покриті асфальтом (172 км) та бруківкою (20 км); решта – чорнощобенові – 57 км, білощобенові – 34 км, ґрунтові – 60 км (рис. 1.4.5).

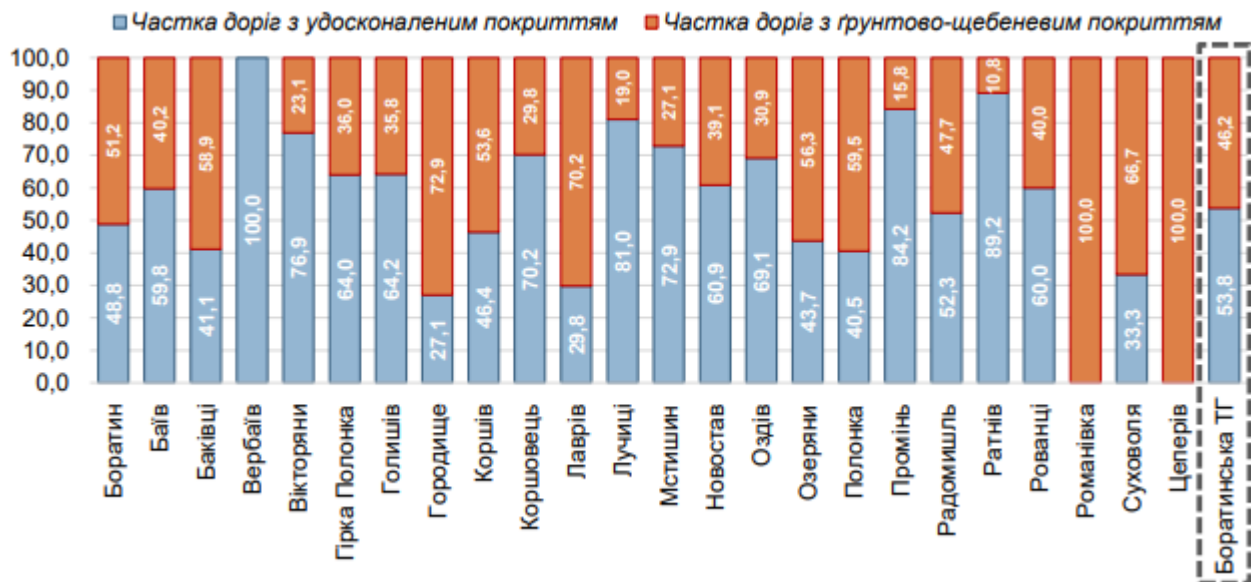

Рисунок 1.4.5. Характеристика вулично-дорожнього покриття населених пунктів Боратинської громади

Технічний стан доріг державного значення є задовільним, частина доріг місцевого значення потребують ремонту. Згідно рішення Боратинської сільської ради №6/7 від 23 квітня 2021 року визначено перелік доріг та ділянок доріг, які потребують капітального і поточного ремонту, проведення якого сприятиме підвищенню транспортно-експлуатаційних якостей доріг та комфортності проживання населення громади. Загалом визначено 87 таких об'єктів.

Поводження з відходами

В населених пунктах Боратинської ТГ утворюються всі види побутових відходів, а саме: тверді, великогабаритні, ремонтні та рідкі, окремі компоненти, що є у складі твердих побутових відходів, включаючи небезпечні відходи.

Утворювачами відходів є населення, яке проживає в багатоквартирних будинках та в одноквартирних будинках з присадибною ділянкою, в основному без централізованого теплопостачання, водопостачання та водовідведення, бюджетні заклади, організації та підприємства та підприємства небюджетної форми фінансування.

Обсяги збирання твердих побутових відходів в Боратинській ТГ за 2020 р. за обліком становили 996 тон.

Спостерігається тенденція до збільшення утворення ТПВ - в 2019 було утворено та зібрано 690 тон ТПВ.

На території Боратинської громади функціонує комунальне підприємство Боратинської сільської ради КП «Боратин», яке займається наданням послуг зі збирання та вивезення ТПВ, благоустроєм територій, утриманням доріг, наданням послуг населенню, здійсненні сільськогосподарських та інших механізованих робіт.

Сортування відходів

Сортування побутових відходів на території населених пунктів Боратинської ТГ не здійснюється.

Перероблення твердих побутових відходів

Перероблення ТПВ на території Боратинської ТГ не відбувається.

Знешкодження твердих побутових відходів

Знешкодження ТПВ на території населених пунктів Боратинської ТГ не здійснюється. Сортування і захоронення ТПВ з території населених пунктів Боратинської ТГ

проводиться ЛСКАП «Спецкомунтранс» (м. Луцьк) на діючому полігоні ТПВ, який розташований на території с. Брище Луцького району.

Знешкодження небезпечних відходів у складі побутових відходів

Знешкодження небезпечних відходів у складі побутових відходів на території Боратинської ТГ не проводиться через відсутність відповідних підприємств.

Знешкодження рідких відходів

Рідкі відходи з домогосподарств населених пунктів Боратинської ТГ знешкоджуються на каналізаційних очисних спорудах КП «Луцькводоканал», розташованих в м. Луцьк.

Полігони ТПВ

Захоронення твердих побутових відходів з території населених пунктів Боратинської ТГ здійснюється на полігоні твердих побутових відходів в с. Брище Луцького району на підставі договору №542-01-2024 від 01.01.2024 року та додаткового договору №1 про захоронення ТПВ на полігоні в с. Брище від 01.06.2024 року з власником полігону ЛСКАП «Луцькспецкомунтранс» (Додаток 7).

Перспективи розвитку

Територія Боратинської ТГ має значні перспективи розвитку у зв'язку з наближеністю до м. Луцька яке є містом із стабільним економічним розвитком, з достатньою розвиненою промисловістю, будівельною і транспортною базою, житлово-комунальним господарством, фінансово-кредитними установами, розвинутою мережею підприємств торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування. Економіка м. Луцька об'єднує галузі промисловості, пріоритетними з яких є: виробництво харчових продуктів, виробництво паперу та паперових виробів, виробництво хімічних речовин та хімічної продукції, виробництво іншої неметалевої продукції (будівельні матеріали) та інші.

Інвестиційний клімат території Боратинської ТГ приваблює низкою факторів, а саме: близькістю до м. Луцьк з яким історично склалися і розвиваються тісні виробничі відносини, розвинутою транспортною інфраструктурою.

Проектами генеральних планів населених пунктів передбачається будівництво нових водоводів, насосних станцій, а також резервуарів чистої води для забезпечення розрахункових витрат води населених пунктів в повній мірі.

2 АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Місцевий план управління відходами територіальної громади передбачає план управління наступними категоріями відходів:

- побутові відходи;
- небезпечні відходи (відпрацьовані нафтопродукти, відходи, що містять стійкі органічні забруднювачі, відходи, що містять ртуть, а також відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли);
- відходи промисловості (промислові відходи, відходи видобувної промисловості, відходи будівництва та знесення);
- рослинні відходи сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревні відходи, біовідходи;
- відходи упаковки;
- відходи електричного та електронного обладнання;
- відходи батарей і акумуляторів;
- медичні відходи;
- транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився;
- осади стічних вод від комунальних очисних споруд;
- відходи, що біологічно розкладаються.

Загальна характеристика відходів в громаді представлена на рис. 2.1.

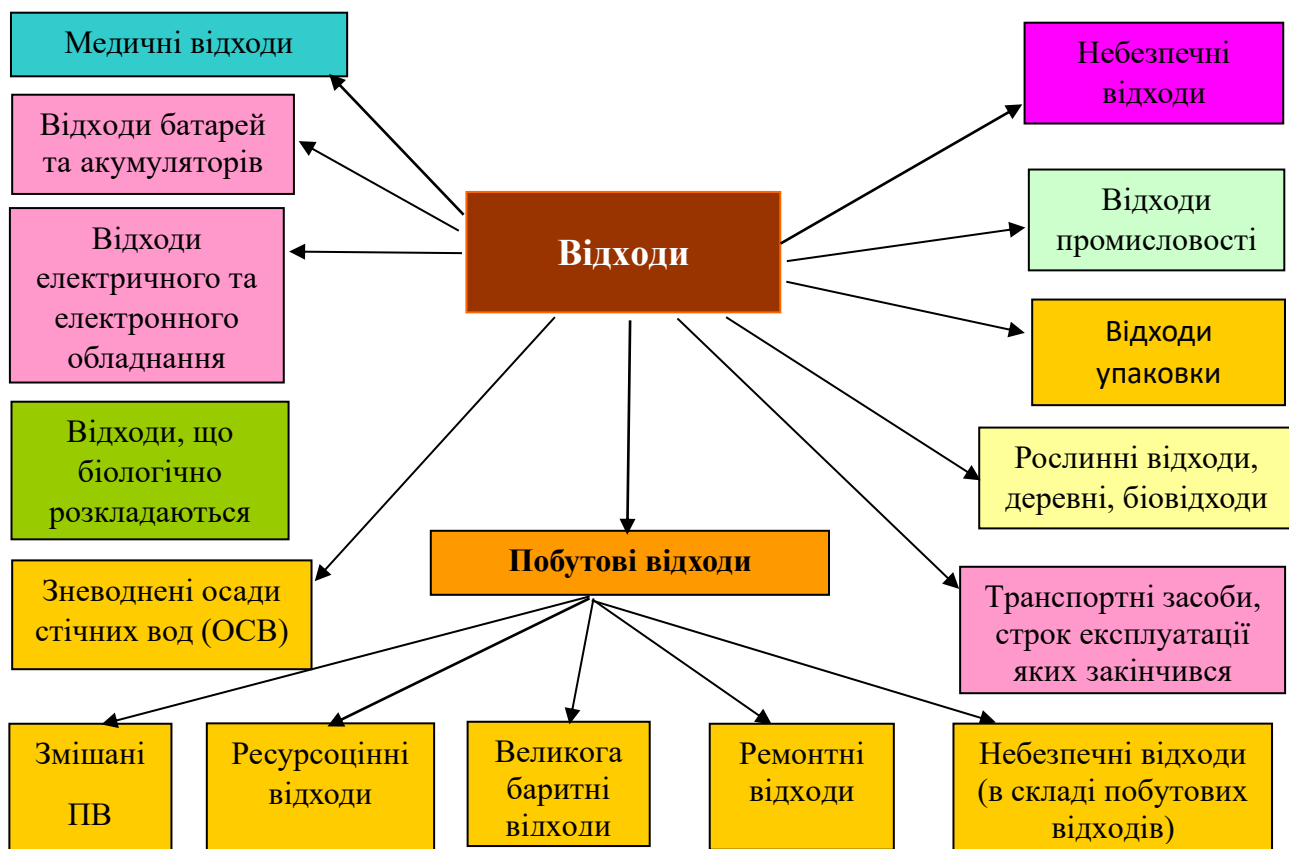

Рис. 2.1. Структура відходів в громаді

2.1 Загальна характеристика управління відходами в громаді

Нормативно-правове забезпечення

Поводження з відходами на території Боратинської ТГ визначаються чинними нормативно-правовими документами:

- Закон України «Про управління відходами» [1];
- зокрема побутовими відходами:
- «Правила благоустрою території населених пунктів Боратинської сільської ради» (затверджені рішенням Боратинської сільської ради від 10.07.2020 № 16/11) [57];
 - «Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць» (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 року №145) [40].

Інституційна структура управління відходами

Загальні положення

У загальному вигляді інституційна структура управління відходами на місцевому рівні включає учасників системи управління (їх обов'язки та повноваження), принципи їх взаємодії, у т.ч. інформаційного обміну.

Суб'єктами системи управління відходами є:

- утворювачі відходів (населення, організації, підприємства, установи);
- суб'єкти, що надають послуги в сфері управління відходами;
- органи державної влади та місцевого самоврядування, що приймають управлінські рішення та виконують функції контролю у сфері управління відходами.

Інституційна спроможність

Інституційну спроможність в сфері управління відходами можна оцінити через фактичні показники функціонування системи управління.

Органи місцевого самоврядування

Боратинська сільська рада забезпечує функціонування системи управління відходів на території громади згідно законодавчо визначених повноважень і обов'язків.

Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами визначені в:

- **Законі України «Про управління відходами» (стаття 26)¹:**

Стаття 26. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами

1. До повноважень сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить:

- 3) затвердження місцевих планів управління відходами;
- 4) вирішення питань щодо розміщення на території відповідних територіальних громад об'єктів оброблення відходів;
- 5) створення пунктів роздільного збирання побутових відходів.

2. До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить:

- 1) розроблення та реалізація місцевих планів управління відходами;
- 2) організація управління побутовими відходами, відходами будівництва та знесення;
- 3) визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів;

¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text>

- 4) визначення адміністратора послуги з управління побутовими відходами;
- 5) запровадження роздільного збирання побутових відходів та забезпечення виконання цільових показників щодо підготовки для повторного використання та рециклінгу побутових відходів;
- 6) організація роботи пунктів роздільного збирання побутових відходів;
- 7) забезпечення ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ у межах населених пунктів;
- 8) передача відходів, власник яких не встановлений, суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для їх оброблення;
- 9) надання інформації, проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи серед населення щодо управління відходами;
- 10) визначення одиниці вимірювання обсягу наданої послуги з управління побутовими відходами;
- 11) затвердження норм надання послуги з управління побутовими відходами;
- 12) затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами;
- 13) встановлення тарифів на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення, видалення побутових відходів окремо за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні);
- 14) укладення договорів з організаціями розширеної відповідальності виробників щодо запровадження приймання та роздільного збирання видів побутових відходів, на які поширюється розширена відповідальність виробника.

та Законі України «Про благоустрій населених пунктів» (стаття 10)² [5]

Стаття 10. Повноваження сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів

1. До повноважень сільських, селищних і міських рад у сфері благоустрою населених пунктів належить:

- 1) затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
- 2) затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
- 5) затвердження місцевих планів управління відходами.

2. До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить:

1) забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів;

4) розроблення та реалізація місцевих планів управління відходами та створення системи управління побутовими відходами.

Нормативно-правове забезпечення

Боратинською сільською радою розроблено та затверджено нормативно-правові документи, які регулюють поводження з відходами на території Боратинської територіальної громади:

1. «Правила благоустрою території населених пунктів Боратинської сільської ради»;
2. Тарифи на послуги з збирання та видалення побутових відходів.

1. **«Правила благоустрою території населених пунктів Боратинської сільської ради»** (затверджені рішенням Боратинської сільської ради від 10.07.2020 № 16/11) – (далі – **Правила благоустрою**) – **Додаток 1**.

Правилами благоустрою визначено наступне (за пунктами):

1. Загальні положення

Правила благоустрою Боратинської сільської ради (далі **Правила**) є нормативно-правовим актом, обов'язковим для виконання на території громади, яким встановлюється

² <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15#Text>

порядок благоустрою та утримання об'єктів благоустрою сіл, визначаються правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні основи благоустрою.

3. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою

3.2. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій загального користування.

Благоустрій та утримання у належному стані вказаних у цьому пункті територій включає:

– санітарне очищення: прибирання сміття, відходів, листя; встановлення, щоденне та по мірі наповнення очищення урн, утримання контейнерів для сміття та відходів, укладення договорів на їх вивезення;

8. Порядок санітарного очищення територій

8.1. Санітарне очищення територій Боратинської сільської ради включає механізоване та ручне прибирання об'єктів благоустрою.

8.2. На територіях, які належить прибирати, необхідно проводити весь комплекс робіт, спрямований на наведення та постійне підтримання чистоти і порядку, збереження зелених насаджень, а саме:

1) регулярне прибирання від сміття, побутових відходів, бруду, опалого листя, снігу, що забезпечує утримання об'єктів благоустрою та прилеглих територій у належному санітарному стані; при цьому тротуари прибираються вздовж всієї ділянки будинку, домоволодіння (в межах належності), до бордюрного каменю;

2) забезпечення вивезення сміття, бруду, побутових відходів, опалого листя на відведені для цього ділянки або спеціальне сміттєзвалище. Вивезення сміття, побутових відходів здійснюється шляхом укладення відповідних договорів із спеціалізованими підприємствами або уповноваженим комунальним підприємством;

4) регулярне прибирання місць встановлення сміттєзбірників, а також місць, забруднених побутовими та іншими відходами, на територіях, прилеглих до будинків та споруд;

5) вивезення сміття з території загального користування, ринків та будинків державного та громадського житлового фонду, один раз на день, а з домоволодінь приватного житлового фонду – згідно з укладеними договорами, але не менше ніж два рази на тиждень. Вивезення великогабаритних (негабаритних) відходів проводити не рідше одного разу на тиждень;

7) встановлювати на території загального користування урни для сміття, своєчасно їх очищувати та забезпечувати вивезення сміття шляхом укладення відповідних договорів зі спеціалізованими підприємствами або уповноваженим комунальним підприємством;

8.3. Для запобігання забруднення випадковим сміттям вулиць, площ та інших об'єктів благоустрою, зобов'язання по встановленню та утриманню урн покладається на:

1) підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, фізичних осіб-підприємців, що утримують будинки, споруди, або інших осіб згідно з укладеними договорами. Урни встановлюються по обидві сторони біля входу в будинки, споруди об'ємом не менш за 10 літрів;

8.5. Миття сміттєзбірників (крім урн), тари для побутових відходів здійснювати не рідше 2 разів на тиждень. Відповідальність за проведення зазначених заходів покладається на власників відповідно до планів-схем закріплених територій, затверджених Боратинською сільською радою.

8.6. Спеціальні майданчики для розміщення контейнерів чи сміттєзбірників повинні бути відкритими з водонепроникним покриттям, зручним для під'їзду спецтранспорту.

8.13. Збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення відходів здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про відходи».

8.14. Вивезення сміття, відходів здійснюється у спеціально відведені рішенням Боратинської сільської ради місця чи об'єкти (місця розміщення відходів, сховища, полігони, комплекси, споруди, ділянки надр тощо), на використання яких отримано дозвіл спеціально уповноважених органів на видалення відходів, або здійснення інших операцій з відходами.

8.15. Забороняється:

- вивезення відходів, сміття, снігу, листя, льоду у місця, не призначені для цього;
- скидання і розміщення відходів на територіях природно-заповідного фонду, на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, в межах водоохоронних зон та зон санітарної охорони водних об'єктів, в інших місцях.

8.16. Визначення територій, прилеглих до територій підприємств, установ, організацій, що підлягають прибиранню, контроль за їх санітарним очищенням, утриманням та збереженням зелених насаджень, своєчасним вивезенням твердих побутових відходів з території приватної забудови, ліквідація стихійних звалищ при відсутності балансоутримувачів, власників (користувачів), покладається на виконавчий комітет Боратинської сільської ради, органи самоорганізації населення, комунальні підприємства, відповідно до планів-схем закріплених територій.

2. Тарифи на послуги з збирання та видалення побутових відходів

Тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами для утворювачів побутових відходів на території Боратинської ТГ затверджені рішенням Боратинської сільської ради «Про встановлення тарифу на операції із збирання та вивезення твердих побутових відходів» від 29.02.2024 №109 (Додаток 2)

Документи державного планування в сфері управління відходами

Боратинською сільською радою розроблено та затверджено документи державного планування в сфері управління відходами:

1. «Програма економічного, соціального розвитку Боратинської територіальної громади на 2024-2026 роки».
2. «Програма охорони навколишнього природного середовища Боратинської сільської ради на 2023-2025 роки».
3. «Програма благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки».

«Програма економічного, соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки» (далі - Програма розвитку Боратинської сільської ради).

Програма розвитку Боратинської сільської ради затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 29.03.2024 року №21/8 «Про Програму економічного та соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки» (Додаток 8).

Заходи Програми розвитку Боратинської сільської ради передбачають збереження навколишнього середовища:

- здійснення заходів з благоустрою, екологічної безпеки та збереження навколишнього середовища;
- впровадження системи енергоменеджменту у громаді;
- підвищення культури поводження з твердими побутовими відходами.

«Програма охорони навколишнього природного середовища Боратинської сільської ради на 2023-2025 роки» (далі – Програма охорони навколишнього природного середовища на 2023-2025 рр)

Комплексна програма охорони навколишнього природного середовища на 2023-2025 рр затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 23.12.2022 № 14/9 (Додаток 6).

Програмою передбачається забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин, а саме:

- ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ, вирішення проблем пов'язаних із вивезенням та утилізацією твердих побутових відходів (2023-2025 рр. – 600 тис. грн),
- придбання та встановлення сміттєсортувальної лінії на полігоні ТПВ в с. Брище (2023-2025 рр. – 1500 тис. грн).

«Програма благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки» (далі на 2022-2026 рр)

Програма благоустрою на 2024-2026 рр затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 22.12.2023 року № 20/15 «Про затвердження Програми благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки» (Додаток 9)

Програмою передбачається дотримання вимог і правил щодо екологічно-безпечного поводження з відходами; забезпечення мінімального утворення відходів, розширення їх використання у господарській діяльності, запобігання шкідливому впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини.

Заходами Програми благоустрою передбачається:

- організація та вирішення питань збирання (в т.ч. роздільного) сміття, транспортування, утилізації твердих побутових відходів та сміття і на цій основі покращення санітарного стану населених пунктів;
- ліквідація несанкціонованих стихійних сміттєзвалищ;
- вивезення безгосподарських твердих побутових відходів;
- придбання сміттєзбірників (урн), контейнерів для збору побутових відходів;
- будівництво контейнерних майданчиків для збору твердих побутових відходів;
- співфінансування заходів (робіт, послуг) у тому числі – шляхом надання цільової субвенції бюджету Луцької об'єднаної територіальної громади для забезпечення функціонування полігону твердих побутових відходів (с. Брище Луцького району);
- придбання спецтехніки, спецавтотранспорту, механізмів для збору, перевезення, перероблення твердих побутових відходів, санітарного прибирання територій та зимового утримання доріг.

Органи державної влади

Волинська обласна державна адміністрація та Волинська обласна рада

В Волинській області розроблено та затверджено «Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року» - рішення Волинської обласної ради від 15.09.2022 року № 18/8.

Державна екологічна інспекція у Волинській області

Згідно «Положення про Державну екологічну інспекцію у Волинській області» затвердженого наказом Державної екологічної інспекції України від 20.02.2023 року № 28 [45], Державна екологічна інспекція у Волинській області (далі - Інспекція) є територіальним органом Державної екологічної інспекції України (далі - Держекоінспекція) та їй підпорядковується. Повноваження Інспекції поширюються на територію Волинської області.

Основними завданнями Інспекції є реалізація повноважень Держекоінспекції у межах Волинської області.

Інспекція здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням територіальними органами центральних органів виконавчої влади, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів

виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог законодавства:

16) з питань поводження з відходами, зокрема щодо:

дотримання вимог документів дозвільного характеру на здійснення операцій у сфері поводження з відходами;

складення і ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів, реєстру місць видалення відходів;

перевезення небезпечних відходів територією України та транскордонних перевезень відходів;

збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, знешкодження, видалення, захоронення відходів (у тому числі недопущення змішування та захоронення відходів, які можуть бути утилізовані);

ведення первинного обліку кількості, типу і складу відходів, що утворюються, збираються, перевозяться, зберігаються, обробляються, утилізуються, знешкоджуються та видаляються, подання відповідної статистичної звітності в установленому порядку та паспортизації таких відходів;

дотримання вимог нормативно-технічної та технологічної документації, погодженої в установленому порядку, під час виробництва продукції (крім дослідних зразків) з відходів чи з їх використанням;

дотримання правил і режиму експлуатації установок, виробництв з оброблення та утилізації відходів;

дотримання вимог екологічної безпеки під час транспортування, зберігання, використання, знешкодження та захоронення хімічних засобів захисту рослин, мінеральних добрив, токсичних речовин і відходів;

своєчасного та повного здійснення заходів із захисту земель від засмічення та забруднення відходами.

Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області

Згідно «Положення про Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області» затвердженого наказом Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів від 24.02.2020 року №146 [46], завданням Головного управління є реалізація повноважень Держпродспоживслужби на території Волинської області. Головне управління відповідно до покладених на нього завдань забезпечує реалізацію державної політики в тому числі у сфері державного нагляду за дотриманням санітарного законодавства.

Управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації

Згідно «Положення про Управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації» затвердженого Розпорядження начальника Волинської обласної військової адміністрації від 13.09.2023 року №384 [47], до основних завдань управління належить реалізація державної політики в межах Волинської області в тому числі у сфері управління відходами.

3. Управління відповідно до покладених на нього завдань:

19) контролює органи місцевого самоврядування та надає методичну допомогу з питань здійснення наданих їм законом повноважень органів виконавчої влади;

6. Управління відповідно до передбачених законодавством галузевих повноважень:

34) погоджує проектну та містобудівну документації відповідно до вимог законодавства;

35) погоджує місцеві плани управління відходами;

36) взаємодіє з органами місцевого самоврядування у сфері управління відходами;

37) надає інформацію, проводить роз'яснювальну та просвітницьку роботу з населенням щодо управління відходами.

Управління житлово-комунального господарства Волинської обласної державної адміністрації

Згідно «Положення про Управління житлово-комунального господарства Волинської обласної державної адміністрації» затвердженого Розпорядженням Голови Волинської обласної державної адміністрації від 26.05.2020 року № 299 [48], основним завданням управління є забезпечення реалізації державної політики в тому числі у галузях благоустрою населених пунктів, поводження з твердими побутовими відходами на території області.

4. Управління відповідно до визначених галузевих повноважень виконує такі завдання:

5) здійснює державний контроль за дотриманням підприємствами, установами та організаціями правил, норм, стандартів у межах визначених повноважень;

30) здійснює повноваження:

у сфері благоустрою населених пунктів, поводження з побутовими відходами:

бере участь у розробленні та виконанні регіональних програм з благоустрою населених пунктів області відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;

інформує населення області про здійснення заходів із благоустрою населених пунктів відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;

здійснює аналіз стану сфер благоустрою населених пунктів ... поводження з твердими побутовими відходами;

забезпечує реалізацією повноважень місцевих державних адміністрацій щодо здійснення державного контролю за дотриманням законодавства у сфері благоустрою території населених пунктів області відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;

надає пропозиції щодо збирання і видалення побутових відходів, створення полігонів для захоронення, а також роздільного збирання корисних компонентів цих відходів.

Інформаційне забезпечення функціонування системи управління відходами

Інформаційне забезпечення функціонування системи управління відходами в Боратинській сільській територіальній громаді включає:

- обов'язкові заходи - інформування органом місцевого самоврядування про прийняті рішення в сфері управління відходами на офіційному веб-сайті Боратинської сільської ради;

- планові повідомлення та оприлюднення матеріалів, проведення роз'яснювальної роботи в закладах освіти щодо культури поводження з побутовими відходами.

2.2 Опис поточного стану за видами відходів

2.2.1 Побутові відходи

Збирання та вивезення побутових відходів

Організація та порядок збирання, перевезення, перероблення побутових відходів відповідно до встановлених державних правил і норм проводиться за єдиною планово-регулярною системою.

Ефективність та раціональність системи збирання побутових відходів забезпечується виконанням даної роботи спеціалізованим комунальним підприємством з вивезення побутових відходів – КП «Боратин».

Рівень охоплення планово-регулярною системою санітарного очищення в Боратинській ТГ становить 100%. Для збору твердих побутових відходів застосовується як планово-подвірна, так і планово-поквартирна системи збирання побутових відходів.

Планово-подвірна система збирання побутових відходів (контейнерний метод збору відходів) застосовується для збору відходів від населення багатоквартирних будинків організацій, установ, закладів та частково населення садибної забудови.

Планово-поквартирна система збирання побутових відходів застосовується для збору твердих побутових відходів в зонах садибної забудови за контейнерним методом збирання та за безконтейнерним методом – з використанням пакетів для сміття.

По окремих установах, закладах та організаціях, вивезення твердих побутових відходів здійснюється за заявочною системою.

Збирання ремонтних і великогабаритних відходів здійснюється за заявочною системою.

Збирання рідких відходів здійснюється за заявочною системою.

Таким чином від організацій, установ і закладів, жителів багатоквартирної забудови вивезення ТПВ здійснюється за сучасною планово-регулярною системою, при якій утворювачі відходів в зручний для себе час виносять відходи в контейнери, де відходи за графіком завантажуються в спеціально обладнані транспортні засоби (смітєвози) і вивозяться для розміщення на полігоні ТПВ.

Для мешканців садибної забудови вивезення ТПВ хоча і здійснюється за планово-регулярною системою, однак застосування планово-поквартирної системи, менш зручне для мешканців, що змушує їх виносити відходи лише в певний встановлений час (день тижня).

В сільських населених пунктах Боратинської ТГ частково організований збір побутових відходів, ремонтних відходів поточного ремонту квартир а також різноманітних відходів із будинків загального призначення.

Збір твердих побутових відходів здійснюється контейнерним та безконтейнерним методами.

За контейнерним методом ТПВ збираються в стандартні незмінювані контейнери місткістю 0,75 м³, розміщені на контейнерних майданчиках в зонах багатоквартирної забудови, на території установ, організацій та підприємств.

За безконтейнерним методом збирання ТПВ проводиться на території індивідуальної (садибної забудови) сільських населених пунктів громади. Збирання ТПВ за безконтейнерним методом проводиться мешканцями в полімерні пакети (чи іншу тару) і завантажуються в сміттєзбиральний транспорт, який рухається за встановленим маршрутом і графіком, і вивозяться на перероблення або захоронення.

Роздільне збирання відходів

Систему збирання окремих компонентів твердих побутових відходів (змішані відходи, скло, папір та ПЕТ-відходи) в населених пунктах Боратинської ТГ поки не впроваджено.

Великогабаритні (ВВ) та ремонтні (РВ) відходи

Під час надання послуг з поводження з побутовими відходами великогабаритні та ремонтні відходи у складі побутових відходів вивозяться окремо від інших видів побутових відходів. На час ремонту будинків (квартир в житлових будинках) на територіях дворів відводиться місце балансоутримувачем для тимчасового складання будматеріалів, будівельного сміття, великогабаритних відходів, старих меблів, побутової техніки, металобрухту тощо, які вивозяться транспортом комунальних підприємств за заявкою.

Для збирання великогабаритних та будівельних відходів в Боратинській ТГ немає спеціальних контейнерів місткістю 7 м³. Проте на території сільських населених пунктів накопичення великогабаритних та ремонтних побутових відходів часто відбувається без використання спеціальних контейнерів (насипом на контейнерних майданчиках) або спеціально відведених місцях за заявками утворювачів.

Небезпечні відходи в складі побутових відходів (НВ)

До небезпечних компонентів (складових) побутових відходів відносяться: непридатні для експлуатації батарейки та акумулятори, зламані електроприлади, залишки лакофарбових речовин у тарі, різні добрива або отрутохімікати, прострочена побутова хімія, медичні препарати, термометри на основі ртуті, енергозберігаючі лампи. Такі відходи становлять небезпеку для навколишнього середовища. Згідно з «Правилами експлуатації полігонів побутових відходів», затвердженими наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 01.12.2010 № 435 [31], на полігони побутових відходів небезпечні відходи у складі побутових приймати заборонено.

На даний час в житловому секторі Боратинської ТГ немає даних про обсяги та перелік небезпечних відходів та відсутній відрегульований процес їх централізованого збирання, зберігання та утилізації.

Основними збиральниками використаних батарейок є волонтерські або приватні організації. Небезпечні побутові відходи від установ, організацій та підприємств передаються на утилізацію спеціалізованим підприємствам за відповідними договорами.

Рідкі відходи (РВ)

В індивідуальних житлових будинках за відсутності централізованого водопостачання та водовідведення для збирання рідких відходів застосовуються септики та вигрібні ями, з яких рідкі відходи періодично видаляються на каналізаційні очисні споруди, де їх знешкоджують. Для вивезення рідких побутових відходів використовуються асенізаційні машини, наявні в комунальних підприємствах та в приватних перевізників (ПП та ФОП, які мають відповідний спеціалізований автотранспорт і які надають послуги з вивезення рідких відходів населенню Боратинської ТГ). Вивезення рідких відходів здійснюється на каналізаційні очисні споруди м. Луцьк, де здійснюється механічна і повна біологічна очистка стоків з використанням первинних відстійників, вторинних відстійників, аеротенків, пісколовок та жироловок.

Контейнерні майданчики

Збирання твердих побутових відходів від населення контейнерним методом в населених пунктах Боратинської ТГ здійснюється лише в зонах багатоквартирної забудови с. Гірка Полонка. Наявно 12 контейнерних майданчиків на яких розміщено 26 контейнерів місткістю 0,75 м³ (таблиця 2.2.1.1).

Таблиця 2.2.1.1

Наявність контейнерних майданчиків (населення)

№	Адреса контейнерного майданчика	Кількість контейнерів
1	с. Гірка Полонка, вул. Мальовнича, 5	2
2	с. Гірка Полонка, вул. Мальовнича, 2а	2
3	с. Гірка Полонка, вул. Перемоги, 17	1
4	с. Гірка Полонка, вул. Горохівська, 2а	5
5	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 5	1
6	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 7	1
7	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 11	1
8	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 14	1
9	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 15	3
10	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 17	3
11	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 16, 18	4
12	с. Гірка Полонка, вул. Мальовнича, 13а	2
	Всього	26

Майданчики для встановлення контейнерів віддалені від житлових будинків, дитячих закладів, спортивних майданчиків та від місць відпочинку населення на відстань у відповідності до санітарних норм.

Відповідальність за технічний і санітарний стан контейнерів несуть їх власники або балансоутримувачі.

Відповідальність за технічний і санітарний стан контейнерних майданчиків, чистоту і порядок навколо них, якість надання послуг споживачам – фізичним особам, несе власник або балансоутримувач житлового фонду. Відповідальність за технічний і санітарний стан контейнерних майданчиків, чистоту і порядок навколо них, якість надання послуг споживачам – юридичним особам, несе споживач.

Після вивантаження твердих побутових відходів з контейнерів у спеціально обладнаний транспортний засіб працівник організації виконавця послуг з перевезення твердих побутових відходів, що проводить вивантаження, зобов'язаний прибрати територію. Представник організації, що здійснює експлуатацію житлового фонду (двірник) зобов'язаний бути присутнім під час вивантаження твердих побутових відходів з контейнерів у спеціально обладнаний транспортний засіб.

У випадку утворення звалища твердих побутових відходів на контейнерному майданчику, що виникло через зрив графіка вивезення твердих побутових відходів, ліквідацію звалища здійснює виконавець послуги з вивезення побутових відходів у термін до 24 годин.

Контейнери

Для збирання твердих побутових відходів від населення контейнерним методом застосовуються стандартні металеві контейнери місткістю 0,75 м³ в кількості 26 контейнерів які розміщені на 12 контейнерних майданчиках.

Миття та дезінфекція контейнерів для збирання твердих побутових відходів входить до обов'язків і проводиться власником контейнерів – КП «Боратин» на спеціальній площадці для миття та дезінфекції спецавтотранспорту на території бази утримання спецавтотранспорту Спочатку проводиться механічне очищення залишків ТПВ з днища контейнера, після чого проводиться миття миючим розчином та обробляється дезінфікуючим розчином.

Урни

Для збирання та короткочасного зберігання вуличного і дворового змету та сміття на території Боратинської ТГ використовуються сміттєзбірні урни, які встановлюються у

відповідності з вимогами Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць [40] (наказ МОЗ України № 145 від 17.03.2011) на всіх об'єктах благоустрою. Застосування урн в населених пунктах ТГ здійснюється відповідно до «Правил благоустрою...», а саме:

Урни встановлюються:

- торговельними об'єктами – біля входу і виходу з приміщення, біля торгових палаток, ларьків, павільйонів та інших споруд;
- підприємствами, установами, організаціями (в т.ч. орендарями) – навпроти своїх будівель, біля входу і виходу з приміщення;
- підприємствами комунального господарства – в парках, скверах, дворах будинків, на площах та зупинках громадського транспорту.

Очищення урн здійснюється систематично в міру їх наповнення. За утримання урн в належному санітарному стані відповідають підприємства, організації та установи, що здійснюють прибирання закріплених за ними територій.

Урни повинні утримуватись в належному технічному стані і прибиратись від сміття в міру його накопичення, один раз на тиждень промиватись водою з дезінфікуючими засобами.

На території населених пунктів Боратинської ТГ, на вулицях та провулках подекуди встановлено урни, які є комунальною власністю або власністю окремих установ, організацій та підприємств, встановлено біля магазинів, кафе, ресторанів, державних та муніципальних установ, закладів, приватних організацій, на автостанціях, автозаправках тощо, які очищаються власниками в міру їх заповнення.

Наявна кількість урн, які є комунальною власністю (табл. 2.2.1.2), не відповідає нормативним вимогам і не є достатньою для забезпечення санітарної чистоти території громади.

Таблиця 2.2.1.2

**Кількість урн комунальної власності, розміщених на території населених пунктів
Боратинської ТГ**

№	Адреса (вулиця, площа і т. д.)	Тип урни	Місткість урни, л	Наявна кількість урни, шт.
1	с. Баківці, вул. Перемоги	Бетонні наземні	40	2
2	с. Озеряни, вул. Незалежності	Металеві наземні	10	2
3	с. Коршів, вул. Лесі Українки	Металеві навісні	10	4
4	с. Лаврів, вул. Луцька	Металеві наземні	10	2
5	с. Лаврів, вул. Шкільна, 1	Металеві наземні	10	2
6	с. Лаврів, вул. Миру, 1	Металеві наземні	10	2
7	с. Баїв вул. Перемоги	Металеві наземні	10	7
8	с. Городище вул. Миру	Металеві наземні	10	4
9	с. Цеперів	Металеві наземні	10	3
10	с. Промінь вул. Ветеранів, 1	Металеві наземні	10	1
11	с. Промінь вул. Миру, 11	Металеві наземні	10	1
12	с. Коршовець вул. Квітнева	Металеві наземні	10	1
13	с. Мстишин вул. Центральна	Металеві наземні	10	1
14	с. Ратнів, вул. Перемоги	Бетонні наземні	30	4
15	с. Ратнів, вул. Перемоги	Металеві наземні	30	4
16	с. Боратин	Металеві наземні	10	10
17	с. Новостав	Металеві наземні	10	5
18	с. Голишів	Металеві наземні	10	6

19	с. Рованці	Металеві наземні	10	10
20	с. Радомишль центр	Металеві навісні	5	3
21	с. Суховоля	Металеві навісні	5	1
22	с. Романівка	Металеві навісні	5	1
	Всього			76

Наявність транспортних засобів для вивезення побутових відходів

Для перевезення твердих побутових відходів використовують спеціально обладнані транспортні засоби, власником яких є КП «Боратин», перелік та технічні характеристики яких наведено у табл. 2.2.1.3.

Таблиця 2.2.1.3

Склад і стан парку сміттєвозних та інших машин і механізмів з вивезення відходів

№	Тип	Марка	Державний номер	Технічний стан	Рік випуску	Об'єм кузова, м ³	Вид завантаження
1.	СБМ 304/1 (вантажний сміттєвоз)	МАЗ	АС7768СВ	відп. вимогам стандартів	2018	18,0	Заднє завантаження
2.	Scania (вантажний сміттєвоз)	Scania	АС58-75ЕО	відп. вимогам стандартів	2010	22,0	Заднє завантаження
3.	ГАЗ 3309 (вантажний сміттєвоз)	ГАЗ	АС3315ВА	відп. вимогам стандартів	1983	7,5	Бокове завантаження

Вивезення рідких побутових відходів з території населених пунктів Боратинської ТГ здійснюється на очисні споруди м. Луцьк спеціалізованим автотранспортом (асенізаційними машинами), що належать комунальним та приватним підприємствам.

У власності Боратинської сільської ради немає спеціалізованого автотранспорту (асенізаційних машин) для вивезення рідких побутових відходів, відомості про спецавтотранспорт приватних перевізників для зазначених цілей відсутні.

Миття та дезінфекція спецавтотранспорту

Миття та дезінфекція спецавтотранспорту для збирання твердих побутових відходів, які знаходяться на балансі КП «Боратин», здійснюється на спеціальній площадці для миття та дезінфекції спецавтотранспорту на території бази утримання спецавтотранспорту. Спочатку проводиться механічне очищення залишків ТПВ з кузова, після чого проводиться миття миючим розчином та оброблення хлорним дезінфікуючим розчином.

Місця миття та дезінфекції спецавтотранспорту приватних організацій, які надають послуги з вивезення рідких відходів, не визначено.

Бази утримання спецавтотранспорту для вивезення відходів

Утримання спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення побутових відходів здійснюється на території КП «Боратин» за адресою с. Боратин, вул. Центральна, 15. Територія бази достатня для розміщення спецтехніки, на території наявно адміністративне приміщення, бокси для утримання спецтехніки та протиожедних матеріалів, обладнано місце для миття та дезінфекції сміттєвозів і контейнерів.

Будівлі в задовільному технічному та санітарному стані і придатні для подальшої експлуатації.

Тарифи на послуги з управління побутовими відходами

Тарифи на послуги з поводження з побутовими відходами для утворювачів побутових відходів на території Боратинської ТГ затверджені рішенням Боратинської сільської ради «Про встановлення тарифу на операції із збирання та вивезення твердих побутових відходів» від 29.02.2024 №109 (Додаток 2) наведені в табл.2.2.1.4.

Таблиця 2.2.1.4**Тарифи на послуги з поводження з відходами на території Боратинської ТГ**

	Група споживачів	Тариф, грн.
1.	Населення, грн./м.куб.	265,20
2.	Бюджетні установи, грн./м.куб.	265,20
3.	Інші споживачі, грн./м.куб.	265,20
4.	Розрахунок для баку на 0,120 м.куб.	127,30
5.	Розрахунок для баку на 0,240 м.куб.	254,60
6.	Розрахунок на 1 особу	30,94

Норми надання послуги з управління побутовими відходами

На території Боратинської ТГ використовуються норми утворення твердих побутових відходів для населення в розмірі 1,4 м³/чол/рік які затверджені рішенням Боратинської сільської ради від 25.02.2021 №90 «Про погодження тарифів на операції з поводження з побутовими відходами» (Додаток 3), які застосовуються для розрахунків обсягів накопичення ТПВ на об'єктах їх утворення, а також для укладання договорів та планування робіт з вивезення ТПВ.

Обсяги утворення ТПВ на об'єктах невиробничої сфери, яких немає у переліку, визначається згідно фактичним накопиченням відходів.

Для підприємств, установ та організацій опале листя не входить в норму надання послуг з вивезення ТПВ і при укладанні договорів додаються відходи з площі зелених насаджень, виходячи з норми 0,008 м³ з 1 м² площі зелених насаджень на рік.

Великогабаритні та ремонтні відходи не входять в норму надання послуг з вивезення ТПВ і визначаються згідно з фактичним накопиченням відходів.

Стихійні звалища

На території Боратинської ТГ побутові відходи періодично несанкціоновано скидаються на стихійні звалища поза межами населених пунктів громади, як правило мешканцями навколишніх сіл. Стихійні звалища, що утворюються, оперативно і систематично ліквідовуються, тому їх кількість та кількість накопичених на них відходів не є постійною.

Сортування, перероблення та знешкодження відходів

Сортування, перероблення чи знешкодження побутових відходів на території населених пунктів Боратинської ТГ не здійснюється.

Сортування і захоронення ТПВ з території населених пунктів Боратинської ТГ проводиться ЛСКАП «Спецкомунтранс» (м. Луцьк) на діючому полігоні ТПВ, який розташований на території с. Брище Луцького району.

Місця видалення побутових відходів (полігони та сміттєзвалища)

Захоронення твердих побутових відходів з території населених пунктів Боратинської ТГ здійснюється на полігоні твердих побутових відходів в с. Брище Луцького району на підставі договору №542-01-2024 від 01.01.2024 року та додаткового договору №1 про захоронення ТПВ на полігоні в с. Брище від 01.06.2024 року з власником полігону ЛСКАП «Луцькспецкомунтранс».

2.2.2 Небезпечні відходи

До небезпечних відходів що утворюються на території громади відносяться наступні категорії відходів:

- відпрацьовані нафтопродукти;
- відходи, що містять стійкі органічні забруднювачі;
- відходи, що містять ртуть;
- відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли.

Статистичні дані щодо кількості небезпечних відходів що утворюються на території громади відсутні.

Відпрацьовані нафтопродукти

Відпрацьовані нафтопродукти, що утворюються на території Боратинської сільської територіальної громади (автомобільні масла) збираються на станціях технічного обслуговування автомобілів (СТО) та утилізуються згідно нормативно-правових вимог.

В Боратинській громаді наявні дві станцій технічного обслуговування автомобілів (СТО) на яких здійснюється збирання відпрацьованих автомобільних мастил - таблиця 2.2.2.1.

Таблиця 2.2.2.1**СТО в Боратинській громаді , на яких здійснюється збирання відпрацьованих автомобільних мастил**

№	Назва СТО	Адреса
1	ПП АВТОГАЗЦЕНТР	с. Гірка Полонка, вул. Оздівська, буд. 13
2	ТЗОВ "АГРОБУД-ВОЛИНЬ"	с.Вербаїв, вул. Дружби, буд. 38

Відходи, що містять стійкі органічні забруднювачі

Статистичні дані щодо кількості відходів, що містять стійкі органічні забруднювачі, що утворюються на території Боратинської сільської територіальної громади відсутні.

Відходи, що містять ртуть

Відходи що містять ртуть (термометри) що утворюються на території Боратинської сільської територіальної громади не збираються.

Відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли

Відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли, що утворюються при ремонті або видаленні товарів побутового призначення не збираються.

2.2.3 Відходи промисловості

Промислові відходи

Промислові відходи на території Боратинської сільської територіальної громади не обліковуються у статистичних чи звітних матеріалах. Підприємства які утворюють промислові відходи самостійно здійснюють їх перероблення та захоронення.

Відходи видобувної промисловості

Відходи видобувної промисловості на території Боратинської сільської територіальної громади відсутні по причині відсутності підприємств видобувної промисловості.

Відходи будівництва та знесення

Загальний обсяг відходів будівництва та знесення на території Боратинської сільської територіальної громади не обліковується у статистичних чи звітних матеріалах.

Середньостатистично обсяг відходів будівництва та знесення складає на рівні 0,02% від обсягу утворення побутових відходів.

Проблеми та загрози, пов'язані з відходами будівництва та знесення не виявлені.

2.2.4 Рослинні відходи

Рослинні відходи сільського господарства

Рослинні відходи сільського господарства, що утворюються на території Боратинської сільської територіальної громади не обліковуються у статистичних чи звітних матеріалах. Рослинні відходи сільського господарства використовуються в сільському господарстві як сировина для виробництва сільськогосподарської продукції (як органічні добрива в рослинництві) та на корм в тваринництві.

Рослинні відходи лісового господарства

Рослинні відходи лісового господарства що утворюються на території Боратинської сільської територіальної громади не обліковуються у статистичних чи звітних матеріалах.

Рослинні відходи лісового господарства використовуються як паливо в твердопаливних котлах на виробничих підприємствах.

Відходи харчопереробної промисловості

Відходи харчопереробної промисловості, що утворюються на території Боратинської сільської територіальної громади не обліковуються у статистичних чи звітних матеріалах. Такі відходи утилізуються підприємствами їх утворювачами за відповідними договорами із спеціалізованими організаціями.

Деревні відходи

Деревні відходи утворюються при обрізанні дерев як в комунальному господарстві так і в приватних домоволодіннях.

Використовуються деревні відходи як паливо в твердопаливних котлах на виробничих підприємствах або в приватних домоволодіннях.

Біовідходи

Відходи зелених насаджень та харчові відходи переробляються аеробними методами (компостування в присутності кисню) в компостних ямах та компостерах в приватних домогосподарствах.

2.2.5 Відходи упаковки

Відходи упаковки які утворюються в домогосподарствах збираються в контейнери для роздільного збирання відходів (в населених пунктах де розміщені такі контейнери) або в контейнери для змішаних відходів.

Відходи упаковки які утворюються в організаціях та установах збираються в контейнери для змішаних відходів і вивозяться на захоронення на полігон.

2.2.6 Відходи електричного та електронного обладнання

Відходи електричного та електронного обладнання збираються на пунктах заготівлі вторинної сировини.

2.2.7 Відходи батарей і акумуляторів

Відходи батарей і акумуляторів побутового призначення збираються в спеціальні пластикові контейнери в будівлях для збору батарейок розташовані в торгових закладах окремих торгових мереж (мережа торгових магазинів АТБ).

Відходи автомобільних батарей і акумуляторів збираються на станціях технічного обслуговування автомобілів (СТО).

Відходи автомобільних батарей і акумуляторів від комерційного транспорту утилізуються підприємствами власниками таких транспортних засобів згідно діючих правил оброблення батарей і акумуляторів.

2.2.8 Медичні відходи

Медичні небезпечні відходи, що утворюються в медичних закладах Боратинської сільської територіальної громади, передаються на утилізацію на спеціалізовані підприємства, з якими утворювачі відходів укладають відповідні договори.

2.2.9 Транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився

В громаді відсутня система централізованого управління (поводження) транспортними засобами, строк експлуатації яких закінчився.

Підприємства що займаються експлуатацією, ремонтом та обслуговуванням транспортних засобів і в яких утворюються дані відходи заключають договори безпосередньо з організаціями, які займаються збиранням та обробленням таких відходів.

2.2.10 Осади стічних вод від комунальних очисних споруд

В Боратинській сільській територіальній громаді не утворюються осади стічних вод. Рідкі відходи з домогосподарств населених пунктів Боратинської ТГ знешкоджуються на каналізаційних очисних спорудах КП «Луцькводоканал», розташованих в м. Луцьк, згідно договору №3286/1 від 15.01.2025 з КП «Луцькводоканал» про надання послуг з централізованого водовідведення.

2.2.11 Відходи, що біологічно розкладаються

Відходи зелених насаджень та харчові відходи переробляються аеробними методами (компостування в присутності кисню) в компостних ямах та компостерах в приватних домоволодіннях.

Харчові відходи які утворюються населенням багатоквартирної забудови видаляються утворювачами таких відходів в контейнери для змішаних відходів і вивозяться на захоронення на полігон.

Відходи зелених насаджень об'єктів благоустрою комунальної власності вивозяться на захоронення на полігон побутових відходів.

2.3 Аналіз ефективності системи управління відходами

Система управління відходами у Боратинській сільській територіальній громаді станом на 01.01.2024 року забезпечує як інституційну спроможність управління відходами так і фактичне управління відходами.

Інституційна спроможність управління відходами

Боратинською сільською радою розроблено та затверджено нормативно-правові документи які регулюють управління відходами на території Боратинської сільської територіальної громади, а саме:

1. правила благоустрою території населених пунктів;
2. тарифи на послуги з збирання та видалення побутових відходів;

а також:

- програмні документи які включають питання розвитку системи управління відходами:

- 3 «Програма економічного та соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки»;

- 4 «Програма охорони навколишнього природного середовища Боратинської сільської ради на 2023-2025 роки»;

- 5 «Програма благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки».

Система збирання відходів

Система збирання відходів на території Боратинської сільської територіальної громади характеризується такими показниками:

- частка охоплення населення Боратинської ТГ збиранням побутових відходів за планово-регулярною системою становить 100%;

- роздільне збирання компонентів твердих побутових відходів (змішані відходи, скло, папір та ПЕТ-відходи) в населених пунктах Боратинської ТГ поки не впроваджено;

- збирання вторинної сировини (папір, пластик та скло) в населених пунктах Боратинської ТГ не організовано;

- для збирання твердих побутових відходів від населення контейнерним методом застосовуються стандартні металеві контейнери місткістю 0,75 м³ в кількості 26 контейнерів які розміщені на 12 контейнерних майданчиках;

- збирання відпрацьованих автомобільних мастил здійснюється на 2-х станціях технічного обслуговування автомобілів (СТО) в Боратинській ТГ.

Система збирання відходів на території Боратинської сільської територіальної громади потребує подальшого розвитку за такими показниками:

- впровадження роздільного збирання побутових відходів в населених пунктах

Боратинської ТГ;

- облаштування всіх контейнерних майданчиків відповідно нормативних вимог;
- створення ефективної системи збирання великогабаритних та ремонтних відходів;
- створення ефективної системи збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів.

Система оброблення відходів

Економічно доцільною схемою перероблення відходів в населених пунктах Боратинської ТГ може бути:

багатоповерхова забудова:

1. роздільне збирання відходів за фракціями: «волога» (харчові відходи та відходи, які загнивають) та три «сухі» фракції – «Скло», «Полімери» та «Папір»;
2. направлення «вологої» фракції на сортування та:
 - органічної її складової – на компостування з виготовленням компосту;
 - сировини, придатної для повторного використання, – на повторне використання;
 - неорганічного залишку, не придатного для повторного використання, – на захоронення;
3. направлення «сухих» фракцій «Скло», «Папір» та «Полімери» на спеціалізовані підприємства для повторного використання;

індивідуальна забудова:

1. роздільне видалення відходів із компостуванням органічної частини побутових відходів на присадибних ділянках або в компостерах;
2. збирання «Вторинної сировини» з вивезенням на сміттесортувальну лінію для подальшого сортування і використання.

Компостування органічної складової побутових відходів є важливою умовою досягнення запланованих цільових показників щодо видалення відходів Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року [13].

Потреба розвитку системи управління відходами в громаді

Система управління відходами на території Боратинської сільської територіальної громади потребує подальшого розвитку як за напрямками так і за показниками.

Система збирання відходів на території Боратинської сільської територіальної громади потребує подальшого розвитку **за показниками**:

- впровадження роздільного збирання побутових відходів в зонах садибної забудови на територіях сільських населених пунктів;
- облаштування всіх контейнерних майданчиків відповідно нормативних вимог – накриттям в першу чергу майданчиків з контейнерами без кришок;
- створення ефективної системи збирання великогабаритних та ремонтних відходів;
- створення ефективної системи збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів.
- будівництва пункту роздільного збирання побутових відходів.

Система оброблення побутових відходів на території Боратинської сільської територіальної громади потребує подальшого розвитку **за показниками**:

- збільшення частки відновлення побутових відходів і відповідно зменшення частки видалення відходів;
- вирішення питання сміттесортувальної лінії на полігоні ТПВ в с. Брище.

Система інформаційно-управлінського забезпечення управління відходами Боратинської сільської територіальної громади потребує подальшого розвитку **за показниками:**

- якості первинного обліку відходів;
- підвищення організаційного рівня управління відходами;
- розширення інформаційного забезпечення функціонування системи управління відходами;
- розвитку проекту спільного використання (будівництва) суміжними територіальними громадами об'єктів оброблення відходів.

SWOT-аналіз системи управління відходами Боратинської СТГ

SWOT-аналіз є одним із аналітичних інструментів який надає можливість дізнатися про сильні та слабкі сторони організації чи системи, а також виявити зовнішні можливості та загрози.

SWOT-аналіз системи управління відходами Боратинської сільської територіальної громади демонструє переваги та можливості системи управління відходами над загрозами щодо її функціонування та можливості подальшого розвитку – таблиця 1.3.1

Таблиця 1.3.1

SWOT-аналіз системи управління відходами Боратинської СТГ

Внутрішні сильні сторони	Внутрішні слабкі сторони та загрози
1. Вигідне економіко-географічне розташування (сусідство з м. Луцьком; доступ до розвиненої транспортно-логістичної мережі у регіоні (автошляхи, залізниця); проходження по території автошляху національного значення Львів-Луцьк). 2. Позитивна демографічна динаміка (завдяки міграції у громаду); висока частка молоді та дітей у структурі населення (26,8% населення у віці до 17 років). 3. Диверсифікована структура економіки громади (490 підприємств; найбільш представлені сфери: сільське господарство, торгівля (зокрема, оптова) і переробна промисловість); наявність великих промислових підприємств. 4. Значні обсяги сільськогосподарських земель (понад 80% території), що забезпечує громаді потужний сільськогосподарський потенціал; розвинене фермерство у галузях рослинництва і тваринництва (45 суб'єктів); наявність великих сільськогосподарських підприємств - платників податків та роботодавців. 5. Розвинений ринок праці (велика кількість створених робочих місць у громаді (переважно на підприємствах переробної промисловості; понад 5 тис. місць) та близькість до підприємств у м. Луцьку).	1. Нерівномірність соціально-економічного розвитку населених пунктів громади (прослідковується у контексті наближення/віддаленості населеного пункту від м. Луцька та неоднаковому доступі населення до ринку праці, освітніх закладів, місць проведення дозвілля). 2. Велика кількість жителів, які офіційно не зареєстровані у громаді. 3. Відсутність сформованої та затвердженої містобудівної документації (генеральних планів). 4. Необхідність модернізації комунальних мереж та зростаюче навантаження на них внаслідок збільшення кількості жителів та суб'єктів господарювання; відсутність очисних споруд у системі водовідведення. 5. Неналежна якість дорожнього покриття між населеними пунктами громади (87 ділянок); рух великогабаритного транспорту по місцевих дорогах; відсутність тротуарів. 6. Недостатньо розвинене транспортне сполучення до віддалених від Луцька населених пунктів громади; низька якість надання перевізниками послуг перевезення пасажирів; утруднена транспортна доступність для населення окремих населених пунктів громади до соціально важливих об'єктів. 7. Низький рівень охоплення дітей дошкільного віку послугами ЗДО (1/3

6. Високий рівень підприємницької активності мешканців (867 ФОПів) – у 1,5 разу вищий ніж середньообласний. 7. Високий рівень фінансової спроможності бюджету громади (за цим показником громада – серед лідерів з-поміж громад області), диверсифікованість джерел доходів (у контексті видів податків і їх платників). 8. Налагоджена та ефективна співпраця органу місцевого самоврядування із активними мешканцями громади та громадськими організаціями (7 реалізованих спільно проєктів), міжнародними організаціями (17 реалізованих проєктів). 9. Відкритість роботи органу місцевого самоврядування (чотири веб-ресурси громади) та налагоджена взаємодія зі ЗМІ (співпраця із понад 20-ма ЗМІ). 10. Наявність значної кількості потенційних інвестиційних майданчиків (12 об'єктів), підведення до більшості комунікаційних мереж. 11. Висока якість освітніх послуг та розгалужена мережа закладів освіти (10 закладів середньої освіти та вісім ЗДО; школа мистецтв); добрий стан більшості будівель (більшість будівель є або новими, або після капітального ремонту). 12. Забезпечення рівного доступу населення до послуг охорони здоров'я: розгалужена мережа медичних закладів (чотири амбулаторії, сім ФАПів); добрий стан будівель (АЗПСМ побудовані / капітально відремонтовані у 2000- 2020 роках); доступ до аптечних закладів. 13. Висока громадська активність жителів та молоді громади (створено молодіжний простір, відкрито два музеї; наявні активні громадські організації; можливість самореалізації неформальних лідерів). 14. Наявність власних комунальних підприємств: КП «Боратин», яке провадить діяльність у сфері благоустрою території та вивозу ТПВ (послугою підприємство охоплює усі населені пункти громади); ВКП «Грань», яке займається водопостачанням. Високий рівень забезпеченості комунальних підприємств матеріально-технічною базою. 15. Великий спортивний комплекс зі сформованими структурними зонами	дітей) та нерівномірність розміщення ЗДО у громаді. 8. Нерівномірність навантаження на систему середньої освіти у населених пунктах громади (перевантаження у населених пунктах поблизу Луцька (Боратин, Рованці та Гірка Полонка); недостатня наповненість закладів освіти у селах Радомишль, Ратнів, Коршів). 9. Недостатньо розвинена система позашкільної освіти у громаді (хоча у громаді є школа мистецтв та її філія, є проблема територіальної доступності до закладу). 10. Недостатньо розвинена система заходів для превенції захворювань. 11. Недостатня кількість місць для проведення дозвілля (громадських просторів, мультифункціональних просторів для дорослого населення, місць сімейного відпочинку; дитячих майданчиків); нерозвиненість інфраструктури спорту та закладів психологічної підтримки населення; неефективне використання водних об'єктів та об'єктів природно-заповідного фонду на території. 12. Високий рівень забруднення атмосферного повітря внаслідок розміщення на території громади підприємств, які відносяться до основних забруднювачів атмосферного повітря у регіоні (ПАТ «Гнідавський цукровий завод»; ТзОВ «Волинь-зерно-продукт»). 13. Низький рівень охоплення населення централізованою системою вивезення ТПВ (менше 50%). 14. Вивезення та залишення на території громади безпритульних тварин.
---	---

(футбольне поле, бігові доріжки, легка атлетика, баскетбольна та волейбольна площадки, метання списа тощо). 16. Наявний рекреаційний потенціал та можливості для створення відпочинкових зон (два фестивалі, історико-культурна спадщина, наявність об'єктів природно-заповідного фонду (заповідне урочище, загальнозоологічний та гідрологічний заказники), наявність великих річок (Стир, Черногузка), ставків). 17. Наявність на території громади реабілітаційного центру.	
Зовнішні можливості	Зовнішні загрози
1. Сформоване конкурентне середовище для розвитку Боратинської громади (у контексті конкуренції з Луцькою громадою за мешканця/учня/пацієнта). 2. Використання переваг вигідного економіко-географічного розташування біля Луцька (зокрема, у контексті логістичного хабу). 3. Відкриття доступу до коштів структурних й інвестиційних фондів ЄС як для країни-кандидата на членство у ЄС та у контексті післявоєнного відновлення України; міжнародні грантові та донорські програми. 4. Розвиток програм транскордонного співробітництва (зокрема програма Польща – Україна). 5. Використання нових інструментів місцевого економічного розвитку, регіональні програми стимулювання розвитку підприємств, зокрема у контексті смарт-спеціалізації. 6. Можливість використання державної підтримки агропромислових виробників, єдиного цифрового хабу агровиробників – ДАР. 7. Продовження реформування в напрямі децентралізації, просторового розвитку і розвитку земельних відносин в Україні (зокрема у контексті комплексного планування розвитку території). 8. Активізація розвитку реабілітаційної медицини в Україні. 9. Налагодження горизонтального співробітництва з сусідніми та іншими територіальними громадами щодо реалізації інфраструктурних, соціальних та культурних проєктів.	1. Продовження війни та імовірність наближення лінії бойових дій; ризики руйнування об'єктів критичної інфраструктури та загроза безпеці населення. 2. Продовження політичної напруги між Білоруссю та сусідніми з нею країнами, що негативно впливає на транзитний потенціал міжнародного автошляху М 19. 3. Приєднання населених пунктів громади до Луцької ТГ у контексті наступних етапів адміністративно-територіальної реформи. 4. Повний перехід системи державного бюджету на «воєнні» рейки (супроводжується скороченням спрямування бюджетних ресурсів на соціальні цілі, інфраструктурні проєкти, підтримку місцевого самоврядування). 5. Дефіцит енергоносіїв, сировини та паливно-мастильних матеріалів в умовах зміни логістичних ланцюгів і загроз, зумовлених війною в Україні. 6. Високий рівень «тіньової» економіки, посилення корупційних процесів у державі. 7. Інфляційні процеси, що результуються зниженням купівельної спроможності населення, зростанням вартості енергоносіїв, транспортування, сировини. 8. Обмежений доступ до фінансових ресурсів (зокрема, кредитних) для суб'єктів господарювання, зокрема малого і середнього бізнесу; відсутність належних обсягів державної підтримки підприємництва. 9. Значний відтік капіталу з України, різке зменшення ліквідності місцевих грошових ринків; невпевненість західного бізнесу у

10. Створення нормативно-правової бази для забезпечення введення в експлуатацію заселених житлових будинків (у яких проживають люди). 11. Залучення «зеленого» фінансування та інвестицій для заходів щодо запобігання та адаптації до зміни клімату, побудови циркулярної економіки та збереження довкілля. 12. Орієнтування на підвищення соціальних стандартів життя в Україні в умовах післявоєнного відновлення та реформування застарілої системи соціального забезпечення. 13. Підвищення попиту на публічні послуги, зокрема електронні; інтеграція України в Єдиний цифровий ринок ЄС та перспективи для України від вступу до ЄС. 14. Пропагування та розвиток соціальної відповідальності бізнесу перед громадами, на території яких вони функціонують.	безпеці своїх інвестицій в Україні, особливо в умовах затяжних військових дій (у громаді спостерігається ситуація, коли одне підприємство забезпечує надходження до місцевого бюджету близько 40% податків). 10.Централізація ресурсів і повноважень, стримування руху в напрямі децентралізації і підтримки місцевого економічного розвитку. 11.Зростання вартості енергоносіїв із одночасним зниженням рівня достатку населення як результат агресії проти України. 12.Особливе навантаження на систему охорони здоров'я та систему соціальної підтримки під час війни (у громаді понад 600 ВПО). Необхідність адаптації до підходів, методів реалізації державної політики у цих сферах (зокрема, ризики, якими супроводжується реформа у сфері охорони здоров'я (оптимізація закладів вторинного рівня)). 13. Відсутність екологічного контролю з боку державних служб, відсутність повноважень громади у цій сфері.
---	---

3 ПЛАНУВАННЯ УПРАВЛІННЯМ ВІДХОДАМИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Планування управління відходами територіальної громади слід проводити з врахуванням цілей та цільових показників визначених в законодавчих та нормативно-правових документах, документах державного планування в сфері управління відходами загальнодержавного та регіонального рівнів та з врахуванням поточного стану управління відходами в громаді.

3.1 Цілі та цільові показники місцевого плану

Цілі місцевого плану та його цільові показники визначаються на основі аналізу поточного стану управління відходами, а також з врахуванням національного і регіонального планів управління відходами.

Цільові показники з управління побутовими відходами також встановлені Законом України «Про управління відходами» (пункт 1 Стаття 37).

Цільові показники, встановлені регіональним планом управління відходами, є обов'язковими для перенесення до місцевого плану і можуть бути скориговані лише на підставі обґрунтування, наведеного в місцевому плані.

Під час визначення цільових показників місцевим планом застосовується принцип локалізації цільових показників та планів вищого рівня, тобто перенесення їх значень на рівень територіальної громади за часовими періодами, що збігаються із встановленими «Національним планом управління відходами».

Органи місцевого самоврядування забезпечують виконання цільових показників щодо підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів.

Законодавчо визначені цільові показники з управління побутовими відходами

Законом України «Про управління відходами» (пункт 1 Стаття 37. Цільові показники з управління побутовими відходами) встановлюються такі цільові показники щодо підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів:

- 1) до 2025 року - не менше 10 % їх маси;
- 2) до 2030 року - не менше 20 % їх маси;
- 3) до 2035 року - не менше 25 % їх маси;
- 4) до 2040 року - не менше 35 % їх маси.

Законом передбачено, що виконання цільових показників щодо підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів забезпечують органи місцевого самоврядування.

3.2 Основні цілі та принципи державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами

Основними цілями державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами є:

- 1) захист здоров'я людей та навколишнього природного середовища від негативного впливу відходів;
- 2) здійснення заходів у сфері управління відходами без загрози здоров'ю людей та спричинення шкоди навколишньому природному середовищу в межах встановлених нормативів шкідливого впливу фізичних факторів;
- 3) дотримання ієрархії управління відходами;
- 4) запровадження розширеної відповідальності виробника.

Основними принципами державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами є:

1) запобігання - утворювач або власник відходів вживає заходів для запобігання утворенню відходів, а також для уникнення, зменшення або усунення негативного впливу відходів на здоров'я людей та навколишнє природне середовище;

2) "забруднювач платить" - утворювач або власник відходів покриває витрати на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення та оброблення, включаючи витрати на створення та утримання об'єктів оброблення відходів;

3) територіальної наближеності - оброблення відходів здійснюється на найближчій споруді або установці з оброблення відходів, або в місці захоронення відходів, враховуючи їх екологічну та економічну ефективність, відповідно до регіональних та місцевих планів управління відходами;

4) формування конкурентного середовища у сфері управління відходами - суб'єкти господарювання, органи державної влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не повинні вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію у сфері управління відходами.

Ієрархія управління відходами

Ієрархія управління відходами впроваджується центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями з метою (у порядку пріоритетності):

- 1) запобігання утворенню відходів;
- 2) підготовки відходів до повторного використання;
- 3) рециклінг;
- 4) відновлення відходів (у тому числі виробництво енергії);
- 5) видалення відходів.

Підприємства, установи та організації, діяльність яких призводить до утворення відходів, забезпечують дотримання ієрархії управління відходами шляхом:

1) планування та здійснення своєї діяльності таким чином, щоб запобігати утворенню відходів, зменшувати їх утворення, запобігати їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище під час проектування продукції, її виробництва, під час і після використання продукції;

2) здійснення відновлення відходів, утворенню яких не вдалося запобігти, забезпечуючи підготовку відходів до повторного використання, рециклінг або проведення інших операцій з відновлення, включаючи виробництво енергії;

3) видалення лише тих відходів, що непридатні з технологічних чи економічних причин до рециклінгу або інших операцій з відновлення відходів.

Запобігання утворенню відходів

Запобігання утворенню відходів досягається реалізацією таких заходів:

1) заохочення та підтримка сталого виробництва і споживання продукції;

2) заохочення проектування, виробництва та використання ресурсоефективної та більш довговічної продукції, у тому числі подовження строку її використання, а також продукції, придатної до ремонту, повторного використання та модернізації;

3) виділення з відходів сировини, яка може бути використана повторно;

4) забезпечення доступності запасних частин, інструкцій з експлуатації, технічної інформації чи інших інструментів, обладнання або програмного забезпечення, що дозволяють проводити ремонт і забезпечують повторне використання продукції без зниження рівня її якості та безпечності функціонування;

5) зменшення обсягів утворення відходів з урахуванням впровадження найкращих доступних технологій і методів управління у процесі промислового виробництва;

6) зменшення вмісту небезпечних речовин у продукції відповідно до технічних регламентів;

7) зменшення утворення відходів, непридатних з технічних чи економічних причин до рециклінгу або інших операцій з відновлення відходів;

8) визначення продукції, яка є основним джерелом засмічення навколишнього природного середовища, та вжиття відповідних заходів для запобігання та зменшення утворення відходів такої продукції;

9) проведення інформаційних кампаній для підвищення обізнаності громадськості з питань запобігання утворенню відходів та забрудненню навколишнього природного середовища;

10) створення суб'єктами господарювання, органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування відповідно до компетенції та забезпечення діяльності пунктів приймання відходів продукції для ремонту та підготовки їх до повторного використання;

11) зменшення обсягів утворення відходів харчових продуктів у роздрібних та інших торговельних мережах, закладах громадського харчування та домогосподарствах.

Підготовка відходів до повторного використання, рециклінг та інші операції з відновлення відходів

Забезпечення підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу та інших операцій з відновлення відходів здійснюється шляхом створення та діяльності об'єктів оброблення відходів, запровадження економічних інструментів та встановлення цільових показників із збирання, підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу або інших операцій з відновлення відходів, а також інших заходів.

Для вдосконалення підготовки відходів до повторного використання, забезпечення високоякісного рециклінгу та інших операцій з відновлення відходів підлягають роздільному збиранню та не повинні змішуватися з іншими відходами або матеріалами, що мають різні властивості.

Роздільно зібрані відходи, призначені для підготовки до повторного використання та рециклінгу, не можуть видалятися шляхом спалювання чи в інший спосіб, крім відходів, що утворюються внаслідок сортування або інших операцій з оброблення роздільно зібраних відходів та відходів, непридатних до повторного використання та рециклінгу.

Цільові показники щодо збирання, підготовки до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення відходів, необхідні для досягнення цілей, встановлених частиною першою статті 3 Закону України «Про управління відходами», визначаються законами України щодо продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника, та Кабінетом Міністрів України (щодо інших видів відходів).

«Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року»

Дії стосовно управління (поводження) відходами відповідно до «Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року»³ слід виконувати відповідно до встановленої ієрархії управління (поводження) відходами у такій послідовності:

– запобігання утворенню відходів з метою оптимізації процесів проектування видобутку ресурсів, виробництва товарів (екодизайн) та утворення відходів;

– підготовку до повторного використання – створення цілої галузі для проведення перевірки, очищення чи визначення придатності продуктів або їх компонентів для повторного їх використання без попередньої обробки;

– перероблення відходів – утилізація з поверненням у виробничий цикл різних матеріалів, що містяться у відходах;

– інші види утилізації відходів, у тому числі енергетична утилізація, використання відходів як вторинних енергетичних ресурсів;

³ Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/820-2017-%D1%80#Text>

–видалення відходів – захоронення їх у спеціально обладнаних місцях/об'єктах та знищення (знешкодження) на установках, що відповідають екологічним нормативам, лише у разі відсутності можливості виконати попередні ступені ієрархії.

Рис. 2.1 Ієрархія управління (поводження) з відходами

«Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року» передбачаються спеціальні заходи у сфері управління (поводження) побутовими відходами, виконання яких покладено на органи місцевого самоврядування:

1) створення органами місцевого самоврядування в населених пунктах з чисельністю більш як 50 тис. осіб спеціалізованих комунальних пунктів збирання відходів з урахуванням площі, густоти та кількості населення населеного пункту, які забезпечуватимуть збирання та приймання таких видів відходів:

- небезпечних відходів у складі побутових;
- великогабаритних відходів (меблів, великих речей домашнього вжитку тощо);
- вторинної сировини;
- відходів електричного та електронного обладнання, відпрацьованих батарейок, батарей та акумуляторів;
- садових та паркових відходів біологічного походження (трави, листя, гілок тощо);
- відходів будівельно-ремонтних робіт;

2) створення до 2022 року в обласних центрах мережі пунктів збирання для повторного використання меблів, побутової техніки, одягу та інших товарів, які були у вжитку.

«Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року» передбачається:

- у сфері відходів будівельно-ремонтних робіт забезпечити функціонування централізованих потужностей для перероблення відходів будівельно-ремонтних робіт та створення регіональних об'єктів, призначених для приймання та зберігання відходів будівельно-ремонтних робіт;

- у сфері відходів електричного та електронного обладнання розроблення законопроекту про відходи електричного та електронного обладнання щодо організації системи збирання шляхом створення власних пунктів збирання, де буде організовано прийом різних фракцій розділено зібраних відходів електричного та електронного обладнання;

- у сфері відпрацьованих батарейок, батарей та акумуляторів розроблення законопроекту який передбачатиме визначення обов'язків місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування і виробників батарейок, батарей та акумуляторів щодо організації системи збирання в шляхом створення власних, у тому числі мобільних, пунктів

збирання відпрацьованих батарейок, батарей та акумуляторів, де буде організовано прийом різних роздільно зібраних їх фракцій;

– у сфері медичних відходів передбачається запровадження роздільного збирання медичних відходів як мінімум на три потоки: безпечні відходи, аналогічні твердим побутовим відходам; інфекційні відходи і гострі предмети; фармацевтичні відходи з можливістю їх ідентифікації (збереженням упаковок).

3.3 Сценарії місцевого управління потоками відходів

На місцевому рівні здійснюється управління відходами за наступними потоками відходів:

- побутові відходи;
- небезпечні відходи (окремо зазначаються відпрацьовані нафтопродукти, відходи, що містять стійкі органічні забруднювачі, відходи, що містять ртуть, а також відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли);
- відходи промисловості (промислові відходи, відходи видобувної промисловості, відходи будівництва та знесення);
- рослинні відходи сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревні відходи, біовідходи;
- відходи упаковки;
- відходи електричного та електронного обладнання;
- відходи батарей і акумуляторів;
- медичні відходи;
- транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився;
- осади стічних вод від комунальних очисних споруд;
- відходи, що біологічно розкладаються.

Побічні продукти

Речовини, предмети, що утворюються при виробництві основної продукції і не є метою даного виробництва, але придатні як сировина в іншому виробництві чи для використання як готова продукція, розглядаються як побічні продукти, а не відходи, у разі дотримання сукупності таких умов:

- 1) визначено подальше використання речовини або предмета;
- 2) речовина, предмет можуть бути використані в тому вигляді, в якому вони утворилися, без подальшого оброблення, крім нормальної виробничої практики, передбаченої галузевими стандартами;
- 3) речовина, предмет утворюються як невід'ємна складова виробничого процесу;
- 4) речовина, предмет відповідають всім встановленим вимогам до продукції, а також вимогам щодо захисту здоров'я людей і охорони навколишнього природного середовища, їх використання не становить небезпеки для здоров'я людей та навколишнього природного середовища.

Загальні вимоги до управління відходами

Відходи збираються, перевозяться та обробляються залежно від їх виду, складу і властивостей у спосіб, що:

- 1) сприяє їх подальшому відновленню;
- 2) є безпечним для здоров'я людини та не завдає шкоди навколишньому природному середовищу, у тому числі:
 - не становить загрози забруднення води, атмосферного повітря, ґрунту, для рослин і тварин, не спричиняє негативного впливу (незручностей) через шум і запах;
 - не спричиняє негативного впливу на землі сільськогосподарського призначення, природні території та об'єкти, що підлягають особливій охороні;
- 3) відповідає встановленим стандартам або нормативам шкідливого впливу фізичних та біологічних факторів та найкращим доступним технологіям і методам управління.

Для сприяння відновленню відходів забезпечується їх роздільне збирання.

Утворювачі або власники відходів, які не є суб'єктами господарювання у сфері управління відходами, зобов'язані забезпечувати зберігання відходів у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища, та передавати відходи

суб'єктам господарювання у сфері управління відходами протягом одного року з моменту їх утворення.

Передача суб'єктам господарювання у сфері управління відходами відходів (крім побутових відходів) з метою збирання, перевезення та оброблення здійснюється на підставі договору, укладеного відповідно до законодавства, в якому зазначається код відходів згідно з Національним класифікатором відходів, їх обсяг, найменування та код операції з відновлення та/або видалення відходів.

Суб'єкти господарювання, що здійснюють будівництво або знесення будівель та інженерних споруд, зобов'язані забезпечити роздільне збирання відходів будівництва та знесення, їх облік та передачу суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для забезпечення їх оброблення. Відходи будівництва та знесення, що не є небезпечними, підлягають підготовці до повторного використання, рециклінгу, іншому матеріальному відновленню, включаючи зворотне заповнення.

Цільові показники щодо підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу, іншого матеріального відновлення, включаючи зворотне заповнення, та порядок їх виконання затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Управління окремими видами відходів, що утворилися внаслідок виникнення надзвичайної ситуації техногенного, природного або воєнного характеру, здійснюється відповідно до порядку, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Змішування відходів з іншими відходами чи матеріалами, якщо такі дії ускладнюють операції з відновлення, **забороняється**.

Ввезення в Україну відходів з метою їх видалення **забороняється**.

3.3.1 Побутові відходи

Загальні вимоги до управління побутовими відходами

Управління побутовими відходами на рівні територіальної громади здійснюється згідно з нормативно-правовими документами та документами державного планування в сфері управління відходами:

- правилами благоустрою населеного пункту;
- регіональним планом управління відходами;
- місцевим планом управління відходами.

Система управління побутовими відходами повинна уможливлувати кожному утворювачу побутових відходів надання послуги з управління побутовими відходами.

Управління побутовими відходами на рівні територіальної громади забезпечується органом місцевого самоврядування.

Роздільне збирання відходів

Відходи підлягають роздільному збиранню, та не повинні змішуватися з іншими відходами або матеріалами, що мають різні властивості, з метою вдосконалення підготовки відходів до повторного використання, забезпечення високоякісного рециклінгу та інших операцій з відновлення.

Роздільне збирання побутових відходів у населених пунктах здійснюється для таких видів відходів:

- папір і картон,
- пластик,
- скло,
- метал.

При цьому створюються умови для забезпечення роздільного збирання біовідходів, текстилю, небезпечних відходів у складі побутових та інших видів відходів, що підлягають роздільному збиранню.

Роздільно зібрані відходи, призначені для підготовки до повторного використання та рециклінгу, не можуть видалятися шляхом спалювання чи в інший спосіб, крім відходів, що утворюються внаслідок сортування або інших операцій з оброблення роздільно зібраних відходів та відходів, непридатних до повторного використання та рециклінгу.

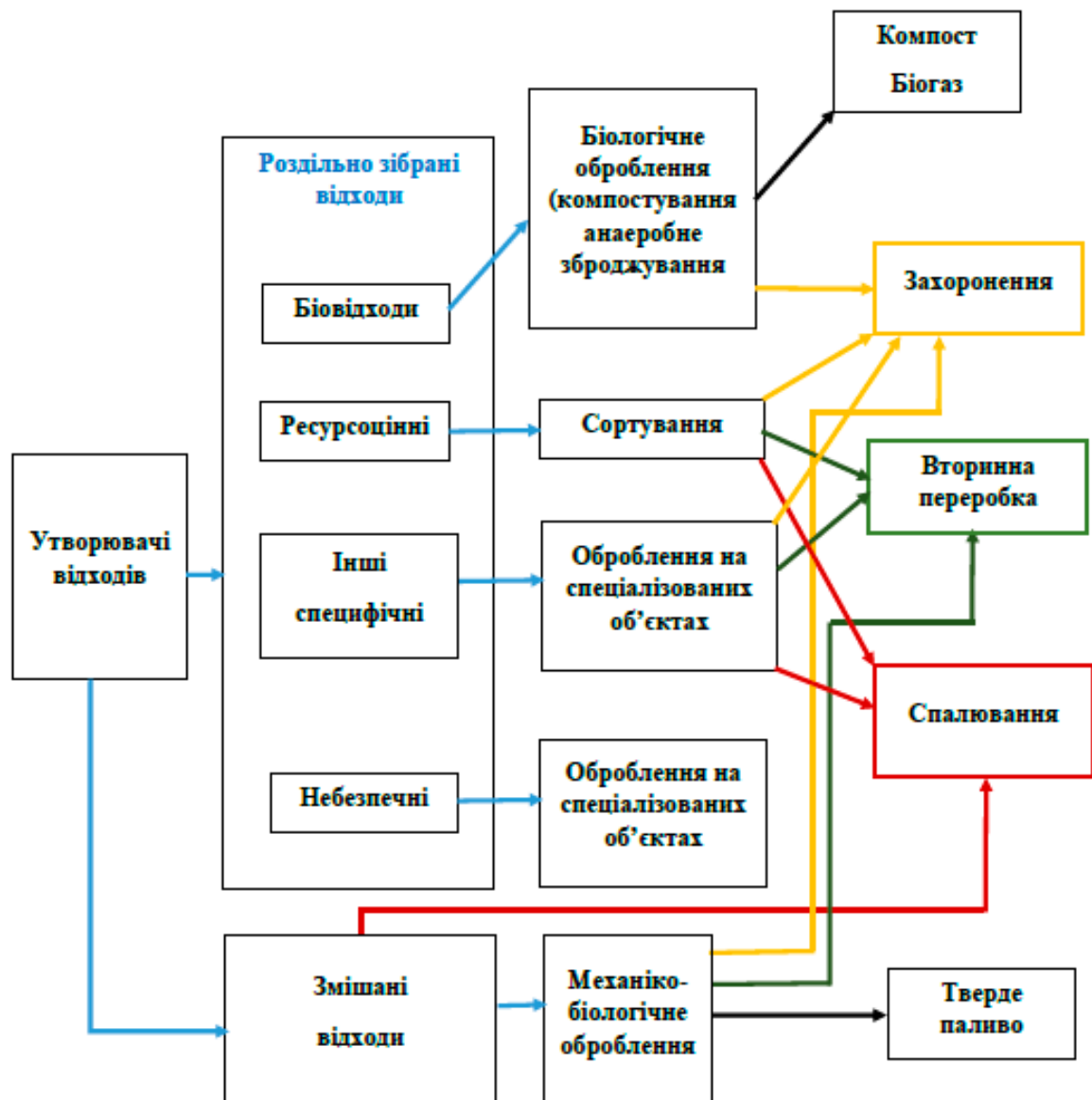

Рис. 3.3.1.1 Принципова схема логістики управління побутовими відходами

Організація роздільного збирання побутових відходів здійснюється виконавчими органами органів місцевого самоврядування.

Роздільне збирання побутових відходів здійснюється згідно з методикою роздільного збирання побутових відходів, яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства («Методика роздільного збирання побутових відходів» затверджена наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України 13.12.2023 року № 1130) [36].

Окремо від інших побутових відходів збираються:

- великогабаритні відходи;
- ремонтні відходи;
- небезпечні відходи;
- відходи зелених насаджень.

Планово-поквартирну систему збирання побутових відходів можна застосовувати виключно на території садибної забудови («Державні санітарні норми та правила утримання

територій населених місць» затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 р. №145).

МПУВ передбачає застосування планово-регулярної системи збирання побутових відходів на території всіх населених пунктів громади шляхом впровадження планово-подвірної системи збирання з організацією роздільного збирання:

- в зонах багатоквартирної забудови – усіх видів побутових відходів;
- в зонах садибної забудови сільських населених пунктів – вторинної сировини на 4-ри потоки: «змішані відходи», «відходи скла», «відходи пластику» та «відходи паперу».

Контейнерні майданчики

Будівництво та облаштування контейнерних майданчиків для роздільного збирання побутових відходів, урн для збирання побутових відходів передбачається під час проектування житлових масивів.

Контейнерними майданчиками для роздільного збирання побутових відходів, урнами для збирання побутових відходів обладнуються: житлові масиви і внутрішньодворові території, дороги загального користування, зупинки громадського транспорту та інші об'єкти благоустрою населених пунктів, а також місця проведення масових заходів.

У виняткових випадках в районах забудови, що склалася, де немає можливості дотримання відстаней, зазначених у п. 2.8 Санітарних норм, місця розташування контейнерних майданчиків встановлюються комісією (п. 2.10 «Державних санітарних норм та правилах утримання територій населених місць» затверджених наказом МОЗ України від 17.03.2011 року № 145).

Вимоги до улаштування контейнерних майданчиків регламентуються чинними санітарними правилами і нормами, ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 «Настанова з улаштування контейнерних майданчиків» [21] та п. 9.2 ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій території» [18].

Утримання контейнерних майданчиків слід здійснювати відповідно до вимог Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 р. №145). Відповідальність за технічний і санітарний стан контейнерних майданчиків, майданчиків для негабаритних відходів, чистоту і порядок навколо них несе власник або балансоутримувач.

Пожежна безпека контейнерних майданчиків повинна забезпечуватись відповідно до ДБН В.2.5-56-2014, НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні [23].

МПУВ передбачає будівництво контейнерних майданчиків:

1. в зонах багатоквартирної забудови – для усіх побутових відходів;
2. в зонах садибної забудови сільських населених пунктів – для збирання вторинної сировини на 3-ри потоки – «відходи скла», «відходи пластику» та «відходи паперу».

Контейнерні майданчики повинні відповідати нормативним вимогам щодо облаштування та розміщення.

Контейнери

Для збирання ТПВ, в тому числі роздільного, можуть застосовуватися різні типи контейнерів: за конструкцією – на колісцатах або стаціонарні, за розміщенням – наземні та підземні (напівпідземні), за матеріалом виготовлення – пластикові або металеві, за формою кришки – з плоскою або заокругленою кришкою, за механізмом відкривання кришки – з ручним або механізмом відкривання за допомогою ніг, за об'ємом – від 0,12 м³ до 5 м³.

Контейнери повинні відповідати вимогам ДСТУ 8476:2015 «Контейнери для побутових відходів. Загальні технічні вимоги» [22].

Кількість контейнерів для зберігання побутових відходів визначається чисельністю населення, що ними користується та нормами надання послуг з вивезення побутових відходів. Сумарний об'єм контейнерів для зберігання побутових відходів повинен перевищувати

фактичний об'єм їх утворення на 25 відсотків.

Розрахункова нормативна кількість контейнерів на 1-шу чергу (прогнозований період 5 років – до 2026 р.) для збирання твердих побутових відходів від населення становить 124 контейнерів місткістю 1,1 м³ (в т.ч. 9 для багатоквартирної забудови та для одноквартирної забудови – 115).

Розрахункова нормативна кількість контейнерів на 2-гу чергу (період 20 років – до 2041 р.) для збирання твердих побутових відходів від населення становить 165 контейнерів місткістю 1,1 м³ – багатоквартирна забудова та одноквартирна забудова (табл. 3.3.1.1).

Таблиця 3.3.1.1

Необхідна кількість незмінюваних сміттєзбірних контейнерів, шт.

№	Контейнери	Станом на 2021 рік	На 1-шу чергу (2021-2026 рік)	На 2-гу чергу (2027-2041 рік)
	контейнери місткістю 0,75 м ³ для багатоквартирної забудови	26		
1	контейнери місткістю 1,1 м ³ для багатоквартирної забудови	7	9	13
2	контейнери місткістю 1,1 м ³ для садибної забудови	104	115	152
3	в т. ч. контейнери для вторинної сировини	56	62	82
4	контейнери для великогабаритних та ремонтних відходів місткістю 8 м ³	12	14	19
5	контейнери місткістю 120л/240 л	6036	6036	6036

Прогноз обсягів утворення відходів на перспективу

Норми з управління побутовими відходами на облікову одиницю в значній мірі залежать від рівня купівельної спроможності населення, тенденцій виробництва товарів та їх споживання.

Об'єми утворення побутових відходів (твердих, великогабаритних, ремонтних і рідких, окремих компонентів, що є у складі твердих побутових відходів, включаючи небезпечні відходи) на розрахункові періоди 5 років (1-й етап) та 20 років (2-й етап) змінюватимуться в залежності від:

1. зміни кількості населення;
2. зміни норм утворення відходів на облікову одиницю;
3. розвитку інфраструктури, в якій утворюються побутові відходи.

Дослідженнями, які виконано при розробці попереднього обґрунтування національного проекту «Чисте місто», затвердженого розпорядженням КМУ №695-р від 08.08.2012 року, встановлено щорічне зростання об'ємів утворюваних побутових відходів на 1,5-2,5% в 10 населених пунктах України (учасниках проекту). Відповідно до звіту НКРЕКП (Національної комісії з питань регулювання в галузях електроенергетики та комунальних послуг) опублікованого на офіційному сайті відомства, з 2010 до 2015 року темпи приросту сміття становили 10-15% за обсягом та вагою відповідно.

Враховуючи вищевикладене в розрахунках зростання об'ємів на розрахунковий період доцільно прийняти зростання об'ємів утворення відходів в кількості 1,0% щорічно.

По окремих населених пунктах добові об'єми утворення побутових відходів становлять від 0,03 м³/добу (с. Вікторіяни) до 14,2 м³/добу (с. Гірка Полонка) (рис. 3.3.1.2).

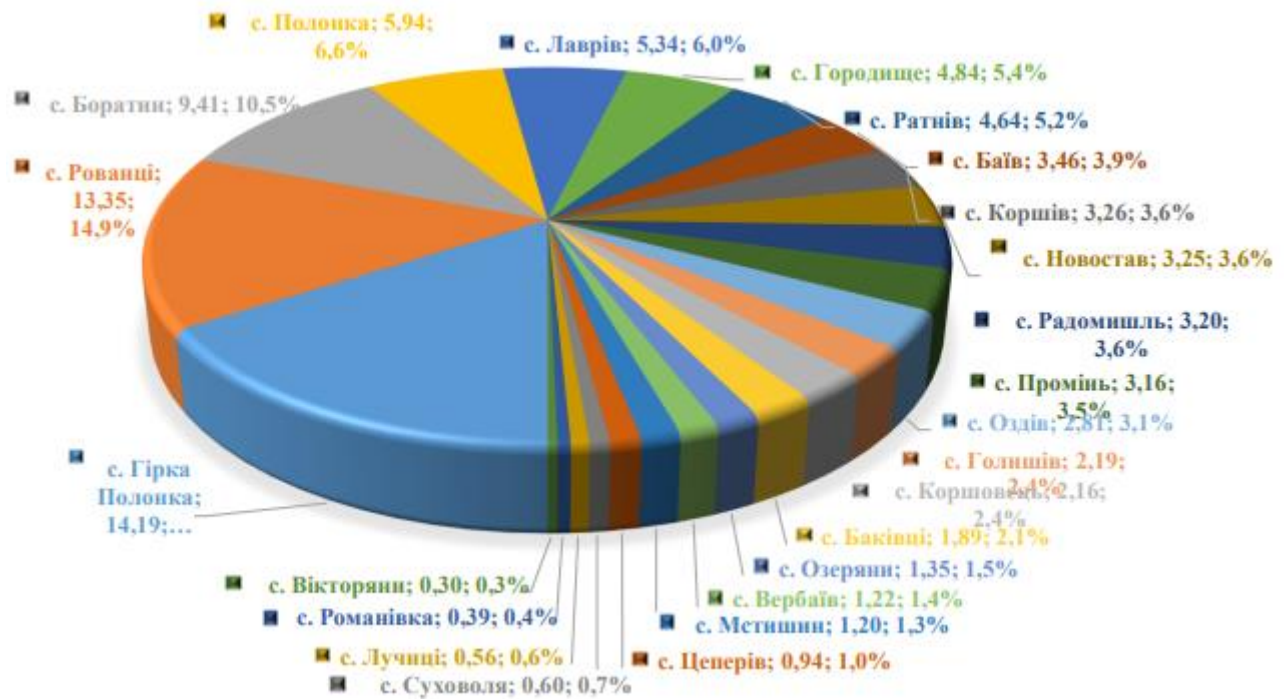

Рис. 3.3.1.2 Утворення побутових відходів за населеними пунктами, м³

Перспективне збільшення об'ємів утворення відходів з врахуванням зростання кількості населення та зростання питомої кількості утворення відходів по утворювачах в кількості 1% щорічно становитиме: в 2026 році – на 9,2% та в 2041 році – 28,9% в порівнянні з 2021 роком, або 1,44% щорічно (рис. 3.3.1.3).

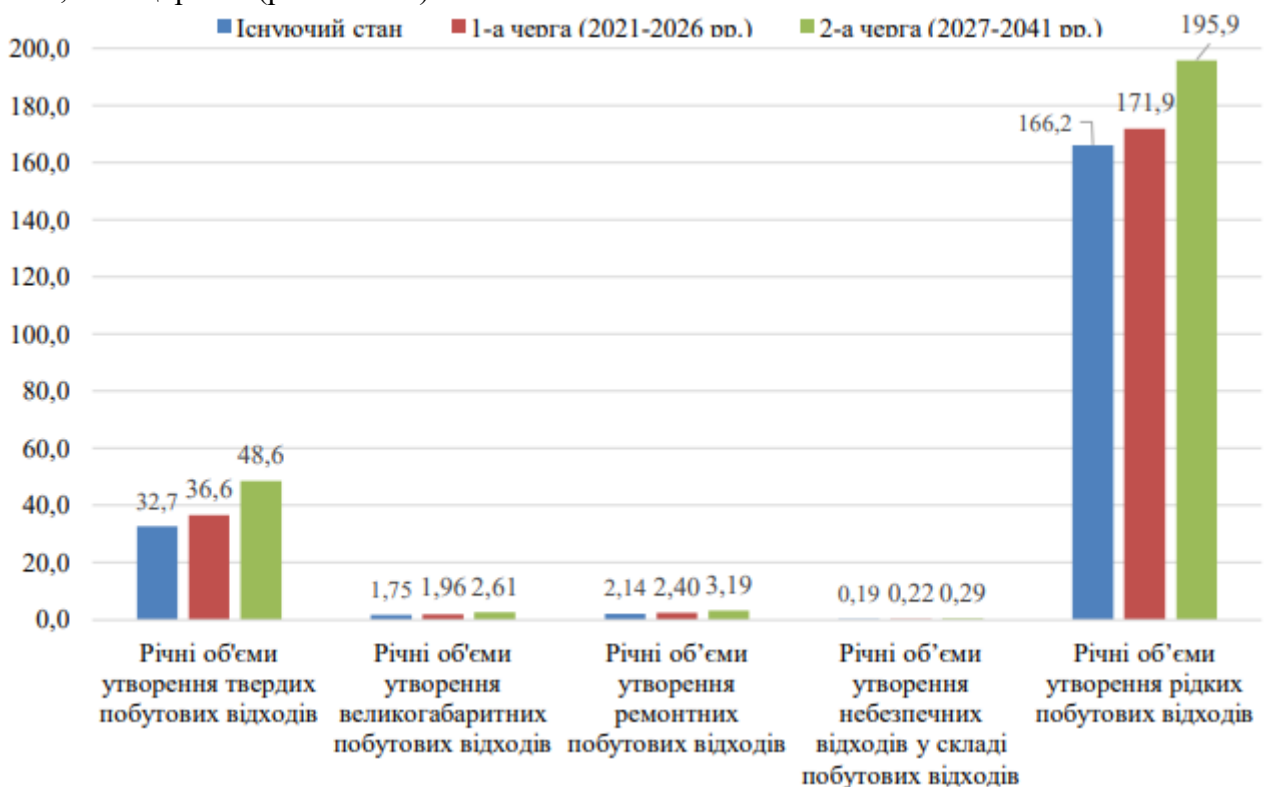

Рис. 3.3.1.3 Річні об'єми утворення відходів, м³

Морфологічний склад побутових відходів

Морфологічний склад твердих побутових відходів за фракційним складом та розрахункова річна кількість відходів в населених пунктах Боратинської ТГ, що утворюються представлено в таблиці (таблиця 3.3.1.2 та рис. 3.3.1.4) – таблиця 3.3.1.2.

Таблиця 3.3.1.2

Морфологічний склад ТПВ по даних дослідження в 2021 році

№	Вид складової ТПВ	Частка відходів за категоріями, мас. %	Утворення ТПВ, тон/рік
1	Харчові відходи	47	15332,1
2	Полімери	10	3262,2
3	Скло	3	978,6
4	Папір	18	5871,9
5	Будівельні відходи	9	2935,9
6	Текстиль	5	1631,1

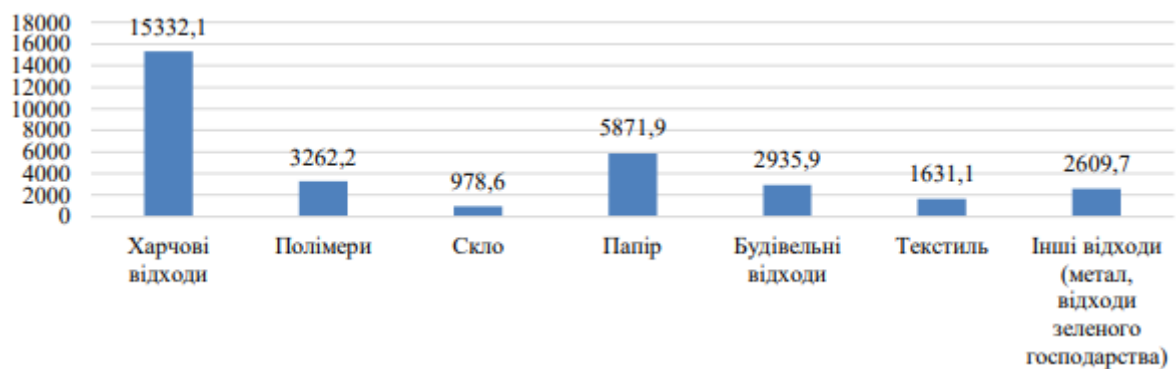

Рис. 3.3.1.4 Утворення ТПВ, тон/рік

Таким чином в складі побутових відходів населених пунктів Боратинської ТГ може бути до 47% харчових відходів, з яких усі можливо переробляти при запровадженні домашнього компостування в зонах садибної забудови сільських населених пунктів та орієнтовно до 31% відходів придатних для повторного використання.

Збирання побутових відходів

В межах багатоквартирної забудови слід передбачати збирання побутових відходів (наземний, підземний або вакуумний спосіб). Збирання побутових відходів на житловій території передбачається на майданчиках, на яких розміщують контейнери для роздільного зберігання побутових відходів. Для первісного накопичення та збирання відходів доцільно застосовувати контейнери місткістю 1,1 м³, обладнані кришками та механізмами відкривання кришок за допомогою ніг. Це дозволить попередити попадання опадів в контейнери і загнивання відходів, які знаходяться в контейнерах. Контейнери необхідно встановлювати на облаштовані відповідно до вимог нормативних документів контейнерні майданчики, а саме: облаштоване водонепроникне покриття з обов'язковим облаштуванням його навісом та сітчастою огорожею для обмеження доступу тварин до цих об'єктів та за можливості огороженим зеленими насадженнями.

У тих районах індивідуального житлового будівництва, де існуючі умови вулично-дорожньої мережі ускладнюють можливість розміщення контейнерних майданчиків, тверді відходи, що утворюються в одноквартирних житлових будинках, та їх окремі компоненти рекомендується збирати в контейнери ємністю до 0,24 м³, розміщені на присадибній ділянці одноквартирного житлового будинку.

У населених пунктах збирання твердих відходів рекомендується здійснювати за контейнерною та безконтейнерною схемами.

У разі застосування планово-поквартирної системи збирання побутових відходів споживачі, як правило, збирають відходи за безконтейнерною системою і самостійно завантажують відходи у сміттєвоз, що прибуває за графіком. Забороняється виставляти та складувати відходи за межами присадибної ділянки завчасно (раніше однієї години) до прибуття сміттєвозу. Планово-поквартирну систему збирання побутових відходів можна застосовувати виключно на території садибної забудови.

Вибір способів оброблення відходів

З метою досягнення нормативно визначених цільових показників щодо управління (поводження) відходами:

- зменшення обсягу захоронення побутових відходів - до 30% до 2030 року;
- підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів:
 - до 2025 року - не менше 10% їх маси,
 - до 2030 року - не менше 20% їх маси,
 - до 2035 року - не менше 25% їх маси,
 - до 2040 року - не менше 35% їх маси,

та на підставі аналізу технологічного потенціалу заходів, спрямованих на зменшення обсягу видалення (захоронення) побутових відходів, при управлінні відходами на території громади необхідно запроваджувати:

- роздільне збирання побутових відходів (вторинної сировини);
- вилучення на сміттесортувальній лінії із «змішаних відходів» окремих фракцій відходів придатних для повторного використання, в т.ч. для виготовлення твердого палива;
- компостування органічної частини побутових відходів.

Сортування побутових відходів з населених пунктів Боратинської ТГ на даний час здійснюється на сміттесортувальній лінії розташованій на полігоні в с. Брище. На перспективу планується зберегти дану систему сортування.

Оброблення побутових відходів, що утворюються в Боратинській ТГ, планується здійснювати на регіональному об'єкті поводження з відходами, який буде визначений «Регіональним планом управління відходами У Волинській області до 2030 р.» для території Боратинської ТГ.

3.3.2 Небезпечні відходи

Загальні вимоги до управління небезпечними відходами

Небезпечні речовини, суміші та складові (компоненти) видаляються з відходів до або у процесі відновлення.

Утворення, збирання, перевезення та оброблення небезпечних відходів здійснюються у спосіб, що є безпечним для здоров'я людини та навколишнього природного середовища.

Під час здійснення будь-якої операції з управління небезпечними відходами забезпечуються заходи обліку, звітності та контролю відповідно до законодавства.

Утворювачі та власники небезпечних відходів, крім небезпечних відходів у складі побутових відходів, зобов'язані:

- 1) зберігати небезпечні відходи окремо від інших видів відходів у спосіб, що не становить загрози для здоров'я людини та навколишнього природного середовища;
- 2) забезпечувати збирання, перевезення, оброблення відходів самостійно, за наявності дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, або шляхом укладення договору з суб'єктом господарювання у сфері управління відходами;
- 3) не допускати передачі небезпечних відходів суб'єктам господарювання, які не мають дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензії на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Утворювачам та власникам небезпечних відходів, суб'єктам господарювання у сфері управління відходами забороняється змішувати:

- 1) різні види небезпечних відходів або небезпечні відходи з відходами, що не є небезпечними;
- 2) небезпечні відходи, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені.

Зміна класу небезпечних відходів не повинна досягатися шляхом розбавлення або змішування відходів для зниження початкової концентрації небезпечних речовин до рівня, що є нижчим за порогові значення для визнання відходів небезпечними.

Якщо небезпечні відходи були змішані з іншими видами небезпечних відходів або іншими відходами, речовинами чи матеріалами, утворювач, власник відходів або суб'єкт господарювання у сфері управління відходами зобов'язані розділити змішані відходи якщо це технічно можливо і не призведе до заподіяння шкоди здоров'ю людини або навколишньому природному середовищу.

Планування управління небезпечними відходами на території громади

Небезпечні відходи у складі побутових відходів необхідно збирати окремо від інших видів побутових відходів з урахуванням вимог статті 34 Закону України «Про відходи», а також вони мають відокремлюватися на етапі збирання чи сортування та передаватися спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

До компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів можуть бути віднесені матеріали, які утворюються при роздільному збиранні побутових відходів, що містять будь-який із складових (елементів) потенційно небезпечних відходів, передбачених в «Інструкції з отримання міжнародного коду ідентифікації відходів» затвердженій наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 16 жовтня 2000 р. №165 [51].

На території населеного пункту утворюються 4 групи відходів, які потенційно становлять небезпеку:

1. Відходи електричних та електронних приладів (високотехнологічне сміття).
2. Відходи транспортних засобів (високотехнологічне сміття, мастильні матеріали, охолоджуючі рідини тощо).
3. Медичні відходи, які містять анатомічні відходи, інфіковані перев'язувальні матеріали, разові шприци, системи переливання крові, невикористані ліки тощо.
4. Власне небезпечні відходи у складі побутових, які містять ртутні лампи, хімічні джерела струму, вироби електричних і електронних приладів та деталі машин з важкими металами (так зване високотехнологічне сміття), тару із залишками фарб, лаків, чорнил, барвників, клеїв, мастил, нафтопродуктів, неідентифікованих хімічних речовин, медичні відходи (невикористані ліки; разові шприци тощо), які утворюються населенням у житловому секторі, ріжучі, колючі та інші травмонебезпечні предмети тощо.

Підприємства, організації та установи, які є виробниками небезпечних відходів, зобов'язані вести облік об'ємів утворення таких відходів, забезпечити їх видалення через спеціалізовані підприємства.

Відпрацьовані паливно-мастильні матеріали, автомобільні шини, акумулятори, відпрацьоване електричне та електронне обладнання, інші небезпечні відходи слід збирати у спеціально відведених і обладнаних місцях для обов'язкової наступної утилізації відповідно до чинного законодавства.

Для підвищення результативності роздільного збирання компонентів небезпечних відходів у складі побутових відходів та дієвості агітаційної роботи на контейнерах для збирання компонентів небезпечних відходів у складі побутових відходів рекомендується наносити перелік товарів (виробів, пристроїв, приладів), що вміщують небезпечні компоненти, та знаки, які нанесені на цих товарах або їх упаковці, за якими можливо ідентифікувати компоненти (складові) небезпечних відходів у складі побутових [34].

Для збору небезпечних відходів в населених пунктах Боратинської ТГ необхідно встановити контейнери для батарейок та інших небезпечних відходів в спеціалізованих комунальних пунктах збирання відходів, які необхідно організувати відповідно до Національної стратегії управління відходами в Україні [13].

Місце тимчасового зберігання небезпечних відходів у складі побутових відходів до передачі їх спеціалізованим підприємствам доцільно облаштувати на базі автомобільного транспорту КП «Боратин» за адресою с. Боратин, вул. Центральна, 15.

Контейнери для небезпечних відходів

Встановлення контейнерів для небезпечних відходів здійснюється з метою забезпечення збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів та уникнення забруднення інших видів побутових відходів.

Встановлення окремих контейнерів, призначених для небезпечних відходів, забезпечують органи місцевого самоврядування (та організації розширеної відповідальності виробників у випадку прийняття відповідного закону).

Для збирання та тимчасового зберігання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, рекомендується застосовувати змінні герметичні металеві контейнери червоного кольору, які рекомендується виготовляти з холоднокатаної сталі товщиною від 0,45 до 1,5 мм з конструкцією завантажувального пристрою контейнера, а також його конструкцією усередині, що може забезпечувати цілісність під час завантаження, транспортування та вивантаження компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю [34].

Відпрацьовані нафтопродукти

Порядок збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення) та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив) затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2012 р. № 1221 «Деякі питання збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив)» (назва в редакції Постанови КМ № 1198 від 25.11.2015) [52].

Відповідно до даного порядку, для всіх суб'єктів господарювання - виробників, імпортерів мастил (олив), переробників відпрацьованих мастил (олив) та споживачів мастил (олив) встановлюються норми збирання відпрацьованих мастил (олив):

- на 2020-2024 роки – 50 відсотків загального обсягу мастил (олив);
- на 2025-2029 роки – 60 відсотків загального обсягу мастил (олив);
- на 2030-2035 роки – 70 відсотків загального обсягу мастил (олив).

Відходи, що містять стійкі органічні забруднювачі

Стійкі органічні забруднювачі (СОЗ) - це органічні сполуки, які стійкі до розкладання за допомогою хімічних, біологічних і фотолітичних процесів. Це токсичні хімічні речовини, які негативно впливають на здоров'я людини та навколишнє середовище в усьому світі. Оскільки вони можуть переноситися вітром і водою, більшість СОЗ можуть впливати й впливають на людей і дику природу далеко від місця їх використання та викиду, навіть в інших країнах.

Більшість СОЗ є пестицидами або інсектицидами, а деякі також є розчинниками, фармацевтичними препаратами та промисловими хімікатами.

Хоча деякі СОЗ виникають природним шляхом (наприклад, з вулканів), більшість з них створені людиною.

«Брудна дюжина» СОЗ, визначених Стокгольмською конвенцією, включає альдрин, хлордан, дільдрин, ендрин, гептахлор, гектахлорбензол, мірекс, токсафен, Поліхлоровані дифеніли, ДДТ, діоксини та поліхлоровані дибензофурані.

Утворювачі та власники відходів СОЗ, повинні дотримуватися встановлених нормативно-правових вимог щодо зберігання, збирання, перевезення та оброблення небезпечних відходів.

Управління відходами що містять стійкі органічні забруднювачі які утворюються на виробничих об'єктах суб'єктів підприємницької діяльності, здійснюватиметься згідно ПУВ таких суб'єктів підприємницької діяльності, який розробляється ними відповідно до частини першої статті 53 Закону України «Про управління відходами», та в яких будуть визначені конкретні заходи з управління такими відходами.

Відходи, що містять ртуть

Відходи, що містять ртуть, відносяться до І класу небезпечних відходів.

Їх заборонено вивозити на полігони твердих побутових відходів, натомість – необхідно здавати на оброблення спеціалізованим підприємствам, які мають відповідну ліцензію Міністерства екології та природних ресурсів України.

Ртуть міститься у товарах медичного призначення (ртутні термометри та прилади виміру тиску), енергозберігаючих та люмінесцентних лампах. Ртутьвмісні прилади стають небезпечними лише у випадку порушення їх цілісності.

Джерелами утворення відходи, які містять ртуть є сфера побутового споживання та об'єкти промисловості, де використовуються ртутьвмісні прилади та устаткування.

Основними видами відходів, що можуть утворюватися є:

- люмінесцентні лампи та інші ртутьвмісні відходи, код 20 01 21* (підгрупа 20 01 Окремо зібрані фракції (крім зазначених за кодом 15 01));
- ртутьвмісні батареї, код 16 06 03* (підгрупа 16 06 Батареї та акумулятори);
- компоненти відходів руйнувань, що містять ртуть, код 16 12 33* (підгрупа 16 12

Відходи, що утворилися через пошкодження (руйнування) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведення робіт з ліквідації їх наслідків);

- люмінесцентні лампи та інші ртутьвмісні відходи, код 16 12 37* (підгрупа 16 12);
- відходи будівництва і знесення будівель, що містять ртуть, код 17 09 01*(підгрупа 17 09 Інші відходи будівництва і знесення будівель).

Для успішного вирішення проблеми ртутьвмісних відходів необхідно створити систему їх збирання та зберігання з подальшою передачею на утилізацію.

Прийом ламп від населення доцільно проводити не постійно (оскільки тривале зберігання до вивозу збільшує ризики забруднення), а в певний період безпосередньо перед запланованим вивезенням.

Пункти прийому доцільно створити у відділах продажу таких ламп.

Якщо компоненти небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, будуть пошкоджені у контейнері під час завантаження, транспортування або вивантаження, необхідно проводити демеркуризація контейнера [34].

Поводження з ртутьвмісними відходами доцільно організувати з врахуванням «Інструкції щодо безпечного поведіння з компонентами (складовими) небезпечних відходів у складі побутових відходів» (Додаток 5).

Відходи, що містять поліхлоровані дифеніли/поліхлоровані терфеніли

Поліхлоровані дифеніли (ПХД) це речовини з групи стійких забруднювачів.

ПХД застосовуються як діелектрики в виробництві трансформаторів, обігрівачів, конденсаторів, різних мастил, в якості стабілізуючих компонентів в гнучких видах ПВХ (полівінілхлорид), покриттях кабелів, електронних виробів і т.д.

Як присадки застосовуються при виготовленні гідравлічної рідини, пестицидів, барвників, клею, мастик, протипилових покриттів, інгібіторів полум'я.

ПХД можуть міститися у закритих, частково відкритих та відкритих системах.

До закритих систем відносять: ізоляція та/або охолоджуючі рідини в трансформаторах, рідкі діелектрики в конденсаторах, вимикачі та інші електровироби.

До частково відкритих систем відносять: рідкі теплоносії, гідравлічні рідини в вантажопідіймальному обладнанні, вантажних автомобілях і насосах, насоси високого тиску, вакуумні насоси, мастильні матеріали, регулятори напруги.

До відкритих систем відносять: фарби, водовідштовхувальні речовини для просочення і протиспалахуючі добавки для деревини, паперу, тканини і шкіри, ламінуючі речовини в целюлозно-паперовій промисловості, добавки до клеїв, ущільнювачів і корозійностійких покриттів, основа для інсектицидів, кабельна оболонка/обшивка.

Виявлення обладнання, продукції та відходів, що містять ПХД, здійснюється в процесі його інвентаризації.

Виявлені в процесі інвентаризації обладнання, продукція та відходи підлягають обов'язковому обліку. Облік ПХД, обладнання та відходів, що містять ПХД, є обов'язковим для всіх власників ПХД, власників обладнання, що містить ПХД, і власників відходів ПХД.

Тривалому зберіганню речовини не підлягають: бочки і контейнери з ним швидко іржавіють і протікають.

Устаткування, яке містить в своєму складі ці компоненти, слід здавати на оброблення (утилізацію) в спеціалізовані компанії.

Оброблення (утилізація) поліхлорованих дифенілів або поліхлорованих біфенілів необхідне з огляду на їх токсичної дії на навколишнє середовище, організм людей і тварин.

Небезпечні відходи суб'єктів господарювання

У сфері управління небезпечними відходами суб'єктів господарювання необхідно забезпечити:

- мінімізацію утворення небезпечних відходів суб'єктів господарювання (у т.ч. мінімізація рівнів безпеки відходів, що утворюються);
- максимально повну передачу суб'єктами господарювання небезпечних відходів спеціалізованим організаціям, що мають відповідні ліцензії;
- кінцевого оброблення відходів в спосіб, що гарантує захист довкілля у відповідності до чинних вимог законодавства.

Уся відповідальність за управління цими відходами покладається на їх власників.

Органи влади повинні забезпечити виконання власниками відходів, а також організаціями, що здійснюють діяльність у сфері управління небезпечними відходами власних повноважень та/або умов контрактів з надання послуг, що стосуються управління небезпечними відходами.

Створення об'єктів оброблення промислових небезпечних відходів на території Боратинської громади МПУВ не передбачається.

Діяльність з управління небезпечними відходами суб'єктів господарювання, передбачена МПУВ полягає у наданні інформаційної підтримки та організаційного сприяння суб'єктам господарювання щодо запровадження систем екологічного менеджменту у відповідності до стандарту ISO 14001, «методології більш чистого виробництва» у т.ч. створення та функціонування регіонального центру запровадження більш чистих виробництв (технологій) для мінімізації обсягів утворення відходів.

Відпрацьовані нафтопродукти

У сфері управління відпрацьованими нафтопродуктами необхідно забезпечити:

- повну передачу відпрацьованих нафтопродуктів спеціалізованим організаціям, що мають відповідні ліцензії;

- кінцеве оброблення відходів в спосіб, що гарантує захист довкілля у відповідності до вимог законодавства.

Надання послуг у сфері управління (поводження) небезпечними відходами (у т.ч. відпрацьованими нафтопродуктами) відноситься до ліцензованих видів діяльності.

У сфері управління відпрацьованими нафтопродуктами діяльність полягає у забезпеченні дотримання суб'єктами господарювання відповідних вимог законодавства з врахуванням можливості застосування управлінських важелів впливу.

Однією з проблем у сфері управління відпрацьованими нафтопродуктами є низька якість інформації про фактичні обсяги утворення відпрацьованих нафтопродуктів (дані існуючих систем обліку є неповними).

У МПУВ передбачається вдосконалення системи узагальнення даних обліку відпрацьованих нафтопродуктів.

Усі суб'єкти господарювання повинні здійснювати первинний облік відходів⁴, визначати показник загального утворення відходів (Пзув) і, в залежності від величини Пзув, складати реєстрові карти об'єктів утворення відходів або подавати декларації про відходи відповідно до вимог законодавства.

МПУВ передбачається узагальнення даних реєстрових карт об'єктів утворення відходів та декларацій про відходи усіх утворювачів таких відходів і формування єдиної відомчої бази даних щодо управління (поводження) відпрацьованими нафтопродуктами.

Узагальнені (уточнені) дані щодо відпрацьованих нафтопродуктів використовуються для забезпечення контролю щодо передачі цих відходів ліцензованим суб'єктам господарювання, а також в якості інструменту системи моніторингу.

3.3.3 Відходи промисловості

В загальному управлінні відходами промисловості здійснюється відповідно до норм Закону України «Про управління відходами».

Основними видами відходів, що можуть утворюватися є: відходи технічного обслуговування автотранспорту (шини зношені, фільтри), відходи механічного оброблення чорних металів (стружка та обрізки сталі), брукхт шамотної цегли та інші.

Управління промисловими відходами

Промислові відходи можна класифікувати за двома категоріями:

- небезпечні промислові відходи;
- безпечні промислові відходи.

Щодо управління небезпечних відходів слід керуватися положеннями викладеними в розділі присвяченому небезпечним відходам, де наведено детальну інформацію про рішення щодо небезпечних відходів.

Що стосується безпечних промислових відходів, то надаються наступні рекомендації:

- відстежуваність: як і у випадку небезпечних відходів, компанії несуть повну відповідальність за належне управління (поводження) відходами, починаючи від зберігання на місці та до остаточного видалення на відповідний об'єкт по принципу від «колиски до могили». Збирання повинно проводитися лише уповноваженими компаніями, з аркушем відстеження від збирання до остаточного видалення відходів;

- оброблення: безпечні промислові відходи в усьому світі обробляються відповідно до тих самих рішень, що застосовуються для побутових відходів. Однак потік безпечних промислових відходів часто має кращу якість порівняно з комунальними відходами з погляду рішень для відновлення (утилізації): рециклінг, компостування, виробництво палива RDF тощо.

Таким чином, можуть бути розроблені конкретні рішення для окремих потоків:

⁴ Наказ Мінприроди від 07.07.2008 № 342 «Про затвердження типової форми первинної облікової документації № 1 - ВТ «Облік відходів та пакувальних матеріалів і тари» та Інструкції щодо її заповнення

- компостування або метанізація безпечних промислових біовідходів,
- виробництво палива RDF за рахунок потоків безпечних промислових відходів із високою теплотворною здатністю, таких як відходи картону, паперу чи пластику, тощо;
- розділення відходів у джерела утворення: для відновлення (утилізації) значної частки безпечних промислових відходів рекомендованим рішенням є впровадження розділення відходів у джерелі утворення на органічні відходи та ресурсоцінні компоненти відходів.

Управління відходами видобувної промисловості

Управління відходами видобувної промисловості, що утворилися внаслідок проведення розвідувальних робіт, видобутку, оброблення (перероблення, збагачення) та зберігання корисних копалин, розроблення родовищ корисних копалин, до прийняття окремого закону у сфері управління відходами видобувної промисловості здійснюється відповідно до норм Закону України «Про управління відходами».

Управління відходами будівництва та знесення

Відходи будівництва та знесення повинні вважатися першою категорією відходів за кількістю, навіть якщо це не відображено в офіційній статистиці. Ця невідповідність пояснюється труднощами відстеження виробників відходів будівництва та знесення та місць остаточного видалення.

Відповідно до європейського законодавства, відходи будівництва та знесення розглядаються як інертні матеріали. Тому немає необхідності видаляти їх на санітарні полігони.

Спеціалізовані полігони без влаштування геомембранних бар'єрів, без збирання та оброблення фільтрату та біогазу рекомендуються як перше рішення, принаймні, один полігон на кластер.

Проте рішення з переадресації відходів з полігонів також можуть бути розглянуті з метою валоризації інертних матеріалів, наприклад, подрібнення бетону та каміння та перетворення на сировину для будівельних цілей, наприклад, для будівництва доріг.

Такі рішення з відновлення (утилізації) інколи реалізують самі ж будівельні компанії.

Інші типи відходів, які можуть утворюватися в ході будівельної діяльності та знесення, також слід відправляти на відповідні об'єкти оброблення:

- на полігони - кінцеві відходи та змішані безпечні відходи,
- на рециклінг – відходи металу, картону, пластику, скла.

Розділення у джерела утворення необхідно заохочувати із залученням гравців сектору. ЄС оприлюднив настанову 178 з виконання аудиту відходів перед знесенням та виконанням робіт з реконструкції будівель, які можна адаптувати до умов України.

Відходи будівництва та знесення підлягають роздільному збиранню, обліку та передачі суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для їх оброблення що зобов'язані забезпечити суб'єкти господарювання, що здійснюють будівництво або знесення будівель та інженерних споруд.

Відходи будівництва та знесення, що не є небезпечними, підлягають підготовці до повторного використання, рециклінгу, іншому матеріальному відновленню, включаючи зворотне заповнення.

Проблеми та загрози, пов'язані з відходами будівництва та знесення на території Боратинської сільської територіальної громади не виявлені.

МПУВ не включає окремих заходів щодо управління відходами будівництва та знесення.

Середньостатистично обсяг відходів будівництва та знесення складає на рівні 0,02% від обсягу утворення відходів.

МПУВ включає діяльність, спрямовану на реалізацію вимог та забезпечення досягнення результатів передбачених Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року, у сфері управління відходами будівництва та знесення.

МПУВ враховує діяльність передбачено нормативно-правовими документами України спрямовану на створення та розвиток інфраструктури з управління (поводження) відходами відходів будівництва та знесення, зокрема, шляхом:

- забезпечення функціонування централізованих потужностей для перероблення відходів будівельно-ремонтних робіт, обладнаних дробильно-сортувальним устаткуванням з потужністю близько 200-500 тис. тон на рік;

- створення регіональних об'єктів, призначених для приймання та зберігання відходів будівельно-ремонтних робіт, з проміжним сортуванням і подрібненням за допомогою мобільних дробильно-сортувальних установок з потужністю 100-200 тис. тон на рік.

Важливим є розширення використання відходів будівельно-ремонтних робіт для зворотного засипання.

Заходи управління відходами промисловості які здійснюються органом місцевого самоврядування

Створення, підтримання та поліпшення інформаційних баз даних

Отримання інформації про відходи промисловості для підтримання бази даних про управління відходами на місцевому рівні буде здійснюватися у взаємодії з державною інформаційною системою управління відходами через підмодуль платформи «ЕкоСистема» «Електронний кабінет облдержадміністрації, органу місцевого самоврядування».

Створення та забезпечення функціонування системи моніторингу

Відповідно до чинного законодавства створення окремої системи моніторингу щодо управління відходами промисловості на рівні територіальної громади не передбачено.

На місцевому рівні передбачається, що плани управління відходами підприємств будуть доводитися до відома уповноваженого виконавчого підрозділу Боратинської сільської ради шляхом повідомлення чи у відповідь на запит відповідно до ст. 17 Закону України «Про управління відходами».

Забезпечення доступу до інформації зацікавлених сторін

Доступ до інформації про управління відходами промисловості на території громади буде забезпечено шляхом її систематичного та оперативного оприлюднення у передбачений законодавством спосіб.

Організація інформаційно-просвітницької діяльності

В рамках проведення інформаційної діяльності щодо управління відходами промисловості передбачається проведення роз'яснювальної роботи серед суб'єктів господарювання про необхідність дотримання ієрархії управління відходами.

Проведення необхідних досліджень

Проведення спеціальних досліджень щодо управління відходами промисловості на рівні територіальної громади не передбачається.

3.3.4 Рослинні відходи

Рослинні відходи сільського господарства

Управління відходами сільського господарства рослинного походження здійснюється на загальних засадах управління відходами.

«Національним планом управління відходами до 2033 року» передбачаються наступні заходи, що повинні бути реалізовані в регіонах:

1. Впровадження потужностей з анаеробного розкладення відходів рослинного походження.

Такі проекти можуть бути реалізовані суб'єктами господарювання самостійно, як виключно для рослинних відходів так і для комбінації рослинних відходів з відходами тваринництва/птахівництва, а також з виробничими відходами.

2. Реалізація регіональних пілотних проектів з будівництва когенераційних електростанцій на рівні областей для оброблення відходів сільськогосподарського виробництва. Рішення щодо створення таких об'єктів буде прийматися за результатами проведеного відповідного дослідження на регіональному (міжобласному) рівні.

3. Проведення досліджень щодо доцільності створення мережі регіональних потужностей для виробництва паперу і матеріалів з відходів рослинного походження.

Проблеми та загрози, пов'язані з відходами сільського господарства рослинного походження в громаді, не виявлені.

Рослинні відходи лісового господарства

Загальним напрямком управління рослинними відходами лісового господарства є їх використання в якості твердого палива.

Як правило дане питання вирішується в межах співпраці окремих господарюючих суб'єктів і не потребує спеціального управління на рівні територіальної громади.

Деревні відходи

Загальними напрямком управління деревними відходами є їх використання в якості палива або для виготовлення компосту.

Деревні відходи від домогосподарств можуть використовуватися в якості твердого палива або піддаватися компостуванню в цих же домогосподарствах.

Деревні відходи комунального походження можуть використовуватися в якості палива в комунальній теплоенергетиці або піддаватися компостуванню на компостних полях спеціально облаштованих в громаді.

Відходи харчопереробної промисловості

На території Боратинської СТГ рослинні відходи харчопереробної промисловості утворюються в діяльності суб'єктів господарювання, які виробляють харчову продукцію шляхом перероблення та консервування фруктів та овочів, продукцію борошномельної промисловості, тощо.

Галузеві підприємства, які є утворювачами та власниками рослинних відходів харчопереробної промисловості, здійснюватимуть управління відходами згідно встановлених законодавством вимог щодо зберігання, збирання, перевезення та оброблення відходів, а саме:

- за можливості відходи направлятимуться на відновлення;
- за відсутності можливості направлення відходів на відновлення – направлятимуться на видалення, у тому числі на захоронення на полігоні відходів які не є небезпечними (полігоні побутових відходів).

Малозатратними та ефективними рішеннями для оброблення біологічних відходів на місці утворення або поза ним є компостування або метанізація з використання продуктів метанізації для виробництва електрично та теплової енергії.

Управління відходами харчопереробної промисловості здійснюватиметься згідно ПУВ відповідних суб'єктів господарювання, які розробляються такими суб'єктами господарювання відповідно до частини першої статті 53 Закону України «Про управління відходами», та в яких будуть визначені конкретні заходи з управління такими відходами.

Біовідходи

На території Боратинської СТГ утворюються різні види біовідходів, зокрема, відходи від зелених насаджень, відходи тваринного походження, органічна складова побутових відходів та відходи харчової промисловості.

Найбільш оптимальним способом управління такими відходами є:

- компостування (операція «R3 Рециклінг/відновлення органічних речовин, що не використовуються як розчинники, у тому числі компостування та інші процеси біологічної трансформації, а також підготовка до повторного використання, газифікація та піроліз, коли компоненти використовуються як хімікати, та відновлення органічних матеріалів у вигляді засипки»);

- використання у якості палива (операція «R1 Використання переважно як палива чи в інший спосіб для виробництва енергії»).

Передбачається, що на території населених пунктів громади відходи зелених насаджень будуть збиратися окремо від інших відходів.

Біологічні відходи тваринного походження можуть утворюватися при загибелі безпритульних тварин, падежу домашніх і свійських тварин, загибелі дикої птиці та риби у водоймах.

На території області в 2010-2011 роках було обстежено та закрито усі 283 місця видалення трупів тварин (худобомогильники) та відсутній ветеринарно-санітарний завод.

Управління біологічними відходами тваринного походження передбачається здійснювати шляхом передачі на оброблення спеціалізованим організаціям.

Заходи управління рослинними відходами сільського господарства та лісового господарства, харчопереробної промисловості, деревними відходами, біовідходами які здійснюються органом місцевого самоврядування

Створення, підтримання та поліпшення інформаційних баз даних

Отримання інформації про відходи промисловості для підтримання бази даних про управління відходами на місцевому рівні буде здійснюватися у взаємодії з державною інформаційною системою управління відходами через підмодуль платформи «ЕкоСистема» «Електронний кабінет облдержадміністрації, органу місцевого самоврядування».

Створення та забезпечення функціонування системи моніторингу

Відповідно до чинного законодавства створення окремої системи моніторингу щодо управління рослинними відходами, деревними відходами, біовідходами на рівні територіальної громади не передбачено.

На місцевому рівні передбачається, що плани управління відходами підприємств будуть доводитися до відома уповноваженого виконавчого підрозділу Боратинської сільської ради шляхом повідомлення чи у відповідь на запит відповідно до ст. 17 Закону України «Про управління відходами».

Забезпечення доступу до інформації зацікавлених сторін

Доступ до інформації про управління рослинними відходами, деревними відходами, біовідходами на території громади буде забезпечено шляхом її систематичного та оперативного оприлюднення у передбачений законодавством спосіб.

Організація інформаційно-просвітницької діяльності

В рамках проведення інформаційно-просвітницької діяльності щодо управління рослинними відходами, деревними відходами, біовідходами передбачається проведення роз'яснювальної роботи серед суб'єктів господарювання про необхідність дотримання ієрархії управління відходами.

Проведення необхідних досліджень

Проведення спеціальних досліджень щодо управління рослинними відходами, деревними відходами, біовідходами на рівні територіальної громади не передбачається.

3.3.5 Відходи упаковки

На території Боратинської СТГ відходи упаковки утворюються в домогосподарствах та у господарсько-виробничій діяльності суб'єктів господарювання, які споживають вироби та сировину в упаковці.

В Україні на даний час відсутня окрема система управління відходами упаковки.

МПУВ не включає окремих заходів щодо управління цією категорією відходів.

Управління відходами упаковки здійснюється на загальних засадах управління побутовими і промисловими відходами в залежності від джерел утворення цих відходів.

Зобов'язання щодо управління (поводження) відходами упаковки покладено на суб'єкти господарської діяльності у сфері управління (поводження) відходами, а саме:

- забезпечувати приймання та оброблення використаних пакувальних матеріалів і тари, в яких знаходилася продукція цих підприємств, установ та організацій-суб'єктів господарської діяльності, або укладати угоди з відповідними організаціями на їх збирання та оброблення;

- передбачати при укладанні угод на поставку в Україну товарної продукції утилізацію чи вивезення з України використаних пакувальних матеріалів і тари.

Відходи тари та упаковки можуть бути оброблені (відновлені) як ресурсоцінні компоненти або продукти з високою теплотворною здатністю для RDF (Refuse-derived fuel).

В останню чергу їх можна направляти на спалювання для відновлення енергії.

Із запровадженням розширеної відповідальності виробника передбачається підтримка збирання та спрямування на перероблення відходів упаковки виробниками продукції в упаковці.

3.3.6 Відходи електричного та електронного обладнання

На території Боратинської СТГ відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО) утворюються в домогосподарствах та у господарсько-виробничій діяльності суб'єктів господарювання які використовують електричне і електронне обладнання.

Відходи електричного та електронного обладнання (ВЕЕО) вважаються небезпечними відходами.

У сфері управління відходами електричного та електронного обладнання необхідно забезпечити організацію роздільного збирання відходів електричного та електронного обладнання для передачі на подальше оброблення.

Систему збирання відпрацьованих батарейок, батарей та акумуляторів слід

організовувати з можливістю прийому різних роздільно зібраних їх фракцій.

Великогабаритні відходи електричного та електронного обладнання (холодильники, пральні машини тощо) та відходи електричного та електронного обладнання, геометричні розміри яких не перевищують 50×50×50 сантиметрів, рекомендується збирати окремо [35].

Збирання відходів електричного та електронного обладнання, що є у складі побутових відходів, рекомендується здійснювати на майданчиках, призначених для збирання великогабаритних побутових відходів, або у пунктах збирання цих відходів від населення, або за мобільною (пересувною) системою.

На майданчику для збирання великогабаритних відходів рекомендується виділити окремий сектор для складування відходів електричного та електронного обладнання, який у разі відсутності огорожі на майданчику рекомендується огородити з чотирьох боків металевою або пластикою сітчастою огорожею та обладнати дверима, що зачиняються та табличкою з написом про види великогабаритних відходів електричного та електронного обладнання, що є у складі побутових відходів, а також часу, протягом якого будуть відкриті двері сектора для збирання цих відходів [35].

Пункти збирання відходів рекомендується розташовувати із розрахунку 1 приймальний пункт на 20 тис. мешканців [35].

Розміщення контейнерних майданчиків, бункерів-накопичувачів, пунктів збору різного виду відходів повинно проводитись згідно вимог п. 2.8, п. 2.9 та п. 2.29 «Державних санітарних норм та правил утримання території населених місць» з обов'язковим дотриманням санітарно-захисних зон [40].

Передавати зібрані відходи електричного та електронного обладнання необхідно спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

3.3.7 Відходи батарей і акумуляторів

На території Боратинської СТГ відходи батарей та акумуляторів (ВБА) утворюються в домогосподарствах та у господарсько-виробничій діяльності суб'єктів господарювання, які використовують батарейки, батареї та акумулятори.

Такі відходи як відпрацьовані батарейки та акумулятори вважаються небезпечними відходами.

Детальна інформація щодо рішень для відпрацьованих батарей та акумуляторів викладена в розділі «Небезпечні відходи».

Відносини в сфері управління відпрацьованими батарейками, батареями та акумуляторами регулюються Законом України «Про хімічні джерела струму» (від 23 лютого 2006 року № 3503-ІУ) [9].

До моменту набрання чинності змін в законодавстві щодо управління відпрацьованими батарейками, батареями та акумуляторами дані відходи розглядаються, як специфічні відходи суб'єктів господарювання або побутових відходів.

Управління цими відходами будується на загальних принципах чинного законодавства та запланованої діяльності щодо управління відходами відповідних джерел утворення.

У сфері управління відпрацьованими батарейками, батареями та акумуляторами необхідно забезпечити організацію роздільного збирання відпрацьованих батарейок, батарей та акумуляторів для передачі на подальше оброблення.

Надання послуг у сфері управління (поводження) відпрацьованими батарейками, батареями та акумуляторами, які відносяться до небезпечних відходів, відноситься до ліцензованих видів діяльності.

Як і у випадку будь-яких небезпечних відходів, рішення щодо оброблення відпрацьованих батарейок та акумуляторів є дуже специфічними та вимагають спеціальних дорогих об'єктів та обладнання.

За станом на 2024 рік в Україні успішно здійснюється вивезення батарейок на оброблення (утилізацію) за кордон. Вартість оброблення однієї тонни батарейок складає близько 400 євро. Заводи з оброблення використаних батарейок існують не у всіх країнах ЄС.

Тому МПУВ пропонується здійснювати збирання відпрацьованих батарейок з подальшою їх передачею на оброблення за кордон через відповідні компанії, які мають ліцензії на знешкодження батарейок і акумуляторів та відповідний досвід.

МПУВ не включає окремих заходів щодо управління відпрацьованими батарейками, батареями та акумуляторами окрім заходів за напрямом управління побутовими відходами які спрямовані на організацію роздільного збирання таких відходів.

Фінансування зазначених заходів до впровадження на національному рівні відповідного законодавства може здійснюватися або на основі домовленостей з найбільшими постачальниками на ринок громади батарейок в рамках впровадження пілотних проектів, або за рахунок місцевих бюджетів.

3.3.8 Медичні відходи

Загальні вимоги до поводження з медичними відходами в закладах охорони здоров'я з метою попередження їх негативного впливу на життя, здоров'я населення та довкілля, порядок збирання, перевезення, зберігання, сортування, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знезараження, захоронення, знищення медичних відходів встановлюють «Державні санітарно-протиепідемічні правила і норми щодо поводження з медичними відходами» (Наказ МОЗ України від 08.06.2015 № 325) [42].

Медичні відходи поділяються на такі категорії:

- А (епідемічно безпечні),
- В (епідемічно небезпечні),
- С (токсикологічно небезпечні),
- Д (радіологічно небезпечні).

Захоронення допускається лише для відходів категорії А.

Медичні відходи, які небезпечні для здоров'я людини, не можуть накопичуватися, тимчасово зберігатися, транспортуватися, знищуватися разом з іншими відходами.

У місцях первинного утворення відходів повинні бути запасні ємності (пакети або контейнери) для збирання відходів. Наповнені пакети або контейнери після первинного збирання герметизуються, позначаються біркою для маркування, переміщуються в накопичувальні контейнери, що закриваються кришкою.

До відходів категорії А належать: харчові відходи всіх відділень закладу, крім інфекційних, у тому числі венерологічних та фтизіатричних, відходи, що не мали контакту з біологічними рідинами пацієнтів, інфекційними та шкірно-венерологічними хворими, побутові відходи (тверді, великогабаритні, ремонтні) всіх відділень закладу, крім інфекційних, у тому числі венерологічних та фтизіатричних.

До відходів категорії В належать інфіковані та потенційно інфіковані відходи, які мали контакт з біологічними середовищами інфікованого матеріалу. Ці відходи підлягають обов'язковому знезараженню (дезінфекції) фізичними методами а після знезараження передаються на підприємства, що мають ліцензію на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами та мають відповідне сертифіковане обладнання.

До відходів категорії С належать відходи що можуть становити загрозу хімічного характеру (лікарські, діагностичні, дезінфекційні засоби, елементи живлення, предмети, що Схема санітарного очищення Боратинської ТГ до 2041 року 49 містять ртуть, прилади і обладнання, що містять важкі метали, відходи експлуатації обладнання, транспорту, систем освітлення) - передаються спеціалізованим підприємствам, що мають ліцензію на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

До відходів категорії Д належать всі матеріали, що утворюються в результаті використання радіоізотопів у медичних та/або наукових цілях у будь-якому агрегатному стані, що перевищують допустимі рівні, встановлені нормами радіаційної безпеки.

Збирання, зберігання, транспортування та видалення відходів категорії D здійснюються відповідно до вимог законодавства України щодо поводження з радіоактивними відходами, нормами радіаційної безпеки.

Необхідно передбачити запровадження роздільного збирання медичних відходів як мінімум на три потоки:

- безпечні відходи, аналогічні твердим побутовим відходам;
- інфекційні відходи і гострі предмети;
- фармацевтичні відходи з можливістю їх ідентифікації (збереженням упаковок).

Багаторазові контейнери для транспортування медичних відходів підлягають миттю і дезінфекції не рідше 1 разу на тиждень, для небезпечних – після кожного спорожнення згідно вимог Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами (Наказ Міністерства охорони здоров'я України 08.06.2015 № 325) [42].

3.3.9 Транспортні засоби, строк експлуатації яких закінчився

Вимоги до організації управління знятими з експлуатації транспортними засобами визначаються Законом України «Про утилізацію транспортних засобів» (від 4 липня 2013 року № 421-УІІ) [7] та іншими нормативно-правовими актами.

Підприємства, що виробляють (виготовляють) транспортні засоби та взяли на себе зобов'язання забезпечити оброблення (утилізацію) транспортних засобів власного виробництва, подають звітність у встановленому порядку згідно Наказу Міністерства промислової політики України від 25.11.2013 № 63 «Про затвердження форми та порядку подання звітів підприємств, що виробляють (виготовляють) транспортні засоби та взяли на себе зобов'язання забезпечити утилізацію транспортних засобів власного виробництва» [7].

Основними безпечними компонентами транспортних засобів які можна відновити є:

- метал (легко піддається рециклінгу);
- пластик (за наявності ринку) можна піддати рециклінгу або використати як продукт із високою теплотворною здатністю для виробництва палива RDF або спалювання (після подрібнення через обмеження розміру спалюваних відходів);
- шини - можна подрібнити та повторно використати для деяких будівельних робіт, або використати як паливо RDF на цементних заводах та/або теплових станціях.

Офіційні дані щодо обліку транспортних засобів знятих з реєстрації на території Боратинської громади відсутні.

В Україні середній термін експлуатації транспортних засобів становить в середньому 12 років. Рівень автомобілізації приватними легковими автомобілями становив близько 160 легкових автомашин/1000 мешканців, а рівень автомобілізації з врахуванням відомчих легкових автомобілів - близько 165 автомобілів на 1000 жителів що відповідає кількості близько 375 од.

Таким чином в розрахунках допустимо прийняти щорічну кількість транспортних засобів які підлягають обробленню (утилізації) в кількості 0,6 тис. одиниць на рік.

Господарська діяльність щодо оброблення (утилізації) транспортних засобів не відноситься до компетенції органів місцевого самоврядування.

В сфері управління знятими з експлуатації транспортними засобами в МПУВ не передбачені спеціальні заходи щодо створення додаткових об'єктів з приймання та розбирання знятих з експлуатації транспортних засобів.

3.3.10 Осади стічних вод від комунальних очисних споруд

В Боратинській сільській територіальній громаді не утворюються осади стічних вод. Рідкі відходи з домогосподарств населених пунктів Боратинської ТГ знешкоджуються на каналізаційних очисних спорудах КП «Луцькводоканал», розташованих в м. Луцьк, згідно

договору №3286/1 від 15.01.2025 з КП «Луцькводоканал» про надання послуг з централізованого водовідведення.

3.3.11 Відходи, що біологічно розкладаються

Відходи зелених насаджень та харчові відходи можуть перероблятися аеробними (компостування в присутності кисню) методами.

В результаті компостування в валках, критих траншеях або у спеціальних ємностях виробляється компост, який може потенційно використовуватися в садових і паркових господарствах, а також для ландшафтного будівництва.

Процес компостування може бути організований різними засобами.

Крім компостування в валках на відкритих і закритих майданчиках можливе компостування в тунелях, бункерах та реакторах, що обертаються.

Органічна фракція побутових відходів має великий потенціал використання продукту компостування як вторинної сировини. Результатом компостування залежно від чистоти відходів може бути:

- компост, що використовується як добриво,
- технічний ґрунт або інший цінний ресурс для ізоляції відходів на полігонах, їхньої рекультивації та з іншою метою.

Доцільно надати основну увагу компостуванню відходів домогосподарств у місцях їхнього утворення та валковому компостуванню зелених та інших органічних відходів (наприклад, садових та паркових відходів).

Центри валкового компостування мають бути розташовані спільно із з центрами оброблення/ видалення відходів, а також поруч із регіональними центрами оброблення відходів.

Питома вартість компостування залежить від кількості відходів та застосованої технології. Для компостування у валках інвестиційні витрати можуть бути у межах від 50 до 200 €/т органічних відходів на рік.

Для регіонального об'єкта перероблення відходів, розташованого на території кластера, розглянуто компостування зелених і органічних відходів у валках з отриманням товарного компосту. Використовувалися такі припущення:

- капітальні витрати на реалізацію проекту становлять 50€ на тонну оброблених відходів протягом року;
- експлуатаційні витрати становлять 15% від капітальних витрат;
- тариф на перероблення становить 15–20 €/т.
- обсяг компосту щодо початкового обсягу побутових відходів дорівнює 30%;
- вартість реалізації компосту 0–10 €/т;
- вартість реалізації вторинних матеріалів, отриманих в процесі попереднього сортування, не враховується.

Основні компоненти капітальних витрат:

- облаштування майданчика компостування;
- вартість обладнання (аератор, перегрібач, навантажувач).

Основні компоненти експлуатаційних витрат:

- споживання електроенергії і палива;
- витрати на ремонт і технічне обслуговування;
- оплата персоналу.

Джерела надходжень:

- плата за оброблення відходів;
- можливий продаж компосту.

3.4 Інструменти забезпечення виконання МПУВ

3.4.1 Інституційна структура управління відходами

Загальні положення

У загальному вигляді інституційна структура управління відходами у громаді включає учасників системи управління (їх обов'язки та повноваження), принципи їх взаємодії, у т.ч. інформаційного обміну.

Особливості інституційної структури управління конкретними видами відходів визначаються чинним нормативно-правовим регулюванням, що визначає обов'язки та повноваження учасників системи.

Суб'єктами системи управління відходами є:

- утворювачі відходів (населення, організації, установи);
- суб'єкти, що надають послуги в сфері управління відходами;
- органи державної влади та місцевого самоврядування, що приймають управлінські рішення та виконують функції контролю у сфері управління відходами.

3.4.1.1 Органи місцевого самоврядування

Сільська рада

До повноважень сільських рад у сфері управління відходами належить (стаття 26. Закону України «Про управління відходами»):

- участь у реалізації державної політики у сфері управління відходами;
- вирішення питань щодо розміщення на території відповідних територіальних громад об'єктів оброблення відходів;
- створення пунктів роздільного збирання побутових відходів.

Виконавчий орган сільської ради

До повноважень виконавчого органу міської ради у сфері управління відходами належить:

- організація управління побутовими відходами, відходами будівництва та знесення;
- визначення у встановленому порядку суб'єктів господарювання, які здійснюють збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів;
- визначення адміністратора послуги з управління побутовими відходами;
- запровадження роздільного збирання побутових відходів та забезпечення виконання цільових показників щодо підготовки для повторного використання та рециклінгу побутових відходів;
- організація роботи пунктів роздільного збирання побутових відходів;
- забезпечення ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ у межах населених пунктів;
- передача відходів, власник яких не встановлений, суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для їх оброблення;
- надання інформації, проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи серед населення щодо управління відходами;
- визначення одиниці вимірювання обсягу наданої послуги з управління побутовими відходами;
- затвердження норм надання послуги з управління побутовими відходами;
- затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами;
- встановлення тарифів на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення, видалення побутових відходів окремо за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні);

- укладення договорів з організаціями розширеної відповідальності виробників щодо запровадження приймання та роздільного збирання видів побутових відходів, на які поширюється розширена відповідальність виробника.

Органи місцевого самоврядування здійснюють й інші повноваження у сфері управління відходами відповідно до закону.

Органи місцевого самоврядування забезпечують управління побутовими відходами згідно з правилами благоустрою населеного пункту, регіональними та місцевими планами управління відходами та забезпечують кожному утворювачу побутових відходів надання послуги з управління побутовими відходами.

Територіальні громади на засадах співробітництва можуть спільно фінансувати будівництво, реконструкцію та/або утримання об'єктів оброблення побутових відходів, реалізовувати спільні проекти, спільно фінансувати (утримувати) підприємства, установи та організації комунальної форми власності, утворювати спільні комунальні підприємства, установи та організації, спільний орган управління.

Організація роздільного збирання побутових відходів здійснюється виконавчими органами органів місцевого самоврядування згідно з методикою роздільного збирання побутових відходів, яка затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Житлові масиви і внутрішньодворові території, дороги загального користування, зупинки громадського транспорту та інші об'єкти благоустрою населених пунктів, а також місця проведення масових заходів обладнуються контейнерними майданчиками для роздільного збирання побутових відходів, урнами для збирання побутових відходів.

З метою забезпечення оброблення небезпечних відходів у складі побутових відходів відповідно до вимог Закону України «Про управління відходами» та уникнення забруднення інших видів побутових відходів органи місцевого самоврядування та організації розширеної відповідальності виробників забезпечують встановлення окремих контейнерів, призначених для небезпечних відходів.

Проектування, будівництво, реконструкція та обслуговування об'єктів оброблення побутових відходів може здійснюватися органами місцевого самоврядування на засадах державно-приватного партнерства відповідно до Закону України "Про державно-приватне партнерство"[11].

Виконавчі органи місцевих рад визначають комунальне підприємство - адміністратора послуги з управління побутовими відходами у строк не більше шести місяців з дня набрання чинності Закону України «Про управління відходами».

Норми надання послуги з управління побутовими відходами визначаються органом місцевого самоврядування відповідно до правил, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

Тариф на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифи на збирання, перевезення, відновлення, видалення побутових відходів встановлюються органом місцевого самоврядування окремо за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні, відходи зелених насаджень).

У Боратинській СТГ є необхідність встановлення тарифів на послугу з управління відходами зелених насаджень.

3.4.1.2 Адміністратор послуги з управління побутовими відходами

У територіальних громадах адміністратор послуги з управління побутовими відходами визначається рішенням сільської ради.

Адміністратором послуги з управління побутовими відходами визначається виключно комунальне підприємство.

У рамках співробітництва територіальних громад органи місцевого самоврядування можуть прийняти рішення про визначення єдиного адміністратора послуги з управління побутовими відходами для декількох територіальних громад.

До визначення адміністратора послуги з управління побутовими відходами та встановлення тарифу на послугу з управління побутовими відходами функції виконавця послуги з управління побутовими відходами здійснює суб'єкт господарювання, визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у встановленому порядку.

Адміністратор послуги з управління побутовими відходами не може здійснювати іншу діяльність, крім діяльності, пов'язаної з адмініструванням послуги з управління побутовими відходами.

Адміністратор послуги з управління побутовими відходами:

- 1) забезпечує функціонування муніципальної системи управління побутовими відходами;
- 2) укладає за дорученням органу місцевого самоврядування договори із суб'єктами господарювання на виконання окремих операцій з управління побутовими відходами;
- 3) укладає договори із споживачами про надання послуги з управління побутовими відходами;
- 4) створює єдину інформаційну базу споживачів для здійснення нарахувань за надану послугу з управління побутовими відходами, обліку стану оплати та заборгованості;
- 5) проводить претензійно-позовну роботу з боржниками та інформаційні заходи щодо дотримання споживачами вимог нормативних документів у сфері управління побутовими відходами;
- 6) проводить розрахунок середньозваженого тарифу і подає його у встановленому порядку до органу місцевого самоврядування.

Виконавець послуги з управління побутовими відходами укладає договори з суб'єктами господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів.

Якщо виконавцем послуги з управління побутовими відходами є адміністратор, він також укладає договори з суб'єктами господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів.

Виконавець послуги з управління побутовими відходами укладає договори із споживачами послуги.

3.4.1.3 Суб'єкт господарювання у сфері управління відходами

Суб'єкти господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Виконавчий орган місцевої ради на конкурсних засадах може визначити декількох суб'єктів господарювання, які здійснюють господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів, на території територіальної громади за територіальним принципом та/або за видами побутових відходів (змішані, великогабаритні, ремонтні, небезпечні).

Суб'єкти господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів, визначаються органами місцевого самоврядування відповідно до регіонального та місцевих планів управління відходами у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Суб'єкти господарювання, визначені виконавцями послуг з вивезення побутових відходів, що на момент набрання чинності Законом України «Про управління відходами» мають чинний договір на надання відповідних послуг з органами місцевого самоврядування, повинні переукласти такий договір з адміністратором (у разі його визначення). Договір про надання послуги з управління побутовими відходами переукладається на той самий строк, на який він був укладений з органом місцевого самоврядування.

Суб'єкт господарювання у сфері управління відходами для провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами зобов'язаний:

1) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами;

2) провадити діяльність на об'єктах оброблення відходів, які відповідають вимогам законодавства. Види відходів, що підлягають обробленню на таких об'єктах, повинні відповідати дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів.

Маркування зібраних небезпечних відходів у складі побутових відходів здійснюється суб'єктом господарювання у сфері управління відходами після їх збирання.

Розрахунок тарифу на послугу з управління побутовими відходами здійснює виконавець послуги.

Розрахунок тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів здійснюють суб'єкти господарювання, які здійснюють відповідні операції.

Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами мають право:

1) зберігати відходи на об'єктах оброблення відходів до проведення операцій з оброблення строком до одного року;

2) брати участь у розробленні національного плану управління відходами, регіональних, місцевих планів управління відходами та програми запобігання утворенню відходів у встановленому порядку;

3) брати участь у встановленому законодавством порядку в конкурсах на набуття права виконання операцій із збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів на певній території.

Суб'єкти господарювання у сфері управління відходами зобов'язані:

1) дотримуватися вимог щодо збирання, перевезення та оброблення відходів, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами;

2) не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

3) вести облік відходів, що утворилися у результаті їхньої діяльності чи були отримані від інших суб'єктів господарювання, облік операцій з управління відходами та подавати звітність відповідно до закону;

4) класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;

5) забезпечувати здійснення операцій з оброблення відходів на об'єктах оброблення відходів;

6) забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані об'єктів оброблення відходів, забезпечувати дотримання правил техніки безпеки та пожежної безпеки на них;

7) надавати місцевим органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, уповноваженим органам виконавчої влади у сфері управління відходами інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;

8) відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

9) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів;

10) мати ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами та/або письмову згоду (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів чи висновок на транскордонне перевезення відходів відповідно до закону;

11) забезпечувати професійну підготовку, підвищення кваліфікації та проведення атестації фахівців у сфері управління відходами;

12) призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;

13) виконувати інші обов'язки, передбачені законом.

3.4.1.4 Утворювачі побутових відходів

Утворювачі відходів

Утворювачами побутових відходів (ПВ) є населення, підприємства, організації, установи, інші суб'єкти господарювання.

Функції утворювачів побутових відходів (первинних) визначені законодавством.

Утворювачі побутових відходів

Утворювачі побутових відходів **зобов'язані** (пункт 2 статті 31. Права та обов'язки утворювачів побутових відходів Закону України «Про управління відходами»):

1) укладати договори з виконавцем послуги з управління побутовими відходами та вносити у встановленому порядку плату за послугу з управління побутовими відходами;

2) забезпечувати передачу побутових відходів до системи управління побутовими відходами, а побутові відходи, на які поширюється розширена відповідальність виробника, - до системи приймання або роздільного збирання, створеної організаціями розширеної відповідальності виробників;

3) забезпечувати у встановленому порядку роздільне збирання відходів за наявності об'єкта оброблення відходів.

Утворювачі побутових відходів мають права та обов'язки споживачів житлово-комунальних послуг, передбачені Законом України «Про житлово-комунальні послуги» [4].

Утворювачі відходів, крім утворювачів відходів домогосподарств

Утворювачі відходів, крім утворювачів відходів домогосподарств, **зобов'язані** (пункт 2 статті 16. Права та обов'язки утворювачів відходів, крім утворювачів відходів домогосподарств Закону України «Про управління відходами»):

1) запобігати утворенню та зменшувати обсяги утворення відходів;

2) класифікувати свої відходи відповідно до Національного переліку відходів та Порядку класифікації відходів;

3) обробляти відходи самостійно, за наявності дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів, або передавати їх для оброблення суб'єктам господарювання у сфері управління відходами, які мають такий дозвіл;

4) у разі утворення побутових відходів укладати договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем відповідної послуги та вносити плату за надання такої послуги відповідно до встановлених тарифів;

5) не допускати змішування відходів, що можуть бути відновлені, з відходами, що не можуть бути відновлені;

6) вести облік відходів, що утворилися в результаті їхньої діяльності, та подавати відповідну звітність;

7) розробляти та виконувати плани управління відходами підприємств, установ та організацій у встановленому порядку;

8) забезпечувати утримання в належному санітарному і технічному стані місць утворення та зберігання відходів, а також забезпечувати дотримання встановлених правил техніки безпеки та пожежної безпеки у таких місцях;

9) надавати органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність;

10) призначати відповідальних осіб у сфері управління відходами;

11) відшкодовувати шкоду, заподіяну здоров'ю та майну громадян України, навколишньому природному середовищу, підприємствам, установам та організаціям внаслідок порушення встановлених правил управління відходами, відповідно до закону;

12) подавати декларацію про відходи, якщо діяльність такого утворювача відходів призводить до утворення небезпечних відходів або річний обсяг утворення відходів, що не є небезпечними, перевищує 50 тонн.

Плани управління відходами підприємств, установ та організацій

Утворювачі відходів, які подають декларацію про відходи відповідно до Закону України «Про управління відходами», суб'єкти господарювання у сфері управління відходами розробляють плани управління відходами.

У планах зазначаються прогностичні показники утворення відходів, їх код та найменування, заходи, яких планується вжити для запобігання утворенню та зменшення обсягів відходів, їх належного збирання, перевезення, оброблення, виконання інших зобов'язань, визначених Законом України «Про управління відходами».

Порядок розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Суб'єкти господарювання, які в результаті господарської діяльності є утворювачами та/або власниками відходів, зобов'язані вести облік за обсягом, кодом і найменуванням, джерелами утворення відходів, здійсненням операцій з управління відходами.

3.4.1.5 Інструменти які застосовуються для управління системою

Інструменти які застосовуються для управління системою

Для здійснення управління системою управління відходами застосовуються передбачені чинною нормативно-правовою базою інструменти такі як:

- правила благоустрою території населених пунктів,
- місцеві плани управління відходами,
- регіональні плани управління відходами,
- приписи органів державного контролю за дотримання законодавства в сфері управління (поводження) відходами та дотримання вимог санітарного законодавства,
- передбачені законодавством заходи для припинення порушення санітарного законодавства та законодавства про відходи.

Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області

Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області є територіальним органом Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба) України який здійснює державний ветеринарно-санітарний контроль за збиранням, утилізацією та знищенням загиблих тварин і відходів тваринного походження.

Державна екологічна інспекція у Волинській області

Державна екологічна інспекція у Волинській області є територіальним органом Державної екологічної інспекції України який здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням органами центральних органів виконавчої влади (територіальними), місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування в частині здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями незалежно від форми власності і господарювання, громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами - нерезидентами вимог законодавства, зокрема у сфері управління відходами.

Повноваження, обласних державних адміністрацій у сфері управління відходами

До повноважень обласних державних адміністрацій у сфері управління відходами належить:

- 1) участь у формуванні та реалізації державної політики управління відходами;
- 2) розроблення та реалізація регіональних планів управління відходами, здійснення оцінки ефективності їх виконання;
- 3) сприяння створенню об'єктів оброблення відходів у рамках співробітництва територіальних громад;
- 4) забезпечення реалізації заходів Національного плану управління відходами та Національної програми запобігання утворенню відходів;
- 5) створення умов для організації та будівництва об'єктів оброблення відходів;
- 6) взаємодія з органами місцевого самоврядування;
- 7) облік несанкціонованих сміттєзвалищ та відходів, власник яких не встановлений;
- 8) ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ;
- 9) надання інформації, проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи з населенням щодо управління відходами;
- 10) погодження місцевих планів управління відходами.

Установи та відомства обласної адміністрації у сфері управління відходами

В складі Волинської обласної державної адміністрації наявні структурні підрозділи у функціональних обов'язках яких передбачена діяльність в сфері управління (поводження) відходами:

- Управління житлово-комунального господарства ОДА - функції з управління твердими побутовими відходами на рівні області;
- Управління екології та природних ресурсів ОДА - функції з управління іншими відходами на рівні області.

Управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації ⁵

Основними завданнями управління є:

- 1) реалізація на території Волинської області державної політики у сферах охорони навколишнього природного середовища, оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, поводження з відходами (крім поводження з радіоактивними відходами), екологічної та в межах своєї компетенції радіаційної безпеки, заповідної справи, формування, збереження та використання екологічної мережі;
- 2) здійснення управління та регулювання у сферах охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки у сфері поводження з відходами (крім поводження з радіоактивними відходами), організації, охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду України на території Волинської області, формування, збереження та використання екологічної мережі.

Управління житлово-комунального господарства Волинської обласної державної адміністрації

Основним завданням управління є забезпечення реалізації державної політики у галузі житлово-комунального господарства, енергозбереження, енергоефективності, житлової

⁵ <https://ips.ligazakon.net/document/view/VO180665?an=1>

політики, благоустрою населених пунктів, поводження з твердими побутовими відходами у цій галузі на території області.

Управління відповідно до визначених галузевих повноважень здійснює наступні повноваження у сферах благоустрою населених пунктів, поводження з побутовими відходами:

- бере участь у розробленні та виконанні регіональних програм з благоустрою населених пунктів області відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;
- інформує населення області про здійснення заходів із благоустрою населених пунктів відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;
- здійснює аналіз стану сфер благоустрою населених пунктів, поводження з твердими побутовими відходами;
- забезпечує реалізацією повноважень місцевих державних адміністрацій щодо здійснення державного контролю за дотриманням законодавства у сфері благоустрою території населених пунктів області відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;
- надає пропозиції щодо збирання і видалення побутових відходів, створення полігонів для захоронення, а також роздільного збирання корисних компонентів цих відходів;
- надає пропозиції щодо затвердження схем санітарного очищення в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці (Закон України «Про місцеві державні адміністрації»).

Ліцензійна та дозвільна системи

Суб'єкти господарювання для здійснення операцій з оброблення відходів зобов'язані отримати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів до початку своєї діяльності.

Видача, відмова у видачі, анулювання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів здійснюються відповідно до Законів України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" та "Про адміністративні послуги" з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про управління відходами».

Особливості взаємодії суб'єктів системи управління відходами

Суб'єкти системи управління відходами - утворювачі відходів (населення, організації, установи) та суб'єкти, що надають послуги в сфері управління відходами взаємодіють на підставі укладених договорів на вивезення, оброблення та видалення відходів.

Організація оброблення відходів

Виконавець послуги з управління побутовими відходами укладає договори з суб'єктами господарювання, які здійснюють відновлення та видалення побутових відходів. Якщо виконавцем послуги з управління побутовими відходами є адміністратор, він також укладає договори з суб'єктами господарювання, які здійснюють збирання та перевезення побутових відходів.

Утворювачі інших відходів самостійно приймають рішення щодо варіанту оброблення відходів, що утворюються на їхніх об'єктах.

Оброблення небезпечних відходів здійснюється суб'єктами господарської діяльності, які мають відповідну ліцензію⁶.

Інформаційне забезпечення системи управління відходами

Інформаційний механізм системи управління має забезпечувати отримання суб'єктами управління (управлінські структури, підприємства, організацій, громадськість, інші зацікавлені сторони) оперативної достовірної інформації, необхідної для вирішення управлінських, науково-виробничих і інших питань, що виникають у процесі діяльності у сфері управління відходами (таблиця 3.4.1.5.1 та 3.4.1.5.2).

⁶ «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 року № 222-УШ

Така інформація включає дані про:

- утворення відходів та управління відходами у розрізі кожного виду відходів та окремих технологічних операцій;
- стан довкілля та впливи на нього, спричинені відходами чи технологічними операціями з їх оброблення (у т.ч. захоронення), а також потенційні загрози;
- методи вирішення завдань в сфері управління відходами;
- вимоги чинного законодавства в сфері управління відходами;
- управлінські рішення, що приймаються в сфері управління відходами та їх наслідки.

Інформаційний механізм включає:

- системне спостереження за станом навколишнього природного середовища, а також об'єктами управління відходами;
- забезпечення належного обліку та звітності у сфері управління відходами;
- комплексне оброблення та аналіз даних спостережень та обліку;
- забезпечення доступу до інформації відповідних зацікавлених сторін (органів влади, підприємств та населення тощо);
- забезпечення надання інформації щодо методів вирішення завдань в сфері управління відходами тощо.

Таблиця 3.4.1.5.1

Наявні джерела інформації про поточний стан у сфері управління відходами

№	Інформаційні джерела	Примітка
1	Дані статистичного обліку відходів за формою №1 - ТПВ	Для муніципальних відходів
2	Дані статистичного обліку відходів за формою №1 - відходи (річна)	Статистичну звітність подають юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб, діяльність яких пов'язана з утворенням, управлінням (поводженням) відходами I- IV класів небезпеки, за переліком, визначеним органами державної статистики
3	Реєстр об'єктів утворення відходів	До реєстру включаються об'єкти, для яких Пзув перевищує граничне значення, що дорівнює 1000 умовних одиниць на рік
4	Реєстр об'єктів оброблення та утилізації відходів	До реєстру включаються об'єкти загальний обсяг оброблення чи утилізації відходів на яких не менше 100 тон на рік
5	Реєстр місць видалення відходів	
6	Декларації про відходи	Для об'єктів, для яких значення Пзув знаходиться в межах від 50 до 1000 умовних одиниць на рік
7	Дані перевірок суб'єктів господарювання Державною екологічною інспекцією у Волинській області	Згідно плану перевірок
8	Звернення громадськості та інших зацікавлених сторін	
9	Цільових запитів з окремих питань	
10	Результати додаткових досліджень (за потреби)	

Таблиця 3.4.1.5.2

Наявні механізми інформування з питань управління відходами

№	Механізми інформування зацікавлених сторін	Періодичність
1	Публікація Доповіді про стан навколишнього природного середовища у Волинській області, що містить відповідний розділ	Щорічно
2	Публікація Екологічного паспорту Волинській області, що містить відповідний розділ	Щорічно
3	Публікація статистичної інформації	Щорічно
4	Інформування громадськості за процедурами, передбаченими законодавством з оцінки впливу на довкілля	При виконанні ОВД
5	Інформування громадськості за процедурами, передбаченими законодавством зі стратегічної екологічної оцінки	При виконанні СЕО
6	Надання відповідей на запити зацікавлених сторін	-
7	Проведення окремих інформаційних компаній	-

3.4.2 Об'єкти оброблення відходів

Об'єктом оброблення відходів є установка, інженерна споруда або інший об'єкт, що використовується для здійснення операцій з відновлення або видалення відходів.

Визначення місць розташування відповідних об'єктів управління відходами має здійснюватися з урахуванням пріоритету вимог екологічної безпеки (див. статтю 3 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та статтю 3 Закону України «Про охорону земель»), збереження цінних природоохоронних територій та об'єктів, забезпечення дотримання вимог природоохоронного та іншого законодавства, а також затвердженої у встановленому порядку містобудівної документації.

Об'єкти видалення відходів

Видалення відходів здійснюється на полігонах, що відповідають вимогам законодавства та технологічне обладнання яких забезпечує захист ґрунтових вод, вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, контроль викидів в атмосферне повітря, забруднення ґрунтів і підземних вод.

Суб'єкт господарювання, що здійснює управління полігоном, повинен мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів, а в разі видалення (захоронення) небезпечних відходів - ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами.

Полігони поділяються на такі класи:

- 1) полігони для небезпечних відходів;
- 2) полігони для відходів, що не є небезпечними;
- 3) полігони для інертних відходів.

Власник (балансоутримувач) полігона або суб'єкт господарювання, що здійснює управління полігоном, забезпечує проведення рекультивації полігона після припинення його експлуатації, а також догляд за ним після його рекультивації протягом 30 років. Догляд за полігоном після припинення його експлуатації включає дії, пов'язані з утриманням полігона після припинення його експлуатації, із здійсненням контролю і моніторингу параметрів навколишнього природного середовища, з усуненням можливих негативних впливів полігона на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.

Якщо регіональним планом управління відходами передбачено припинення експлуатації місця розміщення відходів (полігону, звалища), яке не відповідає вимогам Закону України «Про управління відходами», власник (балансоутримувач) такого місця розміщення відходів повинен забезпечити розроблення та виконання проекту рекультивації місця розміщення відходів та догляд за ним після припинення експлуатації протягом строку, встановленого Законом України «Про управління відходами».

З 1 січня 2030 року експлуатація місць розміщення відходів (полігонів, звалищ), що не оснащені системами вилучення та знешкодження біогазу та фільтрату, системами моніторингу викидів в атмосферне повітря та моніторингу забруднення ґрунтів і підземних вод, забороняється (Закон України «Про управління відходами»).

Ці вимоги не застосовуються, якщо суб'єкт господарювання, що здійснює управління місцем розміщення відходів, виконує план приведення місця розміщення відходів у відповідність з вимогами законодавства у відповідності згідно з графіком, визначеним умовами дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів.

Облаштування та експлуатація полігонів побутових відходів має здійснюватися у відповідності до «Правил експлуатації полігонів побутових відходів»⁷.

Проектне рішення МПУВ

На території населених пунктів Боратинської ТГ немає звалищ побутових відходів.

Будівництво нового полігону не передбачається.

Захоронення відсортованого залишку планується здійснювати на чинному полігоні в с. Брище Луцького району.

У Волинській області розроблено «Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 р.», яким передбачається управління відходами з території населених пунктів Боратинської ТГ шляхом вивезення відходів на сміттесортувальні лінії на полігоні в с. Брище Луцького району і захоронення на полігоні в с. Брище Луцького району.

Спалювання та сумісне спалювання відходів

Установки спалювання відходів та установки сумісного спалювання відходів включають усі лінії спалювання або сумісного спалювання, приймання та зберігання відходів, технічні засоби з попереднього оброблення на об'єкті, системи подання відходів, палива та атмосферного повітря, котли, технічні засоби для оброблення відхідних газів, встановлені на ділянці стаціонарні технічні засоби для оброблення чи зберігання залишків і стічних вод, димові труби, пристрої та системи для управління операціями спалювання чи сумісного спалювання, обліку та моніторингу умов спалювання чи сумісного спалювання.

Якщо для термічного оброблення відходів застосовують інші процеси, ніж окиснення, такі як піроліз, процес газифікації або плазмового оброблення, установки спалювання відходів або установки сумісного спалювання відходів включають процес термічного оброблення і процес спалювання.

Якщо основним призначенням установки сумісного спалювання відходів є не виробництво енергії або виробництво матеріальних продуктів, а термічне оброблення відходів, така установка вважається установкою спалювання відходів.

Будь-яка теплова енергія, що генерується у процесі спалювання або сумісного спалювання відходів, підлягає відновленню до стану теплової або електричної енергії, наскільки це практично можливо.

Спалювання відходів з метою отримання енергії (електричної та/або теплової) потребує значних капіталовкладень в обладнання очистки димових газів і економічно доцільне при значних обсягах утворення відходів на території яка суміжна із такими об'єктами та наявні споживачів об'єму енергії яка утворюється в процесі спалювання відходів.

Це як правило міста з кількістю населення від 250 тис. осіб або промислові об'єкти на яких наявне обладнання для спалювання твердого палива, наприклад цементні заводи.

Проектне рішення МПУВ

На території Боратинської сільської територіальної громади спалювання відходів економічно недоцільне по причині незначних обсягів утворення відходів.

⁷ Наказ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 01.12.2010 № 435 «Про затвердження Правил експлуатації полігонів побутових відходів»

3.4.3 Об'єкти оброблення медичних відходів

Управління (поводження) медичними відходами в Україні регламентують «Державні санітарно-протиепідемічні правила й норми щодо поводження з медичними відходами» затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я від 8 червня 2015 року № 325.

«Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року» у сфері медичних відходів передбачається запровадження роздільного збирання медичних відходів як мінімум на три потоки:

- безпечні відходи, аналогічні твердим побутовим відходам;
- інфекційні відходи і гострі предмети;
- фармацевтичні відходи з можливістю їх ідентифікації (збереженням упаковок).

МПУВ передбачається здійснювати знешкодження медичних відходів за двома сценаріями:

- **основний сценарій** - передача медичних відходів на оброблення спеціалізованим організаціям які мають відповідні ліцензії;
- **альтернативний сценарій** - будівництво спеціалізованої установки для оброблення медичних відходів.

3.4.4 Об'єкти збирання вторинної сировини

Органи місцевого самоврядування можуть створювати пункти роздільного збирання побутових відходів.

Кількість, розташування, а також спосіб організації діяльності пунктів роздільного збирання побутових відходів та джерела фінансування витрат на здійснення роздільного збирання побутових відходів у пунктах роздільного збирання побутових відходів у межах територіальної громади визначаються місцевим планом управління відходами.

Збирання окремих видів відходів може здійснюватися мобільними пунктами збирання (оснащеними транспортними засобами).

У пунктах роздільного збирання побутових відходів здійснюється роздільне збирання відходів:

- текстилю,
- деревини,
- великогабаритних та ремонтних відходів,
- відходів зелених насаджень,
- небезпечних відходів у складі побутових відходів,
- паперу та картону,
- металу,
- пластику,
- скла,
- електронного та електричного обладнання,
- батарей та акумуляторів,
- інших видів відходів.

У разі запровадження розширеної відповідальності виробника щодо певного виду продукції збирання (приймання) відходів такої продукції у пунктах роздільного збирання побутових відходів здійснюється на підставі договорів з організаціями розширеної відповідальності виробника та за рахунок таких організацій.

Витрати на здійснення роздільного збирання побутових відходів у пунктах роздільного збирання побутових відходів можуть відшкодовуватися за рахунок таких джерел:

- 1) тарифу на послугу з управління побутовими відходами;
- 2) плати, що вноситься утворювачем відходів;
- 3) коштів місцевого бюджету;
- 4) коштів організацій розширеної відповідальності виробника;
- 5) інших не заборонених законом джерел.

У разі покриття витрат на здійснення роздільного збирання побутових відходів з декількох джерел частка витрат, що покривається за рахунок одного джерела, має бути пропорційною до частки обсягу виду відходів, збирання якого покривається за рахунок такого джерела.

Забороняється відшкодування витрат на здійснення роздільного збирання одного виду побутових відходів з різних джерел.

Управління пунктами роздільного збирання побутових відходів, включаючи їх утримання та обслуговування, здійснюється з урахуванням обраного способу організації діяльності таких пунктів, зокрема способу покриття витрат на роздільне збирання певних видів відходів.

У разі якщо витрати на роздільне збирання побутових відходів хоча б одного виду покриваються за рахунок тарифу на послугу з управління побутовими відходами, управління пунктами роздільного збирання побутових відходів, включаючи їх утримання та обслуговування, здійснюється суб'єктом господарювання, що здійснює господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів на території територіальної громади.

В інших випадках суб'єкт господарювання, що здійснює управління пунктами роздільного збирання побутових відходів, визначається виконавчим органом місцевої ради.

МПУВ у Боратинській сільській територіальній громаді передбачається створення комунального пункту роздільного збирання побутових відходів.

Плановане місце розміщення – на базі спеціалізованого комунального підприємства по управлінню відходами КП «Боратин» за адресою с. Боратин, вул. Центральна, 15.

3.4.5 Програмні документи регіонального рівня в сфері управління відходами

Планування та реалізація у Волинській області діяльності у сфері управління відходами проводиться за прийнятими (затвердженими) програмними документами регіонального та місцевого рівнів.

«Стратегія розвитку Волинської області до 2027 року» (затверджена рішенням Волинської обласної ради від 12.03.2020 року №29/16)

Стратегічною метою регіонального розвитку Волинської області на період до 2027 року в сфері управління (поводження) відходами є створення умов для збалансованого розвитку, спрямованого на підвищення якості життя та добробуту населення.

В стратегії передбачена Стратегічна ціль 5. Раціональне використання природних ресурсів та екологічна безпека (таблиця 3.4.5.1).

Таблиця 3.4.5.1

Оперативні цілі та завдання Стратегія розвитку Волинської області до 2027 року

Оперативні цілі	Завдання
5.2. Покращення господарювання відходами	5.2.1. Розроблення Регіонального плану управління відходами у Волинській області до 2030 року (<i>примітка – виконано в 2022 році</i>)
	5.2.2. Створення сучасної системи управління відходами (роздільний збір, сортування і т.п)
	5.2.3. Розвиток нових потужностей з переробки та утилізації відходів
	5.2.4. Підвищення рівня обізнаності населення щодо поведінки з ПВ

Досягнення стратегічної цілі буде здійснюватися шляхом вирішення оперативної цілі - покращення господарювання відходами та пріоритетних завдань:

- розроблення Регіонального плану управління відходами у Волинській області до 2030 року (*примітка – виконано в 2022 році*);
- створення сучасної системи управління відходами (роздільний збір, сортування);
- розвиток нових потужностей з переробки та оброблення (утилізації) відходів;
- підвищення рівня обізнаності населення щодо управління (поводження) побутовими відходами.

«Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року»
(затверджений рішенням Волинської обласної ради від 15 вересня 2022 року № 18/8) – (далі – РПУВ у Волинській області)

РПУВ у Волинській області передбачається можливість створення в якості потенційних регіональних полігонів відходів що не є небезпечними 9 місць видалення (захоронення) відходів.

В усіх випадках створення регіональних полігонів буде потребувати будівництва нового полігону (або розширення шляхом створення нових карт). При цьому вважається, що діючі полігони будуть експлуатуватися до вичерпання їх потужності з подальшою рекультивацією.

Рис. 3.4.5.1 Місця розташування полігонів згідно РПУВ

З урахуванням означених вище припущень, а також беручи до уваги необхідність оптимізації витрат на транспортування відходів до об'єктів оброблення відходів, отримані наступні **варіанти** розподілу області на кластери управління побутових відходів, що наведені на рисунку 3.4.5.2.

Кластери сформовано з урахуванням нового поділу області на райони, враховуючи те, що об'єднані територіальні громади у переважній своїй більшості створюються у межах існуючих районів. У тих випадках, де межі створених ТГ не співпадатимуть з існуючими межами районів, представлення меж кластерів потребуватиме відповідного корегування.

Рис. 3.4.5.2 Карта кластерів та субрегіонів у Волинській області

«Регіональна екологічна програма «екологія 2023-2026» (затверджена наказом начальника Волинської обласної військової адміністрації від 20.02.2023 року № 59).

«Регіональною екологічною програмою «екологія 2023-2026» в сфері управління (поводження) відходами передбачаються напрямки діяльності.

1. Рациональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів

Напрями дій:

- впровадження ефективної системи збору та оброблення побутових відходів у населених пунктах області, в тому числі запровадження роздільного збору відходів;
- придбання обладнання та установок для збору, сортування та переробки побутових відходів;
- рекультивація місць накопичення відходів та ліквідація стихійних сміттєзвалищ.

Очікувані результати:

- збільшення обсягів оброблення побутових відходів та поступове зменшення видалення (захоронення) побутових відходів на сміттєзвалищах і полігонах та, як наслідок, скорочення утворення парникових газів;
- зменшення шкідливого впливу відходів на навколишнє природне середовище і здоров'я людини.

Даною програмою передбачено кошти які можливо використати для реалізації заходів МПУВ.

3.5 Фінансово-економічне забезпечення

Стале функціонування системи управління відходами потребує покриття витрат на вдосконалення системи управління відходами та підтримання її функціонування для кожного з потоків відходів.

Для забезпечення функціонування та розвитку системи управління відходами сфери відповідальності органу місцевого самоврядування передбачається фінансування за наступними напрямками:

- забезпечення громади об'єктами оброблення
- забезпечення населення можливості роздільного збирання відходів;
- забезпечення можливості здійснення збирання вторинної сировини;
- забезпечення технічними засобами збирання та вивезення побутових відходів;
- інформаційно-пропагандистські заходи в сфері управління відходами.

Витрати на придбання машин, механізмів, обладнання та інвентарю виконані за усередненими ціновими показниками заводів-виробників та постачальників машин, механізмів та обладнання.

Таблиця 3.5.1
Кількість обладнання, спеціальних транспортних засобів, машин та механізмів
Боратинської громади

№	Види робіт	Од. вим.	I черга (2021- 2026 рр.)	II черга (2027- 2041 рр.)
1	Контейнери місткістю 1,1 м³ для збирання твердих побутових відходів від багатоквартирної забудови (місткістю 1,1 м³)	од.	9	13
2	Контейнери місткістю 1,1 м³ для збирання твердих побутових відходів від садибної забудови	од.	115	152
3	Контейнери для збирання ТПВ місткістю 0,24 м³	од.	6036	6036
4	Контейнери для великогабаритних для ремонтних відходів місткістю 7 м³	од.	14	19
5	Сміттєвози місткістю кузова 16 м³ з механізмом завантаження контейнерів (0,12-1,1 м³)	од.	1	2
6	Сміттєвози порталні для ремонтних та великогабаритних відходів з контейнером 7 м³	од.	1	1
7	Вакуумна машина для вивезення рідких відходів місткістю цистерни до 9 м³	од.	7	8
8	Дорожно-прибиральні машини універсальні (типу МДКЗ)	од.	8	8
9	Тротуаро-прибиральні машини	од.	2	2

Таблиця 3.5.2

Фінансування заходів по розвитку і забезпеченню функціонування системи управління відходами Боратинської громади

№	Статті витрат	Од. вим.	I черга (2021- 2026 рр.)	II черга (2027- 2041 рр.)
1	Обсяги фінансування			
2	Придбання контейнерних майданчиків	тис. грн.	930,07	0,00
3	Придбання контейнерів для збирання відходів (ТПВ, ремонтних і т.п)	тис. грн.	9901,83	6138,02
4	Придбання урн для збирання відходів	тис. грн.	1898,18	
5	Придбання спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення побутових відходів	тис. грн.	18100,00	22700,00
6	Придбання машин, механізмів, інвентарю для прибирання об'єктів благоустрою	тис. грн.	19778,00	19778,00
7	Будівництво громадських туалетів	тис. грн.	2500,00	
8	Усього	тис. грн.	53108,07	48616,02
9	Експлуатаційні витрати на рік:			
10	збирання, перевезення та захоронення побутових відходів (крім збирання, перевезення та передачі спеціалізованим підприємствам небезпечних відходів у складі побутових відходів)	тис. грн.	4535,3	5192,9
11	захоронення твердих побутових відходів	тис. грн.	648,5	742,5
12	Питомі експлуатаційні витрати на:			
13	збирання та перевезення 1 м³ побутових відходів (крім збирання, перевезення та передачі спеціалізованим підприємствам небезпечних відходів у складі побутових)	грн./м³	130,25	130,25
14	захоронення твердих побутових відходів	грн./м³	18,62	18,62

Можливості фінансування за джерелами

В цілому в якості джерел фінансування діяльності в сфері управління відходами розглядаються:

- кошти місцевих бюджетів;
 - фонд охорони навколишнього природного середовища сільських, селищних, міських бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад;
 - інші кошти сільських, селищних, міських бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад;
- кошти бюджету області;
 - фонд охорони навколишнього природного середовища бюджету області;
 - інші кошти бюджету області;
- кошти державного бюджету;
 - державний фонд охорони навколишнього природного середовища;
 - державний фонд регіонального розвитку;
 - інші кошти державного бюджету;
- власні кошти суб'єктів господарювання;
- інвестиційні кошти;
- кредити;
- надходження за надані послуги та реалізовану продукцію;
- фінансування за принципом розширеної відповідальності виробника.

Фінансування кожного з видів діяльності за різними потоками відходів має свою специфіку.

Основою фінансування заходів з реалізації МПУВ є фонди ОНПС місцевих бюджетів.

Поповнення фондів складається з екологічного податку та грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності.

Для визначення фінансового потенціалу на реалізацію МПУВ доцільно враховувати тільки складову екологічного податку, оскільки грошові стягнення за заподіяну шкоду є менш прогнозованими і в ідеальному варіанті повинні бути відсутні.

Державний бюджет розглядається, як джерело фінансування МПУВ, що має підвищені ризики. Це зумовлено тим, що на час розроблення МПУВ відсутні чіткі пріоритети і правила щодо фінансування заходів РПУВ у Волинській області з державного бюджету, а органи місцевого самоврядування та обласної адміністрації мають обмежені можливості щодо впливу відносно залучення на реалізацію МПУВ коштів з державного бюджету.

Можливості фінансування заходів по управлінню відходами визначені законодавчо (Закон України «Про управління відходами»)

Стаття 55. Фінансування заходів у сфері управління відходами

1. Фінансування заходів у сфері управління відходами здійснюється за рахунок коштів утворювачів та власників відходів. Для фінансування заходів у сфері управління відходами можуть залучатися кошти державного та місцевих бюджетів, фондів охорони навколишнього природного середовища, добровільні внески підприємств, установ, організацій, громадян України та їх об'єднань, а також інші джерела, не заборонені законом.

Стаття 56. Економічні інструменти для дотримання ієрархії управління відходами та фінансування заходів у сфері управління відходами

1. Для стимулювання дотримання ієрархії управління відходами, забезпечення повного відшкодування витрат утворювачів та власників відходів та забезпечення фінансування заходів у сфері управління відходами уповноваженими органами впроваджуються такі економічні інструменти:

1) встановлення ставок екологічного податку, що справляється за захоронення відходів на полігонах, залежно від виду відходів та класу полігону;

2) запровадження системи, за якої утворювачі та власники відходів сплачують лише за фактичну вагу відходів, непридатних для підготовки до повторного використання та відновлення, та створюються стимули для роздільного збирання відходів;

3) запровадження розширеної відповідальності виробника для певних видів відходів, розроблення заходів для підвищення її організаційної та економічної ефективності;

4) впровадження депозитних схем та інших заходів для заохочення ефективного збирання використаних продукції та матеріалів;

5) надання податкових пільг для стимулювання повторного використання та благодійного пожертвування продукції;

6) оподаткування продукції, відходи якої спричиняють значний негативний вплив на навколишнє природне середовище, з метою зменшення споживання такої продукції та стимулювання впровадження найкращих доступних технологій і методів управління для їх рециклінгу;

7) стимулювання використання продукції та матеріалів, отриманих у результаті підготовки відходів до повторного використання та рециклінгу;

8) надання податкових і кредитних пільг для фінансової підтримки проведення наукових досліджень та впровадження інноваційних технологій оброблення, зокрема рециклінгу, відходів.

2. Законом можуть встановлюватися також інші економічні інструменти для запобігання утворенню відходів, забезпечення їх рециклінгу та іншого відновлення, зокрема пільгове оподаткування екологічних видів продукції, пільгове кредитування і субсидіювання екологічних проектів, надання дотації на придбання природоохоронного обладнання, прискорені строки амортизації природоохоронного обладнання.

Фінансування діяльності пунктів роздільного збирання побутових відходів

Витрати на здійснення роздільного збирання побутових відходів у пунктах роздільного збирання побутових відходів можуть відшкодовуватися за рахунок таких джерел:

- 1) тарифу на послугу з управління побутовими відходами;
- 2) плати, що вноситься утворювачем відходів;
- 3) коштів місцевого бюджету;
- 4) коштів організацій розширеної відповідальності виробника;
- 5) інших не заборонених законом джерел.

У разі покриття витрат на здійснення роздільного збирання побутових відходів з декількох джерел частка витрат, що покривається за рахунок одного джерела, має бути пропорційною до частки обсягу виду відходів, збирання якого покривається за рахунок такого джерела.

Забороняється відшкодування витрат на здійснення роздільного збирання одного виду побутових відходів з різних джерел.

Управління пунктами роздільного збирання побутових відходів, включаючи їх утримання та обслуговування, здійснюється з урахуванням обраного способу організації діяльності таких пунктів, зокрема способу покриття витрат на роздільне збирання певних видів відходів.

У разі якщо витрати на роздільне збирання побутових відходів хоча б одного виду покриваються за рахунок тарифу на послугу з управління побутовими відходами, управління пунктами роздільного збирання побутових відходів, включаючи їх утримання та обслуговування, здійснюється суб'єктом господарювання, що здійснює господарську діяльність із збирання та перевезення побутових відходів на території територіальної громади.

В інших випадках суб'єкт господарювання, що здійснює управління пунктами роздільного збирання побутових відходів, визначається виконавчим органом місцевої ради.

Витрати на впровадження заходів

Управління муніципальними відходами

Фінансове забезпечення діяльності у сфері управління муніципальними відходами включають покриття витрат на:

- створення, вдосконалення та підтримання функціонування системи управління відходами на рівні громади (інституційні і організаційні аспекти);
- забезпечення надання послуг у сфері управління побутовими відходами;
- покриття капітальних витрат;
- покриття поточних витрат;
- створення та експлуатація інфраструктурних об'єктів оброблення побутових відходів;
- будівництво та облаштування регіональних полігонів відходів, що не є небезпечними;
- припинення експлуатації/закриття та рекультивація сміттєзвалищ і полігонів відходів, що не є небезпечними, які не відповідають встановленим вимогам;
- проведення інформаційно-просвітницької діяльності.

Створення центрів із збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання

«Національною стратегією управління відходами в Україні до 2030 року»⁸ передбачено створення центрів із збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання (насамперед відходів електричного та електронного обладнання).

РПУВ у Волинській області передбачено створення такого центру в м. Луцьк.

З метою уніфікації рішень та більш підвищення ефективності використання фінансових ресурсів фінансування розроблення концепції функціонування центрів із збирання відходів для їх ремонту з метою повторного використання передбачається з обласного бюджету.

Створення та експлуатація інфраструктурних об'єктів оброблення побутових відходів

Створення інших об'єктів інфраструктури збирання відходів (наприклад об'єктів оброблення великогабаритних відходів) здійснюється за рахунок бюджетів громад.

За загальними принципами громади можуть залучати додаткові джерела співфінансування.

У МПУВ передбачається покриття витрат на створення та експлуатація інфраструктурних об'єктів оброблення та видалення (захоронення) побутових відходів з місцевого бюджету в обсязі 100% від потреби.

Управління небезпечними відходами

Фінансування системи управління небезпечними відходами у складі побутових відходів здійснюється на загальних принципах управління побутовими відходами.

Фінансування управління небезпечними відходами суб'єктів господарювання здійснюється відповідними суб'єктами господарювання за власний рахунок.

Управління відходами, що містять СОЗ (непридатних до застосування ХЗЗР)

На території Волинської області з 2012 року відсутні відходи непридатних до застосування хімічних засобів захисту рослин (ХЗЗР).

Фінансування управління відходами непридатних до застосування ХЗЗР здійснюється відповідними суб'єктами господарювання за власний рахунок.

Управління промисловими відходами

Фінансування управління промисловими відходами здійснюється відповідними суб'єктами господарювання за власний рахунок.

Управління відходами будівництва та знесення

Фінансування управління відходами будівництва та знесення здійснюється відповідними власниками відходів за власний рахунок.

РПУВ передбачається створення об'єкту з оброблення відходів будівництва та знесення у м. Луцьк.

Передбачається, що така діяльність буде фінансуватися з бюджету області/громади.

Також можливий варіант залучення стороннього фінансування на створення об'єкту. Ймовірніше стороннє фінансування може бути залучене у разі, якщо результат техніко-економічного обґрунтування (ТЕО) покажуть інвестиційну привабливість об'єкту.

⁸ Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820-р

Управління відходами сільського господарства

Поточні витрати на управління відходами сільського господарства фінансується відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів перероблення окремих відходів.

Створення об'єктів оброблення відходів тваринного походження фінансується власниками відповідних об'єктів.

Управління відходами упаковки

Управління відходами упаковки фінансується відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів перероблення відходів упаковки.

Після введення в дію законодавства щодо розширеної відповідальності виробника з'явиться додаткове джерело фінансування.

Управління відходами електричного та електронного обладнання

Управління відходами електричного та електронного обладнання фінансується відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів перероблення відходів.

Після введення в дію законодавства щодо розширеної відповідальності виробника може з'явитися додаткове джерело фінансування.

Управління відпрацьованими батарейками, батареями та акумуляторами

Управління відпрацьованими батарейками, батареями та акумуляторами фінансується відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів перероблення відходів.

Після введення в дію законодавства щодо розширеної відповідальності виробника може з'явитися додаткове джерело фінансування.

Управління медичними відходами

Поточні витрати на управління медичними відходами фінансуються відповідними власниками відходів за власний рахунок, а також за рахунок фінансових надходжень від реалізації продуктів перероблення окремих відходів (ресурсоінних).

Капітальні витрати на створення об'єктів оброблення медичних відходів фінансуються місцевими бюджетами (у разі створення локальних об'єктів в окремих медичних закладах).

Створення об'єктів централізованого оброблення медичних біовідходів здійснюється за рахунок бюджетів громад з залученням співфінансування з обласного бюджету.

Управління знятими з експлуатації транспортними засобами

Фінансування діяльності з управління знятими з експлуатації транспортними засобами здійснюється підприємствами які здійснюють таку діяльність.

Управління осадами стічних вод від комунальних очисних споруд

Управління осадами стічних вод від комунальних очисних споруд фінансується відповідними власниками відходів за власний рахунок.

4 МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВОГО ПЛАНУ

4.1 Системи моніторингу виконання МПУВ

Сучасні вимоги до систем прийняття рішень та контролю їх виконання ставлять невідкладні завдання з розробки систем моніторингу виконання програмних документів в тому числі «Місцевого плану управління відходами у Боратинській сільській територіальній громаді».

Необхідність створення системи моніторингу виконання місцевого плану управління відходами викликана потребою:

- ефективно контролювати хід виконання запланованих заходів з реалізації місцевого плану управління відходами;
- реагувати на можливі негативні зміни в процесі реалізації МПУВ;
- узагальнення даних щодо управління відходами;
- підвищення рівня оперативності та повноти надання інформації, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій;
- удосконалення за рахунок більш якісного інформаційного забезпечення системи контролю виконання рішень МПУВ;
- забезпечення всебічного інформування населення про стан управління відходами у Боратинській громаді, підвищення у владних структур і населення рівня екологічної культури та екологічних знань.

Система моніторингу виконання заходів місцевого плану управління відходами передбачається як інтегрована інформаційна система, що здійснює збирання, оброблення та збереження необхідної інформації для відомчої та комплексної оцінки і прогнозу стану управління відходами, вироблення обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних рішень на рівні міської влади.

Метою створення системи моніторингу заходів місцевого плану управління відходами є забезпечення адміністративних органів і відповідних служб даними про стан управління відходами у громаді та науково-обґрунтованими рекомендаціями щодо прийняття управлінських рішень з оперативного контролю стану управління відходами та для запобігання негативних тенденцій розвитку.

Для налагодження роботи системи моніторингу заходів місцевого плану управління відходами доцільно провести установчу робочу нараду щодо організації проведення моніторингу стану управління відходами за участю керівників відповідних підрозділів та установ за підсумками якої розробити та впровадити систему моніторингу заходів місцевого плану управління відходами та контролю його цільових показників.

Моніторинг та контроль за індикаторами досягнення відповідних цільових показників та індикаторами виконання заходів з реалізації МПУВ здійснюється щороку за окремими планами моніторингу реалізації МПУВ структурних підрозділів міської ради в межах своєї компетенції.

Результати моніторингу у формі звіту, які виконані відповідними структурними підрозділами міської ради в межах своєї компетенції, передаються відповідальному за систему моніторингу.

Загальний моніторинг та контроль за індикаторами досягнення цільових показників та індикаторами виконання заходів з реалізації місцевого плану управління відходами здійснюється відповідним виконавцем щороку за встановленими показниками.

Індикатори виконання заходів враховують цільові показники, які встановлені «Національною стратегією управління відходами до 2030 року», «Національним планом управління відходами в Україні до 2030 року» та «Регіональним планом управління відходами у Волинській області до 2030 року».

Відносно цільових показників МПУВ встановлено їх значення, які планується досягати поетапно.

Таблиця 4.1

Індикатори виконання заходів МПУВ

№	Категорії та назва заходів	Строк виконання, рік	Індикатор виконання
1	Забезпечення населення облаштованими місцями збирання відходів		
1.1	Облаштування контейнерних майданчиків в зонах багатоповерхової забудови	2026-2041	Облаштування контейнерних майданчиків в кількості згідно плану фінансування заходів
1.2	Облаштування контейнерних майданчиків в зонах садибної забудови	2026-2041	Облаштування контейнерних майданчиків в кількості згідно плану фінансування заходів
1.3	Впровадження роздільного збирання твердих побутових відходів в сільських населених пунктах громади	2026-2041	Будівництво контейнерних майданчиків згідно плану фінансування заходів
1.4	Забезпечення населення садибної забудови індивідуальними контейнерами для збирання побутових відходів	2026-2041	Закупівля індивідуальних контейнерів місткістю 0,12-0,24 м³ згідно плану фінансування заходів
1.5	Впровадження системи управління великогабаритними та ремонтними відходами	2026-2041	Закупівля контейнерів для великогабаритних та ремонтних відходів місткістю 7,0 м³ згідно плану фінансування заходів
2	Забезпечення спецтехнікою для збирання і вивезення відходів		
2.1	Закупівля сміттевозів місткістю кузова 16 м³	2026-2041	Закупівля сміттевозів згідно плану фінансування заходів
2.2	Закупівля сміттевозів порталних (7 м³) для великогабаритних та ремонтних відходів	2026-2041	Закупівля сміттевозів згідно плану фінансування заходів
2.3	Закупівля вакуумних машин для вивезення рідких відходів місткістю цистерни до 9 м³	2026-2041	Закупівля вакуумних машин згідно плану фінансування заходів
2.4	Закупівля дорожно-прибиральних машин універсальних (типу МДКЗ)	2026-2041	Закупівля дорожно-прибиральних машин згідно плану фінансування заходів
2.5	Закупівля тротуаро-прибиральних машин	2026-2041	Закупівля тротуаро-прибиральних машин згідно плану фінансування заходів
3	Організаційні заходи		
3.1	Проведення інформаційно-пропагандистських заходів в сфері поводження з відходами	2024-2030	Виконання плану заходів
4	Експлуатаційні показники		
4.1	Частка захоронення відходів	2029	50%
4.2	Частка захоронення відходів	2030	30%
4.3	Частка направлення відходів на повторне використання	2025	10%
4.4	Частка направлення відходів на повторне використання	2026	12%
4.5	Частка направлення відходів на повторне використання	2027	14%
4.6	Частка направлення відходів на повторне використання	2028	16%
4.7	Частка направлення відходів на повторне використання	2029	18%
4.8	Частка направлення відходів на повторне використання	2030	20%

4.2 Строки здійснення оцінки ефективності його виконання

Орган місцевого самоврядування на основі показників оцінки досягнення цілей та здійснення заходів один раз на два роки здійснює оцінку ефективності реалізації місцевого плану управління відходами та оприлюднює її результати на своєму офіційному веб-сайті.

5 ІНФОРМАЦІЯ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) здійснюється в обсягах, за змістом та структурою визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування (стаття 3 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Стратегічна екологічна оцінка здійснюється за етапами (пункт 1 статті 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»):

- 1) визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки;
- 2) складання звіту про стратегічну екологічну оцінку;
- 3) проведення громадського обговорення та консультацій у порядку, передбаченому статтями 12 та 13 цього Закону, транскордонних консультацій у порядку, передбаченому статтею 14 цього Закону;
- 4) врахування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій;
- 5) інформування про затвердження документа державного планування;
- 6) моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку, результати громадського обговорення та консультацій, проведених згідно із статтями 12 та 13 цього Закону, а також результати транскордонних консультацій, проведених відповідно до статті 14 цього Закону, обов'язково враховуються в документі державного планування (пункт 2 статті 9 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Замовник забезпечує складання звіту про стратегічну екологічну оцінку після врахування зауважень і пропозицій, отриманих у процесі громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та наданих органами, зазначеними у статтях 6-8 цього Закону (пункт 1 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Звіт про стратегічну екологічну оцінку складається до затвердження документа державного планування ...(пункт 2 статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

5.1 Інформація про стратегічну екологічну оцінку

«Місцевий план управління відходами Боратинської територіальної громади» є документом державного планування місцевого рівня для якої відповідно до пункту 1 статті 2 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» проводиться стратегічна екологічна оцінка (СЕО).

5.2 Результати громадського обговорення

Результати громадського обговорення проекту ДДП та Звіту про СЕО проекту ДДП будуть встановлені в процесі СЕО.

5.3 Результати консультацій

Результати консультацій по проекту ДДП та Звіту про СЕО проекту ДДП будуть встановлені в процесі СЕО.

6 ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

- 1 Закон України «Про управління відходами»
- 2 Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
- 3 Закон України «Про місцеві державні адміністрації»
- 4 Закон України "Про житлово-комунальні послуги"
- 5 Закон України «Про благоустрій населених пунктів»
- 6 Закон України "Про адміністративні послуги"
- 7 Закон України «Про утилізацію транспортних засобів»
- 8 Закон України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною»
- 9 Закон України «Про хімічні джерела струму»
- 10 Закон України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності"
- 11 Закон України "Про державно-приватне партнерство"
- 12 Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»
- 13 «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 року № 820-р
- 14 «Національний план управління відходами до 2033 року» затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 р. № 1353-р
- 15 «Порядок розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами» затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30.06 2023 року № 667
- 16 «Порядок розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 року № 947
- 17 «Порядок провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом» затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 03 червня 2009 року № 589
- 18 ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій
- 19 ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій
- 20 ДБН В.2.4-2-2005 Полігони твердих побутових відходів. Основні положення проектування
- 21 ДСТУ-Н Б Б.2.2-7:2013 Настанова з улаштування контейнерних майданчиків
- 22 ДСТУ 8476:2015 «Контейнери для побутових відходів. Загальні технічні вимоги»
- 23 ДБН В.2.5-56-2014, НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні
- 24 СОУ ЖКГ 03.09-014:2010 «Побутові відходи. Технологія перероблення органічної речовини, що є в складі побутових відходів»
- 25 ДСТУ 7369:2013 Стічні води. Вимоги до стічних вод і їхніх осадів для зрошування та удобрення
- 26 "Рекомендації удосконалення експлуатації діючих полігонів та звалищ твердих" затверджені наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.01.2006 року №5
- 27 "Правила визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів" затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України 30.07.2010 року № 259
- 28 "Методичні рекомендації із формування громадської думки щодо екологічнобезпечного поводження з побутовими відходами" затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 16.02.2010 року №38

- 29 "Методичні рекомендації з визначення морфологічного складу твердих побутових відходів" затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 16.02.2010 року №39
- 30 "Норми часу на роботи із збирання та перевезення побутових відходів" затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 01.06.2010 року №170
- 31 "Правила експлуатації полігонів побутових відходів" затверджені наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 01.12.2010 року №435
- 32 ГБН «Підприємства сортування та перероблення твердих побутових відходів. Вимоги технологічного проектування» затверджені наказом Мінжитлокомунгоспу від 21.02.2011 року №14
- 33 "Правила експлуатації об'єктів поводження з побутовими відходами" затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 04.05.2012 року №196
- 34 "Методичні рекомендації щодо безпечного поводження з компонентами (складовими) небезпечних відходів у складі побутових відходів" затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.08.2013 року №423
- 35 "Методичні рекомендації щодо збирання відходів електричного та електронного обладнання, що є у складі побутових відходів" затверджені наказом Мінрегіону від 22.01.2013 року №15
- 36 "Методика роздільного збирання побутових відходів" затверджена наказом Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України 13.12.2023 року № 1130
- 37 "Порядок повторного використання очищених стічних вод та осаду за умови дотримання нормативів гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин" затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 12.12.2018 року № 341
- 38 «Про затвердження форми та порядку подання звітів підприємств, що виробляють (виготовляють) транспортні засоби та взяли на себе зобов'язання забезпечити утилізацію транспортних засобів власного виробництва» затверджені наказом Міністерства промислової політики України від 25.11.2013 року № 63
- 39 "Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів" затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України України від 19.06.1996 року №173
- 40 «Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць» затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2011 р. № 145
- 41 "Правил проведення утилізації та знищення неякісних лікарських засобів, до складу яких входять наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори" затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 19 березня 1999 року № 67/59
- 42 "Державні санітарно-протиепідемічні правила і норми щодо поводження з медичними відходами" затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України 08.06.2015 року №325
- 43 "Державні санітарно-протиепідемічні правила і норми щодо поводження з медичними відходами" затверджені Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 08.06.2015 № 325

- 44 "Правила утилізації та знищення лікарських засобів" затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24 квітня 2015 року № 242
- 45 "Положення про Державну екологічну інспекцію у Волинській області" затверджене наказом Державної екологічної інспекції України від 20.02.2023 року № 28
- 46 «Положення про Головне управління Держпродспоживслужби у Волинській області» затверджене наказом Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів від 24.02.2020 року №146
- 47 "Положення про Управління екології та природних ресурсів Волинської обласної державної адміністрації" затверджене розпорядження начальника Волинської обласної військової адміністрації від 13.09.2023 року №384
- 48 «Положення про Управління житлово-комунального господарства Волинської обласної державної адміністрації» затверджене розпорядження Голови Волинської обласної державної адміністрації від 26.05.2020 року № 299
- 49 Реєстр місць видалення відходів (МВВ) у Волинській області (<https://voladm.gov.ua/article/restr-misc-vidalennya-vidhovidiv/>)
- 50 Реєстр об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів (<https://voladm.gov.ua/article/reystrobyektiv-utvorennya-obroblennya-ta-utilizaciyi-vidhovidiv/>)
- 51 «Перелік небезпечних властивостей та інструкцій щодо контролю за транскордонними перевезеннями небезпечних відходів та їх утилізацією/видаленням» затверджений наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 16.10.2000 № 165
- 52 Постанова КМУ від 17.12.2012 № 1221 «Деякі питання збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив)»
- 53 Наказ Мінприроди від 07.07.2008 № 342 «Про затвердження типової форми первинної облікової документації № 1-ВТ «Облік відходів та пакувальних матеріалів і тари» та Інструкції щодо її заповнення
- 54 «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 року № 222-УШ
- 55 «Регіональна екологічна програма «екологія 2023-2026», затверджена наказом начальника Волинської обласної військової адміністрації від 20.02.2023 року № 59
- 56 «Регіональний план управління відходами у Волинській області до 2030 року» затверджений рішенням Волинської обласної ради від 15.09.2022 року № 18/8
- 57 «Правила благоустрою території населених пунктів Боратинської сільської ради» (затверджені рішенням Боратинської сільської ради від 10.07.2020 № 16/11
- 58 «Програма економічного та соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки» затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 29.03.2024 року №21/8
- 59 «Комплексна програма охорони навколишнього природного середовища Боратинської сільської ради на 2023-2025 рр» затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 23.12.2022 № 14/9
- 60 «Програма благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки» затверджена рішенням Боратинської сільської ради від 22.12.2023 року № 20/15
- 61 Рішення Виконавчого комітету Боратинської сільської ради від 29.02.2024 року №109 «Про встановлення тарифу на операції із збирання та вивезення твердих побутових відходів»
- 62 Рішення Виконавчого комітету Боратинської сільської ради від 28.03.2024 року №200 «Про затвердження протоколу засідання конкурсної комісії з визначення суб'єкта

господарювання та перевезення побутових відходів на території Боратинської сільської ради»

- 63 Рішення Виконавчого комітету Боратинської сільської ради від 28.03.2024 року №189 «Про благоустрій та санітарний стан населених пунктів сільської ради»
- 64 Рішення Виконавчого комітету Боратинської сільської ради від 30.04.2024 №466 б «Про розроблення Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади, створення робочої групи для підготовки пропозиції до проекту Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади»
- 65 Додаткова угода до договору №1 від 01.06.2024 з ЛСКАП «Луцькспецкомунтранс» на видалення побутових відходів на полігоні с. Брище
- 66 Договір №3286/1 від 15.01.2025 з КП «Луцькводоканал» про надання послуг з централізованого водовідведення
- 67 Інформація Боратинської сільської ради на запит
- 68 Відкрита інформація на сайті Боратинської сільської ради

7 ДОДАТКИ

Додаток 1 Правила благоустрою (додаток)**БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Сьомого скликання

РІШЕННЯ

10.07.2020 року № 16/11
с. Боратин

**Про затвердження Правил благоустрою
територій населених пунктів Боратинської
сільської ради**

З метою забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення, утримання у належному стані будівель, споруд, інженерних споруд, території та санітарного очищення територій населених пунктів сільської ради, керуючись Конституцією України, Законами України "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про благоустрій населених пунктів", "Про рекламу", "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення", "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про відходи", "Про регулювання містобудівної діяльності", "Про дорожній рух", враховуючи Типові правила благоустрою території населеного пункту, затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.11.2017 № 310, сесія сільської ради

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Правила благоустрою територій населених пунктів Боратинської сільської ради (додаються).

1. Довести дане рішення до відома жителів громади шляхом опублікування на офіційному сайті громади.

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з питань земельних відносин, планування території, будівництва, благоустрою, охорони природи та екології.

Сільський голова

Сергій ЯРУЧИК

Богдана Макарчук

Затверджено

Рішення Боратинської сільської
ради від «10» липня 2020 року
№ 16/11

ПРАВИЛА БЛАГОУСТРОЮ
територій населених пунктів Боратинської
сільської ради

Правила благоустрою Боратинської сільської ради (далі - Правила) визначають правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою громади і спрямовані на створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини.

У цих Правилах наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

благоустрій - комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращання мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюється на території громади з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля;

територія - сукупність земельних ділянок, які використовуються для розміщення об'єктів загального користування: парків, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, шляхів, майданів, набережних, прибудинкових територій, пляжів, кладовищ, рекреаційних, оздоровчих, навчальних, спортивних, історико-культурних, об'єктів промисловості, комунально-складських та інших об'єктів у межах громади;

утримання в належному стані території - використання її за призначенням відповідно до Генерального плану населеного пункту і містобудівної документації, місцевих правил забудови, правил благоустрою території, а також санітарне очищення території, її озеленення, збереження та відновлення об'єктів благоустрою;

вулично-дорожня мережа - призначена для руху транспортних засобів і пішоходів мережа вулиць, доріг загального користування, внутрішньоквартальних та інших проїздів, тротуарів, пішохідних і велосипедних доріжок, а також набережні, майдани, місця паркування автомобілів з інженерними та допоміжними спорудами, технічними засобами організації дорожнього руху;

заходи з благоустрою - роботи щодо відновлення, належного утримання та раціонального використання територій, охорони та організації впорядкування об'єктів благоустрою з урахуванням особливостей їх використання;

червоні лінії - визначені в містобудівній документації відносно пунктів геодезичної мережі межі існуючих та запроектованих вулиць, доріг, майданів, які відмежовують території мікрорайонів, кварталів та території іншого призначення. Лінії регулювання забудови - визначені в містобудівній документації межі розташування будинків і споруд відносно червоних ліній, меж окремих земельних ділянок, природних меж та інших територій;

автостоянка - спеціально обладнане місце для стоянки автотранспорту, позначене дорожніми знаками згідно з Правилами дорожнього руху, які затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 №1306, що має тверде покриття, може мати огорожу, в тому числі тимчасову;

будівництво - нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт, технічне переоснащення підприємств;

користувач земельної ділянки - юридична або фізична особа, яка має належним чином оформлений та зареєстрований документ, що посвідчує право користування земельною ділянкою із визначеним цільовим призначенням;

тимчасова споруда - це споруда функціонального (в тому числі для здійснення підприємницької діяльності), декоративно-технологічного призначення, в тому числі мала архітектурна форма, яка виготовляється з полегшених збірних конструкцій та встановлюється без улаштування заглибленого фундаменту тощо.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Правила благоустрою Боратинської сільської ради є нормативно-правовим актом, обов'язковим для виконання на території громади, яким встановлюється порядок благоустрою та утримання об'єктів благоустрою сіл, визначаються правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні основи благоустрою.

1.2. Суб'єктами у сфері благоустрою сіл є органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, органи самоорганізації населення, громадяни, у тому числі іноземці, а також особи без громадянства.

1.3. Правила забезпечують державні, громадські та приватні інтереси. Правила є відкритими та доступними.

1.4. Фізичні та юридичні особи мають право брати участь у виконанні Правил шляхом реалізації своїх прав та обов'язків у сфері благоустрою, передбачених законодавством, та контролі за їх виконанням, а також надавати пропозиції щодо внесення змін до цих Правил.

1.5. Для громадського обговорення проект цих Правил розміщується на офіційному сайті Боратинської сільської ради.

1.6. Правила містять загальнообов'язкові на території Боратинської територіальної громади норми, за порушення яких винні особи притягуються до відповідальності, відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

РОЗДІЛ 2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У СФЕРІ БЛАГОУСТРОЮ

2.1.1. Громадяни у сфері благоустрою території Боратинської сільської ради мають право:

- користуватись об'єктами благоустрою громади;
- брати участь в обговоренні проекту правил благоустрою території громади;
- вносити на розгляд органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій пропозиції з питань благоустрою населених пунктів;

- отримувати в установленому законом порядку повну та достовірну інформацію про затвердження Правил благоустрою території Боратинської сільської ради та внесення до них змін, а також роз'яснення їх змісту;
- брати участь у здійсненні заходів з благоустрою села, озелененні та утриманні в належному стані садиб, дворів, парків, вулиць, кладовищ, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, ремонті шляхів і тротуарів, інших об'єктів благоустрою;
- вимагати негайного виконання робіт з благоустрою у разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоду життю, здоров'ю або майну громадян;
- звертатись до суду з позовом про відшкодування шкоди, заподіяної майну чи здоров'ю громадян у наслідок дій чи бездіяльності балансоутримувачів об'єктів благоустрою.

2.1.2. Громадяни у сфері благоустрою території Боратинської сільської ради зобов'язані:

- утримувати в належному стані закріплені в установленому порядку за ними території;
- дотримуватися Правил благоустрою;
- не порушувати права і законні інтереси інших суб'єктів у сфері благоустрою;
- відшкодовувати в установленому порядку збитки, завдані порушенням законодавства з питань благоустрою території Боратинської сільської ради.

2.2. Права та обов'язки підприємств, установ та організацій у сфері благоустрою території Боратинської сільської ради.

2.2.1. Підприємства, установи та організації у сфері благоустрою території Боратинської сільської ради мають право:

- брати участь у розробленні планів соціально-економічного розвитку села та заходів з благоустрою їх території;
- брати участь в обговоренні проектів нормативно-правових актів з благоустрою села;
- вимагати зупинення робіт, що виконуються з порушенням правил благоустрою території села або призводять до її нецільового використання;
- вимагати негайного виконання робіт з благоустрою в разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоду життю або здоров'ю громадян, їх майну та майну юридичної особи;
- вносити на розгляд Боратинської сільської ради та її виконавчих органів пропозиції щодо покращення благоустрою території Боратинської сільської ради.

2.2.2. Підприємства, установи та організації у сфері благоустрою території Боратинської сільської ради зобов'язані:

- утримувати в належному стані території, надані їм в установленому законом порядку;
- утримувати в належному стані закріплені за ними на умовах договору з балансоутримувачем об'єкти благоустрою (їх частини);
- усувати на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) за власний рахунок та в установлені строки пошкодження інженерних мереж або наслідки аварій, що сталися з їх вини;
- усувати на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) наслідки надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в установленому порядку;

– проводити згідно з планами, затвердженими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, інвентаризацію та паспортизацію закріплених за ними об'єктів благоустрою (їх частин);

– у процесі утримання об'єктів благоустрою (їх частин) дотримуватися відповідних технологій щодо їх експлуатації та ремонту, регулярно здійснювати заходи щодо запобігання передчасному зносу об'єктів, забезпечення умов функціонування та утримання їх у чистоті й належному стані;

– відшкодовувати збитки та іншу шкоду, завдану ними внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та охорони навколишнього природного середовища, в порядку та розмірах, визначених чинним законодавством.

РОЗДІЛ 3. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ ТА УТРИМАННЯ ТЕРИТОРІЙ ОБ'ЄКТІВ БЛАГОУСТРОЮ

3.1. Загальні вимоги до порядку здійснення благоустрою та утримання об'єктів благоустрою.

3.1.1. Організацію благоустрою території Боратинської сільської ради забезпечують Боратинська сільська рада та її виконавчі органи відповідно до їх повноважень, установлених законом. Благоустрій здійснюється в обов'язковому порядку на всій території Боратинської сільської ради. Рішення Боратинської сільської ради та її виконавчих органів є обов'язковим для виконання розміщеними на цій території підприємствами, установами, організаціями, громадянами, які на ній проживають, у тому числі іноземцями та особами без громадянства.

3.1.2. Комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території Боратинської сільської ради (квартал, парк, вулиця, провулок тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду. Прийняття в експлуатацію об'єктів нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту будівель чи споруд без проведення комплексного благоустрою відповідної території забороняється.

3.1.3. До об'єктів благоустрою належать:

1) території загального користування:

- парки, рекреаційні зони, майданчики;
- пам'ятки культурної та історичної спадщини;
- вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки;
- кладовища;
- інші території загального користування;

2) прибудинкові території багатоквартирних будинків та прибудинкові території приватних будинків;

3) території будівель та споруд інженерного захисту територій;

4) території підприємств, установ, організацій та закріплені за ними території на умовах договору.

3.1.4. До об'єктів благоустрою можуть належати також інші території в межах Боратинської сільської ради.

3.1.5. Об'єкти благоустрою території Боратинської сільської ради використовуються відповідно до їх функціонального призначення для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності людини на засадах їх раціонального використання та охорони з урахуванням вимог цих Правил, інших вимог, передбачених законодавством

України. Проведення робіт із розміщення, будівництва, реставрації, реконструкції та капітального ремонту об'єктів благоустрою здійснюється без відводу земельної ділянки.

3.1.6. Елементами благоустрою є:

- покриття вулиць, доріг, проїздів, алей, тротуарів, автостоянок, майданчиків для паркування автомобілів, пішохідних зон і доріжок відповідно до діючих норм і стандартів;
- зелені насадження (у тому числі снігозахисні та протиерозійні) уздовж вулиць і доріг, в парках, на алеях, тротуарах, інших об'єктах благоустрою загального користування, санітарно-захисних зонах, на прибудинкових територіях;
- будівлі та споруди системи збирання і вивезення відходів;
- засоби та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами;
- технічні засоби регулювання дорожнього руху;
- будівлі та споруди системи інженерного захисту території;
- комплекси та об'єкти монументального мистецтва;
- обладнання (елементи) дитячих, спортивних та інших майданчиків;
- малі архітектурні форми;
- тимчасові споруди для провадження підприємницької діяльності;
- інші елементи благоустрою, визначені нормативно-правовими актами.

3.1.7. Балансоутримувач забезпечує утримання в належному стані та своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або може на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи, організації. Утримання здійснюється відповідно до умов цих Правил, чинних будівельних, санітарних та інших державних норм та правил.

3.1.8. Боратинська сільська рада та її виконавчі органи в межах своїх повноважень визначають на конкурсних засадах відповідно до закону балансоутримувачів об'єктів благоустрою державної та комунальної форм власності.

3.1.9. Балансоутримувача об'єктів благоустрою, що перебувають у приватній власності, визначають їх власники.

3.1.10. Підприємства, установи, організації, які розміщуються на території об'єкта благоустрою, повинні утримувати в належному стані закріплену за ними територію або брати участь в утриманні об'єкта благоустрою.

3.1.11. Межі та порядок використання закріпленої за підприємствами, установами, організаціями території визначаються виконавчим комітетом Боратинської сільської ради, затвердженими відповідним рішенням.

3.1.12. У разі доручення утримання об'єктів та елементів благоустрою третім особам на підставі відповідних договорів або розпорядчих актів, воно повинно здійснюватися з додержанням вимог та умов цих Правил.

3.1.13. Відповідні органи, у межах наданих їм повноважень, складають та видають приписи власникам (балансоутримувачам) щодо приведення об'єктів та елементів благоустрою до належного стану з визначенням строків проведення певних заходів.

3.2. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій загального користування.

3.2.1. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій парків, рекреаційних зон, садів, скверів та майданчиків (далі – території загального користування для дозвілля та відпочинку).

Благоустрій та утримання у належному стані територій загального користування для дозвілля та відпочинку здійснюють їх балансоутримувачі відповідно до цих Правил та інших нормативно-правових актів.

Благоустрій територій загального користування для дозвілля та відпочинку здійснюється відповідно затверджених планів. До затвердження відповідних планів благоустрою вказаних об'єктів благоустрою здійснюється з додержанням цих Правил в

порядку та обсязі, що забезпечує задоволення соціально-культурних потреб громадян, умови безпеки їх життя та здоров'ю з додержанням природоохоронного законодавства.

Благоустрій та утримання у належному стані вказаних у цьому пункті територій включає:

- санітарне очищення: прибирання сміття, відходів, листя; встановлення, щоденне та по мірі наповнення очищення урн, утримання контейнерів для сміття та відходів, укладення договорів на їх вивезення;

- освітлення територій;

- озеленення, збереження зелених насаджень;

- відновлення території у міжсезонний період, після стихійних природних явищ, аварій, в інших випадках;

- утримання в належному стані відповідно до цих Правил належних балансоутримувачу будівель, споруд та їх фасадів, розташованих на території парків, рекреаційних зон, зон зелених насаджень, майданчиків для дозвілля та відпочинку, пішохідних доріжок, проїздів, алеї;

- встановлення та утримання у належному стані обладнання, приладів освітлення, таблиць планів територій, меморіальних дошок, пам'ятників та інших елементів благоустрою;

- забезпечення безпечних умов перебування та відпочинку громадян;

- забезпечення належної роботи обладнання майданчиків для дозвілля та відпочинку.

На територіях головних алеї парків, рекреаційних зон, зон зелених насаджень, майданчиків для дозвілля та відпочинку встановлюються урни для сміття на відстані не більш ніж 10 метрів одна від одної. Кількість урн встановлюється з розрахунку одна урна на 800 кв. метрів зазначених територій. Догляд за парковими урнами включає видалення сміття, прибирання бруду, миття, фарбування. Періодичність догляду визначається залежно від інтенсивності експлуатації.

Господарська зона з ділянками, що відведені для встановлення контейнерів для сміття, повинна бути розташована не ближче 50 метрів від місць масового накопичення відпочиваючих (фонтанів, головних алеї, майданчиків для дозвілля та відпочинку тощо). Визначення кількості контейнерів для господарських ділянок встановлюється з розрахунку середнього накопичення відходів за 3 дні.

Громадські туалети необхідно влаштовувати на відстані не ближче 50 метрів від місць масового відпочинку громадян.

Збір листя на території парків, рекреаційних зон, зон зелених насаджень для їх подальшого вивезення та утилізації, здійснюється тільки на головних алеях, тротуарах і доріжках, майданчиках для відпочинку, партерних газонах, галявинах, квітниках. Збирати листя з-під угруповань дерев та чагарників у лісопарках, парках, скверах, садах, зелених зонах забороняється, оскільки це призводить до винесення органічних добрив, зменшення ізоляційного шару для ґрунту. Спалювати листя та гілля забороняється.

Утримання в належному стані зелених насаджень парків, рекреаційних зон, зон зелених насаджень, майданчиків для дозвілля та відпочинку включає: догляд, обрізання, знесення, висадку зелених насаджень (хвітів, дерев, кущів, трави, інших насаджень), що здійснюється відповідно до Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства будівництва, архітектури, та житлово-комунального господарства від 10.04.2006 р. № 105, інших нормативно-правових актів.

Пошкодження зелених насаджень в межах рекреаційних зон, зон зелених

насаджень, парків, майданчиків для дозвілля та відпочинку, а також збір квітів, грибів, насіння рослин тощо на газонах, квітниках, штучних галявинах забороняється.

Поливальні пристрої повинні бути в справному стані, регулярно оглядатися і ремонтуватися. Лігні поверхневі і заглиблені поливальні мережі водопроводу на зиму підлягають консервації згідно із встановленими правилами.

На територіях парків, рекреаційних зон, зон зелених насаджень, майданчиків для дозвілля та відпочинку забороняється будь-яка діяльність, що не пов'язана з виконанням покладених на них завдань і загрожує збереженню цих територій, а саме:

- проведення господарської і підприємницької діяльності без погодження документації в установленому порядку;
- незаконна вирубка і пошкодження дерев та чагарників, а також знищення і пошкодження природного трав'яного покриву, газонів, квітників;
- їзда верхи, в'їзд і проїзд всіх видів транспортних засобів, крім спеціалізованого автотранспорту та випадків проведення господарських заходів, пов'язаних з забезпеченням функціонування зазначених об'єктів і здійснення природоохоронних заходів;
- вигул собак за межами встановлених для цього місць;
- самовільне встановлення мангалів, випалювання сухої рослинності або її залишків, а також спалювання чи захоронення деревини та інших матеріалів;
- знищення або пошкодження інформаційно-охоронних щитів, межових, охоронних і господарських знаків, пошкодження алей, стежок, рекреаційних об'єктів і паркової меблі;
- невжиття заходів з попередження або ліквідації негативних наслідків господарської і рекреаційної діяльності, аварій, несприятливих природних явищ та іншого шкідливого впливу на збереження природних комплексів і ландшафтів парку;
- застосування пестицидів, псування та забруднення земель хімічними і радіоактивними речовинами, паливно-мастильними матеріалами, неочищеними стічними водами та іншими відходами, влаштування сміттєзвалищ, а також складування ґрунту, листя та інших будь-яких матеріалів, посипання льоду і снігу сіллю на алеях парку;
- розміщення на деревах рекламних щитів, електропроводів та електрогірлянд, добування з дерев соку і живиці, нанесення їм механічних пошкоджень;
- залишення дерев та гілок з механічними пошкодженнями, буреломних дерев, а також деревини та порубкових залишків на термін більш 3 днів після проведення догляду за зеленими насадженнями;
- будь-яка діяльність, що може негативно вплинути на стан збереження природних комплексів.

3.3. Порядок здійснення благоустрою та утримання пам'яток культурної та історичної спадщини (далі – пам'яток).

Власник або уповноважений ним орган, користувач, зобов'язані утримувати пам'ятки в належному стані за власний рахунок, своєчасно проводити ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення, відповідно до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини» та охоронного договору, укладеного з органом охорони культурної спадщини. Відсутність охоронного договору не звільняє особу від обов'язків, що випливають із вищезазначеного Закону.

Використання пам'яток повинно здійснюватися відповідно до режимів, встановлених органами охорони культурної та історичної спадщини, у такий спосіб, що потребує якомога найменших змін і доповнень та забезпечує збереження їх матеріальної автентичності, просторової композиції, а також елементів обладнання, упорядження, оздоблення тощо.

Прибирання, збір та вивезення сміття здійснюється згідно із загальним порядком санітарного очищення територій.

Забороняється змінювати призначення пам'яток, їхніх частин та елементів, робити написи, позначки на них, на їх територіях та в охоронних зонах без дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини.

Роботи із збереження об'єктів культурної спадщини проводяться згідно з реставраційними нормами та правилами, погодженими центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини. Будівельні норми та правила застосовуються у разі проведення робіт із збереження об'єкта культурної спадщини лише у випадках, що не суперечать інтересам збереження цього об'єкта.

У разі, коли пам'яткам загрожує небезпека пошкодження, руйнування чи знищення, власник або уповноважений ним орган, особа, яка набула права володіння, користування чи управління, зобов'язані привести цю пам'ятку до належного стану (змінити вид або спосіб її використання, провести роботи з її консервації, реставрації, реабілітації, музеїфікації, ремонту та пристосування) на підставі дозволу відповідного органу охорони культурної спадщини.

На фізичну або юридичну особу, діяльність якої негативно позначається на стані пам'ятки (створює загрозу знищення, руйнування, пошкодження, спотворення пам'ятки), покладається обов'язок вжити заходи, погоджені з відповідним органом охорони культурної та історичної спадщини, для запобігання такій загрозі та підтримання пам'ятки в належному стані за власні кошти.

Будівельні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження об'єктів культурної та історичної спадщини, проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів за рахунок коштів замовників зазначених робіт.

Пам'ятки, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно забороняється зносити, змінювати, замінювати, переміщувати (переносити) на інші місця. Переміщення (перенесення) пам'ятки на інше місце допускається, як виняток, у випадках, коли неможливо зберегти пам'ятку на місці, за умови проведення комплексу наукових досліджень з вивчення та фіксації пам'ятки (обміри, фотофіксація тощо).

3.4. Порядок здійснення благоустрою та утримання доріг, вулиць, провулків, проїздів (далі – дорожні об'єкти).

3.4.1. Власники дорожніх об'єктів благоустрою або уповноважені ними органи повинні здійснювати їх експлуатаційне утримання та мають право вимагати від користувачів дотримання чинних нормативно-правових актів щодо дорожнього руху, правил ремонту і утримання вказаних об'єктів, правил користування дорогами і дорожніми спорудами та їх охорони.

Власники, користувачі дорожніх об'єктів або уповноважені комунальні підприємства зобов'язані:

- своєчасно і якісно виконувати експлуатаційні роботи відповідно до технічних правил з дотриманням норм і стандартів з безпеки руху;
- постійно контролювати експлуатаційний стан усіх елементів дорожніх об'єктів та негайно усувати виявлені пошкодження чи інші перешкоди в дорожньому русі, а за неможливості це зробити – невідкладно позначити їх дорожніми знаками, сигнальними, огорожувальними і напрямними пристроями відповідно до діючих нормативів або припинити (обмежити) рух;
- контролювати якість робіт, що виконуються підрядними організаціями;
- аналізувати стан аварійності на дорожніх об'єктах, виявляти аварійно небезпечні

ділянки і місця концентрації дорожньо-транспортних пригод, розробляти і здійснювати заходи з вдосконалення організації дорожнього руху для усунення причин та умов, що призводять до їх скоєння;

- утримувати та прибирати дороги та прилеглі території на відстані до 5 метрів уздовж доріг;

- забезпечувати дотримання вимог техніки безпеки, а також безпеки дорожнього руху під час виконання дорожньо-експлуатаційних робіт.

3.4.2. Водіям транспортних засобів забороняється:

- заправляти транспортні засоби паливно-мастильними матеріалами з автомобільних та інших пересувних бензогазозаправників;

- мити транспортні засоби на проїзній частині дорожніх об'єктів, узбіччі та тротуарах та зеленій зоні;

- перевозити будівельне сміття та сипучі матеріали відкритим способом;

- засмічувати дорожні об'єкти землею, камінням, будівельними матеріалами, у тому числі і проїжджу частину внаслідок переповерхнення кузова транспортного засобу сипучими матеріалами, пошкодженими тарами, розвіювання безтарних вантажів, руху із незакріпленим вантажем, забруднення або запилення повітря.

3.4.3. Власники та користувачі земельних ділянок, а також власники та користувачі малих архітектурних форм, тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, інженерних комунікацій, що розташовані в межах «червоних ліній» сільських вулиць і доріг, зобов'язані:

- утримувати в належному стані виїзди з цих ділянок, запобігати винесенню на дорожні об'єкти землі, каміння та інших матеріалів, сміття;

- установлювати і утримувати в справному стані огорожі і вживати заходи для запобігання неконтрольованому виходу худоби та свійської птиці на дорожні об'єкти;

- утримувати в належному стані зелені насадження, охоронні зони інженерних комунікацій, тротуари, обладнані стоянки автомобілів, та інші елементи дорожніх об'єктів;

- забезпечувати належний технічний стан інженерних комунікацій, обладнання, споруд та інших використовуваних елементів дорожніх об'єктів відповідно до їх функціонального призначення та діючих нормативів;

- у разі виявлення небезпечних умов в експлуатації споруд і об'єктів, аварій і руйнувань, що призвели до виникнення перешкод дорожнього руху або які загрожують збереженню елементів дорожніх об'єктів, негайно повідомляти власників дорожніх об'єктів або уповноважені ними органи, а також поліцію;

- дотримуватись вимог діючих норм і правил охорони дорожніх об'єктів.

3.4.4. У межах «червоних ліній» сільських вулиць і доріг забороняється:

- розміщувати гаражі, голубники та інші споруди й об'єкти, крім об'єктів, визначених відповідними державними будівельними нормами і правилами;

- розміщувати контейнери та іншу тару для твердих побутових і харчових відходів;

- скидати на проїзну частину дороги сніг (за винятком випадків зазначених у підпункті 2 пункту 8.9. цих Правил), смітити, псувати дорожнє покриття, обладнання, зелені насадження;

- спалювати сміття, опале листя та інші відходи, складати їх для тривалого зберігання;

- скидати промислові, меліоративні і каналізаційні води в систему дорожнього зливуосток;

- встановлювати намети та влаштовувати місця для відпочинку;
- зелені насадження, що встановлені в межі «червоної лінії» підлягають негайному видаленню;
- об'єкти озеленення мають бути встановлені таким чином, щоб не створювати обмежень при користуванні сільськими дорогами;
- встановлювати технічні засоби (юніпаркери).

3.4.5. При виконанні робіт з ремонту та утримання автомобільних доріг та вулиць дорожньо-експлуатаційні організації у першочерговому порядку повинні здійснювати заходи щодо безпеки дорожнього руху на основі обліку та аналізу з дорожньо-транспортних подій, результатів обстежень і огляду автомобільних доріг вулиць і, передусім, на аварійних і небезпечних ділянках та у місцях концентрації дорожньо-транспортних подій.

3.4.6. Власники, користувачі дорожніх об'єктів або уповноважені комунальні підприємства, користувачі дорожніх об'єктів та спеціалізовані служби організації дорожнього руху зобов'язані забезпечувати зручні і безпечні умови руху, сприяти збільшенню пропускної спроможності дорожніх об'єктів, запобігати травмуванню учасників дорожнього руху, пошкодженню транспортних засобів і дорожніх об'єктів, забрудненню навколишнього середовища, здійснювати інші заходи відповідно до вимог чинного законодавства. Всі дорожні об'єкти згідно з їх класифікацією та значенням підлягають інвентаризації, технічному обліку і паспортизації власниками дорожніх об'єктів або уповноваженими ними органами. Ремонт і утримання дорожніх об'єктів повинні виконуватися відповідно до Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць, правил користування ними та охорони затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1994 р. № 198, будівельних та санітарних норм і правил.

3.5. Закриття вулиць і шляхів для руху транспорту здійснюється за розпорядженням сільського голови Боратинської сільської ради.

3.6. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій прилеглих до водних ресурсів (річки, ставки і т.д.).

3.6.1. Порядок утримання територій прилеглих до водних ресурсів затверджується відповідним рішенням Боратинської сільської ради.

3.6.2. Зазначені території утримується в належному стані її балансоутримувачем, уповноваженим комунальним підприємством або особами, яким ці території передані на підставі цивільно-правових угод, відповідно до Державних санітарних норм та правил утримання територій населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 року № 145, умов цих Правил, затверджених рішенням Боратинської сільської ради, та інших нормативно-правових актів.

3.6.3. Утримання територій прилеглих до водних ресурсів включає санітарне очищення, вжиття заходів із запобігання забрудненню узбережжя, охорону зелених насаджень, вільний доступ на територію.

3.6.4. Балансоутримувачі або особи, які утримують території прилеглі до водних ресурсів:

- встановлюють урни, контейнери для сміття які необхідно очищувати по мірі наповнення. Урни необхідно розмішувати на відстані 3-5 метрів від смуги зелених насаджень і не менш за 10 метрів від краю води з розрахунку не менш однієї урни на 800 кв. метрів території. Відстань між урнами не повинна перевищувати 50 метрів. Контейнери для сміття встановлюються з розрахунку один контейнер на 1000 кв. метрів території;
- забезпечують належний санітарний стан території;

– особи, які утримують території прилеглі до водних ресурсів, зобов'язані укласти договори про вивезення, утилізацію побутового сміття та вторинної сировини, забезпечити установку контейнерів для збору ПЕТ-посуду.

3.7. Порядок здійснення благоустрою територій релігійних організацій та утримання кладовищ.

3.7.1. Здійснення благоустрою на території розміщення релігійної організації та прилеглий до неї території забезпечується самою релігійною організацією.

3.7.2. Утримання кладовищ забезпечується уповноваженою особою (уповноважена особа обирається місцевими жителями та є підзвітною Боратинській сільській раді) за рахунок коштів бюджету об'єднаної територіальної громади, в частині благоустрою, та інших джерел незаборонених чинним законодавством.

3.7.3. Утримання в належному естетичному та санітарному стані могил, місць родинного поховання, колумбарних ніш, намогильних споруд і склепів здійснюється відповідно їх користувачами (власниками) за рахунок власних коштів, утримання безрідних здійснюється уповноваженою особою за рахунок коштів бюджету об'єднаної територіальної громади.

3.7.4. Утримання в належному стані території кладовища та місць поховань передбачає використання їх за призначенням, санітарне очищення, озеленення, охорону зелених насаджень, збір та вивезення сміття відповідно до вимог цих Правил.

3.7.5. Поховання померлих здійснюється з дотриманням вимог санітарно-епідеміологічних норм і правил.

3.8. Порядок здійснення благоустрою та утримання місць для стоянки та паркування транспортних засобів (автостоянок, місць паркування транспорту).

3.8.1. Організація та порядок паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах населених пунктів здійснюється на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 р. № 1342 «Про затвердження Правил паркування транспортних засобів».

3.8.2. Улаштування місць для паркування автомобілів на тротуарі, автостоянок, нових доріг, в'їздів, перекриття, зменшення (звуження) проїзної частини дороги здійснюється у порядку, визначеному рішеннями Боратинської сільської ради, або її виконавчого комітету.

3.8.3. На територіях місць для стоянки транспортних засобів забезпечується додержання Правил зберігання транспортних засобів на автостоянках, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 р. № 115 (зі змінами), загальних вимог санітарного очищення територій, вимог цих Правил, встановленого порядку та режиму паркування.

3.8.4. Утримання в належному стані території місць для стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування) здійснюють їх балансоутримувачі або особи, яким передані зазначені території у користування на підставі цивільно-правових угод, або особи, на яких покладено обов'язок з прибирання такої дороги. У випадку розміщення місць для паркування на проїзній частині дороги санітарне очищення території здійснюють особи, на яких покладено обов'язок з прибирання такої дороги.

3.8.5. Забороняється влаштовувати стоянку транспортних засобів на зелених насадженнях, що розташовані на прилеглий території, яка безпосередньо межує з проїжджою частиною дороги.

3.8.6. У спеціально обладнаних місцях для стоянки транспортних засобів забороняється

– засмічувати територію місць для стоянки транспортних засобів (автостоянок, місць паркування) сміттям, відходами, товарами, тарою, обладнанням тощо;

- мити транспортні засоби в непередбачених для цього місцях;
- зливати відпрацьовані мастила на землю, дорожнє покриття;
- псувати обладнання місць стоянки, паркування, пошкоджувати зелені насадження;
- встановлювати технічні засоби, «юніпаркери» та «лежачі поліцейські», окрім пересувних конструкцій з найменуванням підприємства, установи чи організації;
- використовувати не за цільовим призначенням території місць для стоянки транспортних засобів.

3.8.7. Майданчик для паркування, стоянки транспортних засобів повинен бути розміченим по місцях стоянки й пронумерованим відповідно до схеми розміщення транспортних засобів. Балансоутримувачі або особи, яким передано території для стоянки транспортних засобів, з метою недопущення порушення благоустрою укладають договори на вивезення та утилізацію відходів.

3.9. Порядок здійснення благоустрою та утримання майданчиків для дозвілля та відпочинку, дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля та відпочинку.

Утримання майданчиків для дозвілля та відпочинку здійснюють їх балансоутримувачі або особи, на території яких розміщені вказані майданчики.

Майданчики для дозвілля та відпочинку повинні бути безпечними для життя та здоров'я громадян, наявне обладнання, спортивні, розважальні та інші споруди, інші елементи благоустрою повинні підтримуватися у належному санітарно-технічному стані, з додержанням санітарних, екологічних та технічних норм, забезпечувати безпечне користування ними.

Обладнання майданчиків для дозвілля та відпочинку необхідно підтримувати у справному стані, регулярно обстежувати, своєчасно ремонтувати, фарбувати, щорічно здійснювати їх капітальний ремонт. Не допускається наявність пошкодженого, небезпечного для життя та здоров'я громадян обладнання, елементів благоустрою.

На територіях майданчиків для дозвілля та відпочинку можуть бути встановлені стаціонарні, пересувні і мобільні атракційні (атракційні катальні механізовані та немеханізовані, у тому числі каруселі, гойдалки, качалки, катальні гори, гірки, колеса огляду, вежі, дороги, автодроми, катапульти тощо); водні, у тому числі гірки, спуски тощо; спортивні, у тому числі силові, тренажери, тири, батуту тощо; обладнання дитячих ігрових майданчиків, у тому числі каруселі, гойдалки, качалки, гірки) тощо.

Будівництво, виготовлення, установлення, монтаж, експлуатація, ремонт та реконструкція атракційної техніки здійснюється відповідно до Правил будови і безпечної експлуатації атракційної техніки, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 01.03.2006 р. № 110.

3.10. Порядок здійснення благоустрою та утримання місць для організації ярмарків, цирків та майданчиків сезонної торгівлі, ринків.

3.10.1. Місця для організації ярмарків, цирків та майданчиків для сезонної торгівлі, ринки утримуються особами, яким зазначені території надаються з метою проведення цих заходів.

Організація ярмарків, цирків, майданчиків сезонної торгівлі, ринків має відповідати санітарним, протипожежним нормам і правилам.

3.10.2. Особи, яким дозволяється організація ярмарків, цирків, майданчиків сезонної торгівлі, ринків та особи, які балансоутримувачем призначаються відповідальними за ринки, зобов'язані:

- забезпечити належне утримання території, у тому числі санітарне очищення відповідно до Державних санітарних норм та правил утримання території населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 року № 145;

- укласти договір на вивезення твердих побутових відходів та вторинної сировини;

- встановити сміттєзбірники, урни для збирання відходів та сміття;

- забезпечити збереження всіх елементів благоустрою, у тому числі зелених насаджень на наданій території;

- встановити громадські санітарні вузли (тимчасові туалети) на відстані не ближче ніж 50 метрів від місць торгівлі харчовою продукцією у кількості, відповідно до державних санітарних норм і правил.

На час проведення виставок, святкових, розважальних та інших масових заходів встановлюються урни для тимчасового розміщення сміття. Кількість встановлених урн визначається згідно з санітарними нормами та правилами.

Під час проведення виставок, святкових, розважальних, концертних, рекламних та інших масових заходів організатори та замовники вказаних заходів зобов'язані забезпечити додержання чистоти та порядку, збереження зелених насаджень (клумб, газонів, дерев, кущів), своєчасне прибирання, збір та вивезення сміття з відповідної території, не допускати його накопичення.

На час організації зазначених масових заходів, включаючи вуличну торгівлю, з метою забезпечення чистоти організатори та замовники укладають договори із спеціалізованою організацією про своєчасне прибирання, збір та вивіз сміття з відповідної території села, відновлення зелених насаджень. Зазначені договори можуть укладатися як організаторами та замовниками масових заходів, так і юридичними особами та фізичними особами-підприємцями, які здійснюють торгівлю або надають послуги (виконують роботи) під час проведення вказаних заходів. Проведення заходів без укладення вказаного договору (договорів) не допускається.

Якщо організатором або замовником проведення святкових, розважальних та інших масових заходів виступає Боратинська сільська рада в особі її виконавчих органів, розпорядженням сільського голови або рішенням Боратинської сільської ради призначаються відповідальні особи за забезпечення додержання чистоти та порядку, збір та вивезення сміття, збереження зелених насаджень. Проведення заходів без визначення вказаної особи (осіб) не допускається. На відповідальні особи покладається контроль за укладанням договорів про прибирання території та відновлення зелених насаджень із спеціалізованими підприємствами.

Після завершення вказаних у цьому розділі заходів організатори, замовники або відповідальні зобов'язані забезпечити вивезення сміття, відновлення зелених насаджень.

Тимчасове розміщення сцен, стендів, обладнання, механізмів і конструкцій, павільйонів, тентів тощо на період проведення виставочних, рекламних, концертних, розважальних та інших масових заходів здійснюється у встановленому порядку.

На період підготовки і проведення масових і офіційних заходів (свята, народні гуляння, фестивалі, спортивні змагання, з'їзди, конференції, симпозіуми та ін.) на сільських вулицях і дорогах допускається розмішувати над проїзною частиною засоби святкового оформлення та відповідну інформацію з дотриманням вимог законодавства і забезпечення видимості дорожніх знаків, світлофорів, перехресть, пішохідних переходів, місць для зупинки маршрутних транспортних засобів.

Тимчасові (короткострокові) засоби зовнішньої реклами розташовуються на

території села з дотриманням цих Правил та інших нормативно-правових актів.

Суб'єкти господарювання, які здійснюють торгівельну діяльність та/або діяльність з надання побутових послуг, зобов'язані утримувати у належному стані місця розміщення пунктів оптової та роздрібної торгівлі, сфери послуг (стаціонарні об'єкти торгівлі та побутових послуг, кіоски, павільйони, лотки, столики, автомобілі та інші) через обов'язкове укладання договору про вивіз твердих побутових відходів, із обов'язковим встановленням стаціонарних урн для сміття по обидві сторони кожного входу/виходу об'ємом не менш ніж 10 літрів.

Приватні підприємці, керівники і власники підприємств торгівлі і громадського харчування, сфери послуг зобов'язані забезпечити своєчасне прибирання, збір сміття та снігу, вивезення сміття, не допускати їх накопичення, забезпечити прибирання територій, «зелених зон», утримання та збереження зелених насаджень, прилеглих до об'єктів торгівлі та побутового обслуговування, включаючи павільйони, кіоски, палатки, лотки при організації вуличної торгівлі;

Забороняється зберігати товари і тару на прилеглих до об'єктів торговельної діяльності та/або сфери послуг територіях, проїзній частині доріг, тротуарах, «зелених зонах», інших територіях загального користування.

Забороняється самовільно встановлювати точки торгівлі з лотків, автомобілів, причепів, столиків, візків у не відведених для цього місцях та не погоджуючи це з балансоутримувачем території.

Лотки, столи, ємкості з напоями та інші пересувні елементи вуличної торгівлі розміщуються лише на тротуарах за межею пішохідної частини.

Контроль за порядком організації ярмарків та сезонної торгівлі, ринків здійснює Боратинська сільська рада, інспекція з благоустрою Боратинської сільської ради та інші уповноважені органи державної влади та місцевого самоврядування в межах своїх повноважень.

Забороняється торгівля на території об'єднаної територіальної громади Боратинської сільської ради без відповідних документів та/або погодження з Боратинською сільською радою.

3.11. Порядок здійснення благоустрою та утримання прибудинкової території, території житлової та громадської забудови

3.11.1. Благоустрій території житлової та громадської забудови здійснюється з урахуванням вимог використання цієї території відповідно до Правил утримання житлих будинків та прибудинкових територій, затверджених наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства України від 17.05.2005 р. № 76, затвердженої містобудівної документації, цих Правил, а також установлених державних стандартів, норм і правил.

Утримання в належному стані та благоустрій прибудинкової території багатоквартирного жилого будинку, належних до нього будівель, споруд проводиться балансоутримувачем цього будинку або підприємством, установою, організацією, з якими балансоутримувачем укладено відповідний договір на утримання та благоустрій прибудинкової території.

Благоустрій присадибної ділянки проводиться її власником або користувачем цієї ділянки. Власник або користувач присадибної ділянки зобов'язані забезпечувати належне утримання території загального користування, прилеглої до його присадибної ділянки власними силами або на умовах договору, укладеного зі спеціалізованим підприємством. Благоустрій присадибної ділянки, на якій розміщені жилі будинки, господарські будівлі та

споруди, що в порядку, визначеному законодавством, взяті на облік або передані в комунальну власність, проводиться організацією, уповноваженою виконавчим комітетом Боратинської сільської ради.

3.11.2. На прибудинкових та прилеглих територіях, територіях житлової та громадської забудови забороняється:

- створювати звалища та скидати сміття за межами відведених для цього місць;
- розміщувати та/або залишати будівельні матеріали (пісок, щебінь, мішки з матеріалами тощо), будівельне сміття та відходи;
- складати та/або спалювати опале листя на прибудинкових територіях.

Власники приватних, користувачі орендованих будинків повинні прибирати прилеглу територію від паркану домоволодіння (у разі відсутності паркану від межі земельної ділянки) до краю проїзної частини дороги, в межах 5 м.

Здійснювати постійний контроль за розташуванням гілок дерев та інших декоративних елементів, що не повинні порушувати умов добросусідства, що визначені главою 17 Земельного кодексу України.

Підприємства, установи, організації, фізичні особи-підприємці забезпечують благоустрій та утримання в належному стані земельних ділянок, наданих їм на праві власності чи користування, відповідно до закону, цих Правил та інших нормативних актів.

Боратинська сільська рада та її виконавчі органи можуть передавати об'єкти благоустрою на баланс підприємствам, установам, організаціям, фізичним особам-підприємцям відповідно до вимог закону.

Балансоутримувач об'єкта благоустрою з метою належного його утримання та здійснення своєчасного ремонту може залучати для цього інші підприємства, установи, організації, фізичних осіб-підприємців.

Межі та режим використання закріпленої за підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями території визначають виконавчі органи Боратинської сільської ради.

Посадові особи підприємств, установ, організацій, фізичні особи-підприємці несуть відповідальність за невиконання заходів з благоустрою, а також за дії чи бездіяльність, що призвели до завдання шкоди майну та/або здоров'ю громадян на власних та закріплених за ними територіях, відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ ДО ВПОРЯДКУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ ПІДПРИЄМСТВ, УСТАНОВ, ОРГАНІЗАЦІЙ, ФІЗИЧНИХ ОСІБ-ПІДПРИЄМЦІВ.

4.1. Впорядкування територій здійснюється в порядку, встановленому законодавством.

4.2. Проектами землеустрою про впорядкування існуючих землеволодінь та землекористувань передбачаються заходи з впорядкування структури земельних угідь, усунення черезсмужжя, далекоземелля, ламаності меж, ерозійних процесів та інших екологічних наслідків нераціонального використання земель і створення територіальних

умов для функціонування всіх галузей економіки, формування й удосконалення раціональної системи існуючого землеволодіння та землекористування.

4.3. Власниками підприємств, установ, організацій, фізичними особами-підприємцями забезпечується належне утримання прилеглої території не менше 25 метрів від межі території підприємства, установи, організації та забезпечується вивіз сміття та відходів. Якщо такі підприємства, установи, організації межують з проїжджою частиною дороги, то вони забезпечують утримання прилеглої території від межі території підприємства, установи, організації до проїжджої частини дороги.

РОЗДІЛ 5. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ ТА УТРИМАННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ НА ОБ'ЄКТАХ БЛАГОУСТРОЮ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ

5.1. Утримання зелених насаджень здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про благоустрій населених пунктів», Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10.04.2006 р. № 105, цих Правил, інших нормативно-правових актів.

5.2. Утримання зелених насаджень включає їх охорону, створення нових зелених насаджень, догляд за існуючими, захист від шкідників і хвороб, огляд, капітальний і поточний ремонт, облік, розвиток зелених зон.

5.3. Охороні та відновленню підлягають усі зелені насадження в межах сіл під час проведення будь-якої діяльності, крім висаджених зелених насаджень або які виросли самосівом в охоронних зонах повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв, мостів і шляхопроводів.

Охорона, утримання та відновлення зелених насаджень на об'єктах благоустрою, а також видалення дерев, які виросли самосівом, здійснюються за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, залежно від підпорядкування об'єкта благоустрою, а на земельних ділянках, переданих у власність, наданих у постійне користування або в оренду, – за рахунок коштів їх власників або користувачів.

5.4. Інвентаризація зелених насаджень проводиться підприємствами, організаціями, які мають на це право, а також балансоутримувачами об'єктів благоустрою державної чи комунальної форми власності, які мають технічні можливості, відповідних фахівців, за погодженням з виконавчим комітетом Боратинської сільської ради один раз на п'ять років з квітня до жовтня відповідно до Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України, затвердженої наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24.12.2001 р. № 226. За матеріалами інвентаризації складається паспорт об'єкта (благоустрою, території підприємств, установ, організацій, інших земельних ділянок, на яких розташовані зелені насадження) затвердженої форми. За даними паспорта складається реєстр зелених насаджень.

5.5. Місця висадки та породи нових зелених насаджень визначаються за погодженням з Боратинською сільською радою.

5.6. Поточне утримання парків та інших об'єктів зеленого господарства загального користування покладається на їх балансоутримувачів. Поточне утримання дерев, клумб, тротуарних газонів, зелених майданчиків прибудинкової території

покладається на комунальні підприємства, інші підприємства, установи, організації (незалежно від форм власності) і громадян – власників будинків на територіях, прилеглих до їх споруд та будинків.

5.7. Усі роботи з поточного утримання зелених насаджень на територіях, закріплених за підприємствами, установами і організаціями (незалежно від форм власності) проводяться силами і коштами цих підприємств, установ і організацій або на договірних засадах зі спеціалізованими підприємствами, які мають досвід у сфері поводження з зеленими насадженнями.

5.8. Засівання газонів, висадка розсади квітників, обрізання дерев, обробка насаджень проти хвороб і шкідників, а також забезпечення цих робіт матеріалами на об'єктах зеленого господарства, закріплених за підприємствами, установами і організаціями (незалежно від форм власності), проводяться силами цих підприємств, установ і організацій або на договірних засадах зі спеціалізованими підприємствами, які мають досвід у сфері поводження з зеленими насадженнями.

5.9. Під час проектування територій комплексного благоустрою, загального, обмеженого користування, будинків, споруд будь-якого цільового призначення, передбачити такі нормативні показники рівня озеленення структурних елементів території Боратинської сільської ради:

- 1) озеленення територій загального користування:
сільські парки – 65 - 80 %;
дитячі майданчики – 40 - 55 %;
- 2) Озеленення територій обмеженого користування:
житлові райони – не менше 25 %;
ділянки шкіл – 45 - 50 %;
ділянки дитячих установ – 45 - 55 %;
ділянки громадських будинків – не менше 40 %;
ділянки навчальних закладів – близько 50 %;
ділянки культурно-освітніх установ – 40 - 60 %;
ділянки спортивних пристроїв і споруд – 30 - 50 %;
ділянки установ охорони здоров'я – 55 - 65 %.
- 3) Озеленення територій спеціального призначення:
вулиць – не менше 25 %;
біля санітарно-захисних та охоронних зон – 60 - 80 %.

Для здійснення заходів з озеленення територій, проектна організація повинна зробити відповідний розрахунок витрат на висадку зелених насаджень відповідно до зазначених показників рівня озеленення структурних елементів території Боратинської сільської ради.

У разі неможливості здійснити заходи з озеленення у повному обсязі, забудовник укладає договір з уповноваженим комунальним підприємством або іншим спеціалізованим підприємством на висадку зелених насаджень в іншому місці в межах району, в якому проводилися будівельні роботи, за рахунок вивільнених коштів. Місця висадки зелених насаджень погоджуються з Боратинською сільською радою.

5.10. При виконанні будівельних робіт замовники таких робіт та утримувачі зелених насаджень повинні передавати зелені насадження будівельній організації (підряднику) під охоронну розписку. Копія охоронної розписки надається до інспекції з благоустрою Боратинської сільської ради у триденний строк з дня її складання.

5.11. Під час проведення будь-яких робіт на земельній ділянці, на якій залишилися зелені насадження, виконавець таких робіт:

– огороджує дерева на території будівництва;

– у процесі виконання робіт з будівництва доріг, тротуарів, асфальтування дворів, тощо залишає місця (лунки) для посадки дерев, а також утворює лунки довкола наявних дерев. Відстань лунок одна від одної повинна складати: для висадки ширококронних високорослих дерев – від 8 до 10 м; для висадки середньорослих – від 6 до 8 м; для висадки низькорослих (до 10 м) – від 4 до 5 м; для висадки вузькокронних різної висоти – від 3 до 4 м.

– копає канави глибше 1 м для прокладання підземних електричних мереж на відстані не менше 2 м від дерева та 1,5 м від чагарнику;

– не допускає засипання ґрунтом чагарників та стовбури дерев;

– зберігає верхній родючий шар ґрунту на всій території забудови, організовує його зняття, складування та залишає для подальшого використання чи передачі уповноваженому комунальному підприємству або іншому спеціалізованому підприємству для використання під час створення «зелених зон»;

– не допускає складування будівельних матеріалів, стоянки машин та механізмів на відстані менш за 2,5 м від дерева і 1,5 м від чагарнику.

5.12. На територіях ділянок, відведених під будівництво, та прилеглих територіях відповідальність за збереження зелених насаджень і належний догляд за ними, а також знищення бур'янів покладається на керівників підприємств, установ, організацій, фізичних осіб-підприємців та громадян, яким земельні ділянки відведені з вказаною метою.

5.13. У випадку неможливості збереження зелених насаджень на ділянках, відведених під будівництво чи виконання інших робіт, підрядник до початку будівельних чи інших робіт зобов'язаний в установленому порядку оформити ордер на видалення зелених насаджень в інспекції з благоустрою Боратинської сільської ради й укласти договір із відповідним лісовим господарством або спеціалізованим комунальним підприємством на пересаджування або видалення зелених насаджень та, у будь-якому випадку, компенсувати в установленому порядку вартість зелених насаджень, що підлягають видаленню, а також зобов'язаний відновити зелені насадження в обсязі видалених за власні кошти із залученням спеціалізованого підприємства за умови догляду за ними протягом 2-х років.

5.14. Процедура знесення зелених насаджень визначена Порядком видалення дерев, кущів, газонів і квітників в населених пунктах України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 р. № 1045.

5.15. На території розташування зелених насаджень забороняється:

1) складувати будь-які матеріали;

2) влаштовувати звалища сміття, снігу та льоду;

3) використовувати моторні снігоочишувальні машини. Використання їх для прибирання озелених вулиць та майданів допускається лише в умовах аварійних ситуацій у разі наявності спеціальних направляючих пристроїв, що зменшують пошкодження насаджень від попадання снігу;

4) влаштовувати стоянки або розмішувати автомашини, мотоцикли, велосипеди та інші транспортні засоби, у тому числі, якщо це не призводить до пошкодження зелених насаджень, квітників та газонів;;

5) будь-яке будівництво, у тому числі розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, малих архітектурних форм;

6) використовувати тимчасові споруди для провадження підприємницької діяльності та малі архітектурні форми не за призначенням;

7) влаштовувати місця для зупинки маршрутних транспортних засобів або пасажирські майданчики на газонах та зелених зонах;

8) ходити та влаштовувати ігри на газонах, кататися на ковзанах, санчатах;

9) випалювати суху рослинність, розпалювати багаття;

10) підвішувати на деревах гамаки, гойдалки, вірьовки для сушіння білизни, прикріплювати рекламні щити, електропроводи, електрогірлянди та інші предмети, наклеювати об'яви, рекламу;

11) добувати з дерев сік, смолу, робити надрізи, надписи, пошкоджувати зелені насадження у будь-який спосіб, рвати квіти, витоптувати газони, квітники;

12) знищувати мурашники, ловити птахів і звірів, стріляти у них;

13) складати не протруєну від шкідників та хвороб деревину в період з 15 квітня до 15 вересня;

14) засмічувати і засипати водоймища або влаштовувати на них загати;

15) заправляти, ремонтувати автотранспортні засоби і механізми на прибудинкових територіях, газонах, у парках, інших «зелених зонах»;

5.16. Відповідальність за збереження зелених насаджень, догляд за ними, видалення сухостійних, пошкоджених хворобами та шкідниками зелених насаджень, знищення бур'янів покладається:

1) на вулицях перед будівлями до проїзної частини, всередині квартальних насаджень – на балансоутримувачів, власників, користувачів жилих, громадських, промислових будівель та споруд, а також на балансоутримувачів, власників, користувачів будівель підприємств побутової, торгівлі, закладів освіти, охорони здоров'я, розташованих на території житлової забудови;

2) на територіях підприємств, а також на прилеглих до них ділянках і санітарно-захисних зонах – на ці підприємства;

3) на територіях, відведених під будівництво та прилеглих до них ділянок, – з дня початку робіт – на замовників будівництва;

4) на пустирях, берегах водоймищ – на підприємства, згідно з рішеннями виконавчого комітету Боратинської сільської ради;

5) на приватних садибах та прилеглих ділянках – на їх власників.

5.17. Догляд за зеленими насадженнями та їх виглядом у селах здійснюють уповноважені особи або уповноважене комунальне підприємство на умовах договору з балансоутримувачами об'єктів благоустрою.

РОЗДІЛ 6. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ, УТРИМАННЯ ТЕРИТОРІЙ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД ІНЖЕНЕРНОГО ЗАХИСТУ, САНІТАРНИХ СПОРУД

6.1. Утримання в належному стані територій будівель та споруд інженерного захисту територій, санітарних споруд здійснюється їх балансоутримувачами відповідно до законодавства, цих Правил та інших нормативно-правових актів.

6.2. Балансоутримувачі будівель та споруд інженерного захисту територій, санітарних споруд зобов'язані своєчасно здійснювати обстеження, паспортизацію, поточний, капітальний ремонт вказаних будівель, споруд, забезпечувати їх належну та безпечну роботу.

6.3. Роботи з утримання, ремонту, реконструкції будівель, споруд інженерного захисту територій виконуються планово або примусово за відповідними приписами виконавчих органів Боратинської сільської ради.

6.4. Відповідальність за утримання будівель, споруд інженерного захисту територій несуть власники, орендарі, керівники підприємств, установ, організацій та фізичні особи (далі – балансоутримувачі) згідно із законодавством України.

РОЗДІЛ 7. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ ТА УТРИМАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ БЛАГОУСТРОЮ

7.1. Порядок здійснення благоустрою та утримання будинків та споруд, їх фасадів.

7.1.1. Порядок утримання будинків та споруд, їх фасадів здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», ДБН А.2.2-3-2004 «Склад, порядок розроблення, погодження та затвердження проектної документації для будівництва», та інших нормативних актів.

7.1.2. Вимоги щодо порядку утримання будинків та споруд, їх фасадів є обов'язковими для всіх замовників будівельних робіт, які здійснюють ремонтні або будівельні роботи фасадів.

7.1.3. Всі види проектних робіт на території Боратинської сільської ради здійснюються згідно з діючою містобудівною документацією, державними нормами будівельного і технологічного проектування, державними стандартами, нормами, а також відповідно до вимог екологічного законодавства (після їх розробки та затвердження).

7.1.4. Всі ремонтні, реставраційні, відновлювальні або будівельні роботи фасадів здійснюються за проектами, узгодженими та затвердженими у встановленому порядку.

7.1.5. Після затвердження у встановленому порядку проектно-кошторисної документації замовник будівельних робіт отримує дозвіл на виконання підготовчих або будівельних робіт відповідно до вимог діючого законодавства.

7.1.6. Суб'єкти господарювання, що є власниками, користувачами будинків, споруд, їх частин, а також приміщень зобов'язані:

- 1) проводити своєчасне відновлення зовнішнього вигляду фасадів згідно з паспортом зовнішнього оздоблення;
- 2) забезпечувати щорічне і після стихійного лиха обстеження відповідних будівель та споруд, засвідчувати проведені обстеження актами;
- 3) змінювати зовнішній вигляд фасадів будівель та споруд тільки на підставі затверджених у встановленому порядку проектів та за умови одержання документу дозвільного характеру на виконання таких робіт;
- 4) розміщувати елементи зовнішнього благоустрою або обладнання архітектурно-художнього освітлювання, кондиціонерів, будь яких кабелів інших навісних конструкцій на фасаді, проводити склування балконів, лоджій тільки на підставі письмової згоди власника будівлі або приміщень;
- 5) при проведенні ремонтних або будівельних робіт на фасадах будинків і споруд використовувати захисну сітку чи плівку відповідно до проекту виконання робіт;
- 6) регулярно проводити обстеження та здійснювати паспортизацію будівель і споруд відповідно до затверджених уповноваженим органом Правил обстеження, оцінки технічного стану та паспортизації виробничих будівель і споруд, Положення про безпечну та надійну експлуатацію виробничих будівель і споруд, Положення про спеціалізовані організації з проведення обстежень та паспортизації існуючих будівель і споруд, інших нормативних актів, з метою забезпечення їх надійності й безпечної експлуатації.

7.1.7. Порядок розподілу обов'язків між підприємствами, установами та організаціями, фізичними особами-підприємцями і мешканцями громади щодо організації робіт з утримання фасадів будинків та споруд у належному стані, визначаються виконавчим комітетом Боратинської сільської ради.

7.1.8. У разі оренди будівель, споруд або окремих приміщень, порядок утримання їх в належному стані встановлює орендодавець у договорі оренди.

7.1.9. Контроль за виконанням вимог, встановлених пунктом 7.1. цих Правил, здійснюють Боратинська сільська рада та її виконавчі органи відповідно до наданих повноважень.

7.1.10. Розміщення вивісок на територіях сіл регулюються рішеннями Боратинської сільської ради, її виконавчого комітету.

7.2. Порядок здійснення благоустрою та утримання спортивних споруд

7.2.1. Матеріально-технічну базу фізичної культури і спорту складають усі види фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, фізкультурно-спортивного спорядження і обладнання, інше майно, призначене для занять фізичною культурою і спортом.

7.2.2. Власники фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, спеціальних приміщень для занять фізкультурою і спортом, фізкультурно-оздоровчого і спортивного інвентарю або уповноважені ними органи зобов'язані забезпечувати їх належний стан, безпечний для життя і здоров'я людей, майна та навколишнього природного середовища.

7.2.3. Адміністрація фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд, організатор спортивного заходу або занять фізичною культурою забезпечують належне обладнання місць проведення фізкультурно-спортивних занять і змагань відповідно до правил їх проведення, вимог техніки безпеки, санітарно-гігієнічних, екологічних та інших державних вимог і несуть відповідальність, встановлену законодавством, за шкоду, заподіяну здоров'ю глядачів та осіб, які займаються в них фізичною культурою і спортом.

7.2.4. Будівництво в житлових районах фізкультурно-оздоровчих і спортивних об'єктів здійснюється відповідно до встановлених нормативів за рахунок коштів, що спрямовуються на житлове будівництво, та коштів організацій – забудовників житла.

7.2.5. Нормативи мінімальної забезпеченості основними фізкультурно-оздоровчими і спортивними спорудами жилих районів, а також підприємств, установ і організацій всіх форм власності визначаються центральними органами виконавчої влади з фізичної культури і спорту, архітектури та будівництва.

7.2.6. Не допускається:

1) будівництво нових та реконструкція існуючих дошкільних виховних, загальноосвітніх та професійних навчально-виховних, без передбачених нормативами фізкультурно-спортивних споруд та функціональних приміщень;

2) перепрофілювання та ліквідація діючих фізкультурно-оздоровчих і спортивних споруд без створення рівноцінних споруд.

7.2.7. Експлуатація спортивних споруд та обладнання, що не забезпечує безпеки спортсменів та глядачів, не допускається. Спортивні споруди повинні відповідати вимогам загальної та спеціальної безпеки учасників і глядачів.

7.3. Вимоги до утримання ліхтарів вуличного освітлення, засобів та обладнання зовнішнього освітлення, установок з декоративного підсвічування будинків і пам'ятників, вивісок, вітрин.

7.3.1. Підприємства, установи, організації, особи, які експлуатують ліхтарі вуличного освітлення, засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установки з декоративного підсвічування будинків і пам'ятників, вивісок, вітрин, світлової реклами, зобов'язані забезпечити їх належний режим роботи та технічний стан.

7.3.2. Усі вітрини повинні бути обладнані спеціальною освітлювальною апаратурою, переважно енергозберігаючою.

7.3.3. На головних магістралях, вулицях сіл має бути забезпечене зовнішнє освітлення.

7.3.4. Освітлення має бути рівномірним і не повинно засліплювати учасників дорожнього руху та освітлювати квартири жилих будинків.

7.3.5. Ліхтарі вуличного освітлення повинні вмикатися відповідно до графіка, встановленого рішенням виконавчого комітету Боратинської сільської ради, залежно від пори року та природних умов.

7.3.6. Розміщення обладнання архітектурно-художнього підсвітлювання на фасаді будівель та споруд здійснюється на підставі відповідного дозволу, згоди власника будівлі або приміщень.

7.3.7. Відключення освітлення у темний час доби забороняється.

7.3.8. Зовнішнє освітлення вулиць, головних магістралей з регулярним транспортним рухом повинно відповідати ДСТУ 3587 і СніП II-4, ДБН В.2.5.-28-200.

7.4. Порядок здійснення благоустрою та утримання тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності.

7.4.1. Тимчасова споруда для провадження підприємницької діяльності – невелика споруда для здійснення підприємницької діяльності торгівельно-побутового призначення, що виконується з полегшених конструкцій і встановлюється тимчасово без улаштування заглиблених у ґрунт фундаментів.

7.4.2. Суб'єкти господарювання, які здійснюють торгівельну діяльність та/або діяльність з надання побутових послуг, зобов'язані утримувати у належному санітарно-технічному стані тимчасові споруди для провадження підприємницької діяльності, місця розміщення пунктів оптової та роздрібною торгівлі, сфери послуг (стаціонарні об'єкти торгівлі та побутових послуг, кіоски, павільйони, лотки, столики, автомобілі та інші).

7.4.3. Біля кожної тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності повинно бути зовнішнє штучне освітлення та дві урни для сміття об'ємом не менш 40 літрів.

7.4.4. У разі розміщення тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності поза межами тротуару, до неї з тротуару повинна бути побудована пішохідна доріжка завширшки не менш ніж 1,5 метри.

7.4.5. Підключення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності до інженерних мереж здійснюється з дотриманням умов і правил технічної експлуатації відповідних мереж, цих Правил і має гарантувати безпеку користувачам дорожніх об'єктів.

7.4.6. Забороняється користуватися тимчасовими спорудами для провадження підприємницької діяльності, а також пересувними елементами вуличної торгівлі, якщо їх власниками не укладено договорів про водопостачання та водовідведення – у разі необхідності в наданні цих послуг, а також обов'язково – на вивезення відходів.

7.4.7. Під час розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності не допускається пошкодження або знищення зелених насаджень. Лотки, столи, ємкості з напоями та інші пересувні елементи вуличної торгівлі розміщуються лише на тротуарах за межею пішохідної частини.

7.4.8. Приватні підприємці, керівники і власники підприємств торгівлі і громадського харчування, сфери послуг зобов'язані забезпечити своєчасне прибирання, збір сміття та снігу, вивезення сміття, не допускати їх накопичення, забезпечити прибирання територій, «зелених зон», утримання та збереження зелених насаджень, прилеглих до об'єктів торгівлі та побутового обслуговування, включаючи павільйони, кіоски, палатки, лотки при організації вуличної торгівлі; здійснювати полив прилеглої території у весняно-літній період року, при температурі навколишнього повітря вище ніж

+20 С з 6.00 до 8.00, або можуть укласти договори про надання таких послуг із спеціалізованими підприємствами.

7.4.9. Забороняється:

- зберігати товари і тару на прилеглих до об'єктів торговельної діяльності та/або сфери послуг територіях, проїзній частині доріг, тротуарах, «зелених зонах», інших територіях загального користування;

- самовільно встановлювати точки торгівлі з лотків, автомобілів, причепів, столиків, візків у не відведених для цього місцях та без наявності відповідного дозволу, виданого у встановленому порядку.

7.4.10. Контроль за виконанням обов'язків, викладених у пункті 7.4. цих Правил, покладається на уповноважену виконавчим комітетом особу або інспекцію з благоустрою Боратинської сільської ради.

7.4.11. Порядок розміщення тимчасової, святкової торгівлі та виставок-ярмарок на території Боратинської сільської ради.

7.4.11.1. Загальні положення

Даний порядок визначає процедуру надання документів для отримання узгодження на розміщення тимчасової, святкової торгівлі, сувенірної продукції, сільгосппродукції, плодоовочевої продукції, послуг з розважальних атракціонів, цирків, багатів інших дитячих ігрових конструкцій, комплексів, дитячих автомобілів на території Боратинської сільської ради та організацію продажу товарів.

Суб'єкт господарювання при розміщенні виносної торгівлі повинен керуватися та дотримуватися вимог Законів України від 01.12.2005 року № 3161-IV «Про захист прав споживачів», від 24 лютого 1994 року № 4004-XII «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», від 23 грудня 1997 року № 771/97-ВР «Про безпечність та якість харчових продуктів»; «Порядком провадження торговельної діяльності та правилами торговельного обслуговування населення на ринку споживчих товарів», затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833, «Правилами роботи дрібнороздрібної торговельної мережі», затверджених Міністерством зовнішньоекономічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1996 № 369, «Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», затвердженими Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України» від 21.10.2011 року № 244, та іншими нормативно-правовими актами, які регулюють торговельну діяльність.

Тимчасова святкова торгівля здійснюється через:

- пункти некапітальної забудови: палатки, лотки, павільйони для сезонного продажу товарів, торговельні автомати;

- засоби пересувної мережі: автомагазини, автокафе, авторозвозки, автоцистерни, лавки-автопричеми, візки, спеціальне технологічне обладнання (низькотемпературні лотки-прилавки), розноски, лотки, столики тощо.

7.5. Порядок утримання малих архітектурних форм.

7.5.1. Утримання в належному стані малих архітектурних форм та інших елементів благоустрою здійснюють їх балансоутримувачі або особи, на об'єктах яких розміщені елементи благоустрою.

7.5.2. Відповідальність за збереження та контроль за утриманням малих архітектурних форм некомерційного призначення, розташованих на території Боратинської сільської ради, що належать до комунальної власності, покладається на виконавчі органи Боратинської сільської ради.

7.5.3. Житлово-комунальні господарства, комунальні підприємства, об'єднання

співвласників багатоквартирного будинку, домоуправління, установи, підприємства, організації, заклади освіти та інші, які утримують будинки, а також власники будинків та споруд зобов'язані забезпечити наявність на кожному будинку однотипних адресних покажчиків, що визначені відповідно до рішення виконавчого комітету Боратинської сільської ради.

7.5.4. Паркові лави слід розставляти згідно з планами парків, зелених зон, утримувати в справному стані, фарбувати не рідше двох разів на рік. Паркові лави встановлюються та утримуються підприємствами, що утримують відповідні об'єкти благоустрою. Утримання паркових лав включає їх миття, очищення від пилу і снігу, поточний ремонт.

7.5.5. Малі архітектурні форми можуть розміщуватися на об'єктах благоустрою на конкурсних засадах. Порядок розміщення, проведення конкурсу та форма договору про право розміщення малої архітектурної форми некомерційного призначення встановлюється рішенням виконавчого комітету Боратинської сільської ради.

7.6. Порядок здійснення благоустрою та утримання мостів.

7.6.1. Утримання мостів здійснюється з додержанням вимог цих Правил, державних норм та правил, інших нормативних актів. Організація обстеження мостів та труб здійснюється їх балансоутримувачами згідно з вимогами законодавства та ДБН 2.3-6-2002 «Мости та труби. Обстеження та випробування».

7.6.2. До складу робіт з прибирання мостів у літній період входять: видалення пилу, сміття та бруду з проїзної частини та тротуарів, при необхідності проводиться миття проїзної частини доріг, тротуарів, перил, декоративних та огорожуючих елементів. Роботи, як правило, повинні виконуватися механізованим способом, лише важкодоступні місця прибираються вручну. Роботи з прибирання проводять не менше ніж один раз на десять днів та в залежності від забрудненості.

7.6.3. До складу робіт з прибирання мостів у зимовий період включаються збір та видалення снігу та льоду, боротьба з ожеледицею. Вказані роботи необхідно проводити механізованим способом, очищення вузьких тротуарів проводиться вручну. Проїзна частина та тротуар повністю очищуються від снігу. Не допускається обледеніння огорож та накопичення вздовж них снігових та льодових валків, що зменшують проїзд. Прибирання снігу та льоду на металевих конструкціях повинні забезпечувати збереження офарблення металу. Боротьба з ожеледицею на проїзній частині доріг, тротуарах мостів здійснюється шляхом посипання їх піском та шлаком без застосування хлоридів.

7.6.4. Прибирання сходів поряд з загальним санітарним очищенням включає прибирання прилеглих територій на відстані 3 м до сходів. У зимовий період території поряд зі сходами та сходи посипають протиможедними сумішами.

7.6.5. Забороняється:

- рух на мостах транспортних засобів, що забруднюють проїзну частину та тротуари, включаючи автомобілі, які перевозять сміття та відходи з відкритими люками;
- скидання бруду, відходів, снігу та льоду із штучних інженерних споруд.

7.6.6. Відповідальність за якість виконання робіт з прибирання та утримання у належному стані штучних споруд несуть особи, які виконують такі роботи.

7.7. Порядок утримання технічних засобів регулювання дорожнього руху.

7.7.1. Утримання у належному стані дорожніх знаків, дорожньої розмітки, маршрутних покажчиків, тощо, здійснює уповноважене комунальне підприємство.

7.7.2. Використання та утримання вказаних у цьому пункті елементів благоустрою здійснюється згідно з ДСТУ 2587-94 «Розмітка дорожня», ДСТУ 4100-02 «Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування», ДСТУ 2735-95 «Огородження дорожні і напрямні пристрої», ДСТУ 4092-02 «Світлофори дорожні. Загальні технічні вимоги».

Правила застосування», інших норм та правил.

7.7.3. Кожний учасник дорожнього руху повинен використовувати елементи дорожніх об'єктів відповідно до їх призначення з дотриманням вимог чинного законодавства.

7.8. Розміщення та утримання зовнішньої реклами, інформаційних вивісок та порядок проведення рекламних акцій.

7.8.1. Правове регулювання порядку розміщення та утримання зовнішньої реклами та інформаційних вивісок.

7.8.1.1. Розміщення зовнішньої реклами та інформаційних вивісок на території Боратинської сільської ради здійснюється відповідно до чинного законодавства України, Закону України «Про рекламу», Постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 р. № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» та з урахуванням вимог цих Правил.

7.8.1.2. У цих Правилах визначення та терміни з питань розміщення та утримання зовнішньої реклами та інформаційних вивісок застосовуються у значенні, визначеному Законом України «Про рекламу» та Постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 р. № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами».

7.8.2. Загальні вимоги, щодо розміщення та утримання зовнішньої реклами.

7.8.2.1. На територіях, будинках і спорудах зовнішня реклама розміщується за згодою їх власників або уповноважених ними органів (осіб) з урахуванням архітектурних, конструктивних, функціонально-планувальних, історико-культурних чинників, типології елементів міського середовища.

7.8.2.2. Розміщення рекламних засобів здійснюється у випадках, визначених Постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 р. № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами».

7.8.2.3. Рекламні засоби розміщуються з дотриманням вимог техніки безпеки та у спосіб, що забезпечує видимість дорожніх знаків, перехресть, пішохідних переходів, зупинок транспорту загального користування.

7.8.2.4. Рекламні засоби не повинні створювати перешкод для експлуатації та ремонту будівель і споруд, на яких чи поблизу з якими вони розташовуються. Нижній край рекламної конструкції, яка встановлена на опорі, над проїжджою частиною автомобільної дороги, повинен розміщуватися на висоті не менше 5 м від поверхні дорожнього покриття, у разі якщо рекламний засіб встановлений над пішохідною зоною – то на висоті не менше ніж 3 м від поверхні дорожнього покриття.

7.8.2.5. Підключення рекламних засобів до електромереж повинно здійснюватися відповідно до законодавства з дотриманням умов і правил експлуатації та технічної безпеки.

7.8.2.6. Освітлення зовнішньої реклами не повинно засліплювати учасників дорожнього руху, а також не повинно освітлювати приміщення житлових будинків.

7.8.2.7. Рекламні засоби не повинні виступати джерелами шуму, вібрації, світлових, електромагнітних та інших випромінювань чи полів з порушенням діючих санітарних норм.

7.8.2.8. Рекламні засоби, які розміщуються поблизу з житловими будинками, з вмонтованим обладнанням, що забезпечує обертання конструктивних елементів динамічних рекламних площин, у нічний час переводяться у статичний режим роботи у випадку, якщо вказане обладнання виступає джерелом шуму та створює у зв'язку з цим незручності мешканцям житлових будинків.

7.8.2.9. Власники рекламних засобів зобов'язані утримувати рекламні засоби у належному технічному та санітарному стані, зокрема не допускати ржавіння конструктивних елементів конструкцій, своєчасно відновлювати фарбу на їх зовнішніх поверхнях, інші матеріали, які нанесені на зовнішню поверхню рекламних засобів, усувати забруднення, тощо.

7.8.3. Розміщення та утримання стаціонарних наземних засобів зовнішньої реклами.

7.8.3.1. У разі розташування в одному напрямку декількох великоформатних рекламних засобів, їх тип, габарити, інтервали між місцями розташування та кути нахилу рекламних площин між ними повинні бути узгоджені між собою.

7.8.3.2. Інтервали між стаціонарними рекламними засобами, встановленими в одному напрямку, повинні бути витримані таким чином, щоб не створювати візуального враження перенасиченості сільського простору елементами зовнішньої реклами.

7.8.3.3. Стаціонарні рекламні засоби, розміщені на територіях, що є межею двох різних зон, визначених Постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 р. № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами», не повинні створювати візуальний конфлікт між собою.

7.8.3.4. Фундаменти наземних стаціонарних конструкцій повинні бути заглиблені в ґрунт з відновленням твердого покриття, трав'яного покриву та виконанням у повному обсязі інших робіт з відновлення благоустрою місця розташування рекламного засобу.

Відхилення від цієї вимоги в частині заглиблення фундаменту рекламного засобу можливе виключно у випадку, якщо таке заглиблення є технічно небезпечним у зв'язку з розміщенням під поверхнею місця розташування рекламного засобу ліній тепло-, енерго-водопостачання, комунікаційних засобів і т. ін. У такому випадку частина фундаменту, що виступає над поверхнею землі, повинна бути декоративно оформлена з урахуванням архітектурних, естетичних та історичних чинників, приналежних сільському середовищу.

До початку робіт з влаштування рекламних засобів для розміщення на них зовнішньої реклами в межах відведеної території, які пов'язані з розкопуванням ґрунту, порушенням цілісності асфальтного покриття, виконавець робіт повинен укласти договір про тимчасове порушення благоустрою території Боратинської сільської ради.

Роботи, пов'язані з влаштуванням рекламних засобів для розміщення на них зовнішньої реклами, виконуються з обов'язковим відновленням благоустрою місця їх розміщення у порядку, визначеному цими Правилами.

7.8.3.5. Рекламний засіб повинен маркуватися та містити найменування розповсюджувача зовнішньої реклами, телефон, номер дозволу та терміну його дії. Маркування повинно бути єдиної форми та кріпитись в установленому місці.

7.8.3.6. Розміщення екстендерів на рекламних засобах здійснюється з дотриманням вимог безпеки за попереднім погодженням з робочим органом.

7.8.3.7. Відповідальність за технічний, естетичний стан засобу зовнішньої реклами, розміщеної реклами, стан благоустрою місць розташування засобів зовнішньої реклами несе балансоутримувач або власник засобів зовнішньої реклами.

7.8.4. Розміщення та утримання рекламних засобів й інформаційних вивісок на зовнішній поверхні будинків, споруд, інших навісних рекламних засобів, а також рекламних засобів на елементах вуличного обладнання.

7.8.4.1. Розташування рекламних засобів та/або інформаційних вивісок на зовнішній поверхні будинків та споруд має здійснюватися зі збереженням структурної

побудови та стилю фасадів без пошкодження елементів архітектури.

7.8.4.2. Для розташування рекламних засобів та/або інформаційних вивісок не можуть використовуватись будинки, споруди, елементи благоустрою, вуличне обладнання, які знаходяться в аварійному стані.

7.8.4.3. Рекламні засоби та/або інформаційні вивіски на зовнішній поверхні будинків та будівель не повинні внаслідок надмірного скупчення або неузгодженості перешкоджати сприйняттю їх архітектурних характеристик та стилістики.

7.8.4.4. У межах сіл не допускається встановлення навісних рекламних засобів на опорах ліній електромереж, опорах вуличних ліхтарів зовнішнього освітлення, за виключенням афішних тумб висотою не більш 1,85 м, розміщених навколо вісі відповідних опор.

Не допускається розміщення будь-яких навісних конструкцій, що розташовуються на вказаних об'єктах поперек руху транспорту та пішоходів. Допускається тимчасове розміщення таких рекламних засобів виключно з метою святкового оформлення сіл на відповідний період.

7.8.4.5. Розміщення зовнішньої реклами на елементах вуличного обладнання, що забезпечує безпеку руху транспорту та/або пішоходів, у тому числі на огорожувальних конструкціях, що відділяють пішохідну зону від проїжджої частини, забороняється.

7.8.4.6. Забороняється розташування друкованої реклами на зовнішній поверхні будинків, будівель, споруд, на парканах, огорожах, стовпах та деревах, електричних та телефонних шафах, трансформаторних підстанціях.

7.8.4.7. Відповідальність за розміщення реклами в неустановлених для цього місцях несе рекламодавець, у тому числі у випадку наявності договору між рекламодавцем та суб'єктом господарської діяльності, громадянином, що розповсюджує рекламу, а також у випадку, якщо особу розповсюджувача реклами встановити не можливо.

РОЗДІЛ 8. ПОРЯДОК САНІТАРНОГО ОЧИЩЕННЯ ТЕРИТОРІЇ

8.1. Санітарне очищення території Боратинської сільської ради включає механізоване та ручне прибирання об'єктів благоустрою.

Обов'язок по механізованому та ручному прибиранню територій, вчинення протижелезних заходів:

1) покриття проїзної частини сільських вулиць, провулків, а також покриття тротуарів, прилеглих до житлового фонду територіальної громади, дворів, – покладається на уповноважене комунальне підприємство відповідно до плану-схеми закріплених територій;

2) тротуарів, територій, суміжних (прилеглих) з приватними домоволодіннями, – покладається на власників домоволодінь, їх орендарів, органів самоорганізації населення;

3) дворів, тротуарів, покриття проїзної частини, територій, прилеглих до будівель громадської забудови, прибудинкової території, у тому числі будівель, що утримуються об'єднанням співвласників багатоквартирного будинку, житлово-будівельним кооперативом – покладається на балансоутримувача будівель, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, житлово-будівельні кооперативи;

4) дворів, тротуарів, майданчиків, інших суміжних (прилеглих) територій з земельними ділянками, що надані у власність або користування юридичним або фізичним особам, – покладається на відповідні підприємства, установи, організації, фізичних осіб-підприємців, громадян, які є власниками або користувачами таких ділянок;

5) тротуарів, територій, у тому числі зелених зон, прилеглих до торговельних

центрів, об'єктів побутового обслуговування, громадського харчування, магазинів, ринків та інших суб'єктів на відстані 15 метрів навколо них, а також палаток, лотків, кіосків, інших об'єктів виносної/вуличної торгівлі на відстані 5 метрів навколо них – покладається на суб'єктів господарювання, які експлуатують вказані об'єкти;

6) ліній електропередач – покладається на відповідні підприємства, що їх експлуатують;

7) прилеглих до автозаправних станцій, на відстані 15 метрів навколо них – покладається на суб'єктів господарювання, які експлуатують вказані об'єкти;

8) прилеглих до гаражів на відстані 10 метрів – покладається на гаражно-будівельні кооперативи та власників (користувачів, якщо такий обов'язок покладений на них відповідно до договору) індивідуальних гаражів – на відстані 5 метрів з обов'язковим пофарбуванням у сірий колір із вказівкою у правому верхньому куті воріт, номеру та дати дозволу на встановлення гаражу;

9) кінцевих зупинок і стоянок (місць відстою) рейсових та/або маршрутних автобусних транспортних засобів – покладається на відповідні підприємства, що експлуатують вказані кінцеві зупинки (далі – підприємства транспорту) у радіусі 15 метрів від облаштування зупинки, стоянки;

10) при наявності прилеглих до зупинок рейсових та/або маршрутних автобусних транспортних засобів торговельних центрів, об'єктів побутового обслуговування, громадського харчування, магазинів, ринків та інших об'єктів торгівлі на відстані 15 метрів навколо них, а також палаток, лотків, кіосків, інших об'єктів виносної/вуличної торгівлі на відстані 5 метрів навколо них, – покладається на суб'єктів господарювання, які експлуатують вказані об'єкти;

У разі відсутності прилеглих до зупинок рейсових та/або маршрутних автобусних транспортних засобів торговельних центрів, об'єктів побутового обслуговування, громадського харчування, магазинів, ринків та інших об'єктів торгівлі на відстані 15 метрів навколо них, а також палаток, лотків, кіосків, інших об'єктів виносної/вуличної торгівлі, обов'язок по механізованому та ручному прибиранню територій, вчинення протиможезних заходів покладається на підприємства, організації, установи за визначенням Боратинської сільської ради;

11) парковок та автостоянок на відстані 10 м – покладається на осіб, які є їх балансоутримувачами, та осіб, яким вказані території надані у користування згідно з договором;

12) зелених насаджень парків, спортивних, дитячих та інших рекреаційних зон, зон зелених насаджень, майданчиків для дозвілля та відпочинку – покладається на їх балансоутримувачів або уповноважене комунальне підприємство;

13) ринків – покладається на відповідні підприємства, фізичних осіб-підприємців, які утримують майно ринків на балансі;

14) рішеннями виконавчого комітету Боратинської сільської ради за підприємствами, установами, організаціями, фізичними особами-підприємцями можуть бути закріплені для прибирання інші території в межах сіл. Контроль за виконанням цих обов'язків покладається на виконавчі органи Боратинської сільської ради.

8.2. На територіях, які належить прибирати, необхідно проводити весь комплекс робіт, спрямований на наведення та постійне підтримання чистоти і порядку, збереження зелених насаджень, а саме:

1) регулярне прибирання від сміття, побутових відходів, бруду, опалого листя, снігу, що забезпечує утримання об'єктів благоустрою та прилеглих територій у належному санітарному стані; при цьому тротуари прибираються вздовж всієї ділянки будинку,

домоволодіння (в межах належності), до бордюрного каменю;

2) забезпечення вивезення сміття, бруду, побутових відходів, опалого листя на відведені для цього ділянки або спеціальне сміттєзвалище. Вивезення сміття, побутових відходів здійснюється шляхом укладення відповідних договорів із спеціалізованими підприємствами або уповноваженим комунальним підприємством;

3) регулярне миття об'єктів та елементів благоустрою, якщо їх можна мити;

4) регулярне прибирання місць встановлення сміттєзбірників, а також місць, забруднених побутовими та іншими відходами, на територіях, прилеглих до будинків та споруд;

5) вивезення сміття з території загального користування, ринків та будинків державного та громадського житлового фонду, один раз на день, а з домоволодінь приватного житлового фонду – згідно з укладеними договорами, але не менше ніж два рази на тиждень. Вивезення великогабаритних (негабаритних) відходів проводити не рідше одного разу на тиждень;

6) утримувати приміщення громадських туалетів, у належному санітарному та технічному стані;

7) встановлювати на території загального користування урни для сміття, своєчасно їх очищувати та забезпечувати вивезення сміття шляхом укладення відповідних договорів зі спеціалізованими підприємствами або уповноваженим комунальним підприємством;

8) очищення опор ліній електропередач, стовбурів, стовпів, парканів, дерев, будівель, інших елементів благоустрою від об'яв, реклам, вивішених у недозволених місцях;

9) контролювати стан водоприймальних та оглядових колодязів підземних інженерних мереж. При виявленні відкритих люків або інших недоліків в їх утриманні необхідно повідомляти про це організації, які їх експлуатують. Організації, що експлуатують люки, зобов'язані негайно приводити їх у належний стан, забезпечити їх належне закриття;

10) регулярно знищувати бур'яни, скошувати траву заввишки більше 10 см, видаляти сухостійні дерева та чагарники, видаляти сухе та поламане гілля та забезпечувати їх вивезення. Санітарний день для скошення трави кожна третя субота місяця відповідного сезону. Видалення сухостійних дерев та чагарників проводиться на підставі рішення виконавчих органів Боратинської сільської ради;

11) проводити заходи, що забезпечують збереження насаджень, квітників, газонів, а також заходи по боротьбі зі шкідниками та хворобами зелених насаджень шляхом укладання відповідних договорів із спеціалізованими підприємствами;

12) проводити у повному обсязі заміну засохлих та пошкоджених кущів і дерев із висадкою нових;

13) не допускати пошкодження елементів благоустрою сіл, розташованих на прилеглих територіях;

14) з додержанням встановлених норм та правил здійснювати утримання в належному стані фасадів будівель, огорож та інших споруд;

15) належним чином проводити відновлення благоустрою території після проведення ремонтних або інших робіт, а також після аварій або природних явищ, які спричинили погіршення благоустрою.

Контроль за виконанням цих обов'язків покладається на виконавчий комітет Боратинської сільської ради та відповідне комунальне підприємство.

8.3. Для запобігання забруднення випадковим сміттям вулиць, площ та інших об'єктів благоустрою, зобов'язання по встановленню та утриманню урни покладається на:

1) підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності, фізичних осіб-підприємців, що утримують будинки, споруди, або інших осіб згідно з укладеними договорами. Урни встановлюються по обидві сторони біля входу в будинки, споруди об'ємом не менш за 10 літрів;

2) підприємства, установи, організації, фізичних осіб-підприємців, що здійснюють торгівлю та побутове обслуговування, – біля входу в торговельні зали, магазини, салони, інші приміщення з території загального користування, а також біля палаток, лотків, павільйонів, інших виносних/вуличних об'єктів торгівлі та послуг. Урни встановлюються по обидві сторони об'ємом не менш за 10 літрів;

3) балансоутримувачів парків, рекреаційних зон, садів, зон зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля та відпочинку, на території вказаних об'єктів з інтервалом не більше 10 метрів і об'ємом, не менш за 20 літрів. Кількість урн встановлюється з розрахунку 1 урна не менш ніж на 800 кв. метрів площі;

4) транспортні та інші підприємства – відповідно до вимог цих Правил.

8.4. Особи, на яких покладено обов'язок встановлення урн, зобов'язані утримувати їх у справному й охайному стані, очищати від сміття в міру їх наповнення, але не менше ніж один раз на добу, у разі забруднення – промивати.

8.5. Миття сміттєзбірників (крім урн), тари для побутових відходів здійснювати не рідше 2 разів на тиждень. Відповідальність за проведення зазначених заходів покладається на власників відповідно до планів-схем закріплених територій, затверджених Боратинською сільською радою.

8.6. Спеціальні майданчики для розміщення контейнерів чи сміттєзбірників повинні бути відкритими з водонепроникним покриттям, зручним для під'їзду спецтранспорту.

8.7. Громадські вбиральні повинні утримуватися в належному стані підприємствами і організаціями, на балансі в яких вони перебувають.

8.8. У період з 1 жовтня до 1 квітня необхідно своєчасно прибирати території, вивозити листя, видалені однолітні рослини, сніг, лід, сміття, відходи.

8.9. Зимове прибирання повинне забезпечувати нормальний рух пішоходів та транспорту і включати:

1) підмігання та зсув снігу. Роботи з прибирання снігу та льоду повинні розпочинатися з настанням снігопаду. Від снігу та льоду в першу чергу очищають сходи, тротуари, пішохідні доріжки, дороги до під'їздів житлових будинків, місця для зупинки автобусних та/або маршрутних транспортних засобів, люки водопровідних і каналізаційних колодязів. Дозволяється свіжий сніг укладати у вали на вулицях і площах для подальшого вивезення, за винятком території місць зупинок автобусних та/або маршрутних транспортних засобів;

2) видалення снігу та снігово-льодяних утворень. Забороняється сколювати лід на тротуарах, вимощених фігурними елементами. При переміщенні снігу з тротуару на проїзну частину вулиці чи дороги для його механізованого видалення, снігові вали розміщуються на відстані не більше ніж 1 м від бордюру. Формування снігових валів не допускається на перехрестях, пішохідних доріжках, місцях зупинок маршрутних транспортних засобів, місцях для паркування, в місцях в'їзду у двори і на внутрішньоквартальній території, а також на територіях зелених насаджень, на решітках зливових колодязів. Зібраний сніг, лід, бруд та сміття повинні щоденно вивозитися на відведені для цього ділянки або сміттєзвалище, інші місця, визначені виконавчим комітетом Боратинської сільської ради;

3) усунення слизькості. Під час ожеледиці необхідно посипати тротуари, переходи через вулиці, місця зупинок автобусних та/або маршрутних транспортних засобів, спуски, підйоми речовинами, що виключають ковзання. Боротьба з ожеледицею на проїзній частині

та тротуарах здійснюється шляхом посипання піском або шлаком. При таненні снігу та льоду мокрий сніг, пісок та бруд вичищають;

4) тротуари, доріжки у парках, сходи, місця зупинок автобусних та/або маршрутних транспортних засобів, розташовані напроти будинків та споруд, а також небезпечні для проїзду автотранспорту і проходу пішоходів місця, посипають піщаною сумішшю та іншими дозволеними для цього матеріалами експлуатаційні підприємства, підприємства, організації, установи, фізичні особи-підприємці, а також громадяни, за якими закріплені ці ділянки для утримання, або особи, яким такий обов'язок передано за договором.

8.10. Балансоутримувачі або особи, які утримують відповідні території, зобов'язані:

- мати власний необхідний для прибирання снігу і льоду ручний інвентар (лопати металеві або дерев'яні, мітли, льодоруби і т.п.);
- мати достатній запас матеріалу для посипання (пісок, шлак) для своєчасного проведення протижелезних заходів;
- прибирати сніг негайно, з початку снігопаду, для запобігання накату.

8.11. В період з 1 квітня до 1 жовтня прибирання здійснюється в загальному порядку.

8.12. Балансоутримувачі, експлуатаційні підприємства, установи, підприємства та організації, громадяни можуть укласти договори з відповідними підприємствами про прибирання, у тому числі механізоване, посипання піщаною сумішшю та іншими дозволеними для цього матеріалами вулиць, перехресть, тротуарів, закріплених за ними територій, та інші дії або проводити ці роботи самостійно.

8.13. Збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізація, видалення, знешкодження і захоронення відходів здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про відходи».

8.14. Вивезення сміття, відходів здійснюється у спеціально відведені рішенням Боратинської сільської ради місця чи об'єкти (місця розміщення відходів, сховища, полігони, комплекси, споруди, ділянки надр тощо), на використання яких отримано дозвіл спеціально уповноважених органів на видалення відходів, або здійснення інших операцій з відходами.

8.15. Забороняється:

- вивезення відходів, сміття, снігу, листя, льоду у місця, не призначені для цього;
- скидання і розміщення відходів на територіях природно-заповідного фонду, на землях природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення, в межах водоохоронних зон та зон санітарної охорони водних об'єктів, в інших місцях.

8.16. Визначення територій, прилеглих до територій підприємств, установ, організацій, що підлягають прибиранню, контроль за їх санітарним очищенням, утриманням та збереженням зелених насаджень, своєчасним вивезенням твердих побутових відходів з території приватної забудови, ліквідація стихійних звалищ при відсутності балансоутримувачів, власників (користувачів), покладається на виконавчий комітет Боратинської сільської ради, органи самоорганізації населення, комунальні підприємства, відповідно до планів-схем закріплених територій.

РОЗДІЛ 9. ВИМОГИ ЩОДО ДОТРИМАННЯ ТИШІ, КУРІННЯ ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ У ГРОМАДСЬКИХ МІСЦЯХ

9.1. Вимоги щодо дотримання тиші.

9.1.1. Підприємства, установи, організації та громадяни при здійсненні будь-яких видів діяльності з метою відвернення і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму та інших фізичних факторів зобов'язані:

1) здійснювати відповідні організаційні, господарські, технічні, технологічні, архітектурно-будівельні та інші заходи з попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами;

2) під час роботи закладів громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та гравального бізнесу, культури, при проведенні концертів, дискотек, масових святкових і розважальних заходів, тощо рівень шуму звуковідтворювальної апаратури та музичних інструментів у приміщеннях і на відкритих майданчиках, близько прилеглих жилих будинків не перевищував рівнів, установлених санітарними нормами;

3) вживати заходи з недопущення впродовж доби перевищень рівнів шуму, встановлених санітарними нормами, в таких приміщеннях і на таких територіях (захищені об'єкти):

- жилих будинках і прибудинкових територіях;
- лікувальних закладах, закладах освіти, культури;
- гуртожитках;
- закладах громадського харчування, торгівлі, побутового обслуговування, розважального та гравального бізнесу;
- інших будівлях і спорудах, у яких постійно чи тимчасово перебувають люди;
- парках, зонах відпочинку і груп жилих будинків.

9.1.2. Шум на захищених об'єктах при здійсненні будь-яких видів діяльності не повинен перевищувати рівнів, установлених санітарними нормами, для відповідного часу доби.

9.1.3. Забороняється:

1) гучний спів, викрики, користування звуковідтворювальною апаратурою, створення шуму при використанні виробничого обладнання та інструментів, вибухових матеріалів та піротехнічних виробів та інших гучномовних установок, в будинках, гуртожитках, на прибудинкових територіях, у зонах відпочинку та інших захищених об'єктах з 22.00 до 8.00;

2) проведення ремонтних та будівельних робіт в жилих будинках, квартирах, офісних приміщеннях, приміщеннях підприємств торгівлі та громадського харчування (ресторани, бари, кафе), розважальних та гравальних закладів, розташованих в жилих будинках, у вбудованих і прибудованих до жилих будинків нежилых приміщеннях, інших захищених об'єктах без попередження мешканців прилеглих житлових будинків, жилих приміщень про початок робіт і час їх завершення. Нормативний рівень шуму на весь час проведення ремонтно-будівельних робіт у прилеглих жилих приміщеннях і прилеглих будинках не повинен перевищувати рівнів, установлених санітарними нормами.

Забороняється проводити вказані роботи з 21.00 до 9.00, а у святкові і неробочі дні впродовж доби;

3) встановлювати на відкритих балконах, вікнах та сходах будинків, будівель і споруд та інших місцях радіоапаратуру і включати її.

9.1.4. Передбачені вимоги щодо додержання тиші та обмежень певних видів

діяльності, що супроводжуються шумом, не поширюються на випадки:

- 1) попередження та/або ліквідації наслідків аварій, стихійного лиха, інших надзвичайних ситуацій;
- 2) надання невідкладної допомоги, попередження або припинення правопорушень;
- 3) виконання завдань цивільної оборони;
- 4) проведення зборів, мітингів, демонстрацій, походів, інших масових заходів, про які завчасно сповіщено органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування;
- 5) роботи обладнання і механізмів, що забезпечують життєдіяльність жилих і громадських будівель, за умов вжиття невідкладних заходів з максимального обмеження проникнення шуму в прилеглі приміщення, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;
- 6) відзначення встановлених законом святкових днів, Дня села, інших свят відповідно до рішення Боратинської сільської ради, її виконавчого комітету, проведення спортивних змагань;
- 7) проведення салютів, феєрверків, інших заходів із використанням здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму в прилеглі приміщення, в яких постійно чи тимчасово перебувають люди;
- 8) здійснення в закритих приміщеннях будь-яких видів діяльності, що супроводжуються шумом, за умов, що виключають проникнення шуму за межі таких приміщень.

9.1.5. Суб'єкти господарювання, які використовують звуковідтворювальне обладнання та музичні інструменти, зобов'язані розробити проектну документацію та виконати заходи щодо зменшення впливу звукового навантаження на оточуюче середовище. Вказана проектна документація підлягає обов'язковому погодженню з органами санітарно-епідеміологічної служби. Встановлення та використання звуковідтворювального обладнання та музичних інструментів можливо виключно за умови дотримання розробленої та погодженої проектною документації.

9.1.6. Суб'єкти господарювання, які використовують звуковідтворювальну апаратуру та музичні інструменти при проведенні концертів, дискотек, масових святкових і розважальних заходів тощо, зобов'язані призначити відповідальну посадову особу з забезпечення заходів щодо попередження утворення та зниження шуму до рівнів, установлених санітарними нормами протягом усього робочого часу.

9.1.7. Дотримання тиші в громадських місцях на території Боратинської сільської ради здійснюється відповідно до цих Правил та інших законодавчих актів.

9.2. Обмеження щодо куріння тютюнових виробів.

9.2.1. Дотримання обмежень щодо куріння тютюнових виробів в громадських місцях на території Боратинської сільської ради здійснюється відповідно до цих Правил та інших законодавчих актів.

9.2.2. Забороняється куріння тютюнових виробів на робочих місцях та в громадських місцях (за винятком місць, спеціально для цього відведених), а саме:

- 1) в будівлях, спорудах (їх частинах), доступних або відкритих для відвідування вільно чи за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу, в тому числі під'їздах;
- 2) на стадіонах;
- 3) на територіях закладів освіти;
- 4) на територіях та безпосередньо поряд з територіями дитячих майданчиків,

дитячих розважальних атракціонів, майданчиків для відпочинку та дозвілля;

5) у приміщеннях органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших державних установ.

9.2.3. Власник або уповноважений ним особи, орендарі відповідних будівель, споруд, окремих приміщень зобов'язані відвести спеціальні місця для куріння, обладнані витяжною вентиляцією чи іншими засобами для видалення тютюнового диму, а також розмістити наочну інформацію про розташування таких місць та про шкоду, якої завдають здоров'ю людини куріння тютюнових виробів чи інші способи їх вживання.

9.2.4. У громадських місцях для осіб, які не курять, відводиться не менше ніж 50% площі цих громадських місць, розміщеної так, щоб тютюновий дим не поширювався на цю територію.

РОЗДІЛ 10. ОБМЕЖЕННЯ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ОБ'ЄКТІВ БЛАГОУСТРОЮ

10.1. На об'єктах благоустрою забороняється:

1) проведення розкопування ґрунту під будь-які види робіт, у тому числі робіт з встановлення тимчасових огорож, встановлення будівельних лісів без оформлення договору, або з простроченим строком дії договору на проведення робіт з відновлення благоустрою місця проведення земляних робіт на об'єктах благоустрою;

2) вчиняти дії, що негативно впливають на архітектуру фасадів будівель і споруд, у тому числі робити написи, малюнки на стінах будинків, споруд;

3) пошкоджувати або знищувати газони, квітники, кущі та дерева, як юридичними та фізичними особами, так і худобою та птицею, що перебувають у власності фізичних осіб (відповідальність покладається на власників худоби та птиці);

4) самовільно знищувати та висаджувати дерева, кущі, інші зелені насадження;

5) вивозити та/або звалювати в не відведених для цього місцях відходи, траву, гілки, деревину, листя, сніг, влаштовувати звалища;

6) забруднювати довкілля, місця загального користування, засмічувати побутовими відходами, недопалками тощо;

7) захарашувати пожежні проїзди на територіях, прилеглих до жилих будинків, інших споруд;

8) складувати будівельні матеріали, конструкції, обладнання за межами будівельних майданчиків, а також на території загального користування;

9) захарашувати території загального користування будівельними та іншими матеріалами, конструкціями, сміттям, побутовими відходами, відходами виробництва, накопиченням снігу та льоду тощо;

10) порушувати правила складування, зберігання, розміщення, транспортування, утилізації та використання відходів;

11) використовувати не за призначенням контейнери, урни для збору сміття та твердих побутових відходів;

12) наклеювати оголошення та інформаційно-агітаційні плакати, рекламу, листівки тощо у невизначених спеціально для цього місцях;

13) самовільно встановлювати засоби зовнішньої реклами, вивіски, торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо;

14) встановлювати, демонтувати технічні засоби регулювання дорожнього руху без погодження з органами МВС України та Боратинською сільською радою;

- 15) засмічувати водні об'єкти та забруднювати водні ресурси;
- 16) влаштовувати стоянки транспортних засобів, у тому числі платні, на територіях близько лікувально-профілактичних закладів;
- 17) здійснювати ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів у не відведених для цього місцях (крім випадків проведення негайного ремонту при аварійній зупинці);
- 18) вчиняти дії, що тягнуть порушення умов благоустрою, пошкодження (руйнування чи псування) вулично-дорожньої мережі, інших об'єктів та елементів благоустрою, ускладнення умов руху пішоходів та транспорту, та інші дії, заборонені цими Правилами, чинним законодавством України;
- 19) випасати худобу, вигулювати та дресировувати тварин у не відведених для цього місцях, залишати на об'єктах благоустрою та їх елементах фекалії тварин; спеціальні місця (майданчики) для вигулу тварин визначаються у встановленому порядку, з урахуванням санітарних норм та правил;
- 20) самовільно підключатися до мереж водо-, газо- та електропостачання, зливової та господарсько-побутової каналізації;
- 21) самовільно займати земельні ділянки і використовувати їх при відсутності документа, що засвідчує право на користування, володіння земельною ділянкою;
- 22) використовувати земельні ділянки не за цільовим призначенням;
- 23) здійснювати діяльність, яка негативно впливає на довкілля при відсутності позитивного висновку державної екологічної експертизи, проектної документації об'єктів будівництва, реконструкції;
- 24) здійснювати викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря без відповідного на те дозволу;
- 25) виливати рідину, кидати предмети з балконів, лоджій, вікон та сходів будинків;
- 26) викидати сміття через вікна, вікна автотransпортних засобів, в прорізи будівель;
- 27) перевищувати норми забруднення атмосферного повітря та рівня шуму, у тому числі від транспортних засобів;
- 28) вчиняти дії, які можуть призвести до підтоплення територій та спровокувати зсувні процеси;
- 29) будувати та переобладнувати санітарні установки без погодження з санітарно-епідеміологічною службою на територіях ринків, парків, лікувально-профілактичних закладів.

10.2. Обмеження (обтяження) на використання земельних ділянок об'єктів благоустрою.

10.2.1. На використання власником або землекористувачем земельної ділянки або її частини може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, передбаченому законодавством або договором. Перехід права власності або права користування земельною ділянкою не припиняє встановленого обмеження (обтяження).

10.2.2. Право на земельну ділянку може бути обмежено законодавством або договором у випадках, передбачених Земельним кодексом України, а також інших випадках, встановлених законодавством.

10.2.3. Правовий режим земель охоронних зон визначається законодавством України. Охоронні зони створюються:

1) навколо особливо цінних природних об'єктів, об'єктів культурної спадщини тощо, з метою охорони і захисту їх від несприятливих антропогенних впливів;

2) уздовж ліній зв'язку, електропередач, земель транспорту, мостів, навколо промислових об'єктів для забезпечення нормальних умов їх експлуатації, запобігання ушкодження, а також зменшення їх негативного впливу на людей та довкілля, суміжні землі та інші природні об'єкти.

10.2.4. Правовий режим земель зон санітарної охорони визначається законодавством України. Зони санітарної охорони створюються навколо об'єктів, де є підземні та відкриті джерела водопостачання, водозабірні та водоочисні споруди, водоводи, об'єкти оздоровчого призначення та інші, для їх санітарно-епідеміологічної захищеності. У межах зон санітарної охорони забороняється діяльність, яка може призвести до завдання шкоди підземним та відкритим джерелам водопостачання, водозабірним і водоочисним спорудам, водоводам, об'єктам оздоровчого призначення, навколо яких вони створені.

10.2.5. Правовий режим земель санітарно-захисних зон визначається законодавством України. Санітарно-захисні зони створюються навколо об'єктів, які є джерелами виділення шкідливих речовин, запахів, підвищених рівнів шуму, вібрації, ультразвукових і електромагнітних хвиль, електронних полів, іонізуючих випромінювань тощо, з метою відокремлення таких об'єктів від територій житлової забудови.

У межах санітарно-захисних зон забороняється будівництво жилих об'єктів, об'єктів соціальної інфраструктури та інших об'єктів, пов'язаних з постійним перебуванням людей.

10.2.6. Прибережні захисні смуги є природоохоронною територією з режимом обмеженої господарської діяльності. У прибережних захисних смугах уздовж річок та навколо водоймищ забороняється:

1) влаштування полігонів побутових та промислових відходів і накопичувачів стічних вод;

2) влаштування вигребів для накопичення господарсько-побутових стічних вод об'ємом понад 1 кубічний метр на добу;

3) влаштування полів фільтрації та створення інших споруд для приймання і знезаражування рідких відходів;

4) застосування сильнодіючих пестицидів;

5) проведення будь-яких земляних робіт (крім підготовки ґрунту для залуження і залісення), а також діяльність з садівництва та городництва;

6) влаштування загонів для худоби;

7) будівництво будь-яких споруд (крім гідротехнічних, гідрометричних та лінійних), у тому числі стоянок для автомобілів;

8) миття та обслуговування транспортних засобів і техніки.

10.2.7. На землях рекреаційного призначення забороняється діяльність, що перешкоджає або може перешкоджати використанню їх за призначенням, а також негативно впливає або може вплинути на природний стан цих земель. Порядок використання земель рекреаційного призначення визначається законом.

РОЗДІЛ 11. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ БЛАГОУСТРОЮ, УТРИМАННЯ ОБ'ЄКТІВ ТА ЕЛЕМЕНТІВ БЛАГОУСТРОЮ ПІД ЧАС БУДІВНИЦТВА, ЗЕМЛЯНИХ, МОНТАЖНИХ, РЕМОНТНИХ ТА ІНШИХ РОБІТ

Юридичні та фізичні особи зобов'язані належним чином утримувати земельні ділянки, виділені для будівництва з прилеглими до них тротуарами і дорогами, будівельні майданчики та прилеглі до них території, зелені насадження, місця прокладання інженерних комунікацій від дня передачі таких ділянок для будівництва відповідно до вимог чинного законодавства.

При проектуванні, будівництві, реконструкції об'єктів забудови обов'язково передбачається:

1). комплексний благоустрій відповідної території, у тому числі безперешкодний доступ до об'єктів та елементів благоустрою і можливість їх використання інвалідами та особами з обмеженими можливостями відповідно до ДБН В.2.2-17:2006 «Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення».

Планування і забудова сіл, формування житлих районів, розробка проектних рішень, будівництво і реконструкція будинків, споруд та їх комплексів без пристосування для використання інвалідами не допускається. У тих випадках, коли з об'єктивних причин неможливо пристосувати для інвалідів діючі об'єкти, за рішенням виконавчих органів Боратинської сільської ради, за участю відповідних підприємств (об'єднань), установ і організацій, створюються інші сприятливі умови життєдіяльності інвалідів, зокрема, будівництво спеціальних об'єктів. Фінансування зазначених заходів здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету, а також підприємств (об'єднань), установ і організацій, які не мають можливості пристосувати свої об'єкти для інвалідів;

2) розміщення гаражів-стоянок або улаштування спеціальних майданчиків для паркування з нормативною кількістю машино-місць відповідно до чинних державних будівельних та екологічних норм;

3) організація архітектурно-декоративного освітлення об'єктів благоустрою з додержанням вимог органів архітектури та будівельних норм та правил.

Проектування, будівництво та реконструкція об'єктів комплексного благоустрою території здійснюються на основі проектів забудови території житлових мікрорайонів (кварталів), санітарних норм і правил, екологічних висновків, умов безпеки руху транспорту та пішоходів, етапності будівництва, реконструкції і капітального ремонту на підставі проекту, погодженого з відповідними органами.

Роботи з комплексного благоустрою території, розташованих над інженерними мережами та комунікаціями, виконуються з дотриманням умов та нормативів безпечної експлуатації таких інженерних мереж та комунікацій.

11.1.1. Юридичні та фізичні особи (при проведенні будівництва, реконструкції і ремонту) зобов'язані:

1) забезпечити обов'язкову огорожу будівельного майданчика, згідно з типовим проектом, до початку земляних та будівельних робіт;

2) забезпечити влаштування захисних навісів над місцями проходу пішоходів та освітлення території;

3) встановити інформаційні стенди при в'їзді на територію будівельного майданчика з ескізом проекту, його назвою, строками початку та завершення будівництва, прізвищем та контактними телефонами замовника, підрядника та субпідрядника;

4) забезпечити цілодобову охорону об'єкта;

5) встановити на виїзді з території будмайданчика спеціальну установку з оборотним водозабезпеченням для миття виїжджаючих з майданчика машин;

6) не допускати виїзд автотранспорту з будівельного майданчика без його попереднього миття;

7) забезпечити виконання вимог санітарного стану на території будівельного майданчика, в місцях відпочинку та прийому їжі будівельниками;

8) не допускати звалення будівельного, побутового сміття, а також його накопичення як на території будівельного майданчика, так і за його межами;

9) забезпечити вивантаження будівельного сміття та сипучих будматеріалів тільки за допомогою спеціальних рукавів або коробів;

10) не допускати перевезення (транспортування) будівельного сміття (відходів), а також сипучих матеріалів відкритим способом;

11) при проведенні ремонтних (реставраційних) робіт фасадів, будинків, споруд використовувати протипилові засоби (захисну сітку, плівку, легкі огорожі й т.п.) відповідно до проекту виконання робіт;

12) здійснювати виконання будівельних (монтажних) робіт (у тому числі з реконструкції та нового будівництва) з додержанням будівельних норм та правил на підставі дозволу на виконання будівельних робіт;

13) проводити підземні та будівельні роботи, насипання, намівання ґрунту, піску, встановлення огорож, механізмів та обладнання, тимчасових споруд, побутових вагончиків, складування конструкцій і матеріалів, з чітким додержанням вимог та умов проекту організації будівництва, державних будівельних, санітарних норм та правил. Забороняється закриття вказаних робіт без належного та якісного відновлення благоустрою території;

14) не рідше ніж один раз на добу прибирати на прилеглих до будівельних майданчиків територіях залишки будівельних матеріалів, ґрунту і сміття, що виникли у процесі будівельних, ремонтних та відновлювальних робіт;

15) не допускати відкачування та виливання води на проїзну частину вулиць, тротуарів, у водойми, а також відведення стічних вод на тротуари, шляхи та інші місця, не передбачені технологією відводу стічних вод;

16) передбачати під час проектування об'єктів нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту будівель чи споруд комплексний благоустрій прилеглої території;

17) не допускати забруднення, самовільної зміни межі акваторії та прибережних смуг водних об'єктів;

18) не допускати прокладання трубопроводів інженерних мереж на поверхні шляхів, тротуарів, пішохідних доріжок;

19) на вулицях, проспектах, магістралях з інтенсивним рухом транспорту і пішохідів роботи з будівництва підземних комунікацій проводити в максимально короткий строк, як правило, в нічний час.

11.1.2. Тимчасове погіршення благоустрою дозволяється лише при наявності у виконавця робіт договору на проведення робіт з відновлення благоустрою місця проведення земляних робіт на об'єктах благоустрою.

11.1.3. Способи прокладки підземних інженерних мереж на території Боратинської сільської ради. Основними є безтраншейний метод – прокол або протискання. У разі неможливості прокладки чи ремонту інженерних мереж безтраншейним методом, асфальтове покриття відновлюється на всю ширину проїзної частини чи тротуару.

Відновлення асфальтового покриття здійснюється силами спеціалізованих підприємств за договорами та за рахунок виконавця робіт.

11.1.4. При комплексних роботах з прокладки інженерних мереж у проектно-кошторисній документації необхідно передбачати витрати на відновлення дорожнього покриття окремо з кожного виду робіт, незалежно від загального кошторису на дорожні роботи, що необхідно у випадку переносу дорожніх робіт на наступний рік і відкриття руху транспорту після закінчення підземних робіт.

11.1.5. При виконанні земляних, будівельно-монтажних і ремонтних робіт, організації повинні підтримувати чистоту прилеглої території, забезпечити безпечні умови руху транспорту і пішоходів, робити складування матеріалів і конструкцій згідно з цими Правилами. Виконання земляних робіт на об'єктах, які комплексно благоустроєні, забороняється впродовж 3-х років.

11.1.6. Аварійні роботи – це роботи з усунення наслідків аварій, пов'язані з розриттям території загального користування, демонтажем споруд. Тривалість аварійних робіт становить не більш 3-х днів у весняно-літній період, а у осінньо-зимовий не більш 5-ти днів.

Після одержання сигналу про аварію необхідно вислати відповідальну аварійну бригаду, яка під керівництвом відповідального повинна приступити до ліквідації аварії, з обов'язковим забезпеченням безпеки людей, руху транспорту та збереженням розташованих поруч підземних мереж, елементів благоустрою та споруд.

Одночасно з відправленням аварійної бригади, повідомити про характер і місце аварії такі організації:

- балансоутримувача об'єкту благоустрою, будинку чи споруди;
- відповідні комунальні підприємства Боратинської сільської ради;
- зацікавлені організації

У разі необхідності негайного усунення наслідків аварій, договір на проведення робіт з відновлення благоустрою місця проведення земляних робіт на об'єктах зеленого господарства укладається першого робочого дня після вихідних або святкових днів.

11.1.7. Організації, що мають суміжні з місцем аварії споруди, інженерні мережі, після одержання телефонограми зобов'язані негайно вислати на місце аварії свого представника, який повинен вказати розташування своїх об'єктів і простежити дотримання встановленого порядку виконання аварійних робіт, що забезпечують їх зберігання.

11.1.8. Виконавці робіт до ліквідації аварії повинні облаштувати місце аварії відповідно до пп. 11.12., з написом на щиті «Аварійні роботи».

11.1.9. Організації, складаючи різні матеріали, спорудження, тощо, що утворили відвали ґрунту чи сміття поблизу місця аварії, зобов'язані на першу вимогу керівника аварійних робіт негайно і за свій рахунок очистити ділянку для виконання робіт.

11.1.10. Організації, що виконують роботи з ліквідації аварії, зобов'язані протягом 24 годин після усунення аварії (за винятком перенесення початку відновлювальних робіт у зв'язку з неналежними погодними умовами) підготувати для відновлення дорожнє покриття і зачищення місця роботи за свій рахунок, зняти встановлені знаки, огороження, сигнальні вогні, власними силами та засобами.

11.1.11. Після ліквідації аварії організація, що виконує аварійні роботи, повинна здати за актом приймання-передачі спеціалізованому підприємству місце виробничого розриття дорожнього покриття для відновлення, зняти встановлені знаки, огороження і направляючі пристрої, сигнальні вогні.

Спеціалізоване підприємство повинно розпочати роботи в місцях аварійних розкопувань:

- на проїзній частині, у місцях, що заважають руху транспорту негайно після підписання акту приймання місця розкопування для відновлення дорожнього покриття і закінчити роботи продовж 24 годин;

- в усіх інших випадках – не пізніше 3-х діб після підписання акту приймання місця розкопування для відновлення дорожнього покриття.

11.12. До початку робіт виконавець зобов'язаний:

- оформити договір на проведення робіт з відновлення благоустрою місця земляних робіт на об'єктах благоустрою;

- встановити на місці робіт інформаційний щит з визначенням найменування організації виконавця робіт, її керівника, телефонів, термінів початку і закінчення робіт та вибачення за тимчасові незручності;

- облаштувати місце проведення робіт відповідно до Інструкції по забезпеченню безпеки дорожнього руху в місцях проведення дорожніх робіт на автомобільних дорогах ІНУВ-3.2-218-051-95, що є додатком «А» до Технічних правил ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування України П-Г.1-218-113-97, затверджених наказом Української державної корпорації по будівництву, ремонту та утриманню автомобільних доріг «Укравтодор» від 26 вересня 1997 р. № 190.

11.13. Порядок проведення земляних робіт.

11.13.1. Даним порядком передбачається порядок виконання земляних робіт і основні правила з техніки безпеки, виконання яких забезпечує безпеку для персоналу, що проводить земляні роботи, а також збереження підземних комунікацій та споруд.

11.13.2. До земляних робіт, на які розповсюджуються вимоги даного порядку, відносяться зведення будівель і споруд, ремонт і посилення елементів і частин будівель нижче поверхні ґрунту, прокладка і ремонт інженерних мереж, планування і впорядкування території, посадка дерев і чагарників і інші роботи, що викликають необхідність розробки, переміщення, укладання (засипки) і ущільнення ґрунту, незалежно від способу їх виконання (механізований чи ручний).

11.13.3. Земляні роботи, пов'язані з новим будівництвом, капітальним ремонтом, реконструкцією і модернізацією діючих об'єктів, повинні здійснюватися тільки за наявності проектною документації, що розроблена, узгоджена та пройшла експертизу в установленому порядку.

11.13.4. Виконання всіх вимог даного порядку є обов'язковим для виконання підприємствами, установами та організаціями, що виконують земляні роботи на території Боратинської сільської ради.

11.13.5. Виконання всіх вимог даного порядку є обов'язковим незалежно від того, чи виконуються земляні роботи на території діючих об'єктів чи об'єктів, які знаходяться на стадії будівництва. Проведення земляних робіт на території сіл Боратинської сільської ради дозволяється виключно за умови надання від фізичних або юридичних осіб до Боратинської сільської ради інформації та відповідних документів, що підтверджують подання заяви до управління архітектури та містобудування, до якої необхідно додати викопювання з геопідоснови або схему розбиття з точною вказівкою меж земляних робіт і наявності в цьому районі підземних споруд та договір на відновлення благоустрою. Викопювання з геопідоснови або схема розбиття повинні бути підписані управлінням архітектури та містобудування.

11.13.6. За наявності на місці роботи підземних комунікацій, роботи повинні проводитися із вживанням усіх заходів обережності за погодженням і у присутності представника тієї ділянки, комунікації якої знаходяться в районі виконання робіт. Необхідність присутності представника ділянки обговорюється в ході погодження викопіювання з геопідоснови або схеми розбиття.

11.13.7. При виявленні на місці виробництва земляних робіт яких-небудь комунікацій або споруд, наявність яких не вказана у викопіюванні або схемі розбиття, роботи слід негайно припинити і повідомити Боратинську сільську раду. Продовження земляних робіт можливо лише після з'ясування і уточнення характеру цих споруд і визначення порядку подальшого виробництва робіт, про що відповідальним працівником управління архітектури та містобудування повинно бути зроблено докладний запис на викопіюванні або схемі розбиття.

11.13.8. Керівник робіт відповідає за виконання вимог і умов даного порядку, за організацію і безпечне проведення робіт, дотримання членами робочої бригади заходів безпеки, повноту інструктажу, за якість виконання робіт, а також за пошкодження комунікацій, допущених під час виконання земляних робіт.

11.13.9. Порядок оформлення документів на виробництво земляних робіт.

До початку виконання земляних робіт юридична чи фізична особа подає заявку до Боратинської сільської ради з додатком викопіювання з геопідоснови (проекту) – 2 екземпляри або ескіз схеми з місця виробництва земляних робіт. До заявки додається в обов'язковому порядку договір на проведення робіт з відновлення благоустрою місця проведення земляних робіт (у разі, якщо земляні роботи здійснюються на об'єктах зеленого господарства, договір укладається зі спеціалізованою організацією та договір на топографо-геодезичні роботи (у разі проведення нових мереж).

Боратинська сільська рада згідно з заявкою уточнює повноту і достовірність комунікацій і об'єктів, що розташовані в місці проведення земляних робіт, при необхідності доповнює дані.

Безпосередній керівник роботи узгоджує проведення земляних робіт з вказаними в бланку службами. В документах з узгодження умов виробництва земляних робіт відповідальна особа вказує при цьому, які організаційні і технічні заходи повинні бути виконані відповідальним виробником робіт для забезпечення збереження комунікацій та споруд, а також безпеки працюючих.

Якщо за умовами служб, з якими узгоджуються роботи, необхідна наявність проекту організації робіт (ПОР), то виконавці земляних робіт зобов'язані розробити та погодити його із службами, що втручаються ПОР.

При виробництві земляних робіт безпосередній керівник робіт повинен виконувати всі вимоги і умови, вказані в «погодженому бланку на проведення земляних робіт».

Після закінчення робіт безпосередній керівник робіт повинен:

- прибрати із зони виробництва земляних робіт тимчасові споруди пристосування, пристрої;

- прибрати оснащення, матеріали, інструмент, будівельне сміття, різні матеріальні відходи, що утворилися при проведенні ремонтних робіт;

- виконати роботи по захисту комунікацій від пошкоджень (засипка шаром піску, укладання цеглини, плит і т.п.);

- виконати остаточну засипку траншей, котлованів, ям ґрунтом, а також вирівняти і відновити поверхню ґрунту на місці виконання земляних робіт;

- протягом трьох днів повідомити Боратинську сільську раду про закінчення робіт

і надати інформацію про необхідність внесення уточнень або змін в геопідоснову сіл з додатком виконавчої документації;

- виконати геодезичну зйомку;

- відповідно до договору на проведення робіт з відновлення благоустрою передати спеціалізованій організації за актом приймання-передачі місце проведення земляних робіт для подальшого відновлення його благоустрою в строк, визначений графіком робіт з благоустрою. В свою чергу, спеціалізована організація, після виконання робіт з відновлення благоустрою місця проведення земляних робіт зобов'язується скласти акт приймання-передачі даної території з Боратинською сільською радою. У разі просадки ґрунту на місці проведення земляних робіт після передачі робіт з відновлення благоустрою Боратинській сільській раді за актом, спеціалізована організація з відновлення місця проведення земляних робіт або асфальтного покриття зобов'язується усунути недоліки, що пов'язані з просадкою ґрунту;

- викликати представників служб, які повинні підтвердити письмово, що всі умови виконані і претензій до виконавця робіт немає.

Безпосередній керівник робіт несе відповідальність за точне виконання дорученої роботи, за дотримання всіх вимог і умов, записаних в дозволі, за виконання бригадою вимог з техніки безпеки, повноту інструктажу, за якість виконаних робіт, правильне оформлення допуску бригади до робіт, оформлення закінчення роботи, а також за пошкодження комунікацій з вини бригади.

Особи, що приймають роботи після закінчення несуть відповідальність за якість приймання виконаних робіт і відповідність їх ТУ, ПТЕ та ін.

При пошкодженні повітряних або кабельних ліній електропередач і зв'язку, винні особи притягуються до адміністративної відповідальності.

11.14. Забезпечення безпечного руху транспорту і пішоходів при виконанні робіт.

При виконанні робіт на проїзній частині для пішохідного руху по обидва боки вулиці, як правило, повинна залишатися смуга тротуару шириною не менш ніж 1,5 м. В особливих випадках один тротуар може бути зайнятий, але з обов'язковим збереженням руху пішоходів на всій ширині протилежного тротуару.

У зимовий час мости і пішохідні містки через траншеї повинні очищатися від снігу і льоду та покриватися піском силами організації, що виконує роботи.

РОЗДІЛ 12. КОНТРОЛЬ ЗА СТАНОМ БЛАГОУСТРОЮ БОРАТИНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ.

12.1. Контроль за станом благоустрою території Боратинської сільської ради, а також контроль за дотриманням та здійсненням заходів, спрямованих на виконання вимог Закону України «Про благоустрій населених пунктів», цих Правил, та інших нормативно-правових актів здійснюється виконавчими органами Боратинської сільської ради в межах наданих їм повноважень.

12.2. Самоврядний контроль у сфері благоустрою територій Боратинської сільської ради здійснюється Інспекцією з благоустрою Боратинської сільської ради та виконавчим комітетом Боратинської сільської ради.

Самоврядний контроль за станом благоустрою територій Боратинської сільської ради здійснюється шляхом:

- 1) проведення перевірок територій зі складанням протоколів та приписів відносно порушників законодавства,

- 2) розгляду звернень підприємств, установ, організацій та громадян;
- 3) участі в обговоренні проектів благоустрою територій Боратинської сільської ради, іншої технічної документації з благоустрою і внесення відповідних пропозицій на розгляд Боратинської сільської ради та її виконавчих органів, підприємств, установ, організацій;
- 4) подання позовів до суду про відшкодування шкоди, завданої об'єктам благоустрою внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою населених пунктів, Правил благоустрою Боратинської сільської ради.

РОЗДІЛ 13. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ФІЗИЧНИХ ТА ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ БЛАГОУСТРОЮ

13.1. Невиконання або порушення передбачених Правилами вимог та обов'язків вважається порушенням цих Правил. За порушення цих Правил винні особи несуть відповідальність, встановлену Кодексом України про адміністративні правопорушення та Законом України «Про благоустрій населених пунктів».

До відповідальності за порушення законодавства у сфері благоустрою населених пунктів притягаються особи, винні у:

- 1) порушенні встановлених державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів;
- 2) проектуванні об'єктів благоустрою сіл з порушенням затвердженої в установленому законодавством порядку містобудівної документації та державних будівельних норм;
- 3) порушенні встановлених законодавством екологічних, санітарно-гігієнічних вимог та санітарних норм під час проектування, розміщення, будівництва та експлуатації об'єктів благоустрою;
- 4) порушенні Правил благоустрою території Боратинської сільської ради;
- 5) порушенні режиму використання й охорони територій та об'єктів рекреаційного призначення;
- 6) самовільному зайнятті території (частини території) об'єкта благоустрою сіл;
- 7) пошкодженні (руйнуванні чи псуванні) вулично-дорожньої мережі, інших об'єктів та елементів благоустрою сіл;
- 8) знищенні або пошкодженні зелених насаджень чи інших об'єктів озеленення сіл, крім випадків, передбачених ст. 28 Закону України «Про благоустрій населених пунктів»;
- 9) забрудненні (засміченні) території сіл;
- 10) неналежному утриманні об'єктів та елементів благоустрою, у тому числі покриття доріг, тротуарів, освітленні території сіл тощо.

Законом може бути встановлена відповідальність і за інші види правопорушень у сфері благоустрою населених пунктів.

13.2. Притягнення осіб, винних у порушенні законодавства у сфері благоустрою населених пунктів, до відповідальності, передбаченої законом, не звільняє їх від обов'язку відшкодування шкоди, завданої внаслідок порушення вимог цього законодавства.

13.3. Шкода, завдана внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою населених пунктів, підлягає компенсації, як правило, в повному обсязі без застосування норм зниження розміру стягнення незалежно від сплати збору за забруднення навколишнього природного середовища та погіршення якості природних ресурсів у розмірах, які визначаються на підставі затверджених у встановленому порядку такс, методик, розрахунків щодо обрахування шкоди. Відсутність таких такс, методик, розрахунків не може бути підставою для відмови у відшкодуванні шкоди. У такому разі

шкода компенсується за фактичними витратами, затвердженими в установленому порядку рішенням органу місцевого самоврядування, на облаштування одного квадратного метра території села або базової вартості одного квадратного метра землі на відновлення порушеного стану об'єкта.

13.4. Відновна вартість об'єктів благоустрою визначається порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15 червня 2006 року № 826 «Про затвердження Порядку визначення відновної вартості об'єктів благоустрою», та згідно з Методикою визначення відновної вартості об'єкта благоустрою, затвердженої наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 26 жовтня 2006 року № 356.

13.5. У разі якщо пошкодження чи знищення елементів благоустрою здійснюється балансоутримувачем у ході усунення аварій на власних інженерних мережах чи власних об'єктах або якщо особу, яка пошкодила чи знищила елементи благоустрою, не виявлено, відновлювальні роботи проводяться за рахунок власника об'єкта благоустрою.

РОЗДІЛ 14. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

14.1. Перелік посадових осіб, уповноважених здійснювати контроль за станом благоустрою на території Боратинської сільської ради, передбачений цими Правилами, визначається рішенням виконавчого комітету Боратинської сільської ради.

14.2. Зміни і доповнення до цих Правил вносяться згідно з чинним законодавством.

Сільський голова

Сергій ЯРУЧИК

Додаток 2 Тарифи на операції із збирання та вивезення ТПВ (додаток)

БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Виконавчий комітет

РІШЕННЯ

29 лютого 2024 року № 109
с.Боратин

**Про встановлення тарифу на
операції із збирання та вивезення твердих
побутових відходів**

Керуючись ст.28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил надання послуг з вивезення побутових відходів» № 1070 від 10.12.2008 року, Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів» №1010 від 26.07.2006 року, рішення виконкому Боратинської сільської ради від 26.02.2021 №87 «Про затвердження протоколу засідання конкурсної комісії з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Боратинської сільської ради», виконавчий комітет сільської ради

ВИРІШИВ:

1. Встановити з 1 квітня 2024 року економічно обґрунтований тариф на послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів Комунальним підприємством «Боратин», що становить 265,20 грн/м³, в тому числі ПДВ, для усіх видів споживачів на території Боратинської сільської ради.

2. Доручити Комунальному підприємству «Боратин»:
- здійснювати коригування тарифів протягом установленого строку їх дії у разі зміни індивідуальних складових витрат, за якими відбулися цінові зміни у бік збільшення або зменшення;
- довести рішення до відома споживачів послуг – мешканців громади, підприємств, установ, організацій через засоби масової інформації не пізніше ніж за 15 днів до дати введення в дію тарифів.

3. Рішення виконавчого комітету Боратинської сільської ради від 29. 12.2022 № 496 «Про встановлення тарифу на операції із збирання та вивезення твердих побутових відходів» визнати таким, що втратило чинність.

4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на сільського голову Сергія Яручика.

Сільський голова

Роман Ільюк

Сергій ЯРУЧИК

Аналітична записка комунального підприємства «Боратин»
щодо необхідності встановлення нового тарифу на послуги з управління твердими
побутовими відходами (збирання, вивезення та утилізація ТПВ)
на території Боратинської територіальної громади

Діючий тариф не відшкодовує розмір фактичної собівартості надання послуг зі збору, вивезення та захоронення твердих побутових відходів. Підприємство відчуває нестачу у власних обігових коштах, в результаті чого виникають складнощі з своєчасністю сплати податків, сплати за паливо— мастильні матеріали, запчастини, заробітної плати відповідно до діючого законодавства. В зв'язку з розширенням обсягів надання послуг підприємство відчуває постійну потребу у вантажниках, водіях та вчасно відремонтованих автомобілях, які мають щоденно виїжджати на маршрути. Заробітна плата повинна бути конкурентоспроможною, щоб не відбувалась плинність кадрів на підприємстві. Зросла місячна тарифна ставка працівників відносно збільшення прожиткового мінімуму (з 2684,00 грн., закладений в діючий тариф 2023 року, на 3023,00 грн.), відповідно зросли відрахування по податках та зборах. Зросла вартість мастильних матеріалів, олив, запчастин. З 01.08.2023 року зріс тариф на захоронення ТПВ четвертого класу небезпеки (полігон Брище) з 313,14грн. до 347,01грн. (на 11%). Така ситуація ставить під загрозу якість та стабільність забезпечення мешканців та підприємств громади послугами зі збирання, вивезення та захоронення побутових відходів.

Станом на 31 грудня 2023 року КП «Боратин» укладено 3162 договори на вивезення твердих побутових відходів з фізичними особами, 123 договори з юридичними особами та підприємцями. Дані щодо кількості договорів у розрізі населених пунктів Боратинської громади наведені у табл. 1.

Для усунення збитковості підприємства та забезпечення якісними послугами споживачів, своєчасної сплати податків та зборів (недопущення нарахування штрафних санкцій за несвоечасну сплату), оплати заробітної плати згідно встановленої законодавчої бази, та оплати інших договірних зобов'язань просимо переглянути діючий тариф та встановити новий тариф на послуги зі збирання, вивезення та утилізацію ТПВ (табл. 2).

	Група споживачів	Тариф, грн.
1.	Населення, грн./м.куб.	265,20
2.	Бюджетні установи, грн./м.куб.	265,20
3.	Інші споживачі, грн./м.куб.	265,20
4.	Розрахунок для баку на 0,120 м.куб.	127,30
5.	Розрахунок для баку на 0,240 м.куб.	254,60
6.	Розрахунок на 1 особу	30,94

Додаток 3 Тарифи на операції з поводженням з ПВ

БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Виконавчий комітет

РІШЕННЯ

25.02.2021 № 90
с. Боратин

**Про погодження тарифів на операції
з поводженням з побутовими відходами**

Керуючись ст.28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил надання послуг з вивезення побутових відходів» № 1070 від 10.12.2008 року, Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів» №1010 від 26.07.2006 року, рішення виконкому Боратинської сільської ради від 30.12.2020 року № 9 «Про створення комісії для визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів», виконавчий комітет сільської ради

ВИРІШИВ:

1. Визначити норму утворення ТПВ на одного жителя складає 1,4 м.куб. за рік, з розрахунку на 18874 жителів територіальної громади.
2. Взяти до уваги розрахунок економічно обгрунтованого тарифу на послуги з збирання, вивезення та захоронення твердих побутових відходів, що становить 130,25 грн/м³ (розрахунок додається).
3. Відповідно до Порядку розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, а також розрахунків тарифів на комунальні послуги, поданих для їх встановлення опублікувати подані тарифи на офіційному сайті громади.
4. Встановити 7-денний термін для подання громадськістю пропозицій до тарифу віддати офіційного опублікування.
5. Відповідно до порядку погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів влади, органів адміністративно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання здійснити попереднє погодження тарифу.
6. Після завершення процедур, зазначених в пунктах 3-5 рішення тариф, з урахуванням пропозицій та зауважень (за наявності) подати на затвердження виконавчому комітету Боратинської сільської ради.
7. Контроль за виконанням даного рішення покласти на заступника сільського голови Віктора Бехнюка.

Сільський голова
Богдана Макарчук

Серій ЯРУЧИК

Додаток 4 Рішення про виконавця послуг**БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Виконавчий комітет****РІШЕННЯ**

28 березня 2024 року № 200
с. Боратин

Про затвердження протоколу засідання конкурсної комісії з визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Боратинської сільської ради

Відповідно до пунктів 2, 6 рішення виконавчого комітету Боратинської сільської ради від 29.02.2024 №111 «Про організацію та проведення конкурсу з визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Боратинської сільської ради», розглянувши протокол засідання конкурсної комісії, керуючись частиною «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», постановою Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2023 р. №918 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів», виконавчий комітет сільської ради

ВИРІШИВ:

1. Затвердити протокол засідання конкурсної комісії з визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Боратинської сільської ради (додається).
2. Визнати Комунальне підприємство «Боратин» (ЄДРПОУ 42435703, місцезнаходження юридичної особи : Волинська область, Луцький район, село Боратин, вул.Центральна, 15) суб'єктом господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Боратинської сільської ради строком на 1 (один) рік з 01 квітня 2024 року по 31 березня 2025 року.
3. Боратинській сільській раді укласти договір з переможцем конкурсу з визначення суб'єкта господарювання на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Боратинської сільської ради до 01 квітня 2024 року.
4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на секретаря сільської ради Людмилу Сахан.

Сільський голова

Зоряна Жилко

Серій ЯРУЧИК

Додаток 5 Інструкція щодо безпечного поводження з компонентами (складовими) небезпечних відходів у складі побутових відходів

Інструкція щодо безпечного поводження з компонентами (складовими) небезпечних відходів у складі побутових відходів

1. У цій Інструкції терміни вживаються у такому значенні:

демеркуризація - видалення ртуті (її сполук) із забруднених поверхонь, а також зниження концентрації парів ртуті у приміщеннях до гранично допустимої.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України "Про відходи", Правилах надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2008 р. N 1070.

2. Ця Інструкція рекомендується застосовуватися:

органами місцевого самоврядування;

власниками або наймачами, користувачами, у тому числі орендарями, джерел утворення побутових відходів;

суб'єктами господарювання незалежно від форми власності, які здійснюють діяльність, пов'язану з наданням послуг з вивезення побутових відходів.

3. До компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів можуть бути віднесені матеріали, які утворюються при роздільному збиранні побутових відходів, що містять будь-який із складових (елементів) потенційно небезпечних відходів, передбачених в Інструкції з отримання міжнародного коду ідентифікації відходів, затвердженій наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 16 жовтня 2000 р. N 165, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 2 листопада 2000 р. за N 773/4994.

4. З метою унеможливлення забруднення усіх компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів необхідно здійснювати роздільне збирання побутових відходів відповідно до ст. 35-1 Закону України "Про відходи".

5. Для збирання та тимчасового зберігання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, рекомендується застосовувати змінні герметичні металеві контейнери червоного кольору, розміщені на контейнерних майданчиках.

Контейнери для збирання та тимчасового зберігання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, у загальному випадку рекомендується виготовляти з холоднокатаної сталі товщиною від 0,45 до 1,5 мм з конструкцією завантажувального пристрою контейнера, а також його конструкцією усередині, що може забезпечувати цілісність під час завантаження, транспортування та вивантаження компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю (забезпечується виробником).

Якщо компоненти (складові) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, будуть пошкоджені у контейнері під час завантаження, транспортування або вивантаження, проводиться демеркуризація контейнера.

6. Компоненти (складові) небезпечних відходів у складі побутових відходів, які не вміщують ртуті та не забруднені ртуттю, рекомендується збирати у стаціонарні контейнери червоного кольору, розміщені на контейнерному майданчику.

7. На змінних контейнерах для збирання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, що вміщують ртуть або забруднені ртуттю, рекомендується також наносити знак:

8. При облаштуванні контейнерних майданчиків, на яких розміщуються контейнери для збирання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів, рекомендується враховувати вимоги Державних санітарних норм та правил утримання територій населених місць, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 березня 2011 р. N 145, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 5 квітня 2011 р. N 457/19195.

9. Для підвищення результативності роздільного збирання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів на контейнерах для збирання компонентів (складових) небезпечних відходів у складі побутових відходів рекомендується наносити перелік товарів (виробів,

пристроїв, приладів), що вміщують небезпечні компоненти (складові), та знаки, які нанесені на ці товари або їх упаковці, за якими можливо ідентифікувати компоненти (складові) небезпечних відходів у складі побутових відходів.

Приклад рекомендованого переліку товарів (виробів, пристроїв, приладів), що вміщують небезпечні компоненти (складові), та знаків, що нанесені на цих товарах або їх упаковці, за якими можливо ідентифікувати компоненти (складові) небезпечних відходів у складі побутових відходів

№ з/п	Товари, що вміщують небезпечні компоненти (складові)	Знаки на товарах, що вміщують небезпечні компоненти (складові), або їх упаковці
1	Великі (довгі) ртутні лампи, відпрацьовані та брак Компактні ртутні лампи, відпрацьовані та брак	
2	Ртутний контактор	
3	Тонometr	
4	Ртутні термометри, відпрацьовані та брак	
5	Інші вироби, пристрої, прилади, що втратили споживчі якості, які забруднені ртуттю або вміщують ртуть	
6	Малі побутові хімічні джерела струму ємністю до 7 ампер-годин (побутові хімічні елементи живлення стандартних типорозмірів, що не перезаряджаються, у побуті - батарейки)	
7	Перезаряджувальні побутові хімічні елементи живлення стандартних типорозмірів (акумулятори), відпрацьовані та брак	
8	Акумулятори нестандартних типорозмірів, що використовуються в годинниках, у тому числі наручних, мобільних телефонах і смартфонах, кишенькових і портативних комп'ютерах, побутових радіостанціях, побутовій портативній фото- та відеоапаратурі, іграшках, інших побутових приладах	
9	Товари, що вміщують або забруднені органічними розчинниками, фарбами, лаками (фарби та лаки на водній основі, фарби та лаки на розчинниках), клеями, мастиками, смолами тощо	
10	Товари, що вміщують або забруднені органічними та неорганічними хімікатами (кислотами, лугами)	
11	Товари побутової хімії	
12	Товари фармацевтичної промисловості та гігієнічні засоби	
13	Електронно-променеві трубки та інші види активованого скла (бій скла)	

Додаток 6 Програма охорони навколишнього природного середовища (додаток)**БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ****РІШЕННЯ**

23 грудня 2022 року № 14/9
с.Боратин

**Про затвердження Програми охорони
навколишнього природного середовища
Боратинської сільської ради на 2023-2025 роки.**

Керуючись пунктом 22 статті 26, частиною 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», за пропозицією постійної комісії з питань земельних відносин, природокористування, сільського господарства та екології, сільська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму охорони навколишнього природного середовища Боратинської сільської ради на 2023-2025 роки згідно з додатком.
2. Відділу фінансів сільської ради передбачити кошти на фінансування Програми в бюджеті сільської ради на відповідний період.
3. Відділу бухгалтерського обліку та звітності сільської ради проводити фінансування Програми в межах затверджених асигнувань в бюджеті територіальної громади.
4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію з питань земельних відносин, природокористування, сільського господарства та екології..

Боратинський сільський голова

Ярослав Саченок

Сергій ЯРУЧНИК

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішення сільської ради
від 23.12.2022 № 14/9

ПРОГРАМА

охорони навколишнього природного середовища
на 2023-2025 роки

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Ініціатор розроблення Програми	Боратинська сільська рада, виконавчий комітет сільської ради
2.	Розробник Програми	Відділ земельних ресурсів, кадастру і екологічної безпеки, виконавчий комітет сільської ради
3.	Співрозробники Програми	Структурні підрозділи виконавчого комітету
4.	Учасники Програми	Виконавчий комітет сільської ради, КП «Боратин», ВКП «Грань»
5.	Термін реалізації Програми	2023-2025 роки
6.	Загальний орієнтовний обсяг фінансових ресурсів необхідних для реалізації Програми	3600 тис.грн.
7.	Назва законодавчих документів щодо розроблення Програми	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища», Постанова КМУ «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів»

Загальні положення.

Програма охорони навколишнього природного середовища розроблена відповідно до вимог Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991р. №1264-ХІІ, Постанови КМУ «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» від 17 вересня 1996р. №1147, постанови Кабінету Міністрів України від 7 травня 1998 року № 634 «Про затвердження Положення про Державний фонд охорони навколишнього природного середовища» (зі змінами).

Підставою для розроблення Програми є існування проблем на території громади, розв'язання яких потребує залучення бюджетних коштів, координації спільних дій виконавчого комітету ради, підприємств, установ, організацій та населення.

Мета Програми

Програма розроблена з метою реалізації державної політики України в галузі довкілля, забезпечення екологічної безпеки, захисту життя і здоров'я мешканців населених пунктів від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища, досягнення гармонії взаємодії суспільства і природи.

Основною метою Програми є створення умов для забезпечення екологічної безпеки, охорони навколишнього природного середовища та поліпшення його стану, реалізація ефективної природоохоронної політики на місцевому рівні. Програма визначає основні напрямки дій, терміни та етапи робіт з метою поліпшення стану навколишнього середовища.

Виконання передбачених Програмою природоохоронних заходів буде забезпечуватися шляхом сприяння їх реалізації, об'єднання та координації зусиль виконавчого комітету ради, природоохоронних організацій, підприємств, населення та громадських організацій, залучення зацікавлених сторін до вирішення пріоритетних проблем.

Основні завдання Програми

Враховуючи реальний стан довкілля, який сформувався на території громади, основними завданнями Програми охорони навколишнього природного середовища та пріоритетними напрямками екологічної політики сільської ради є:

1. Охорона і раціональне використання водних ресурсів:

- заходи з охорони підземних вод та ліквідація джерел їх забруднення;
- покращення санітарно-екологічного стану водних об'єктів;
- заходи щодо відновлення і підтримання санітарного стану річок.

2. Охорона і раціональне використання земель:

- здійснення заходів по очищенню, відновленню земель засмічених промисловими, побутовими та іншими відходами.

3. Охорона і раціональне використання природних рослинних ресурсів:

- виконання робіт по ліквідації карантинних рослин;
- заходи з озеленення населених пунктів.

4. Збереження природно-заповідного фонду.

5. Раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів:

- забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин.

6. Еколого-просвітницька діяльність.

Очікувані результати реалізації Програми

В результаті реалізації програмних заходів очікується:

- прийняття екологічно виважених управлінських рішень;
- ефективне використання коштів, передбачених на природоохоронні заходи та комплексне вирішення екологічних проблем громади;
- підвищення рівня екологічної культури та екологічної свідомості громадян;
- збереження та раціональне використання природних ресурсів;
- зменшення шкідливого впливу відходів на навколишнє середовище та здоров'я людини;
- покращення стану земель шляхом ліквідації стихійних звалищ ТПВ, запобігання їх утворенню;
- покращення стану зелених насаджень на території громади за рахунок насадження молодих насаджень, боротьби з бур'янами та амброзією.

Джерела фінансування заходів Програми

Основним джерелом фінансування Програми є акумуляція коштів спеціального фонду, надходження коштів від забруднення природного середовища, місцевий бюджет та інші джерела фінансування, не заборонені законодавством.

Кошториси витрат на реалізацію Програми складаються по мірі потреб та затверджуються сільським головою.

Термін реалізації заходів Програми

Реалізація Програми охорони навколишнього природного середовища Боратинської сільської ради передбачена шляхом виконання природоохоронних заходів протягом 2023-2025 років.

План заходів

Програми охорони навколишнього природного середовища

№ п/п	Зміст заходів	Джерело фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (тис.грн.)			
			2023	2024	2025	разом
1.	Ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ, вирішення проблем пов'язаних із вивезенням та утилізацією твердих побутових відходів.	Місцевий бюджет	200	200	200	600
2.	Закупівля та висадження саджанців дерев і кущів	Місцевий бюджет	100	100	100	300
3.	Придбання та встановлення сміттесортувальної лінії на полігоні ТПВ в с.Брище	Місцевий та обласний бюджети	500	500	500	1500
4.	Виконання робіт по ліквідації карантинних рослин	Місцевий бюджет	50	50	50	150
5.	Виконання робіт по ремонту осушувальних систем, поліпшення їх технічного стану з метою ліквідації підтоплень	Місцевий бюджет	200	200	200	600
6.	Підтримання сприятливого санітарно-екологічного стану	Місцевий бюджет	50	50	50	150
	прибережних зон річок та водойм					
7.	Резерв для здійснення не передбачених видатків, а саме: на випадок необхідності ліквідації аварій, що спричинили шкоду навколишньому природному середовищу та їх наслідків.	Місцевий бюджет	100	100	100	300

Додаток 7 Додаткова угода на захоронення ПВ на полігоні в с. Брище

Додаткова угода № 1

до Договору на видалення побутових відходів на полігоні в с. Брище

№ 542-01-2024 від

м.Луцьк

<< 01 >> червня 2024 року

"Виконавець": Луцьке спеціальне комунальне автотранспортне підприємство "Луцькспецкомунтранс" в особі директора Марценюка Володимира Віталійовича, що діє на підставі Статуту, з однієї сторони та

Споживач:

Комунальне підприємство "Боратин"

в особі

що діє на підставі

з іншої сторони надалі – Сторони, досягли згоди щодо

врегулювання усіх майнових та організаційних аспектів на нижченаведених умовах і уклали цю Додаткову угоду № до Договору

на видалення побутових відходів на полігоні в с. Брище № 542-01-2024 від

(далі – Додаткова угода) про наступне:

1. У зв'язку зі перейменуванням послуги, що надається Виконавцем відповідно до вимог Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та Закону України «Про управління побутовими відходами», Сторони дійшли згоди внести зміни до Договору, замінивши у преамбулі та по тексті Договору слово «захоронення» на слово «видалення».

2. Внести зміни до п. 2.2. Договору на видалення побутових відходів на полігоні в с. Брище № 542-01-2024 від та викласти його у наступній редакції:

«2.2. Загальний обсяг відходів визначається відповідно до загальної ваги відходів, що підлягають видаленню на полігоні в с. Брище. Вартість видалення однієї тони твердих побутових відходів становить 541,32 грн. (п'ятсот сорок одна гривня 32 коп.), в тому числі ПДВ».

3. Доповнити Розділ 3. Вартість та порядок розрахунків Договору на видалення побутових відходів на полігоні в с. Брище № 542-01-2024 від наступними пунктами:

«3.4. Сторони домовились здійснювати обмін первинними бухгалтерськими документами (рахунки, акти прийому-передачі наданих послуг та інші) у вигляді електронних документів із застосуванням до них електронного цифрового підпису (ЕЦП) засобами телекомунікаційного зв'язку за допомогою відповідних систем електронного документообігу, таких як: «М.Е.Доc» та інші. У разі використання Сторонами різних систем електронного документообігу або ЕЦП різних Центрів сертифікації ключів – зазначені системи або ЕЦП повинні мати можливість взаємної роботи та верифікації ключів один з одним.

3.5. Електронні документи (далі - Е-документи) - належно оформлені документи, інформація в яких зафіксована у вигляді електронних даних, виключаючи обов'язкові реквізити документа, які передбачені чинним законодавством. Електронні документи повинні бути оформлені у відповідності до вимог Договору та містити обов'язкові реквізити, що визначені чинним законодавством України. Сторони повинні зберігати електронні документи у порядку визначеному чинним законодавством України.

3.6. Підготовка Е-документів здійснюється Виконавцем в строки, встановлені умовами Договору та чинного законодавства України. Виконавець зобов'язаний належним чином скласти Е-документ, підписати його з використанням ЕЦП та направити Замовнику. Е-документи, які Виконавець передає/направляє, підписуються з використанням ЕЦП. Перевірка факту підписання Виконавцем конкретного Е-документа здійснюється Споживачем з використанням Відкритого ключа і Посиленого сертифіката відкритого ключа.

3.7. Сторони домовилися, що Е-документи, які відправлені Виконавцем та підписані Споживачем з використанням ЕЦП та/або КЕП, мають силу оригіналу та повну юридичну силу, обов'язкові для виконання, породжують права та обов'язки для Сторін. Е-документи, що підписані за допомогою ЕЦП (КЕП) беззаперечно визнаються Сторонами, як належним чином оформлені та можуть бути представлені до суду в якості належних доказів та визнаються рівнозначними документам, що складаються на паперовому носії. Підтвердження передачі Е-документів особами Сторін і не вимагає додаткового доказування. Обсяг наданих послуг вважається погодженим та прийнятим Споживачем у разі не підписання Споживачем актів з використанням ЕЦП та/або КЕП до 10 числа за розрахунковим періодом».

4. Ця Додаткова угода складена у двох примірниках, що мають однакову юридичну силу, зміни набирають чинності з 01 червня 2024 року та діють протягом строку дії основного Договору.

5. Дана угода є невід'ємною частиною Договору на видалення побутових відходів на полігоні в с. Брище № 542-01-2024 від укладеною між Сторонами.

Комунальне підприємство "Боратин"

код ЄДРПОУ 42435703

адреса: 45605 Волинська обл. Луцький р-н, с. Боратин, вул. Центр

ІПН 424357003080

45605, Волинська обл. Луцький

юр. адреса: р-н, с. Боратин, вул. Центральна, буд. 15

тел. керівника: 0503358527, тел. бухгалтера:

Луцьке спеціальне комунальне автотранспортне підприємство

"Луцькспецкомунтранс",

код ЄДРПОУ 30559101.

адреса: 43010 м. Луцьк, вул. Дубнівська, 64, 24-54-61.

ІПН 305591003174, свідоцтво № 02806767,

Р/р: UA22305299000026009000806833 в АТ КБ "ПРИВАТБАНК",

МФО 305299

Примальня: тел. (0332) 24 54 51 E-mail Lskap@ukr.net

Договірний відділ: тел. (0332) 24 55 27 Viber +38 (099) 624 55 27

Диспетчерська: тел. (0332) 24 54 48

В.В.Марценюк

Додаток 8 Програма економічного та соціального розвитку (рішення, додаток)**БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**
Восьмого скликання**Р І Ш Е Н Н Я**

29 березня 2024 року № 21/8
с.Боратин

**Про внесення змін до рішення сільської ради від 22.12.2023
№ 20/16 «Про Програму економічного та соціального розвитку
Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки»**

Відповідно до пункту 22 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ЗУ «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» та Регламенту Боратинської сільської ради, сільська рада

В И Р І Ш И Л А :

1. Внести зміни до рішення сільської ради від 22.12.2023 № 20/16 «Про Програму економічного та соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки», а саме: таблицю 1 «Перелік завдань і заходів, обсяги та джерела фінансування Програми економічного та соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки», викласти у новій редакції (додається).
2. Внести відповідні зміни до орієнтовних сум фінансування в таблиці 1 та у паспорті Програми.
3. Контроль за виконанням рішення покласти на Боратинського сільського голову Сергія Яручика.

Сільський голова

Руслана Лихолай

Сергій ЯРУЧИК

Додаток 1 до рішення
Боратинської сільської ради
від «29» березня 2024 року № 21/8

**ПРОГРАМА
ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
БОРАТИНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ НА 2024-2026 РОКИ**

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1	Ініціатор розроблення Програми	Боратинська сільська рада
2	Розробник Програми	Відділ соціально-економічного розвитку Боратинської сільської ради
3	Співрозробники Програми	Структурні підрозділи Боратинської сільської ради, комунальні підприємства
4	Відповідальний виконавець Програми	Відділ соціально-економічного розвитку Боратинської сільської ради
5	Виконавці заходів Програми	Структурні підрозділи Боратинської сільської ради, комунальні підприємства
6	Термін реалізації Програми	2024–2026 роки
7	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Місцевий бюджет Районний та обласний бюджети Державний бюджет Кошти міжнародної технічної допомоги і спонсорські кошти
8	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього тис. грн	633 976,06
у тому числі:		
8.1	Коштів місцевого бюджету, тис. грн	509 329,52
8.2	Інші джерела, не заборонені чинним законодавством	У межах реальних надходжень

1. ВСТУП

Програма економічного та соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки розроблена відповідно до чинного законодавства України, зокрема відповідно до Конституції України, ЗУ «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні».

Метою програми є зростання добробуту та підвищення якості життя населення Боратинської територіальної громади за рахунок забезпечення позитивних структурних зрушень в соціальній і культурній сферах, а також в економіці – підвищення її конкурентоспроможності, як основи для збалансованого зростання стандартів та показників економічного розвитку.

Програма визначає цілі, завдання та основні заходи економічного та соціального розвитку Боратинської територіальної громади на 2024-2026 роки.

2. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

Боратинська територіальна громада розташована на території Луцького району Волинської області, яка знаходиться на північному заході України.

Громада межує з Луцькою міською, Підгайцівською і Городищенською сільськими, Торчинською селищною територіальними громадами Волинської області, а також з Боремельською, Підлозцівською та Ярославичівською сільськими територіальними громадами Рівненської області.

Територія Боратинської громади становить 282,7 км². Громада у своєму складі має 24 сільських населених пункти: Боратин (адміністративний центр), Баїв, Баківці, Вербаїв, Вікторіяни, Гірка Полонка, Голишів, Городище, Коршів, Коршовець, Лаврів, Лучиці, Мстишин, Новостав, Оздів, Озеряни, Полонка, Промінь, Радомишль, Ратнів, Рованці, Романівка, Суховоля, Цеперів.

Населення. Боратинська територіальна громада концентрує на своїй території значний людський ресурс і характеризується щільністю населення, яка перевищує середнє значення у Волинській області і становить 69,0 осіб/км². Чисельність населення Боратинської сільської територіальної громади станом на 1 грудня 2023 року становить 20634 особи, з них 625 осіб – внутрішньо переміщені особи. У громаді налічується понад 6690 особистих домогосподарств.

Аналізуючи динаміку зміни чисельності жителів впродовж останніх років, помітна тенденція до зростання цього показника – у середньому кількість зареєстрованого на території громади населення щорічно зростає на 1,8 в. п. Водночас, темп приросту різниться в розрізі населених пунктів. Найвищим він є у селах Боратин (174,1%), Рованці (152,2%), Полонка (136,%), тобто поселеннях, які безпосередньо межують із обласним центром м. Луцьком. У десяти населених пунктах спостерігається від'ємний темп приросту населення (Баїв, Баківці, Коршів, Мстишин, Озеряни, Радомишль, Ратнів, Романівка, Суховоля, Цеперів).

Аналіз динаміки чисельності населення Боратинської громади свідчить про стабільне зростання кількості жителів, які реєструються на її території. Це позитивний аспект, адже темп приросту по громаді становить 101,8%, а його причиною є передусім позитивне сальдо міграції – у громаду прибуває значно більше осіб, ніж вибуває.

У віковій структурі населення частка дітей (0-17 років) становить 26,8%, осіб у працездатному віці (16-59 років) – 56,2%, осіб у віці 60 і більше років – 17,1%. За статеву структуру населення у громаді переважають жінки – 52%, частка чоловіків становить 48%.

Природні ресурси. Ґрунти. Ґрунтовий покрив на території Боратинської громади характеризується різноманітністю за генезисом, механічним складом, водно-фізичними особливостями і родючістю. Громада розташована в лісостеповій зоні типових чорноземів і

темно-сірих опідзолених ґрунтів, на її території зустрічаються також торфовища низинні та торфово-болотні ґрунти. Всі ґрунти на території громади давно окультурені і протягом століть використовуються в сільському господарстві. Це призвело до зменшення в них вмісту гумусу та поживних речовин, погіршення структури, розвитку площинної та лінійної ерозії. Загальна площа земель Боратинської територіальної громади становить 20168,09 га, зокрема: землі житлової забудови займають 1856,21 га, землі лісгосподарського призначення – 1185,83 га, землі промисловості – 764,25 га, землі рекреаційного призначення – 1,00 га, землі сільськогосподарського призначення – 16360,80 га.

Ліси та біорізноманіття. Лісистість Луцького району, до якого належить Боратинська територіальна громада, є однією з найнижчих у Волинській області та становить 7,9%. Землі лісгосподарського призначення у Боратинській громаді займають 5,9% її території. Громада знаходить в межах території господарської діяльності ДП «Ківерцівський лісгосп». Для рослинного покриву також типові залишки остепнених луків та скельно-степової рослинності. Фауністичні ресурси громади – передовсім рибні та медоносні.

Водні ресурси. Гідрографічна мережа Боратинської громади належить до басейну річки Стир (притока Прип'яті, басейн Дніпра). Водні ресурси представлені річками: Стир, Черногузка, Полонка, Канал Лаврівський, Злодійка, Сорока, а також джерелами і штучними ставками. Водойми придатні для купання, риболовлі, водного туризму. Вздовж берегів річок на окремих ділянках обладнані пляжі та зони відпочинку. На території Боратинської громади налічується 42 ставки загальною площею водного дзеркала 174,579 га. Територія Боратинської громади, як і Волинської області в цілому, розташована в межах Волино-Подільського артезіанського басейну, особливістю якого є наявність потужної зони прісних вод. У межах басейну найсприятливіші умови для формування ресурсів підземних вод існують на Волинській височині (в межах якої розташована територія Боратинської громади).

Кліматичні умови. Клімат на території Боратинської громади, як і Волині загалом, помірно-континентальний з м'якою зимою і теплим літом. Температура середня – плюс 7,2°C, абсолютний мінімум – мінус 34°C, максимум – плюс 38°C. Кількість опадів – 553 мм (у т. ч. 403 мм за теплий період), добовий максимум опадів: середній – 40 мм, спостережений – 114 мм. Швидкість вітру – 4,0 м/с, найбільші швидкості вітру, можливі: щорічно – 24 м/с, 1 раз за 5 років – 28 м/с, 1 раз на 10-20 років – 31-33 м/с, середнє число днів з сильним вітром – 21.

Економічний розвиток та підприємництво. Роль економіко-географічного розташування Боратинської територіальної громади прослідковується у контексті зростання кількості населення, розвитку ринку праці, доступу до ринків товарів і послуг, можливостях отримати диверсифіковані якісні соціальні послуги, потенціалу громади як місця інвестування та розвитку підприємництва тощо.

Станом на 1 січня 2023 року у територіальній громаді зареєстровано, функціонують і є платниками податків до місцевого бюджету 1351 суб'єкт господарювання. З них 490 є юридичними особами (36,3% від загальної кількості суб'єктів господарювання у громаді) та 861 фізична особа підприємець (63,7%).

Аналізуючи структуру економіки Боратинської територіальної громади в розрізі суб'єктів господарювання з числа юридичних осіб, прослідковується залежність їх розміщення у населених пунктах від близькості до міста Луцька. Четверть усіх підприємств зареєстровано у с. Рованцях – 127 юридичних осіб, у Боратині та Гіркій Полонці – 65 та 73 суб'єкти відповідно (разом 28%).

Аналіз структури суб'єктів господарювання юридичних осіб дає змогу констатувати: практично кожне третє підприємство (27,7%) функціонує у сфері оптової і роздрібної торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (83 суб'єкти, зокрема, ТзОВ «Волинь-зерно-

продукт» та ТзОВ «Вілія-Трейд», Волинське регіональне торговельне представництво ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк», ТзОВ «Волиньфарм», ТзОВ «Автоцентр Захід» тощо); серед підприємств цього напрямку економічної діяльності є також найбільші платники податків до бюджету громади; сільського господарства, лісового та рибного господарства – 45 суб'єктів (14,9%). Серед суб'єктів господарювання у сфері сільського господарства функціонують найбільші платники податків до місцевого бюджету – ДП ДГ «Перемога» Волинської ДСГДС НААН України, ТзОВ «Україна-Баїв», СПП «Рать»; сферу переробної промисловості представляє 41 суб'єкт господарювання (13,5% усіх суб'єктів бізнесу юридичних осіб (найбільші – ТзОВ «Kromberg & Schubert Ukraine», ПАТ «Гнідавський цукровий завод», ПП «Фабрика солодощів «Ласка», ТзОВ «Укравіт Сайенс Парк», ДП «Завод якісних металів»); транспорту і складського господарства – 34 суб'єкти (11,2%), які теж належать до найбільших платників податків до місцевого бюджету (ТзОВ «Трансденіром», ПП «Транс-Експрес», ТзОВ «Легіт Транс»); сферу будівництва – 28 компаній (9,2%), хоча компаній цього виду економічної діяльності немає серед найбільших платників податків до місцевого бюджету.

Населення Боратинської територіальної громади має можливість працевлаштування на території своєї громади. Серед основних роботодавців у громаді: ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ», ТзОВ «Волинь-зерно-продукт», ПП «Фабрика солодощів Ласка», ПрАТ «Гнідавський цукровий завод», СПП «Рать». Зокрема, лише на ТзОВ «Кромберг енд Шуберт Україна ЛУ» заявлено 5000 робочих місць. Ці підприємства – серед основних платників податків до місцевого бюджету.

Аналізуючи сплату ПДФО та майнових податків до бюджету громади, видно, що 20 найбільших платників податків у 2021 році сплатили до бюджету 67,0%, а у 2022 році – 49,8% податків. З них, у розрізі видів економічної діяльності найбільшими платниками податків є суб'єкти господарювання у сфері переробної промисловості (40,2% надходжень у 2022 році), адже серед 20-ти найбільших платників дев'ять суб'єктів функціонують саме у цій сфері. Найбільш представлені в економіці громади види діяльності – оптова і роздрібна торгівля та сільське господарство – забезпечують лише відповідно 6,0% та 2,1% надходжень.

Торгівля і послуги. У Боратинській територіальній громаді функціонує понад 93 заклади торгівлі, які реалізують різні групи товарів, у т. ч. продукти харчування і непродовольчі товари. Наявність таких закладів в розрізі населених пунктів громади дає змогу виявити: у трьох населених пунктах – Рованцях, Боратині і Гіркій Полонці (розташовані біля Луцька) – мережа закладів торгівлі є розгалуженою та представлена понад 10-ма магазинами. В інших поселеннях кількість магазинів значно менша, а в Вікторіях, Озер'ях та Романівці закладів торгівлі немає. У сфері громадського харчування в громаді функціонує 15 закладів, з яких 6 – у Рованцях, 4 – у Гіркій Полонці, 2 – у Полонці та по одному закладі у Боратині, Лаврові, Радомишлі. Мережа закладів побутового обслуговування складається з 16-ти суб'єктів господарської діяльності, серед яких: чотири суб'єкти, які надають перукарські послуги; дві автомийки; три автосервіси; чотири суб'єкти, які надають послуги заправлення паливом автотранспортних засобів; швейні та косметологічні послуги.

Фінансово-бюджетний стан громади. За показниками фінансового стану Боратинська територіальна громада у 2021-2023 роках займає передові позиції у рейтингу громад Волинської області: одна з трьох громад регіону з реверсною дотацією, і, при цьому, громада з найбільшим обсягом реверсу на одного мешканця.

Доходи бюджету Боратинської територіальної громади на 73,7% формуються завдяки сплаченим податкам. Частка податкових надходжень у доходах місцевого бюджету громади порівняно з часткою цього типу доходів по громадах Волинської області (60,2%) суттєво вища – на 13,1 в.п. Бюджет громади характеризується значно нижчим рівнем залежності від

державного бюджету: частка міжбюджетних трансфертів у доходах становить 24,5%; по громадах Волинської області у середньому – 35,5%. Досліджуючи структуру податкових надходжень та аналізуючи, які податки відіграють основну роль у наповненні бюджету громади, можна констатувати таке.

Надходження від ПДФО становлять 78,8% податкових доходів – частка податку дещо вища, ніж в середньому по регіону (73,2%). При цьому, 20 найбільших підприємств забезпечують понад 83% надходжень податку до бюджету громади. У довоєнний період (2021) вищою була частка акцизу на пальне у структурі податкових доходів бюджету громади (6,1%) порівняно з середнім значенням по області (4,9%). Суттєве зниження частки акцизу на пальне у 2022 році (Боратинська ТГ – 1,2%; ТГ Волинської області – 1,1%) порівняно з 2021 роком (Боратинська ТГ – 6,1%; ТГ Волинської області – 4,9%) пов'язано зі скасуванням податку у березні 2022 року для стабілізації цін на пальне в країні та його «поверненням» лише у вересні 2022 року.

Значно нижчою, ніж у середньому по області, є частка надходжень до бюджету від акцизного податку з реалізації підакцизних товарів на території громади: 1,2% порівняно з 3,4% в середньому по громадах Волинської області. Це пов'язано зі специфікою діяльності великих суб'єктів підприємництва у сфері торгівлі на території громади: тут розвинена оптова і роздрібна торгівля будівельними матеріалами, автотранспортними засобами, продуктами харчування. Відповідно, низькі обсяги надходження акцизного податку з реалізації підакцизних товарів може бути наслідком перебування цього сектору у тіні. Система торгівлі для населення громади розвинена і представлена суб'єктами господарювання ФОПами. У Боратинській громаді вдвічі вищий показник кількості ФОПів на 10 тис. населення ніж у середньому по громадах регіону. Попри це, частка єдиного податку у структурі податкових надходжень суттєво нижча і становить 9,9% на противагу 11,5% у громадах Волинської області.

Частка надходжень до бюджету громади плати за землю є нижчою, ніж в середньому по громадах області (5,8% порівняно з 7,6%), хоча обсяг надходження податку на одну особу становить 113,0% середньорегіонального значення. Частка податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у порівнянні із середнім по громадах Волині значенням, вища – 3,0% проти 1,9%, що обумовлене високими обсягами надходження податку, сплаченого юридичними особами, які є власниками нежитлових приміщень.

Дорожня і транспортна інфраструктура. Протяжність доріг на території Боратинської територіальної громади становить 343 км. За видами покриття більше половини доріг є покриті асфальтом (172 км) та бруківкою (20 км); решта – чорнощобенові – 57 км, білощобенові – 34 км, ґрунтові – 60 км. Технічний стан доріг державного значення є задовільним, частина доріг місцевого значення потребують ремонту.

Транспортне сполучення. На території громади здійснюють пасажирські перевезення та функціонують 12 маршрутів. Їх протяжність, час перебування у дорозі, регулярність суттєво різняться. Найкраще організоване транспортне сполучення з населеними пунктами Боратин, Баїв, Гірка Полонка, Промінь. Значно нижча логістична доступність до сіл Коршів, Баківці, Романівка, Суховоля. Окрім того, через громаду курсують маршрутні таксі, які сполучають обласний центр із населеними пунктами в сусідніх із Боратинською та інших територіальних громадах. На території всіх населених пунктів обладнано 112 зупинок громадського транспорту.

Комунальна інфраструктура. Усі населені пункти громади газифіковано та електрифіковано. Загальна протяжність мереж вуличного освітлення становить 185 км. Мережі водопостачання наявні у селах Баїв, Боратин, Голишів, Коршів, Лаврів, Новостав,

Радомишль, Ратнів, Рованці, Гірка Полонка, Полонка. Каналізування переважно індивідуальне, система централізованого каналізування наявна у селах Ратнів (загальна протяжність мережі, яка обслуговує 30 будинків, становить 3 км), Гірка Полонка (загальна протяжність мережі становить 3,3 км), Рованці.

На території Боратинської громади функціонують два комунальні підприємства - КП «Боратин» та ВКП «Грань». ВКП «Грань» - виробничо-комунальне підприємство Боратинської сільської ради, яке надає послуги з водопостачання у селах Гірка Полонка, Оздів, Баїв, Ратнів, Коршів та Радомишль, а також послуги з водовідведення у с. Гірка Полонка. КП «Боратин» - комунальне підприємство Боратинської сільської ради, яке займається наданням послуг зі збирання та вивезення ТПВ, благоустроєм територій, утриманням доріг, наданням послуг населенню, здійсненням сільськогосподарських та інших механізованих робіт.

Мережа сервісів надання муніципальних послуг у громаді представлена Центром надання адміністративних послуг Боратинської сільської ради (центрального офісу – Боратин, ТП – Гірка Полонка, ВРМ - Баїв, Баківці, Коршів, Лаврів, Промінь, Радомишль, Ратнів), комунальними підприємствами «Боратин» (Боратин) та «Грань» (Гірка Полонка). На території громади наявні 8 поштових відділень «Укрпошта» (Баїв, Боратин, Гірка Полонка, Коршів, Лаврів, Промінь, Радомишль, Ратнів), пересувне поштове відділення «Укрпошта» у Баківцях і 20 відділень «Нової пошти». У громаді також функціонує ветеринарна дільниця (Баківці), ветеринарна аптека (Боратин), приватний нотаріус (Боратин), стоматологічний кабінет (Ратнів), соляна шахта (Боратин), перукарня (Боратин). Безпеку на території забезпечують 3 поліцейських офіцери громади, є станція поліції (Боратин).

Освіта. На території громади функціонує 8 дошкільних навчальних закладів (Боратин, Баїв, Коршовець, 2 – Гірка Полонка, Коршів, Ратнів, Лаврів), у яких виховується 475 дітей, працює 59 педагогів і 73 особи обслуговуючого персоналу. Мережа загальної середньої освіти представлена 10 закладами (Гірка Полонка, Боратин, Рованці, Баїв, Радомишль, Лаврів, Ратнів, Мстишин, Промінь, Коршів), у яких навчається 2625 учнів, працює 284 педагоги і 124 особи обслуговуючого персоналу.

Охорона здоров'я. Система охорони здоров'я у Боратинській територіальній громаді представлена чотирма амбулаторіями загальної практики сімейної медицини (Боратин, Баїв, Гірка Полонка, Лаврів). У медичних закладах є денні стаціонари, операційні блоки, окремі приміщення для шеплень, приміщення для аптечних пунктів. У селах Ратнів, Полонці, Оздові, Рованцях, Проміні, Мстишині, Радомишлі розташовані сім ФАПів. За даними Національної служби здоров'я України з лікарями у громаді декларації на отримання медичних послуг підписали 10991 особа, тобто рівень охоплення населення становить 56,0%.

Соціальний захист населення. Надання послуг соціального захисту населення у Боратинській територіальній громаді здійснює Служба у справах дітей, сім'ї та соціального захисту населення. Серед мешканців, які потребують соціальної підтримки, станом на 2023 рік у громаді налічувалося: 476 багатодітних сімей, 144 сім'ї, яким призначена державна допомога при народженні дитини, 217 сімей учасників АТО, 551 учасник бойових дій (служать станом на 1 січня 2023 року) та інші. Сільська рада активно приймає та реалізовує численні програми в сфері соціального захисту населення та підтримки незахищених верств населення (соціального захисту дітей, профілактики бездоглядності та правопорушень у дитячому середовищі; забезпечення житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; соціального захисту населення, тощо). З моменту прибуття у громаду у 2023 році ВПО громада взаємодіє з організаціями та міжнародними партнерами для надання соціально-психологічної та фінансової (програми грошової допомоги ВПО від міжнародних організацій) допомоги ВПО.

Культура громади є колективним благом і доробком місцевих жителів, продуктом творчих зусиль усіх її поколінь. Осередками, де активно створюються та поширюються суспільно-культурні цінності у Боратинській громаді є 9 клубів/будинків культури (Гірка Полонка, Новостав, Городище, Лаврів, Ратнів, Коршів, Радомишль, Озеряни, Баківці), 10 бібліотек (Боратин, Промінь, Коршовець, Городище, Гірка Полонка, Ратнів, Лаврів, Баківці, Радомишль, Коршів), Дитяча школа мистецтв (Гірка Полонка) та філія (Новостав), музей історії села Баїв та Волинського бджільництва, музей-скансен села Гірка Полонка. При закладах діють народні аматорські хорові колективи, вокальні групи, також функціонують творчі гуртки, танцювальні колективи, духові оркестри.

Громада щорічно організовує Фестиваль Боратинської громади. Фестиваль – щорічна подія, яка об'єднує навколо себе жителів та гостей громади для культурного спілкування, розваг і відпочинку. Тематика проведених фестивалів у попередні роки така: 2018 рік – перший об'єднавчий фестиваль нової громади, рекорд України з набивання м'яча, гурт «Цвіт Кульбаби»; 2019 рік – еко-фестиваль з гутірками та майстер-класами, рекорд України з викладання найбільшої карти з вишитих рушників, гурт «Лісапетний батальйон»; 2020 рік – авто-фестиваль, зйомка і показ унікального фільму про людей громади, відео-привітання від Олега Винника; 2021 рік – етно-фестиваль, виступ Руслани, рекорд – символ 30-ї річниці Незалежності України у вигляді айдентики з квітковими орнаментами усіх регіонів України; 2022 рік – онлайн-фестиваль, кількогодинний марафон до дня Незалежності України на YouTube-каналі громади; 2023 рік – благодійний мистецький фестиваль «ARTилерія».

Спортивна інфраструктура представлена спорткомплексом села Боратин площею 4,9 га, 8 стадіонами/спортивними полями (Боратин, Гірка Полонка, Городище, Промінь, Голишів, Лаврів, Ратнів, Рованці) і 30 дитячими спортивно-ігровими майданчиками. На території громади функціонують такі спортивні секції та гуртки: туризм, спортивне орієнтування, футбол, легка атлетика, волейбол, фітнес, біатлон, веслування на байдарках і каное.

Молодіжна інфраструктура. У селі Ратнів створено молодіжний центр. Сучасний простір для молоді облаштували у приміщенні колишньої гардеробної кімнати місцевого Народного дому «Просвіта». Проект щодо створення молодіжного осередку тривав майже три місяці. До впровадження ініціативи долучилися місцева молодь, ГО «Думай і дій для України», Боратинська сільська рада, місцевий бізнес.

Органи самоорганізації населення та громадські об'єднання. У Боратинській територіальній громаді зареєстровано 7 благодійних фондів та громадських організацій, взаємодія органу самоврядування з якими відбувається на різному рівні: благодійний фонд «Дитяча місія. Україна», ГО «Фундація розвитку сільської молоді», ГО «Асоціація громадських радників України», ГО «Європейський вектор Волині», Всеукраїнська спілка учасників бойових дій в АТО «Побратими України», Національна спілка краєзнавців України, ГО «Думай і дій для України». Також у селі Боратин функціонує потужний реабілітаційний комплекс «АГАПЕ УКРАЇНА» (добровільна, неприбуткова громадська організація, яка надає допомогу людям з інвалідністю).

3. МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ НА ОСНОВІ ЦІЛЕЙ ТА ЗАВДАНЬ РОЗВИТКУ БОРАТИНСЬКОЇ ГРОМАДИ

У широкому контексті громада повинна ефективно відповідати таким зовнішнім викликам як глобалізація економіки, підвищення мобільності трудових ресурсів, посилення конкуренції за інвестиції та розвиткові ресурси.

Першочерговим викликом є згуртування місцевих жителів та забезпечення рівномірного розвитку всіх населених пунктів громади. Для цього Боратинською сільською радою розроблено і впроваджуються низка програм.

Для формування переліку заходів, розрахунку обсягів та джерел фінансування Програми економічного та соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки визначено стратегічні та оперативні цілі, завдання розвитку Боратинської територіальної громади.

ЦІЛЬ 1: КОНКУРЕНТОЗДАТНА ЕКОНОМІКА ГРОМАДИ

Оперативна ціль 1.1. Формування інвестиційної привабливості громади

– Інвентаризація та підготовка об'єктів для залучення інвестицій. Формування комфортного бізнес-клімату у громаді

– Маркетинг територій, просування бренду громади. Розвиток каналів комунікації

Оперативна ціль 1.2. Створення умов для розвитку бізнесу, розвиток туризму

– Налагодження ефективної взаємодії з місцевими суб'єктами господарювання. Розвиток підприємницьких здібностей населення і молодіжного підприємництва

– Підтримка інфраструктури переробки с/г продукції, а також їх збуту, розвиток фермерських господарств

– Розвиток туризму. Підготовка та впровадження концепції «Туризм вихідного дня»

ЦІЛЬ 2: РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ МІСЖАНЦІВ ГРОМАДИ

Оперативна ціль 2.1. Розвиток людського капіталу

– Формування та розвиток сучасної мережі дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти

– Розвиток системи соціального захисту населення. Реабілітація

– Покращення стану здоров'я населення шляхом підвищення доступності та ефективності медичного обслуговування

– Трансформація культурного простору громади, створення унікальних культурних продуктів

– Розвиток фізичної культури та спорту, популяризація здорового способу життя

– Забезпечення національно-патріотичного виховання населення

Оперативна ціль 2.2. Розвиток системи урядування та надання адміністративних послуг

– Удосконалення системи управління громадою. Забезпечення функціонування ЦНАП

– Залучення громадськості до здійснення місцевого самоврядування та підтримка місцевих ініціатив

ЦІЛЬ 3: СТАЛІЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЇ

Оперативна ціль 3.1. Інженерна інфраструктура громади

– Будівництво, реконструкція, ремонт приміщень та зміцнення й оновлення матеріально-технічної бази комунальних підприємств

– Утримання та розвиток дорожньої інфраструктури, модернізація та будівництво систем вуличного освітлення

– Забезпечення безперебійного водопостачання, водовідведення, теплозабезпечення, електропостачання, мобільного та інтернет-зв'язку

Оперативна ціль 3.2. Збереження навколишнього середовища

– Здійснення заходів з благоустрою, екологічної безпеки та збереження навколишнього середовища

– Впровадження системи енергоменеджменту у громаді

– Підвищення культури поводження з ТПВ

Оперативна ціль 3.3. Планування розвитку територій

– Оновлення та виготовлення планувальних, містобудівних документів

Відповідно до цілей розвитку Боратинської громади розроблені завдання та заходи щодо реалізації Програми економічного та соціального розвитку на 2024-2026 роки (таблиця 1).

**Перелік завдань і заходів, обсяги та джерела фінансування
Програми економічного та соціального розвитку Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки**

№	Назва заходу	Термін реалізації	Орієнтовні обсяги фінансування, тис. грн.			Джерела фінансування	Очікувані результати	Відповідальні виконавці
			2024 рік	2025 рік	2026 рік			
1. Розвиток освіти								
1.1.	Капітальний ремонт фасаду будівлі Рованцівського ліцею Боратинської сільської ради на вул. Шевченка, 16 в с. Рованці Луцького району Волинської області	2024 рік	4824,90	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу, підвищено рівень енергоефективності будівлі закладу освіти	Відділ управління майном та будівництва
1.2.	Капітальний ремонт частини приміщень загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів на вул. Центральній, 6-А в с. Боратин Луцького району Волинської області	2024 рік	39608,00 17000,00 – І черга (внутр. роботи), 22000,00 – ІІ черга (благоустрій)	-	-	Бюджет ТГ, державний бюджет	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу, підвищено рівень енергоефективності будівлі закладу освіти	Відділ управління майном та будівництва
1.3.	Капітальний ремонт з влаштування гідроізоляції підвального приміщення Боратинського ліцею Боратинської сільської ради на вул.	2024 рік	913,10		-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу, підвищено рівень енергоефективності	Відділ управління майном та будівництва
	Центральній, 6 в селі Боратин Луцького району Волинської області (завершення робіт 2023 року)						будівлі закладу освіти	
1.4.	Капітальний ремонт (утеплення фасадів) Ратнівського ЗДО «Барвінок» на вул. Шевченка, 2 в с. Ратнів Луцького району Волинської області (завершення робіт 2023 року)	2024 рік	2068,40	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу, підвищено рівень енергоефективності будівлі закладу освіти	Відділ управління майном та будівництва
1.5.	Капітальний ремонт (утеплення фасадів) Гіркополонківського ЗДО № 2 «Калинка» на вул. Горохівській, 63-Г в с. Гірка Полонка Луцького району Волинської області (завершення робіт 2023 року)	2024 рік	1179,00					
1.6.	Нове будівництво спортивної зали з властивостями протирадіаційного укриття Рованцівського ліцею Боратинської сільської ради за адресою: вул. Шевченка, 16, село	2024 рік	4800,0 + (13368,94 – державний бюджет)	-	-	Бюджет ТГ, державний бюджет	Створено належні та безпечні умови для здобуття якісної освіти	Відділ управління майном та будівництва

	Рованці Луцького району Волинської області (завершення робіт 2023 року)							
1.7.	Капітальний ремонт частини приміщення будівлі Рованцівського ліцею Боратинської сільської ради на вул. Шевченка, 16 в селі Рованці Луцького району Волинської області (II черга), включаючи виготовлення проектно-кошторисної документації	2024 рік	16000,00	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу, підвищено рівень енергоефективності будівлі закладу освіти	Відділ управління майном та будівництва
1.8.	Капітальний ремонт (перекриття/утеплення фасаду) Радомишльського ліцею, включаючи виготовлення проектно-кошторисної документації	2024 рік	9,159	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу, підвищено рівень енергоефективності будівлі закладу освіти	Відділ управління майном та будівництва
1.9.	Поточний ремонт укріплення будівлі Радомишльського ліцею Боратинської сільської ради на вул. Центральній, 32 в с. Радомишль Луцького району Волинської області)	2024 рік	461,12	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу, підвищено рівень енергоефективності будівлі закладу освіти	Відділ освіти, дирекція закладу
1.10.	Поточний ремонт даху Ратнівського ЗДО «Барвінок»	2024 рік	4000,00	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу	Відділ освіти, дирекція закладу
1.11.	Капітальний ремонт з утеплення фасаду ЗДО № 2 «Калинка» в с. Гірка Полонка	2024 рік	6000,00	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу	Відділ управління майном та будівництва
1.12.	Капітальний ремонт (утеплення фасаду) Баївського ліцею	2024 рік	6000,00	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу	Відділ управління майном та будівництва
1.13.	Швидкоспоруджувана захисна споруда цивільного захисту модульного типу із монтажними роботами на території Боратинської сільської ради села Гірка Полонка ЗДО № 1 «Ромашка» Луцького району Волинської області	2024 рік	4100,00	-	-	Бюджет ТГ	Створено належні та безпечні умови для здобуття якісної освіти	Відділ управління майном та будівництва
1.14.	Нове будівництво другого корпусу з	2024 рік	50050,00	-	-	Бюджет ТГ	Створено належні та безпечні умови	Відділ управління

	властивостями протирадіаційного укриття Боратинського ліцею Боратинської сільської ради						для здобуття якісної освіти	майном та будівництва
1.15.	Поточний ремонт трьох груп закладу Ратнівського ЗДО «Барвінок», включаючи виготовлення проектно-кошторисної документації	2024 рік	2500,00	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу	Відділ освіти, дирекція закладу
1.16.	Виготовлення проектно-кошторисної документації «Поточний ремонт даху Ратнівського ЗДО «Барвінок»	2024 рік	500,00	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу	Відділ управління майном та будівництва
1.17.	Виготовлення проектно-кошторисної документації «Капітальний ремонт (утеплення фасаду) Баївського ліцею»	2024 рік	500,00	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу	Відділ управління майном та будівництва
1.18.	Добудова укриття та приміщення Гіркополонківського ліцею, включаючи виготовлення ПКД	2024-2025 роки	5 000,00	10 000,00	15 000,00	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу, підвищено рівень енергоефективності	Відділ управління майном та будівництва

							будівлі закладу освіти	
1.19.	Благоустрій території Лаврівського ліцею (вкладання бруківки, освітлення та огорожа	2025-2026 роки	-	1000,00	1000,00	Бюджет ТГ	Підвищено рівень енергоефективності будівлі, забезпечено комфортні та безпечні умови перебування у закладі	Відділ освіти, дирекція закладу освіти
1.20.	Будівництво сховища для зберігання твердого палива /КЗЗСО «Лаврівський ліцей»	2025 рік	-	300,00	-	Бюджет ТГ	Створено належні та безпечні умови для здобуття якісної освіти	Відділ освіти, дирекція закладу
1.21.	Влаштування подвір'я Баївського ліцею Боратинської сільської ради	2025 рік	-	432,00	-	Бюджет ТГ	Забезпечено комфортні та безпечні умови перебування у закладі освіти	Відділ освіти, дирекція закладу
1.22.	Побудова складського приміщення з облаштуванням доїзду на території Ратнівського ліцею	2025 рік		1500,00		Бюджет ТГ	Створено належні та безпечні умови для здобуття якісної освіти	Відділ освіти, дирекція закладу
1.23.	Побудова складського приміщення для зберігання твердого палива на території Коршівської гімназії	2024 рік	400,00	-	-	Бюджет ТГ	Створено належні та безпечні умови для здобуття якісної освіти	Відділ освіти, дирекція закладу
1.24.	Капітальний ремонт фасаду будівлі, цоколя та благоустрій території	2025 рік	-	4000,00	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників	Відділ управління майном та будівництва

	«Гіркополонківський ЗДО № 1 Ромашка»						освітнього процесу, підвищено рівень енергоефективності будівлі закладу освіти	
1.25.	Реконструкція дитячих майданчиків у ЗДО «Ромашка» та «Калинка» (Гірка Полонка)	2024-2025 роки	300,00	300,00	-	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу	Відділ освіти, дирекція закладу
1.26.	Благоустрій території Баївського ЗДО	2024 рік	600,00	-	-	Бюджет ТГ	Створено належні та безпечні умови для здобуття якісної освіти	Відділ освіти, дирекція закладу
1.27.	Завершення реконструкції та капітального ремонту I черги ЗДО села Радомишль (2 групи, харчоблок)	2025-2026 роки	-	4 000,00	4 000,00	Бюджет ТГ, державний або обласний бюджети, інші джерела фінансування	Підвищено якість надання освітніх послуг, створено комфортні умови для учасників освітнього процесу	Відділ управління майном та будівництва
1.28.	Благоустрій території Ратнівського ЗДО «Барвіною»	2025 рік	-	500,00	-	Бюджет ТГ	Створено належні та безпечні умови для здобуття якісної освіти	Відділ освіти, дирекція закладу
2. Розвиток комунального та земельного господарства								
2.1.	Нове будівництво мережі водопостачання на ділянках: вул. Дружби від буд. 46 до буд. 65, від перехрестя вул. Дружби з вул. Лугова в с. Вербаїв до вул. Квітнева, буд. 82а в с.	2024 рік	9 040,00	-	-	Бюджет ТГ	Забезпечено якісне надання послуг щодо задоволення базових потреб населення громади	Відділ управління майном та будівництва
	Коршовець Луцького району Волинської області							
2.2.	Будівництво водогону в селі Гірка Полонка на вул. Горохівська, включаючи виготовлення проектно-кошторисної документації	2024 рік	10000,00	-	-	Бюджет ТГ	Забезпечено якісне надання послуг щодо задоволення базових потреб населення громади	Відділ благоустрою, ВКП «Грань»
2.3.	Реконструкція водопроводу у селі Городище, включаючи виготовлення проектно-кошторисної документації	2024 рік	8500,00	-	-	Бюджет ТГ	Забезпечено якісне надання послуг щодо задоволення базових потреб населення громади	Відділ благоустрою
2.4.	Виготовлення проектно-кошторисної документації «Нове будівництво каналізування в с. Боратин, Рованці Луцького району Волинської області»	2024-2026 роки	500,00 + (15000,00 – грантові кошти)	10000,00 + (45000,00 – грантові кошти)	10000,00	Бюджет ТГ, інші джерела фінансування	Покращено соціально-побутові умови проживання населення, підвищено рівень екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища території	Відділ управління майном та будівництва, відділ благоустрою
2.5.	Реконструкція водопроводу у селі Ратнів	2024 рік	8000,00	-	-	Бюджет ТГ	Забезпечено якісне надання послуг щодо задоволення базових потреб населення громади	Відділ благоустрою, ВКП «Грань»

2.6.	Поточний ремонт зовнішніх електромереж, заміна існуючих світильників на LED-ліхтарі (згідно переліку)	2024-2026 роки	3000,00 + (10000,00 – грантові кошти)	3000,00	3000,00	Бюджет ТГ, інші джерела фінансування	Модернізовано інфраструктуру громади, підвищено рівень безпеки	Відділ благоустрою, старости
2.7.	Встановлення та реконструкція мереж вуличного освітлення (згідно переліку)	2024-2026 роки	3000,00	3000,00	3000,00	Бюджет ТГ	Гарантовано безпечні та комфортні умови для пересування пішоходів та водіїв	Відділ благоустрою, старости
2.8.	Поточний та середній ремонт дорожнього покриття, ремонт тротуарів (згідно переліку)	2024-2026 роки	40000,00	40000,00	40000,00	Бюджет ТГ	Покращено якість дорожнього покриття, підвищено рівень безпеки на дорогах і рівень доступності до сервісів громади	Заступник сільського голови, відділ благоустрою, старости
2.9.	Реконструкція, будівництво, капітальний ремонт доріг (згідно переліку)	2024-2026 роки				Державний бюджет	Покращено якість дорожнього покриття, підвищено рівень безпеки на дорогах і рівень доступності до сервісів громади	Заступник сільського голови, старости
2.10.	Нове будівництво системи захисту від підтоплення та затоплення поверхневими водами річки Стир села Рованці	2025-2026 роки	-	1000,00	1000,00 + (9777,60 держбюджет)	Бюджет ТГ, державний бюджет	Забезпечено захист домогосподарств від підтоплення, підвищено рівень туристичної привабливості території	Відділ управління майном та будівництва

2.11.	Нове будівництво приміщення комунального підприємства «Боратин», включаючи виготовлення проектно-кошторисної документації	2024 рік	500,00	1000,00	1500,00	Бюджет ТГ	Підвищено якість надання комунальних послуг	Відділ управління майном та будівництва
2.12.	Облаштування зони відпочинку парка с. Боратин	2025 рік	-	10830,00	-	Бюджет ТГ	Забезпечено комфортні умови для дозвілля та відпочинку, покращено естетичний вигляд населеного пункту, підвищено рівень туристичної привабливості території	Відділ управління майном та будівництва
2.13.	Нове будівництво мосту через річку Черногузка між населеними пунктами Голишів – Коршовець	2024 рік	24000,00 (державний бюджет)	-	-	Державний бюджет	Забезпечено безпечне транспортне та пішохідне сполучення між населеними пунктами Голишів – Коршовець	Відділ управління майном та будівництва
2.14.	Реконструкція водопроводу у селі Лаврів	2026 рік	-	-	5000,00	Бюджет ТГ	Забезпечено якісне надання послуг щодо задоволення базових потреб населення громади	Відділ благоустрою

2.15.	Реконструкція водопроводу села Коршів	2024 рік	1500,00	-	-	Бюджет ТГ	Забезпечено якісне надання послуг щодо задоволення базових потреб населення громади	Відділ благоустрою
2.16.	Проведення топозйомки та розроблення генеральних планів населених пунктів	2024-2026 роки	2000,00	2000,00	2000,00	Бюджет ТГ	Забезпечено виготовлення планувальних містобудівних документів, створено основу для впровадження геоінформаційної системи обліку ресурсів громади	Відділ земельних ресурсів, кадастру і екологічної безпеки
2.17.	Нове будівництво світлофорного об'єкта на перехресті вулиць Шкільна-Мальовнича-Садова-Горохівська-Луцька (автошлях Н-17 Львів-Радехів-Луцьк, км 127-190) у селі Гірка Полонка Луцького району Волинської області	2024 рік	4500,00 (7500,00 – державний бюджет)	-	-	Бюджет ТГ, державний бюджет	Гарантовано безпечні та комфортні умови для пересування пішоходів та водіїв	Відділ благоустрою
3. Покращення медичного обслуговування та охорони здоров'я								
3.1.	Реконструкція приміщення ФАПу села Ратнів на вул. Шевченка, 4	2024 рік	6000,00	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено рівень надання медичних послуг, забезпечено комфортні умови перебування пацієнтів та медперсоналу у закладі	Відділ управління майном та будівництва, КНП «Центр первинної медико-санітарної

							медперсоналу у закладі	допомоги Боратинської сільської ради»
3.2.	Поточний ремонт Гіркополонківської амбулаторії	2024 рік	550,00	-	-	Бюджет ТГ	Підвищено рівень надання медичних послуг, забезпечено комфортні умови перебування пацієнтів та медперсоналу у закладі	Відділ управління майном та будівництва, КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Боратинської сільської ради»
3.3.	Реконструкція/нове будівництво приміщення під Гіркополонківську амбулаторію, включаючи виготовлення проектно-кошторисної документації	2024-2026 роки	4 400,00	4 000,00	2 000,00	Бюджет ТГ, інші джерела фінансування	Підвищено рівень надання медичних послуг, забезпечено комфортні умови перебування пацієнтів та медперсоналу у закладі	Відділ управління майном та будівництва, КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Боратинської сільської ради»
3.4.	Капітальний ремонт ФАПу с. Коршів	2025-2026 роки	-	500,00	500,00	Бюджет ТГ	Підвищено рівень надання медичних послуг, забезпечено комфортні умови перебування пацієнтів та	Відділ управління майном та будівництва, КНП «Центр первинної медико-

							медперсоналу у закладі	санітарної допомоги Боратинської сільської ради»
4. Розвиток фізичної культури, спорту та дозвілля								
4.1.	Реконструкція стадіону у селі Промінь	2026 рік	-	-	2000,00	Бюджет ТГ	Створено умови для фізичного розвитку населення та розвитку спорту	Відділ управління майном та будівництва, відділ культури та молодіжної політики
4.2.	Встановлення автоматичного поливу на території стадіону с. Боратин	2026 рік	-	-	2000,00	Бюджет ТГ	Покращено умови тренування та підготовки спортсменів, знижено рівень травматизму, забезпечено захист газону від пошкоджень	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва
4.3.	Впорядкування стадіону КЗЗСО «Гіркополонківський ліцей»	2024 рік	200,00	-	-	Бюджет ТГ	Створено умови для фізичного розвитку населення та розвитку спорту	Відділ освіти, дирекція закладу
4.4.	Облаштування стадіону села Городище	2024 рік	200,00	-	-	Бюджет ТГ	Створено умови для фізичного розвитку населення та розвитку спорту	Відділ культури та молодіжної політики
4.5.	Будівництво багатофункціональних спортивно-ігрових майданчиків	2024-2026 роки	2000,00	2000,00	2000,00	Бюджет ТГ	Створено умови для фізичного розвитку населення та розвитку спорту	Старости, відділ благоустрою

5. Забезпечення системи культурного та інтелектуального виховання								
5.1.	Поточний ремонт укріплення будинку культури в селі Гірка Полонка Луцького району Волинської області (завершення робіт 2023 року)	2024-2025 роки	550,00	-	-	Бюджет ТГ	Забезпечено комфортні умови для проведення дозвілля, реалізації творчих здібностей, духовного, культурного та соціального розвитку населення громади, підвищено рівень енергоефективності будівлі	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва
5.2.	Поточний ремонт глядацької зали та фойє будинку культури с. Гірка Полонка	2025 рік	-	4000,00	-	Бюджет ТГ	Забезпечено комфортні умови для проведення дозвілля, реалізації творчих здібностей, духовного, культурного та соціального розвитку населення громади	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва
5.3.	Ремонт частини приміщення будинку культури с. Радомишль	2024 рік	2500,00	-	-	Бюджет ТГ	Забезпечено комфортні умови для проведення дозвілля, реалізації творчих здібностей, духовного, культурного та соціального	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва

							розвитку населення громади, облаштовано робочі місця для надання адміністративних, соціальних та медичних послуг	
5.4.	Поточний ремонт актовий зали будинку культури с. Городище	2025 рік	-	3000,00	-	Бюджет ТГ	Забезпечено комфортні умови для проведення дозвілля, реалізації творчих здібностей, духовного, культурного та соціального розвитку населення громади	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва
5.5.	Реконструкція системи опалення, ремонт фойє НД «Просвіта» с. Ратнів	2024-2025 роки	500,00	500,00	-	Бюджет ТГ	Забезпечено комфортні умови для проведення дозвілля, реалізації творчих здібностей, духовного, культурного та соціального розвитку населення громади	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва
5.6.	Реконструкція і відновлення каналізаційної системи в НД «Просвіта»	2024 рік	500,00	-	-	Бюджет ТГ	Створено належні та безпечні умови для перебування у закладі культури	Відділ культури та молодіжної політики, відділ

								управління майном та будівництва
5.7.	Реконструкція пам'яток місцевого значення	2024-2026 роки	250,00	250,00	300,00	Бюджет ТГ	Забезпечено належний естетичний вигляд пам'ятних знаків, створено належні умови для культурного та інтелектуального виховання	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва, старости
5.8.	Встановлення пам'ятної стели загиблим Героям громади	2024 рік	500,00	-	-	Бюджет ТГ	Створено належні умови для національно-патріотичного виховання	Відділ культури та молодіжної політики
5.9.	Благоустрій території Дитячої школи мистецтв Боратинської сільської ради	2025 рік	-	800,00	-	Бюджет ТГ	Створено належні та безпечні умови для перебування у закладі	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва
5.10.	Благоустрій території клубу-музею с. Баїв	2025 рік	-	500,00	-	Бюджет ТГ	Створено належні та безпечні умови для перебування у закладі культури, підвищено рівень туристичної привабливості території	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва

5.11.	Облаштування системи опалення клубу села Озеряни	2024 рік	600,00	-	-	Бюджет ТГ	Підвищення рівень енергоефективності будівлі, забезпечено комфортні та безпечні умови перебування у закладі	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва
5.12.	Створення громадського простору у селі Коршів	2025-2026 роки	-	500,00	500,00	Бюджет ТГ	Забезпечено комфортні умови для проведення дозвілля, реалізації творчих здібностей, духовного, культурного та соціального розвитку населення громади	Відділ культури та молодіжної політики, відділ управління майном та будівництва
6. Забезпечення ефективного врядування								
6.1.	Створення електронних сервісів: електронної карти дорожньої та іншої комунальної інфраструктури громади, електронного кабінету мешканця (для електронної оплати комунальних послуг, отримання адміністративних і соціальних послуг)	2024-2026 роки	1000,00	-	-	Бюджет ТГ, інші джерела фінансування	Підвищено якість надання муніципальних послуг, автоматизовано процеси надання послуг, збільшено кількість користувачів послугами	Відділ соціально-економічного розвитку, ЦНАП, КП «Боратин»
6.2.	Закупівля установки для виготовлення ID-карток та цифрової валізи для надання адмінпослуг	2025-2026 роки	-	625,00	-	Бюджет ТГ, інші джерела фінансування	Розширено перелік надання адмінпослуг, підвищено рівень надходжень у місцевий бюджет	ЦНАП
6.3.	Капітальний ремонт адмінприміщення села Лаврів	2024-2025 роки	1000,00	1000,00	-	Бюджет ТГ	Підвищено рівень енергоефективності будівлі, забезпечено комфортні та безпечні умови перебування у закладі	Відділ управління майном та будівництва, лаврівський старостат
	Всього		Всього – 370 360,46 Бюджет ТГ – 300 491,52 Державний бюджет – 44 868,94 Грантові кошти – 25 000,00	Всього – 157 537,00 Бюджет ТГ – 112 037,00 Грантові кошти – 45 000,00	Всього – 106 577,60 Бюджет ТГ – 96 800,00 Державний бюджет – 9 777,60			

Додаток 9 Програма благоустрою (рішення, додаток)

БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Восьмого скликання

РІШЕННЯ

22 грудня 2023 року № 20/15
с.БоратинПро Програму благоустрою населених пунктів
Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки

Керуючись ст. 26, 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», враховуючи пропозиції постійних комісій сільської ради з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження та будівництва та з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку та інвестицій, сільська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Програму благоустрою, озеленення, поліпшення стану довкілля населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки (додається).
2. Постійним комісіям сільської ради розглядати хід реалізації Програми та вносити відповідні пропозиції на розгляд сесії сільської ради.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійні комісії з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження та будівництва та з питань фінансів, бюджету, планування соціально-економічного розвитку та інвестицій.

Боратинський сільський голова

Зоряна Жидко

Сергій ЯРУЧИК

Додаток 1
до рішення Боратинської
сільської ради
від 22.12.2023 № 20/15

ПРОГРАМА
благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради
на 2024-2026 роки

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

1.	Ініціатор розроблення Програми	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради
2.	Дата, номер і назва документа органу виконавчої влади про розроблення Програми	-
3.	Розробник Програми	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради
4.	Співрозробники Програми	-
5.	Відповідальний виконавець Програми	Виконавчий комітет Боратинської сільської ради, підрядні організації, комунальні установи та організації територіально підпорядковані сільській раді
6.	Учасники Програми	Боратинська сільська рада, виконавчий комітет Боратинської сільської ради, виконавчі органи та структурні підрозділи сільської ради, КП «Боратин», ВКП «Грань», суб'єкти господарювання незалежно від форми власності
7.	Термін реалізації Програми	2024-2026 роки
8.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми (тис. грн), всього	20,800

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

За останні роки в населених пунктах громади накопичилось безліч проблем, пов'язаних із благоустроєм, зокрема щодо вирішення питань з інженерного захисту, розчищення, облаштування та озеленення території, соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращання мікроклімату, санітарного стану та інших актуальних питань, які потребують вирішення на території населених пунктів з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля.

Не вирішеними є окремі питання утримання в належному стані території населених пунктів, санітарне очищення, озеленення, збереження та відновлення об'єктів благоустрою.

За рахунок організаційно-розпорядчих, економічних, нормативно-правових заходів передбачається забезпечити умови для покращення стану благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради.

Програма благоустрою розроблена на виконання Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про управління відходами», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про охорону культурної спадщини».

Ця програма може доповнюватись новими розділами та напрямками, уточнюватись у відповідності з бюджетними призначеннями на відповідний рік.

2. Визначення мети Програми

Метою Програми є:

- здійснення комплексних заходів з утримання територій населених пунктів у належному стані, їх санітарного очищення, збереження та забезпечення належного функціонування об'єктів загального користування;
- забезпечення належних умов проживання населення відповідно до державних стандартів і норм;
- підвищення якості утримання об'єктів благоустрою шляхом раціонального використання коштів та проведення відповідних робіт;
- організація належного утримання та раціонального використання територій, будівель, інженерних споруд та об'єктів рекреаційного, природоохоронного, оздоровчого, історико-культурного та іншого призначення;
- дотримання вимог і правил щодо екологічно-безпечного поводження з відходами; забезпечення мінімального утворення відходів, розширення їх використання у господарській діяльності, запобігання шкідливому впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;
- забезпечення громадської безпеки на території громади.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, терміни виконання завдань, заходів

Основним шляхом і засобом виконання цієї Програми є робота виконкому сільської ради, виконавчих органів сільської ради та структурних підрозділів, депутатів сільської ради, а також усвідомлення і допомога всього населення територіальної громади, керівників підприємств, установ та організацій при фінансуванні заходів за рахунок коштів місцевого бюджету та інших джерел не заборонених законодавством України.

Програма реалізується протягом 2024-2026 років.

Реалізація програми буде здійснюватись шляхом виконання економічно-обґрунтованих першочергових заходів, що дасть змогу забезпечити комплексний благоустрій територій.

У процесі виконання Програма може уточнюватися. Зміни та доповнення до Програми затверджуються сесією Боратинської сільської ради.

У разі не виконання у повному обсязі завдань і заходів програми, вони можуть бути пролонговані у наступній редакції відповідної програми.

Ресурсне забезпечення Програми наведене у додатку 1 до Програми.

4. Перелік завдань, заходів Програми, напрями використання бюджетних коштів та результативні показники

Основними завданнями Програми є створення умов та організація заходів у сфері благоустрою населених пунктів відповідно до мети Програми, зокрема:

- підтримання санітарного стану підвідомчої території на належному рівні;
 - забезпечення благоустрою територій населених пунктів;
 - організація та вирішення питань збирання (в т.ч. роздільного) сміття, транспортування, утилізації твердих побутових відходів та сміття і на цій основі покращення санітарного стану населених пунктів;
 - впорядкування кладовищ, братських могил, пам'ятних знаків;
 - освітлення вулиць (будівництво та відновлення вуличного освітлення);
 - проведення озеленення населених пунктів;
 - забезпечення своєчасного будівництва, реконструкції та ремонту доріг;
 - покращення транспортного обслуговування населення;
 - відновлення та благоустрій рекреаційних зон, прибережних захисних смуг;
 - утримання вулично-дорожньої мережі;
 - створення умов для забезпечення громадської безпеки на території громади.
- Перелік напрямів, завдань, заходів Програми наведено у додатку 2 до Програми.

5. Термін, моніторинг та контроль за виконанням Програми

Виконання Програми благоустрою заплановано на період 2024-2026 роки з її щорічним аналізом на заплановані роботи.

Загальна координація, контроль, конкретний аналіз виконання заходів Програми покладаються на виконавчий комітет сільської ради.

З метою дотримання принципу колегіальності, компетентності та прозорості фінансового забезпечення реалізації Програми, функції щодо здійснення системного моніторингу покладаються на постійну комісію сільської ради з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження та будівництва сільської ради.

Контроль за цільовим та ефективним використанням коштів покладається на розпорядників коштів, замовників заходів та виконавців робіт.

Щорічний звіт про виконання заходів Програми подається виконавцями на розгляд постійних комісій, після чого звіт з висновками та пропозиціями комісій заслуховується на сесії сільської ради.

Додаток 1
до Програми з благоустрою

Ресурсне забезпечення Програми благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки

№ з/п	Обсяг коштів, які планується залучити на виконання Програми, тис. грн	Етапи виконання			Загальний обсяг фінансування, тис. грн
		2024 рік	2025 рік	2026 рік	
1.	Обсяг фінансових ресурсів, всього	5,200	7,400	8,200	20,800

Боратинський сільський голова

Сергій Яручик

Додаток 2

до Програми з благоустрою

Напрями діяльності, завдання та заходи
Програми благоустрою населених пунктів Боратинської сільської ради на 2024-2026 роки

№ з/п	Напрямок діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік (зміст) заходів Програми	Строк виконання заходу (роки)	Виконавці	Джерело фінансування	Очікуваний результат
1.	Послуги в галузі озеленення територій	1.1. Роботи з належної експлуатації зелених насаджень: посадка квітів, дерев, кущів, стрижка газонів, стрижка живоплоту, посів газонів, санітарна, омолоджувальна та формувальна обрізка дерев, видалення порослі, чагарників, зрізування дерев, корчування пеньків тощо	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Покращення естетики територіального середовища, психо-емоційного стану мешканців громади, дотримання санітарних правил та норм
		1.2. Придбання багаторічних насаджень (дерев, кущів тощо)	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Покращення естетики територіального середовища, психо-емоційного стану мешканців громади, дотримання санітарних правил та норм
2.	Послуги з утримання кладовищ та об'єктів меморіальної слави, місць почесних поховань, пам'ятників та пам'ятних знаків	2.1. Утримання кладовищ: прибирання території, косіння трави, догляд за безрідними могилами, очищення доріжок від снігу та посипання доріжок протиожедними матеріалами у зимовий період, очищення поверхонь пам'ятників від нашарування сольових сполук, відновлення написів, облаштування зовнішнього освітлення тощо	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань» особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Належне утримання кладовищ та відповідних спеціальних місць. Дотримання санітарних правил та норм
		2.2. Видалення сухостійних та аварійних дерев на кладовищах	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Безпека експлуатації кладовищ
		2.3. Розширення площ кладовищ, у тому числі – за рахунок визначення, відведення, затвердження (через процедуру придбання у комунальну	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада	Бюджет сільської ради	Дотримання санітарних правил та норм

		власність) окремих додаткових земельних ділянок				
3.	Послуги з утримання фонтанів	3.1. Ремонт, реконструкція, заміна окремих елементів та приладів; експлуатація цілісних об'єктів	2024 2025 2026	особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	покращення комфортності територій; забезпечення безперебійності роботи об'єктів благоустрою
4.	Послуги із санітарного утримання території громади	4.1. Ліквідація несанкціонованих стихійних сміттєзвалищ	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Забезпечення санітарних вимог
		4.2. Санітарне прибирання територій (дороги, тротуари, газони)	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Забезпечення санітарних вимог, належне утримання та експлуатація
		4.3. Лабораторне дослідження води, ґрунту, у тому числі - пляжних територій	2024 2025 2026	ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Забезпечення санітарних вимог
		4.4. Санітарне прибирання зупинок громадського транспорту	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Забезпечення санітарних вимог
		4.5. Вивезення безгосподарських твердих побутових відходів	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Забезпечення санітарних вимог
		4.6. Відлов бродячих тварин	2024 2025 2026	особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Забезпечення санітарних вимог
5.	Ремонтно-будівельні роботи на об'єктах	5.1. Проведення: - обстежень, експертної оцінки на об'єктах благоустрою; - виготовлення проектної та кошторисної документації з	2024 2025 2026	особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Належна експлуатація об'єктів та елементів

	благоустрою	подальшим здійсненням ремонтних робіт на об'єктах благоустрою; - поточний ремонт об'єктів та елементів благоустрою (об'єкти та елементи благоустрою історико-культурної спадщини та меморіальної слави, пам'ятники, містки, огорожі тощо) - капітальний ремонт об'єктів та елементів благоустрою (зупинки громадського транспорту, споруди інженерного захисту територій, східці, покриття газонів на вулицях, парків, скверів тощо) - реконструкція та ремонт об'єктів та елементів благоустрою, систем життєзабезпечення територій, місць відпочинку та перебування громадян (пляжі, дитячі і спортивні майданчики, кладовища тощо)				благоустрою міста
6.	Інвентаризація та паспортизація матеріальних і нематеріальних активів	6.1. Інвентаризація та паспортизація матеріальних і нематеріальних активів (об'єкти благоустрою, елементи благоустрою, об'єкти історико-культурної спадщини тощо)	2024 2025 2026	особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Дотримання вимог чинного законодавства
7.	Придбання малих архітектурних форм/споруд	7.1. Придбання навісів на зупинки, сміттєзбірників (урн), лавок, квіткових ваз тощо	2024 2025 2026	КП «Боратин», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Покращення комфортності проживання населення
		7.2. Придбання дитячого та спортивного ігрового обладнання у тому числі - в заміні зношеного та експлуатаційно-непридатного на території громади	2024 2025 2026	КП «Боратин» особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Покращення комфортності проживання населення
8.	Відведення дощових і талих вод	8.1. Облаштування систем водовідведення дощових і талих вод з територій громади (відновлення існуючих, будівництво нових водовідвідних каналів, акумулюючих водойм, прокладання ливневих труб, будівництво прийомних колодязів тощо)	2024 2025 2026	ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Забезпечення санітарних вимог

		8.2. Обслуговування мережі: періодичне очищення оглядових колодязів мережі, промивка труб, заміна решіток водоприймачів, забезпечення належного технічного стану та поточний ремонт мережі	2024 2025 2026	ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільськ ої ради	Забезпечення санітарних вимог
		8.3 Будівництво нової, реконструкція і капітальний ремонт існуючої мережі	2024 2025 2026	ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільськ ої ради	Забезпечення санітарних вимог
9.	Новорічне та Різдвяне оформлення об'єктів благоустрою	9.1 Оформлення новорічних ялинок, місць проведення новорічних та різдвяних заходів	2024 2025 2026	КП «Боратин» особи, що найняті за угодою	Бюджет сільськ ої ради	Забезпечення культурних потреб населення
		9.2 Придбання новорічної та різдвяної атрибутики тощо	2024 2025 2026	КП «Боратин» особи, що найняті за угодою	Бюджет сільськ ої ради	Забезпечення культурних потреб населення
12.	Зимове утримання вулиць, доріг	12.1. Очищення проїзної частини та тротуарів від снігового покриву та льоду, їх обробка протижеледними матеріалами	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільськ ої ради	Належне утримання доріг, вулиць, створення комфортних умов проживання
		12.2. Закупівля протижеледних матеріалів, інвентарю та обладнання для обробки та очищення проїзної частини та тротуарів	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільськ ої ради	Забезпечення належного утримання вулиць, доріг
13.	Поводженн я з побутовими відходами (ТПВ)	13.1 Розробка схеми санітарного очищення населених пунктів громади	2024 2025 2026	особи, що найняті за угодою	Бюджет сільськ ої ради	Дотримання законодавства
		13.2 Придбання контейнерів для збору побутових відходів	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», Комунальн і установи та організації	Бюджет сільськ ої ради	Забезпечення санітарних вимог
		13.3 Будівництво контейнерних майданчиків для збору твердих побутових відходів	2024 2025 2026	КП «Боратин», ВКП «Грань», Комунальн і установи	Бюджет сільськ ої ради	Забезпечення санітарних вимог

				та організації		
		13.4. Співфінансування заходів (робіт, послуг) у тому числі – шляхом надання цільової субвенції бюджету Луцької об'єднаної територіальної громади для забезпечення функціонування полігону твердих побутових відходів (с. Брище Луцького району)	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада	Бюджет сільської ради	Забезпечення санітарних вимог
14.	Покращення стану вулично-дорожньої мережі та прибудинкових територій	14.1. Капітальний ремонт вулично-дорожньої мережі. До капітального ремонту відносять роботи, які виконують періодично і які спрямовані на відновлення та поліпшення основних показників експлуатаційної якості дорожнього одягу. Капітальний ремонт дорожнього одягу передбачає підвищення його міцності з метою зростання інтенсивності руху та зміни складу потоку автомобілів. Перелік вулиць, що потребують капітального ремонту визначається окремим рішенням сільської ради, яке є доповненням до Програми	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада	Бюджет сільської ради	Відновлення та підвищення транспортно-експлуатаційних якостей вулиць, приведення їх технічних характеристик у відповідність до вимог діючих правил, норм і стандартів
		14.2. Поточний ремонт вулично-дорожньої мережі громади. Завдання поточного ремонту об'єктів дорожнього господарства полягає у підтриманні їх транспортно-експлуатаційних якостей шляхом усунення незначних пошкоджень, що виникли в процесі експлуатації, а також у постійному догляді за проїжджою частиною, іншими інженерними спорудами і комунікаціями, утриманні їх у чистоті і порядку, виявленні перешкод для учасників дорожнього руху та забезпечення їх усунення. Перелік вулиць, що потребують поточного ремонту визначається окремим рішенням сільської ради, яке є доповненням до Програми	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Продовження транспортно-експлуатаційних якостей вулиць, попередження аварійності окремих ділянок, підвищення комфортності проживання
		14.3. Капітальний та поточний ремонт прибудинкових територій.	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада,	Бюджет сільської ради	Підвищення комфортності

		Роботи з капітального та поточного ремонту включають в себе ремонт проїзної частини, тротуарів та пішохідних доріжок, влаштування або розширення майданчиків для тимчасового зберігання транспортних засобів, забезпечення водовідведення дощових та талих вод. Перелік прибудинкових територій, що потребують ремонту визначається окремим рішенням сільської ради, яке є доповненням до Програми		особи, що найняті за угодою		проживання мешканців
		14.4. Облаштування (будівництво) нових зупинок громадського транспорту.	2024 2025 2026	КП «Боратин», Боратинська сільська рада, особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Покращення комфортності проживання населення громади
		14.5. Нанесення та поновлення дорожньої розмітки.	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Дотримання державних стандартів, норм, правил
15.	Покращення стану мереж зовнішнього освітлення	15.1. Реконструкція мереж зовнішнього освітлення. Заміна світильників із лампами розжарювання на сучасні енергозберігаючі, заміна старих електропроводів без ізоляції на самонесучий ізольований провід тощо	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Покращення безпеки та комфортності руху, зниження аварійності
		15.2. Будівництво мереж зовнішнього освітлення та їх утримання (у тому числі - оплата електроенергії за освітлення вулиць та прибудинкових територій в темну пору доби). Влаштування зовнішнього освітлення в місцях, де воно відсутнє. Перелік місць (вулиць), що потребують освітлення визначається окремим рішенням сільської ради, яке є доповненням до Програми.	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Покращення безпеки та комфортності руху, зниження аварійності
16.	Будівництво, ремонт та реконструкція об'єктів світлофорно	16.1. Проведення обстежень, експертної оцінки, виготовлення проектної та кошторисної документації, проведення будівельних та ремонтних робіт	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада,	Бюджет сільської ради	Зниження аварійності, покращення безпеки та

	го господарств а на території громади			особи, що найняті за угодою		комфортності руху
17.	Експлуатація мереж зовнішнього освітлення та світлофорних об'єктів на території громади	17.1. Заміна ламп зовнішнього освітлення та пускорегулювальної апаратури в світильниках, ремонт (заміна) світильників, розфазування світильників, ремонт кабельних ліній, монтаж муфти з'єднувальної, вимірювання опору ізоляції кабеля, ремонт та заміна запобіжників у ШУ, ремонт ШУ, зняття показників лічильників, комплексний ТО та інше	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Забезпечення належного функціонування
18.	Встановлення та обслуговування дорожніх знаків	18.1. Встановлення дорожніх знаків проводиться у випадку зміни організації дорожнього руху на вулично-дорожній мережі та на виконання вимог управління патрульної поліції. Обслуговування дорожніх знаків включає в себе роботи по заміні дорожніх знаків, які не відповідають вимогам ДСТУ, миття дорожніх знаків, вирівнювання і фарбування стійок дорожніх знаків тощо	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, КП «Боратин», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Дотримання вимог, норм, правил
19.	Покращення стану мереж господарсько-побутової та зливової каналізації	19.1. Будівництво нової, реконструкція і капітальний та поточний ремонт існуючої мережі.	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Належна експлуатація об'єктів та елементів благоустрою
		19.2. Експлуатація каналізаційних мереж. Періодичне очищення оглядових колодязів мережі, промивка труб, заміна люків, решіток водоприймачів, забезпечення належного технічного стану тощо.	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Належна експлуатація об'єктів та елементів благоустрою
20.	Забезпечення громадської безпеки на	20.1. Розробка проектно – кошторисної документації, технічного завдання на створення системи відеоспостереження в населених пунктах громади	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада,	Бюджет сільської ради	Безпечні і комфортні умови проживання, особиста та

	території громади			особи, що найняті за угодою		колективна безпека мешканців громади; підвищення рівня контролю за дотриманням правил громадського порядку та дорожнього руху, благоустрою, руху громадського транспорту; ефективна робота служб життє-забезпечення
		20.2. Створення моніторингового центру: (сервер, монітори, програмне забезпечення для відеоаналітики, інше обладнання та устаткування)	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	
		20.3. Закупівля та встановлення вуличних камер відеоспостереження, іншого супутнього обладнання та матеріалів	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	
21.	Інші видатки	21.1. Придбання спецтехніки, спецавтотранспорту, механізмів для збору, перевезення, перероблення твердих побутових відходів, санітарного прибирання територій та зимового утримання доріг	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, КП «Боратин», ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Належна експлуатація об'єктів та елементів благоустрою, дотримання санітарних норм
		21.2. Оренда землі, оренда нерухомого майна для комунальних потреб громади	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Забезпечення функціонування об'єктів благоустрою, дотримання санітарних норм, правил
		21.3. Придбання багаторічних насаджень (дерев, кущів тощо)	2024 2025 2026	Боратинська сільська рада, ВКП «Грань», особи, що найняті за угодою	Бюджет сільської ради	Дотримання санітарних норм, правил

Додаток 10 Благоустрій та санітарний стан (рішення, додаток)

БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Виконавчий комітет

Р І Ш Е Н Н Я

28 березня 2024 року № 189
с. Боратин

**Про благоустрій та санітарний стан
населених пунктів сільської ради**

Заслухавши та обговоривши інформацію про санітарний стан та благоустрій населених пунктів сільської ради, відповідно до п.7 ст. 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про благоустрій населених пунктів» та з метою забезпечення належного благоустрою і впорядкування населених пунктів сільської ради, виконавчий комітет сільської ради

В И Р І Ш И В:

1. Керівникам підприємств, установ, організацій, у тому числі - власникам та орендарям торгових і побутових об'єктів, мешканцям індивідуального сектору, приватним підприємцям, які розміщені на території сільської ради до 15 квітня 2023 року привести у належний санітарний стан власну та прилеглу територію, здійснити благоустрій.
2. Керівникам КП «Боратин», забезпечити належну організацію збирання сміття в населених пунктах громади.
3. Установити **єдиний санітарний день - п'ятницю**.
4. Керівникам структурних підрозділів сільської ради, директору КП «Боратин» Роману Ільюку, директору ВКП «Грань» Сергію Ільюку, старостам сіл організувати роботу з впорядкування територій, у тому числі - територій парків та паркових зон, дитячих майданчиків, кладовищ, місць почесних поховань, пам'ятників та пам'ятних знаків, ліквідації стихійних сміттєзвалищ.
5. Директору спортивного комплексу Володимир Марчуку організувати та провести роботи з наведенню належного благоустрою на території спортивного комплексу в с. Боратин, стадіонах та спортивних майданчиках громади.
6. Затвердити заходи з благоустрою населених пунктів сільської ради (додаються).
7. Контроль за виконанням цього рішення покласти на сільського голову Сергія Яручика.

Сільський голова

Людмила Сахан

Сергій ЯРУЧИК

додаток
до рішення виконкому
№ 189 від 28.03.2024

ЗАХОДИ

з благоустрою населених пунктів сільської ради

№ п/п	Назва заходів	Відповідальні за виконання	Термін виконання
1.	Приведення у належний санітарний стан та постійне прибирання прилеглих до об'єктів територій	Власники та орендарі торгових та побутових об'єктів, приватні підприємці, мешканці індивідуального сектору	Протягом року
	Очищення від сміття, приведення у належний стан тротуарів, узбіч автомобільних доріг у межах володінь особистих господарств		
2.	Утримання доріг (ремонт дорожнього полотна вулиць, ґрейдерування)	Виконком сільської ради,	Протягом року
3.	Благоустрій місць загального користування та об'єктів бюджетної сфери.	Старости сіл, керівники структурних підрозділів сільської ради, керівники комунальних підприємств	до 15 квітня
4.	Благоустрій кладовищ, місць почесних поховань, пам'ятників та пам'ятних знаків	Старости сіл, керівники комунальних підприємств	до 15 квітня
5.	Ліквідація стихійних сміттєзвалищ, прибирання	Старости сіл, керівники структурних підрозділів сільської ради, керівники комунальних підприємств	Протягом року
6.	Прибирання сміття та побутових відходів вздовж доріг в межах населених пунктів	Виконком сільської ради старости сіл, керівники комунальних підприємств	Протягом року
7.	Надання практичної допомоги пільговим категорія громадян у впорядкуванні їх садиб та присадибних територій	Старости сіл, керівники комунальних підприємств	Протягом року
8.	Прибирання територій дитячих майданчиків у населених пунктах громади	Старости сіл, керівники комунальних підприємств	Протягом року
9.	Контроль за дотриманням Правил благоустрою територій населених пунктів Боратинської сільської ради та складання протоколів про адміністративні правопорушення	Поліцейські офіцери громади; головний спеціаліст- інспектор з благоустрою; уповноважені особи на складання протоколів про адміністративні правопорушення спільно зі старостами сіл	Протягом року

Додаток 11 Рішення про розроблення МПУВ

БОРАТИНСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Виконавчий комітет

Р І Ш Е Н Н Я

30 травня 2024 № 466 Б

с. Боратин

Про розроблення Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади, створення робочої групи для підготовки пропозицій до проєкту Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади

Відповідно до частини 1 статті 26, частини першої статті 52 Закону України "Про управління відходами", частини 1 статті 2, статті 3, підпункту 4 частини 1 статті 4 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», підпункту 5 частини 1 статті 10, підпункту 4 частини 2 статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», підпункту 15 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Наказу Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.09.2021 № 586 «Про затвердження Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами», Постанови Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами», рішення Волинської обласної ради від 15.09.2022 № 18/8 «Про затвердження регіонального плану управління відходами у Волинській області до 2030 року» виконавчий комітет Боратинської сільської ради

ВИРІШИВ:

1. Створити робочу групу для підготовки пропозицій до проєкту Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади згідно з додатком.
2. Розробити проєкт Місцевого плану управління відходами Боратинської сільської територіальної громади з урахуванням пропозицій робочої групи, провести громадське обговорення проєкту та доопрацювати проєкт за їх результатами.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на сільського голову Сергія Яручика.

Сільський голова

Людмила Сахан

Сергій ЯРУЧИК

ДОДАТОК
до рішення виконавчого
комітету сільської ради
від 30.05.2024 № 4666

**Склад робочої групи для підготовки пропозицій до проєкту
Місцевого плану управління відходами
Боратинської сільської територіальної громади**

САХАН Людмила Андріївна – секретар Боратинської сільської ради, голова робочої групи;

КВЯТКОВСЬКИЙ Олександр Вікторович – головний спеціаліст-інспектор з благоустрою відділу благоустрою Боратинської сільської ради, секретар робочої групи;

БАЦЕЛЮК Валентина Володимирівна – начальник відділу організаційно-правового забезпечення Боратинської сільської ради, член робочої групи;

БОРЕЙКО Лариса Леонідівна – голова постійної комісії з питань комунальної власності, житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження та будівництва Боратинської сільської ради (за згодою), член робочої групи;

ВЕРЕМЧУК Вадим Богданович – староста сіл Полонка, Гірка Полонка, Оздів, член робочої групи;

ГЕРАСИМЧУК Світлана Володимирівна – староста села Лаврів, член робочої групи;

ЗАТІРАХА Володимир Євгенович – начальник відділу архітектури та містобудування Боратинської сільської ради, член робочої групи;

ІЛЬЮК Роман Ігорович – директор комунального підприємства «Боратин», член робочої групи;

КОСАРУК Вікторія Ярославівна – староста сіл Промінь, Коршовець, Лучиці, Мстишин, Вербаїв, член робочої групи;

ПАСТЕРУК Руслана Миколаївна – староста сіл Баківці, Озеряни, член робочої групи, член робочої групи;

РАДЧУК Ганна Валеріївна – начальник відділу фінансів Боратинської сільської ради, член робочої групи;

САЧЕНОК Ярослав Григорович – начальник відділу земельних ресурсів, кадастру і екологічної безпеки Боратинської сільської ради, член робочої групи;

ЯКОВЕЦЬ Галина Ярославівна – староста сіл Ратнів, Вікторяни;

ТАРАСЮК Марія Євгенівна – староста села Коршів, член робочої групи.

Сільський голова

Сергій ЯРУЧИК

Додаток 12 Повідомлення про початок роботи над проектом МПУВ

Повідомлення про початок роботи над проектом місцевого плану управління відходами

26.04.2024

Боратинська сільська рада повідомляє про початок роботи над проектом місцевого плану управління відходами (далі МПУВ).

Проект розробляється на виконання пункту 1 частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами», відповідно до вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

МПУВ – обов'язковий програмний документ, що містить комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма зацікавленими виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах в межах території громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, сформованих на підставі оцінки поточного стану сфери управління відходами та вже розроблених моделей.

Інформуємо про утворення робочої групи з розробки місцевого плану управління відходами Боратинської сільської ради.

Пропозиції щодо включення кандидатур до складу робочої групи від вчених, науковців, фахівців, представників громадськості прохання надсилати на адресу Боратинської сільської ради, 45605 Волинська обл., Луцький р-н, с.Боратин, вул. Центральна, 15 або на електронну пошту rada@bortg.gov.ua

Строки подання заявок: до 10.05.2024 року.

Строки і форма подання пропозицій до проекту місцевого плану управління відходами Боратинської сільської ради: пропозиції приймаються до 21.06.2024 року в письмовому виді з обґрунтуванням.

Додаток 13 Довідка про контейнерні майданчики та кількість урн

Збирання твердих побутових відходів від населення контейнерним методом в населених пунктах Боратинської ТГ здійснюється лише в зонах багатоквартирної забудови с. Гірка Полонка. Наявно 12 контейнерних майданчиків на яких розміщено 26 контейнерів місткістю 0,75 м³.

Наявність контейнерних майданчиків (населення)

№	Адреса контейнерного майданчика	Кількість контейнерів
1	с. Гірка Полонка, вул. Мальовнича, 5	2
2	с. Гірка Полонка, вул. Мальовнича, 2а	2
3	с. Гірка Полонка, вул. Перемоги, 17	1
4	с. Гірка Полонка, вул. Горохівська, 2а	5
5	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 5	1
6	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 7	1
7	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 11	1
8	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 14	1
9	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 15	3
10	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 17	3
11	с. Гірка Полонка, вул. Шкільна, 16,18	4
12	с. Гірка Полонка, вул. Мальовнича, 13а	2
	Всього	26

Наявна кількість урн, які є комунальною власністю, не відповідає нормативним вимогам і не є достатньою для забезпечення санітарної чистоти території громади.

Кількість урн комунальної власності, розміщених на території населених пунктів Боратинської ТГ

№	Адреса (вулиця, площа і т. д.)	Тип урни	Місткість урни, л	Наявна кількість урни, шт.
1	с. Баківці, вул. Перемоги	Бетонні наземні	40	2
2	с. Озеряни, вул. Незалежності	Металеві наземні	10	2
3	с. Коршів, вул. Лесі Українки	Металеві навісні	10	4
4	с. Лаврів, вул. Луцька	Металеві наземні	10	2
5	с. Лаврів, вул. Шкільна, 1	Металеві наземні	10	2
6	с. Лаврів, вул. Миру, 1	Металеві наземні	10	2
7	с. Баїв вул. Перемоги	Металеві наземні	10	7
8	с. Городище вул. Миру	Металеві наземні	10	4
9	с. Цеперів	Металеві наземні	10	3
10	с. Промінь вул. Ветеранів, 1	Металеві наземні	10	1
11	с. Промінь вул. Миру, 11	Металеві наземні	10	1
12	с. Коршовець вул. Квітнева	Металеві наземні	10	1
13	с. Мстишин вул. Центральна	Металеві наземні	10	1
14	с. Ратнів, вул. Перемоги	Бетонні наземні	30	4
15	с. Ратнів, вул. Перемоги	Металеві наземні	30	4
16	с. Боратин	Металеві наземні	10	10
17	с. Новостав	Металеві наземні	10	5
18	с. Голишів	Металеві наземні	10	6
19	с. Рованці	Металеві наземні	10	10
20	с. Радомишль центр	Металеві навісні	5	3
21	с. Суховоля	Металеві навісні	5	1
22	с. Романівка	Металеві навісні	5	1
	Всього			76

Додаток 14 Перелік промислових відходів, які приймаються на полігонах

Таблиця 1

Перелік промислових відходів IV класу небезпеки, які приймаються на полігони ТПВ без обмежень та використовуються як ізолюючий матеріал

Код групи та вид	Вид відходів
1.23.01	Алюмосилікатний шлам Сб-г-43-6
1.36.02.1	Азбестоцементний лом
1.36.02.2	Азбестокрошка
1.39.01	Відходи бентоніту
1.31.01	Графіт оброблений виробництва карбіду кальцію
1.39.02	Гіпсоутримуючі відходи виробництва вітаміну В ₆
1.39.03	Гашене вапно, вапняк, шлами після гашення
1.39.03	Тверді відходи крейди, хімічно осадженні
1.39.05	Оксид алюмінію в вигляді відпрацьованих брикетів (при виробництві AlCl ₃)
1.39.06	Оксид кремнію (при виробництві ПВХ та AlCl ₃)
1.39.07	Відходи параніту
1.39.08	Сплав солей сульфату натрію
1.39.09	Силікагель (з адсорберів сушки нетоксичних газів)
1.23.02	Шлам із фільтр – пресів виробництва силікагелю
1.23.03	Шлам соди гранульований
1.23.03	Відходи дистиляції в вигляді CaSi ₃ содово-кремнієвого виробництва
1.29.00	Фірмові стержньові суміші, не утримуючі важких металів
1.23.05	Шлами хімоводоочищення та пом'якшення води
1.27.01	Хлорид – натрієві осади стічних вод виробництва лакових епоксидних смол
1.39.10	Хлорне вапно нестандартне
1.36.02.3	Тверді відходи виробництва шиферу
1.39.1	Шлаки ТЕЦ, котельних, які працюють на вугіллі, торфі, сланцях
1.39.12	Шліфувальні матеріали

Таблиця 2

Перелік промислових відходів III та IV класів небезпеки, які приймаються на полігони ТПВ з обмеженням і складаються разом (нормативи на 1000 м³ твердих побутових відходів)

Код групи та виду відходів	Вид відходу	Гранична кількість промвідходів, т/1000 м ³ ТПВ
1.24.06	Кубові залишки виробництва оцтового ангідриду	3
1.39.13	Резиту відходи (формальдегідна смола, що затверділа)	3
1.39.13	Тверді відходи виробництва полістирольних пластиків, що спінуються	10
Відходи при виробництві електроізоляційних матеріалів		
1.39.15	Гетинакс електротехнічний листовий Ш-8,0	10
1.39.16	Липка стрічка ЛСНПЛ-0,17	3
1.39.17	Поліетиленова трубка ПНП	10
1.39.18	Склотканина СЕ-0,15	3
1.39.19	Скляна тканина Е2-62	3
1.39.20	Текстоліт електротехнічний листовий Б-16,0	10
1.39.21	Фенопласт 03-010-02	10
Тверді відходи суспензійного, емульсійного виробництва		
1.39.22	Полімерів стиролу з акрилонітрилом чи метилметакрилатом	3
1.39.23	Полістирольних пластиків	3
1.39.23	Акриланітрилбутадієнстирольних пластиків	10
1.39.25	Полістиролів	3

Таблиця 3

Перелік промислових відходів III і IV класів небезпеки, які приймаються на полігони ТПВ з обмеженням і складаються разом (нормативи на 1000 м³ твердих побутових відходів) з дотриманням особливих умов

Код групи та виду відходів	Вид відходу	Гранична кількість промислових відходів, т/1000 м ³ ТБО	Особливі умови складування на полігоні ТПВ чи підготовки на промисловому підприємстві
1.39.26	Активоване вугілля виробництва вітаміну В-6	3	Укладка шаром не більше 0,2 г
1.39.27	Відходи ацетобутилатцелюлози	3	Пресування в блоки розміром не більше 0,3×0,3×0,3 м в мокрому стані
1.39.28	Дерев'яні та тирсово-стружкові відходи	10	Не повинні містити тирсу, яка йде на посипання підлоги в промислових приміщеннях
1.21.06	Обрізки хромових шкір	3	Укладка шаром не більше 0,2 м
1.39.29	Незворотня дерев'яна та паперова тара	10	Не повинна включати промаслений папір
1.39.30	Обрізки шкірозамінників	3	Укладка шаром не більше 0,2 м
1.39.31	Відбілюючий ґрунт	3	Укладка шаром не більше 0,2 м
1.39.32	Фаолітiovий пил	3	В мішки в мокрому стані
Граничне сумарне навантаження по таблицях №№ 2 і 3		100	

Примітка: вирубка гуми та інші гумові відходи можуть прийматися без кількісних обмежень при наявності спеціально відкритих для них в ґрунті траншей з наступною засипкою.

Додаток 15 Довідка про житловий фонд

Станом на 2023 рік у громаді налічується 6690 будинків (табл. 1.3.4), відповідно в середньому в одному домогосподарстві 2,9 осіб.

Таблиця 1**Кількість домогосподарств у Боратинській громаді станом на 1 січня 2023 року**

Населений пункт	Площа населеного пункту, км²	Кількість будинків	Кількість домогосподарств на 1 км²	Середня кількість осіб у домогосподарстві
Боратин	7,2	775	107,6	3,0
Баїв	5,6	224	40,0	3,2
Баківці	11,1	158	14,2	2,2
Вербайв	2,4	95	39,6	2,8
Вікторяни	0,32	42	131,3	1,5
Гірка Полонка	20	925	46,3	3,3
Голишів	3,4	169	49,7	2,9
Городище	4,7	304	64,7	3,5
Коршів	3,3	255	77,3	2,7
Коршовець	3,3	160	48,5	2,9
Лаврів	40,5	514	12,7	2,1
Лучиці	1,5	68	45,3	1,8
Мстишин	3,8	84	22,1	3,0
Новостав	5,7	238	41,8	3,0
Оздів	5,5	272	49,5	2,2
Озеряни	11,8	109	9,2	2,5
Полонка	7	396	56,6	3,3
Промінь	9,2	237	25,8	2,9
Радомишль	20	295	14,8	2,3
Ратнів	2,8	289	103,2	3,4
Рованці	9,8	890	90,8	3,5
Романівка	2	51	25,5	1,7
Суховоля	1,5	78	52,0	1,6
Цеперів	2,1	62	29,5	3,4
Боратинська ТГ	282,65	6690	23,7	2,9

Багатоквартирний житловий фонд наявний лише у шести населених пунктах Боратинської громади. Станом на 2024 рік він налічував 50 будинків з загальною кількістю квартир 430 об'єктів, у яких проживала 1217 особа (табл. 2). Для спільного управління багатоквартирними будинками у Боратинській територіальній громаді наявні 4 зареєстрованих ОСББ, які знаходяться у чотирьох населених пунктах Боратинської громади (табл. 3).

Таблиця 2**Багатоквартирний житловий фонд Боратинської громади**

Населений пункт	Кількість будинків	Поверховість					Кількість квартир	Чисельність жителів
		1	2	3	4	5		
Баківці	1	-	1	-	-	-	6	7
Боратин	7	2	5	-	-	-	37	93
Гірка Полонка	15	3	7	-	3	2	241	716
Коршовець	1	-	1	-	-	-	16	56
Полонка	5	2	3	-	-	-	31	89
Ратнів	15	-	15	-	-	-	51	201
Рованці	6	-	3	3	-	-	48	55
ВСЬОГО:	50	7	35	3	3	2	430	1217

Таблиця 3

ОСББ Боратинської громади

Назва ОСББ	Адреса
ОСББ «Горохівська, 2А»	с. Гірка Полонка, вул. Горохівська, 2А
ОСББ «НАШ ДІМ, 17»	с. Полонка, вул. Перемоги, 17
ОСББ «КВІТНЕВА, 51»	с. Коршовець, вул. Квітнева, 51
ОСББ «Будівельна, 53»	с. Рованці, вул. Будівельна, 53

Додаток 16 Довідка про станцій технічного обслуговування автомобілів

В Боратинській громаді наявні дві станцій технічного обслуговування автомобілів (СТО) на яких здійснюється збирання відпрацьованих автомобільних мастил.

СТО в Боратинській громаді

№	Назва СТО	Адреса
1	ПП АВТОГАЗЦЕНТР	с. Гірка Полонка, вул. Оздівська, буд. 13
2	ТЗОВ "АГРОБУД-ВОЛИНЬ"	с.Вербайв, вул. Дружби, буд. 38

Додаток 17 Довідка про фінансово-економічне забезпечення

Таблиця 1

Кількість обладнання, спеціальних транспортних засобів, машин та механізмів
Боратинської громади

№	Види робіт	Од. вим.	I черга (2021- 2026 рр.)	II черга (2027- 2041 рр.)
1	Контейнери місткістю 1,1 м³ для збирання твердих побутових відходів від багатоквартирної забудови (місткістю 1,1 м³)	од.	9	13
2	Контейнери місткістю 1,1 м³ для збирання твердих побутових відходів від садибної забудови	од.	115	152
3	Контейнери для збирання ТПВ місткістю 0,24 м³	од.	6036	6036
4	Контейнери для великогабаритних для ремонтних відходів місткістю 7 м³	од.	14	19
5	Сміттєвози місткістю кузова 16 м³ з механізмом завантаження контейнерів (0,12-1,1 м³)	од.	1	2
6	Сміттєвози порталні для ремонтних та великогабаритних відходів з контейнером 7 м³	од.	1	1
7	Вакуумна машина для вивезення рідких відходів місткістю цистерни до 9 м³	од.	7	8
8	Дорожно-прибиральні машини універсальні (типу МДКЗ)	од.	8	8
9	Тротуаро-прибиральні машини	од.	2	2

Таблиця 2

Фінансування заходів по розвитку і забезпеченню функціонування системи
управління відходами Боратинської громади

№	Статті витрат	Од. вим.	I черга (2021- 2026 рр.)	II черга (2027- 2041 рр.)
1	Обсяги фінансування			
2	Придбання контейнерних майданчиків	тис. грн.	930,07	0,00
3	Придбання контейнерів для збирання відходів (ТПВ, ремонтних і т.п)	тис. грн.	9901,83	6138,02
4	Придбання урн для збирання відходів	тис. грн.	1898,18	
5	Придбання спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення побутових відходів	тис. грн.	18100,00	22700,00
6	Придбання машин, механізмів, інвентарю для прибирання об'єктів благоустрою	тис. грн.	19778,00	19778,00
7	Будівництво громадських туалетів	тис. грн.	2500,00	
8	Усього	тис. грн.	53108,07	48616,02
9	Експлуатаційні витрати на рік:			
10	збирання, перевезення та захоронення побутових відходів (крім збирання, перевезення та передачі спеціалізованим підприємствам небезпечних відходів у складі побутових відходів)	тис. грн.	4535,3	5192,9
11	захоронення твердих побутових відходів	тис. грн.	648,5	742,5
12	Питомі експлуатаційні витрати на:			
13	збирання та перевезення 1 м³ побутових відходів (крім збирання, перевезення та передачі спеціалізованим підприємствам небезпечних відходів у складі побутових)	грн./м³	130,25	130,25
14	захоронення твердих побутових відходів	грн./м³	18,62	18,62

Додаток 18 Довідка про водовідведення

Додаток №1

до Договору на послуги з централізованого водовідведення

Перелік об'єктів водовідведення нежитлового фонду,
як невід'ємна частина договору № 3286/1 від 15 січня 2025 р.

№ з/п	адреса об'єкту водовідведення (адреса будинку, який знаходиться у власності, користуванні, в управлінні споживача)	назва об'єкту	Характеристика об'єкту				Номер та дата Технічних умов	Ліміт водовідведення згідно ТУ (об'єм водопостачання та водовідведення) , м³/добу	марка та № лічильника	особовий рахунок
			централізоване водовідведення здійснюється:			цільове використання приміщення (офіс, басейн, кафе, СТО, автомийка тощо)				
			у міській мережі ("так" або "ні")	у внутрішньо-будинковій ("так" або "ні")	у локальні очисні споруди ("так" або "ні")					
дані надаються споживачем			заповнюється працівником КП "ЛВК"							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	11	12
1	с. Гірка Полонка, показник лічильника (V32)	приймання стоків	так	–	–	приймання стоків	–	–	Ергомера-125 Ергомера №7005	–
2	с. Гірка Полонка, (показник лічильника V31)	приймання стоків	так	–	–	приймання стоків	–	143	Ергомера-125 Ергомера №7005	–

Межа балансової належності- місце підключення до міських комунальних мереж.

Споживач відповідає за технічний стан та експлуатацію каналізаційних мереж від точки під'єднання до комунальних мереж водовідведення.

У разі зміни цільового призначення приміщення та/або запланованих змін господарської діяльності споживачів, якщо вони ведуть до зміни обсягів спожитої питної води та скидів стічних вод, у місячний строк споживачі до дати виникнення змін надають виконавцю послуги з централізованого водопостачання / централізованого водовідведення заяву та відповідні документи для одержання технічних умов та внесення змін до договору.

Виконавець

М.П. підпис та ПІБ керівника

В. М. Тученко

Споживач

М.П. підпис та ПІБ керівника

Додаток №2

до Договору на послуги з централізованого водовідведення

Комунальне підприємство "ЛУЦЬКВОДОКАНАЛ"

43010, м. Луцьк, вул. Дубнівська, 26, тел. (0332)284014, 284045, 284046

ВИМОГИ

до скиду стічних вод у систему централізованого водовідведення

Ці вимоги надано Споживачу: ВКП «Грань» Боратинської сільської ради

Юридична адреса: 45607, Волинська обл., Луцький р-н, с. Гірка Полонка, вул. Горохівська, 2А

Реєстраційні дані (ЄДРПОУ, і/к): 32748418

з врахуванням субабонентів :

Договір на послуги з централізованого водовідведення №3286/1 від 15 січня 2025р.

Дані про обсяги централізованого водопостачання та дозволеного водовідведення

в мережу каналізації:

№ з/п	Адреса об'єкту водоспоживання (адреса будинку, який знаходиться у власності, користуванні, в управлінні споживача)	Категорія об'єкту водоспоживання (житловий, не житловий будинок, приміщення)	Об'єм постачання води, м³ на добу	Загальний об'єм стічних вод, м³ на добу	в т.ч. об'єм виробничих стічних вод, м³ на добу	в т.ч. об'єм комунально побутових стічних вод, м³ на добу	Система водовідведення	Площа стоку дощових вод, в тому числі, га:			
								водонепроникні поверхні	грунтові поверхні	газони	Загальна площа
1	с. Гірка Полонка, показник лічильника (V32)	приймання стоків	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	с. Гірка Полонка, (показник лічильника V31)	приймання стоків	—	143	—	143	—	—	—	—	—

Якість стічних вод повинна відповідати Правилам приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення Луцької міської територіальної громади, затверджених рішенням виконавчого комітету Луцької міської ради від 20.12.22 за №688-1.

Допустимі концентрації шкідливих речовин:

Найменування речовини	Допустима концентрація в	Найменування	Допустима
Температура	не вище 40 °С	Нафтопродукти	2,9
pH	6,5-9,0	СПАР	1,5
Завислі речовини	300	Залізо (загальне)	2,6
БСК-5 °С	263	Хром б+	0,16
ХСК	685	Цинк	0,12
Хлориди	350	Мідь	0,22
Сульфати	221	Нікель	0,14
Мінералізація	905	Марганець	0,11
Фосфати	5,6	Свинець	0,3
Азот амонійний	15	Кадмій	0,03
Нітрити	3,5	Феноли	0,08
Нітрати	40	Формальдегід	0,11

Обсяги водопостачання та водовідведення в Умовах на скид розрахункові. Фактично надані послуги оплачуються згідно з Договором, укладеним Замовником з КП "Луцькводоканал". При порушенні Правил приймання стічних вод Замовника у систему каналізації м. Луцька вимоги на скид стічних вод у систему каналізації скасовуються.

Виконавець

Директор
М.П. підпис та ПІБ керівника

В.М. Гукенюк

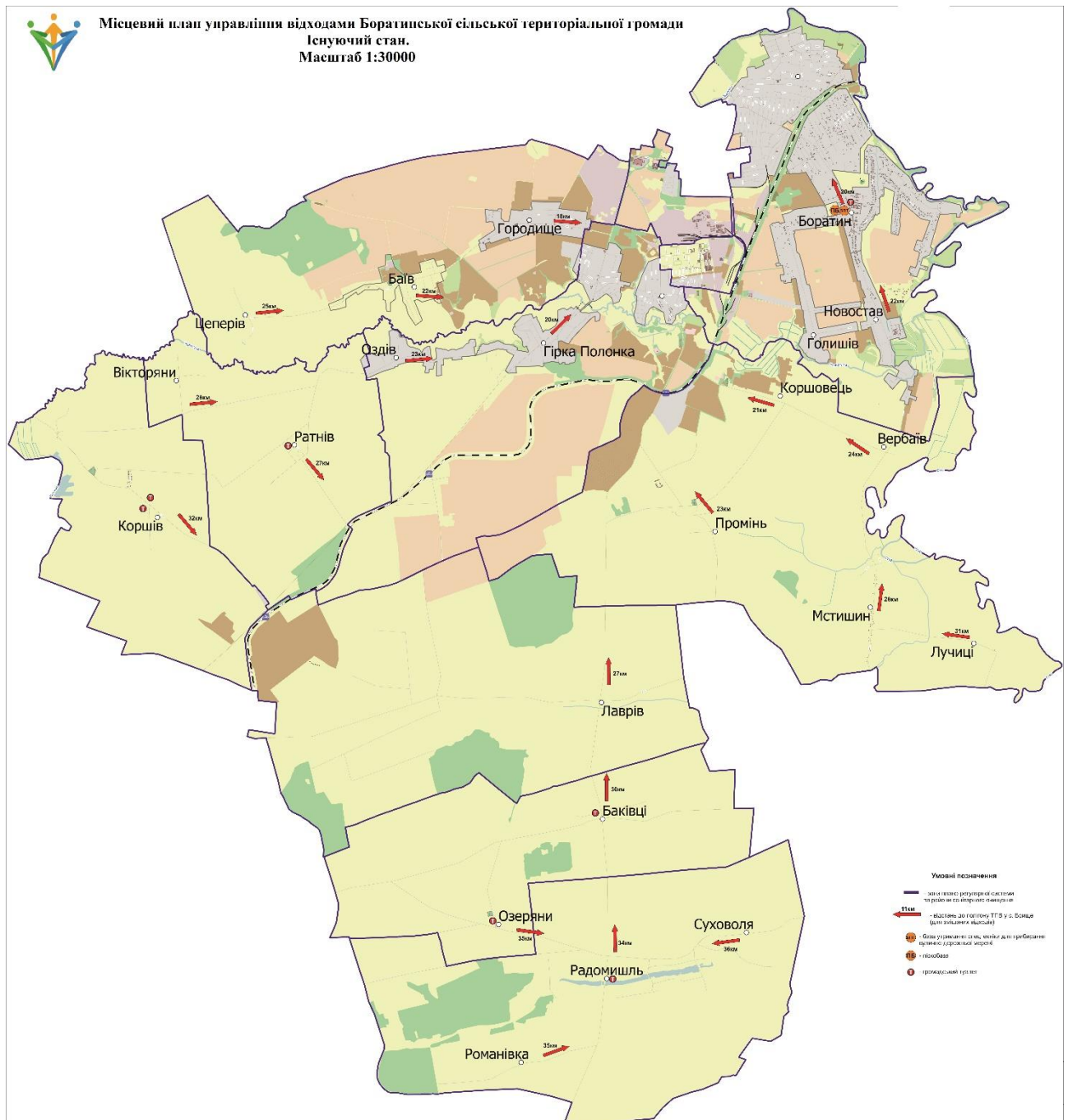
Споживач

Директор

М.П. підпис та ПІБ керівника

ГРАФІЧНА ЧАСТИНА. Схема управління відходами Боратинської сільської територіальної громади. Існуючий стан

ГРАФІЧНА ЧАСТИНА. Схема управління відходами Боратинської сільської територіальної громади. Перспективний розвиток

